

Externá príloha 1 - Súhrnná implementačná správa za rok 2018 (Zdravotníctvo, doprava, informatizácia, vzdelávanie, životné prostredie, trh práce a sociálne politiky)

SÚHRNNÁ IMPLEMENTAČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2018
(Zdravotníctvo, doprava, informatizácia, vzdelávanie, životné prostredie, trh práce a sociálne politiky)

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Európska únia
Európsky sociálny fond

Implementácia opatrení revízií výdavkov projektu Hodnota za peniaze

Vláda SR spustila projekt Hodnota za peniaze, v rámci ktorého plánuje zreformovať pravidlá, nastaviť procesy a posilniť inštitúcie, ktoré podporia prijímanie dobrých rozhodnutí vo verejnom záujme a významne zvýšia hodnotu za peniaze v slovenskom verejnom sektore.

Jedným z nástrojov Hodnoty za peniaze je revízia väčšiny verejných výdavkov. V roku 2016 prebehla revízia zameraná na zdravotníctvo, dopravu a informatizáciu verejnej správy. Následne, v roku 2017, sa zamerala na vzdelávanie, politiky trhu práce a sociálne politiky a životné prostredie. Revízie výdavkov hodnotia účinnosť a efektívnosť výdavkov a identifikujú opatrenia, ktoré zvýšia hodnotu za peniaze verejných financií, čím umožnia fiškálnu úsporu, lepšie verejné služby pre občanov (výsledky) a/alebo presun financií na priority vlády. Navrhujú opatrenia udržateľným spôsobom.

Opatrenia identifikované revíziou sú následne rozpracované v *ročných implementačných plánoch*. Ich úlohou je nastaviť proces implementácie definovaných opatrení predvídateľne a transparentne, definovaním východiskovej a cieľovej hodnoty pre daný rok. Zároveň stanovujú spôsob vykazovania a zodpovednosť za opatrenia revízie výdavkov pre implementujúce inštitúcie. Vytvárajú základný predpoklad pre *kvartálne odpočty plnenia* opatrení realizované Implementačnou jednotkou, ktoré sumarizujú ich pokrok oproti predchádzajúcemu obdobiu (kvartálu).

Priebežná implementačná správa mapuje implementáciu opatrení po šiestich mesiacoch realizácie opatrení. Je prvým celistvým hodnotením plnenia revízie výdavkov, kalkuláciou finančnej úspory a realizovanej hodnoty. Implementačná jednotka na jej základe formuluje odporúčania pre akceleráciu úloh na ďalších šesť mesiacov, aby boli splnené termíny plnenia opatrení vychádzajúce z implementačného plánu. Je súčasťou návrhu rozpočtu verejnej správy.

Súhrnná implementačná správa poskytuje ročný odpočet plnenia opatrení. Vyhodnocuje finálnu výšku finančnej úspory za daný rok, dosiahnutú hodnotu, ale aj pokrok v riadení, či dátach a procesoch. Tvorí základ pre prípravu nových implementačných plánov. Predkladá sa vláde SR na schválenie.

Obsah

Úvod	7
1 Metodika odpočtu	14
2 Zdravotníctvo	15
2.1 Zhrnutie	15
2.2 Lieky a lieková politika	20
2.3 Špeciálny zdravotnícky materiál a zdravotnícke pomôcky	26
2.4 Zdravotnícka technika	28
2.5 Diagnostika	29
2.6 Nemocnice	32
2.7 Doprava a záchranky	42
2.8 Dáta a procesy	43
2.9 Analytické úlohy	45
3 Doprava	46
3.1 Zhrnutie	46
3.2 Plánovanie a príprava investičných projektov v doprave	51
3.3 Diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy	56
3.4 Železničná infraštruktúra a osobná doprava	61
3.5 Dopravné dáta, modely a metodika pre CBA	68
Príloha č. 1 Zoznam projektov predložených ÚHP MF SR (stav k 31.12.2018)	71
4 Informatizácia	75
4.1 Zhrnutie	75
4.2 Úspora	81
4.3 Hodnota	83
4.4 Riadenie	88
4.5 Dáta a metodika	90
4.6 Analytické úlohy	91
5 Vzdelávanie	94
5.1 Zhrnutie	94
5.2 Regionálne školstvo	98
5.3 Vysoké školy a veda	107
5.4 Investície a výdavky	111
5.5 Dáta a analýza	118
6 Životné prostredie	121
6.1 Zhrnutie	121
6.2 Úspora	126

6.3	Hodnota	133
6.4	Riadenie	138
6.5	Dáta a metodika	144
6.6	Analytické úlohy	146
7	Trh práce a sociálne politiky	148
7.1	Zhrnutie	148
7.2	Rodinná politika	153
7.3	Politika zamestnanosti	157
7.4	Sociálne poistenie a dôchodky.....	163
7.5	Sociálne služby	169
7.6	Investície a výdavky v oblasti sociálneho zabezpečenia.....	171
	Príloha č.2 – Implementačný plán opatrení vedúcich k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia	177
8	Zoznam skratiek	178

Zoznam grafov

Graf 1: Úhrady ZP za lieky na recept (mil. eur)	21
Graf 2: Úhrady ZP za lieky na výnimky v roku 2018 (mil. eur).....	22
Graf 3: Úhrady ZP za lieky na výnimky v prepočte na 1 000 poistencov (eur)	23
Graf 4: Úhrady poisťovní za PNNL v rokoch 2016-2018 (mil. eur)	25
Graf 5: Medziročná zmena úhrad za CT a MR výkony v roku 2018 (mil. eur).....	30
Graf 6: Medziročná zmena počtu CT a MR výkonov v roku 2018	30
Graf 7: Úhrady poisťovní za laboratórne výkony v rokoch 2016-2018 (mil. eur).....	31
Graf 8: Prevádzkové náklady UN a FN v rokoch 2017 a 2018 (mil. eur).....	33
Graf 9: Jednotkové ceny el. energie za platné v 2018 podľa dátumu účinnosti zmluvy (eur/MWh)	34
Graf 10: Porovnanie EBITDA v UN a FN (mil. eur).....	36
Graf 11: Porovnanie medziročnej zmeny výšky osobných nákladov a počtu lekárov v UN a FN (zmena 2017-2018)	37
Graf 12: Podiel osobných nákladov podľa typu personálu v UN a FN.....	37
Graf 13: Medziročná zmena nákladov na lieky a ŠZM v UN a FN.....	38
Graf 14: Stav ciest I. triedy	57
Graf 15: Vývoj bežných a kapitálových IT výdavkov 2011-2018 (mil. eur)	77
Graf 16: Výdavky na IT podľa zdroja financovania v roku 2018 (mil. eur)	77
Graf 17: Plánované a skutočné využitie vládneho cloudu	81
Graf 18: Nárast počtu aktivovaných elektronických schránok na doručovanie	86
Graf 19: Listinné zásielky v tis. ks, 10 najväčších odosielateľov	87
Graf 20: Ostatné výdavky financované cez DK (v mil. eur)	99
Graf 21: Financovanie DK (v mil. eur)	100
Graf 22: Ukážka platovej triedy 7 (pracovná trieda 1) a vplyv na zvýšenie tarifného platu.....	102
Graf 23: Spotové ceny elektriny na burze PXE v Prahe	128
Graf 24: Napojenie obyvateľstva na verejnú kanalizáciu vo vybraných krajinách EÚ v roku 2016 (v %)	135
Graf 25: Priemerné mesačné výsledky aukcií EUA za Slovenskú republiku	140
Graf 26: Počet podporených PM/OZP/iných prijímateľov prostredníctvom AOTP	163

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Úsporné opatrenia MZ SR (mil. eur).....	8
Tabuľka 2: Úsporné opatrenia MŽP SR (v mil. eur).....	11
Tabuľka 3: Úsporné opatrenia MZ SR (mil. eur).....	15
Tabuľka 4: Výdavky na ústavnú zdravotnú starostlivosť vo vybraných nemocniciach v pôsobnosti MZ SR	16
Tabuľka 5: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MZ SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	17
Tabuľka 6: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na zdravotníctvo v roku 2018.....	17
Tabuľka 7: Úhrady ZP za lieky na recept (eur).....	20
Tabuľka 8: Úhrady ZP za lieky na výnimky (eur).....	22
Tabuľka 9: Podiel schválených žiadostí o lieky na výnimky	23
Tabuľka 10: Dopad novely na orfan lieky v 2018 a 2019.....	24
Tabuľka 11: Úhrady za PNNL (eur).....	24
Tabuľka 12: Úhrady za zdravotnícke pomôcky (eur).....	26
Tabuľka 13: Výsledky externých revízií VŠZP	27
Tabuľka 14: Porovnanie revízií činností zdravotných poisťovní v rokoch 2015-2017	27
Tabuľka 15: Pridelené kapitálové výdavky v rokoch 2017-2018.....	28
Tabuľka 16: Úhrady za CT a MR vyšetrenia (eur).....	29
Tabuľka 17: Jednotkové ceny CT a MR výkonov	30
Tabuľka 18: Úhrady za výkony laboratórných vyšetrení (mimo CT a MR; eur)	31
Tabuľka 19: Jednorazové finančné operácie v UN a FN v roku 2018 (mil. eur)	34
Tabuľka 20: Výdavky na ústavnú zdravotnú starostlivosť vo vybraných nemocniciach v pôsobnosti MZ SR	35

Tabuľka 21: Oblasti štandardných postupov pre implementáciu do praxe od 1.1.2019	39
Tabuľka 22: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MDV SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	47
Tabuľka 23: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MF SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	47
Tabuľka 24: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na dopravu v roku 2018	48
Tabuľka 25: Zoznam nových investičných projektov nad 20 mil. eur a ich stav k 31.12.2018	52
Tabuľka 26: Zoznam investičných projektov MDV SR s povinnosťou mať štúdiu realizovateľnosti na začiatku predinvestičného procesu a ich stav k 31.12.2018	52
Tabuľka 27: Zoznam externe posudzovanej dokumentácie	55
Tabuľka 28: Stav ciest I. triedy podľa jednotlivých IVSC v roku 2018	57
Tabuľka 29: Čerpanie peňažných prostriedkov na bežné opravy a údržbu podľa jednotlivých IVSC v roku 2018 v tis. eur	58
Tabuľka 30: Čerpanie kapitálových výdavkov podľa jednotlivých IVSC v roku 2018 v tis. eur	58
Tabuľka 31: Prioritné investičné projekty MDV SR (mil. eur), stav k 31.12.2018	60
Tabuľka 32: Zoznam budúcich cestných investičných projektov, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018	61
Tabuľka 33: Zoznam budúcich železničných investičných projektov, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018	63
Tabuľka 34: Zoznam prioritných investičných projektov železničnej infraštruktúry posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018	63
Tabuľka 35: Prioritné investície ŽSR s hodnotou nad 20 mil. eur, stav k 31.12.2018	63
Tabuľka 36: Celkové náklady ŽSR a počet km spravovaných tratí	64
Tabuľka 37: Mzdové výdavky ŽSR na riadenie tratí	65
Tabuľka 38: Úspora nákladov na nákup elektrickej energie zo strany ŽSR	66
Tabuľka 39: Medziročné zmeny ukazovateľov ZSSK v roku 2018	67
Tabuľka 40: Medziročné zmeny ukazovateľov ZSSK v rokoch 2016-2018	67
Tabuľka 41: Zoznam štúdií realizovateľnosti, ktorých súčasťou je dopravné modelovanie v roku 2018	69
Tabuľka 42: Zoznam objednaných CBA zo strany NDS, stav ku 31.12.2018	70
Tabuľka 43: Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) v rokoch 2015 – 2018	75
Tabuľka 44: Plnenie hlavných odporúčaní IJ ÚV SR pre ÚPPVII v Priebežnej implementačnej správe 2018	78
Tabuľka 45: Plnenie hlavných odporúčaní IJ ÚV SR pre MV SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	78
Tabuľka 46: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu v roku 2018	79
Tabuľka 47: Využitie vybraných elektronických služieb	84
Tabuľka 48: Vydané eID a KEP	84
Tabuľka 49: Miera aktivácie eID zadaním BOK-u	85
Tabuľka 50: Nárast počtu aktivovaných elektronických schránok na doručovanie	86
Tabuľka 51: Listinné a elektronické doručovanie	86
Tabuľka 52: Zoznam posúdených projektov v roku 2018	92
Tabuľka 53: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MŠVVaŠ SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	95
Tabuľka 54: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na vzdelávanie v roku 2018	96
Tabuľka 55: Akreditované vzdelávacie programy (AVP)	105
Tabuľka 56: Neakreditované formy vzdelávania (NFV)	106
Tabuľka 57 : Financovanie vysokoškolskej vedy a techniky (v eur)	111
Tabuľka 58: Úspora optimalizačného projektu (v mil. eur)	115
Tabuľka 59: Celkové vyčíslenie prínosu optimalizácie (v mil. eur)	115
Tabuľka 60: Povinnosť vypracovania Kontraktov a Plánu hlavných úloh PRO	117
Tabuľka 61: Rozpočet NÚCŽV z kapitoly MŠVVaŠ SR (v eur)	117
Tabuľka 62: Úsporné opatrenia MŽP SR (v mil. eur)	121
Tabuľka 63: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MŽP SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	122
Tabuľka 64: Plnenie hlavného odporúčania IJ pre MF SR v Priebežnej implementačnej správe 2018	122
Tabuľka 65: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na životné prostredie v roku 2018	123
Tabuľka 66: Celkové náklady SVP, š.p.	126
Tabuľka 67: Racionalizačné opatrenia BCG realizované v roku 2018	126
Tabuľka 68: Potenciálna ročná úspora	127
Tabuľka 69: Zmluvy na upratovacie služby uzavreté SVP za rok 2018	129

Tabuľka 70: Odhad vplyvu na rozpočet verejnej správy.....	130
Tabuľka 71: Návštevnosť a príjmy z poplatku v NP Slovenský raj za rok 2018.....	132
Tabuľka 72: Príjmy ŠOP a Národnej ZOO Bojnice z inovatívnych foriem financovania.....	132
Tabuľka 73: Projekty podporené NP Zelená domácnostiam ku 31.12.2018.....	133
Tabuľka 74: Projekty protipovodňovej ochrany realizované SVP v 2. polroku 2018.....	135
Tabuľka 75: Čerpanie dotácií podľa rozostavanosti v roku 2018.....	136
Tabuľka 76: Podporené obce dotáciami z EF s nulovou pripojenosťou obyvateľstva na kanalizáciu.....	137
Tabuľka 77: Podiel dotácií EF na zelené ciele.....	140
Tabuľka 78: Podiel dotácií na príjmoch EF.....	141
Tabuľka 79: Rozdelenie priorít v programoch starostlivosti o CHVÚ schválených vládou v 07/2018.....	141
Tabuľka 80: Rozdelenie priorít v programoch starostlivosti o CHVÚ pripravených v roku 2018.....	142
Tabuľka 81: Celková dostatočnosť ÚEV 2018 v národnom zozname (v zmysle záverov rokovaní s EK) podľa rokov.....	142
Tabuľka 82: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MPSVaR SR v Priebežnej implementačnej správe 2018.....	149
Tabuľka 83: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre SP v Priebežnej implementačnej správe 2018.....	149
Tabuľka 84: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky v roku 2018.....	150
Tabuľka 85: Zamestnanosť žien v porovnaní s EÚ (15-64 rokov).....	154
Tabuľka 86: Podiel detí vychovávaných mimo vlastnej rodiny.....	155
Tabuľka 87: Deti vychovávané mimo rodiny – typy starostlivosti.....	156
Tabuľka 88 : Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti.....	156
Tabuľka 89: Prehľad UoZ zapojených do „NP PIP“ - aktivita č. 2.....	160
Tabuľka 90: Prehľad UoZ zapojených do "Cesta na trh práce" aktivita č.6.....	160
Tabuľka 91: Prehľad UoZ zapojených do " Reštart pre mladých UoZ ".....	160
Tabuľka 92: Prehľad nákladov NP ESKO 2.....	174

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Funkcie elektronického zdravotníctva.....	40
Obrázok 2: Okresy podporené dotáciou z EF v rokoch 2015-2018.....	138

Zoznam boxov

Box 1: Dlhodobá zdravotno-sociálna starostlivosť – efektívne riešenie pre občana.....	12
Box 2: Transparentnosť preskripčných návykov.....	21
Box 3: Ceny elektrickej energie v UN a FN.....	33
Box 4: Typy výdavkov financované cez DK počas 2011-2018.....	100
Box 5 : Projekt NÚCEM - zavedenie externých overovacích testovaní.....	104
Box 6: Analýza nákladov a prínosov terénnej včasnej intervencie pre deti so sluchovým postihnutím.....	157
Box 7: Formy podpory AOTP pre OZP.....	162

Úvod

Plnenie opatrení identifikované revíziami výdavkov zvyšujúce hodnotu za peniaze sa v roku 2018 mierne zlepšilo, na druhej strane finančné úspory sa nerealizovali. Implementácia 184 opatrení je pomalá, v rozpočte plánovaná úspora v zdravotníctve a životnom prostredí pre rok 2018 vo výške 232 mil. eur nebola dosiahnutá. Rovnako nebola realizovaná ani potenciálna úspora v ďalších rezortoch.

V hodnotovej oblasti došlo k výraznejšiemu posunu oproti roku 2017. Možno vyzdvihnúť ohlásenú koncepciu stratifikácie v zdravotníctve, či zvýšenie poplatkov za skládkovanie odpadov v životnom prostredí. Implementačnú výzvu pre rok 2019 predstavuje stanovenie analyticky podložených investičných priorit (prioritizácia) v rezorte dopravy, implementácia opatrení vedúcich k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia aj zváženie zavedenia flexibilného rodičovského príspevku pre rezort práce. Rovnako tak odmeňovanie začínajúcich učiteľov v rezorte školstva.

V roku 2018 sa zlepšil proces výberu a hodnotenia investičných projektov v IT. Aktualizácia metodiky hodnotenia a zjednotenie pravidiel pre projekty financované zo štátneho rozpočtu a OP II sú predpokladom pre lepší výber budúcich IT projektov. Úlohou naďalej ostáva zjednotenie metodík posudzovania návrhov IT projektov v iných operačných programoch (napr. OP KŽP) a vypracovanie rezortných CBA metodík objektivizujúcich rezortné špecifiká pri výbere ostatných investičných projektov.

Kvalita dát, ich dostupnosť a validácia zostáva pre všetky rezorty i naďalej výzvou. Pre kvalitný odpočet plnenia opatrení a tvorbu verejných politík je zároveň kľúčové aj zdieľanie dát medzi jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy a ich podriadenými organizáciami, napr. pri dopracovaní revízie výdavkov v osobnej železničnej doprave.

Plneniu opatrení v súlade s Implementačnými plánmi najčastejšie bráni rezortizmus (napr. zákon o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti), časové prieťahy v legislatívnom procese (napr. stratifikácia nemocníc alebo zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch), ale aj zdĺhavý proces verejného obstarávania (investície do nemocníc a dopravy). Preto je nevyhnutné práce na jednotlivých opatreniach zrýchliť a prioritizovať ich v rámci agendy jednotlivých rezortov. Výsledky je potrebné naplniť v súlade s Implementačnými plánmi pre rok 2019.

ZDRAVOTNÍCTVO

Najvýznamnejšie sa hodnota za peniaze materializuje v rezorte zdravotníctva. Úspory na verejnom zdravotnom poistení sa realizovali na 76 %, keď dosiahli 121,5 mil. eur. Boli vo významnej miere kompenzované zlým hospodárením nemocníc. Implementáciou revízie výdavkov sa tak v rokoch 2017-2018 ušetrilo celkovo 40,4 mil. eur (tabuľka 1). V roku 2018 sa celkové plnenie úspor znížilo z 98,7 mil. eur¹ v roku 2017 na 40,4 mil. eur. Na výdavkoch VZP sa ušetrilo 121,5 mil. eur, avšak výdavky univerzitných a fakultných nemocníc sa za 2 roky zvýšili o 81,1 mil. eur. Úspory dosiahnuté v roku 2018 vo výdavkoch VZP (18,7 mil. eur) boli eliminované zvýšenými výdavkami nemocníc (77 mil. eur). Výdavky nemocníc rástli vo všetkých oblastiach – osobných nákladoch (platový automat a sociálne balíčky), liekoch, SZM, aj nemedicínskych procesoch.

Prijatím novely zákona o lieku², a teda zabezpečením dostupnejšej liečby inovatívnymi liekmi, došlo k zníženiu celkovej úspory s cieľom zvyšovať hodnotu v zdravotníctve. Výzvou zostáva dosiahnutie výsledku v súlade so stanoveným cieľom. V procese prípravy novely došlo k zásadným úpravám pôvodného návrhu s následným dopadom 9,2 mil. eur v roku 2018 a 62 mil. eur na rok 2019 na VZP. Aplikáčna prax prijatej novely si vyžiadala ďalšie korekcie súvisiace primárne s liekmi na zriedkavé ochorenia tzv. orfan lieky v závere roka 2018.

¹ Aktualizované na základe novších dát od ZP a očistených dát z dôvodu metodologických rozdielov. Ide o spätnú revíziu poisťovní (ktorú je možné podľa zákona realizovať až 4 roky spätne, čo ovplyvňuje výšku úhrady poisťovní, a zároveň aj výšku kalkulovanej úspory). Úspora VZP je výkazníctvo ZP. Zmeny boli realizované v položke špeciálny zdravotnícky materiál.

² 363/2011 Zákon o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Stratifikácia nemocníc, plná funkcionálna DRG a eZdravie patria medzi kľúčové hodnotové opatrenia rezortu. Prijatie resp. neprijatie legislatívy v projekte stratifikácie bude mať významný vplyv na efektívnu implementáciu projektu do praxe a rovnako aj na plánovaný zákon o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.

Otvorenou otázkou, ktorá významne ovplyvňuje výsledky v zdravotníctve, zostáva financovanie sektora. Prvým splneným predpokladom pre informovanejšiu diskusiu je zmena legislatívy, vďaka ktorej sa bude od roku 2019 (pri príprave rozpočtu na rok 2020) viesť verejná diskusia o celkových zdrojoch v zdravotníctve namiesto percenta za poistencov štátu, ktorý je len časťou celkového balíka. Druhým je diskusia o výsledkoch v zdravotníctve. Rozpočtovým nástrojom na to je programové rozpočtovanie pre celé verejné zdravotné poistenie, ktoré by malo byť zavedené od roku 2020. Zabezpečí lepšie plánovanie verejných výdavkov a ich prepojenie na dosahované výsledky. Pre jeho implementáciu je však nevyhnutná relevantná a dôveryhodná dátová báza a spolupráca - MF SR, MZ SR a zdravotných poisťovní.

Tabuľka 1: Úsporné opatrenia MZ SR (mil. eur)

	Potenciálna úspora	Plán 2017	Plnenie ³ k 31.12.2017	Plán 2018	Plnenie ⁴ k 31.12.2018
Úsporné opatrenia SPOLU	363	174	98,7	190	40,4
Opatrenia znižujúce výdavky VZP	268	143	102,8	159	121,5
Nadspotreba liekov - zavedenie predpisových limitov pre ambulantných poskytovateľov	59	20	22,2	20	29,7
Výnimky na lieky - zavedenie pravidiel pre preplácanie výnimiek	10	10	1,8	10	-0,2
Potenciálne nákladovo neefektívne lieky - centrálny nákup liekov ZP	42	25	-4,7	25	4,5
Špeciálny zdravotnícky materiál - zníženie cien (referencovanie)	55	35	33	45	33
Zdravotnícke pomôcky - referencovanie a revízne činnosti	15	15	10,4	15	22,4
SVLZ - zníženie jednotkových cien a limitov CT a MR vyšetrení	25	10	10,9	16	5,9
SVLZ - zavedenie limitov pre ambulantných poskytovateľov	37	3	2,0	3	-6,5
Zlepšenie revízných činností VŠZP	25	25	27,2	25	32,5
Opatrenia znižujúce výdavky nemocníc (podriadených organizácií MZ SR)	95	31	-4,1	31	-81,1
Optimalizácia prevádzkových nákladov	10	5	-3,1	5	-20,9
Optimalizácia medicínskych procesov	74	15	-23,4	15	-59,4
Optimalizácia nákupu liekov a ŠZM	8	8	6,8	8	-17,3
Hospodárne obstarávanie zdravotníckej techniky	3	3	15,6	3	16,4
Jednorazové nákladové operácie ⁵	-	-	-	-	-100,3

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

DOPRAVA

Stanovenie investičných priorít na základe analyticky podložených potrieb (prioritizácia) je kľúčové pre lepšiu hodnotu za peniaze v doprave. Finalizácia kritérií pre zoradenie projektov je nevyhnutným predpokladom pre splnenie tohto cieľa. Následne bude možné pripraviť a zverejniť zoznam cestných investičných projektov MDV SR, vrátane harmonogramu prípravy a realizácie. Rovnako dôležité je pristúpiť aj k prioritizácii projektov

³ Plnenie k 31.12.2017 zahŕňa obdobie 1.1.2017 – 31.12.2017. Vyhodnocuje sa voči Plánu 2017.

⁴ Plnenie k 31.12.2018 zahŕňa obdobie 1.1.2017 – 31.12.2018. Vyhodnocuje sa voči Plánu 2018.

⁵ Predpísané penále zo strany Sociálnej poisťovne – doplnené nad rámec sledovaných opatrení. V účtovníctve nemocníc je položka súčasťou prevádzkových nákladov, avšak nie je zahrnutá vo vyhodnotení opatrenia *Optimalizácia prevádzkových nákladov*, a to z dvoch dôvodov – 1.) ide o jednorazovú operáciu mimo bežnej prevádzky, 2.) penále boli v roku 2018 zároveň aj oddelené a nemali negatívny vplyv na hospodársky výsledok nemocníc.

v železničnej doprave. V roku 2018 MDV SR nepredložilo projekt NDS R2 Kriváň – Mýtina v hodnote 234 mil. eur na posúdenie ÚHP MF SR pred vyhlásením VO, čím porušilo uznesenie vlády č. 471/17⁶.

Stav ciest I. triedy sa naďalej zhoršuje kvôli poddimenzovanej údržbe. Podiel ciest I. triedy v havarijnom stave sa oproti roku 2017 zvýšil o 15 % na 40,8 %, k zlepšeniu tak nedochádza. Najhoršie výsledky dosiahla IVSC BA, kde sa podiel ciest I. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave zvýšil medziročne o viac ako pätinu, a je na úrovni vyše 54 %. V súlade so záverom Revízie výdavkov na dopravu boli pre SSC alokované dodatočné finančné prostriedky vo výške 22,5 mil. eur na bežnú údržbu a opravy ciest a mostov I. triedy. Dôslednejšie plánovanie výdavkov v rezorte môže preto efektívnosť čerpania zvýšiť.

Údržba železničnej infraštruktúry je poddimenzovaná, nové investície si vyžadujú plánovanie v súlade s princípmi hodnoty za peniaze. Zastaraný spôsob riadenia dopravy produkuje vysoké výdavky. Riešením sú projekty investícií do modernizácie riadenia dopravy v celkovej hodnote 150 mil. eur, pre ktoré je potrebné pripraviť záväzný harmonogram ich realizácie. Spolu ide o 9 projektov⁷, financovaných z vlastných zdrojov ŽSR. 2 projekty diaľkového riadenia dopravy v celkovej hodnote 1,08 mil. eur ŽSR v súčasnosti už realizuje.

INFORMATIZÁCIA

V medzinárodnom porovnaní DESI sa postavenie slovenskej informatizácie v roku 2018 nezmenilo (20. miesto) a SR stále zostáva pod priemerom EÚ. Samotné skóre Slovenska sa ale zvýšilo o 4 p. b. Najvýraznejší rast dosiahla SR v oblasti digitálnych verejných služieb, kde postúpila z 24. na 20. miesto, napreduje taktiež v oblasti integrácie digitálnych služieb v obchode. Počet používateľov elektronickej verejnej správy na Slovensku (55 %) je však nižší ako priemer EÚ (58 %).

Ku koncu roka 2018 mala menej ako tretina občanov elektronický občiansky preukaz s aktivovaným bezpečnostným kódom, čo obmedzuje využitie elektronických služieb štátu a pripravuje verejnú správu aj občanov o prínosy zo vzájomnej elektronickej komunikácie. Projekty, ktoré by mohli zlepšiť súčasný stav (mobilné ID, využitie eID v komerčnej sfére, v doprave či bankovníctve) do konca roka 2018 neboli dokončené a IJ ÚV SR neeviduje ani žiadny konkrétny pokrok v ich realizácii.

Potenciálna úspora vo výške 48,5 mil. eur z Revízie výdavkov na informatizáciu nebola dosiahnutá. Úsporu na tovaroch a službách vo výške 4,2 mil. eur však v roku 2018 prinieslo elektronické doručovanie úradných zásielok a rozhodnutí. V septembri 2018 MF SR vyhlásilo VO na centrálny nákup licencií a produktov Microsoft⁸. K ukončeniu procesu a uzatvoreniu zmluvy do 12/2018 nedošlo. Priebeh a náležitosti centrálného nákupu bol predmetom opakovaného posúdenia zo strany Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO).

Zjednotenie pravidiel posudzovania nových investičných IT projektov, rovnako aj aktualizácia metodiky CBA v roku 2018 je výrazným posunom pre lepšiu pripravenosť štátnych IT projektov. Jej uplatňovanie v praxi je jedným zo základných predpokladov správneho výberu budúcich IT projektov. Pre lepšie riadenie je výrazným krokom vpred zverejnenie zásobníka IT projektov⁹. Úlohou naďalej ostáva zjednotenie metodík posudzovania návrhov IT projektov v iných operačných programoch (napr. OP KŽP) a financovaných zo štátneho rozpočtu.

V rozpore s uznesením vlády č. 471/17 a bez predchádzajúceho posúdenia ÚHP MF SR v roku 2018 SHMÚ vyhlásil verejné obstarávanie v hodnote 40 mil. eur na rámcovú dohodu na služby softvérového vývoja¹⁰. Na posúdenie neboli predložené ani zákazky MV SR v hodnote 246 mil. eur resp. 100 mil. eur na Technické zariadenia

⁶ Z 11. októbra 2017 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018-2020. Podľa Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR⁶, je MDV SR povinné predkladať všetky investičné projekty s nákladmi nad 40 mil. eur (resp. nad 10 mil. eur v informatizácii) na hodnotenie MF SR.

⁷ Viď opatrenie č. 20

⁸ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek/detail/415748>.

⁹ <http://over.statneit.sk/statne-it-v-cislach/>.

¹⁰ <https://www.ezakazky.sk/shmu/getfile.cfm?documentID=135277>.

3 - Zariadenia pre LAN WAN, bezpečnosť IT a telekomunikačná technika¹¹ a Technické zariadenia 4 – Kamerové systémy¹².

VZDELÁVANIE

Plnenie opatrení revízie výdavkov na vzdelávanie ovplyvnil v roku 2018 najmä zdĺhavý legislatívny proces. Úspora 3 mil. eur, definovaná v revízii výdavkov, nebola dosiahnutá¹³. MŠVVaŠ SR nepredložilo v roku 2018 návrh konkrétnych opatrení na podporu racionalizácie siete škôl. Transparentné zverejnenie všetkých typov výdavkov financovaných cez dohodovacie konanie sa nezrealizovalo. V rozpore s odporúčaním revízie výdavkov je od 1.1.2018 účinná neobmedzená platnosť kreditov na kreditové príplatky, nová legislatívna úprava neprešla zatiaľ úplným legislatívnym procesom.

Schválením novely zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme¹⁴ boli od roku 2019 zvýšené tarifné platy v školstve o 10 %. Platy mladých učiteľov však naďalej zaostávajú viac ako v zahraničí. Počas roka 2018 pripravovalo MŠVVaŠ SR nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorý by mal prispieť k realizácii 4 opatrení (zrušenie príplatkov za kredity, úprava procesu atestácií, zvýšenie kvality poskytovaného vzdelávania a objektivity testovaní). Napriek dlhšej legislatívnej príprave nebol zákon do konca roka 2018 prijatý. Zmena legislatívy, upravujúca zvýšenie plátov začínajúcich učiteľov, nebola do konca roka 2018 zrealizovaná napriek alokovanému finančnému krytiu v rozpočte. Opatrenia zvyšujúce podiel bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu, neboli prijaté.

Pasportizácia nehnuteľného majetku s plánom optimalizácie využitia priestorov v správe ministerstva a PRO môže priniesť pozitívne výsledky od roku 2021. Optimalizácia celkovej štruktúry a činností organizácií priamo riadených ministerstvom však bola realizovaná minimálne. V rámci revízie štatútov MŠVVaŠ SR neodporučilo za účelom optimalizácie žiadne úpravy. Zlúčenie NÚCŽV so ŠIOV sa počas roka 2018 z dôvodu súdnych sporov posunulo na 06/2019.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Plnenie opatrení Revízie výdavkov na životné prostredie sa v roku 2018 zameralo na prijatie potrebnej legislatívy súvisiacej so zavedením poplatkov za uloženie odpadov. Aj napriek záväzku sa úsporné opatrenia nepodarilo implementovať a úspory vo výške 73 mil. eur pre rok 2018 neboli realizované. Zrušenie fakultatívnych oslobodení v spotrebných daniach v gescii MF SR, ktoré malo priniesť úsporu 65 mil. eur, sa nezrealizovalo. Implementácia odporúčaní auditu BCG na zefektívnenie prevádzky Slovenského vodohospodárskeho podniku v roku 2018 nepriniesla úsporu 8 mil. eur.

Proces výberu projektov vodohospodárskej infraštruktúry, ktorým EF poskytuje dotáciu, by mal byť prehodnotený. Viazne poskytovanie dotácií najmä na projekty v záverečnej fáze rozostavanosti vodohospodárskej infraštruktúry. Dôvodom sú aj kritériá, ktoré stavu rozostavanosti neprikladajú vo finálnom hodnotení dostatočnú váhu.

Prioritizácia pre nové protipovodňové projekty je nepostačujúca. K zvýšeniu hodnoty za peniaze v prípade protipovodňovej ochrany zatiaľ nedochádza. Napriek prioritizácii projektov v Plánoch manažmentu povodňového rizika, schválených vládou SR, sa realizujú aj dodatočné projekty vychádzajúce z ďalších akčných plánov vlády SR.

Mierny posun nastal v procese utlmovania výroby elektrickej energie z uhlia. Vláda SR v 12/2018 schválila materiál¹⁵, ktorým tepelnej elektrárni Nováky dala povinnosť zabezpečiť vo všeobecnom hospodárskom záujme

¹¹ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-dokumentov/detail/1039176>.

¹² <https://eo.eks.sk/ElektronickaTabula/PrevziasPrilohuPolozkySpisu/94705ae0-6af5-4dd5-809e-6aef36c79798>.

¹³ 1 mil. eur z titulu racionalizácie siete škôl, 2 mil. eur v prípade prijatia opatrení na zvýšenie podielu študentov s ukončeným titulom Bc.

¹⁴ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/318/>

¹⁵ „Návrh problematiky transformácie regiónu horná Nitra v súvislosti s návrhom všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny“ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23422/1>

výrobu a dodávky elektriny do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany najneskôr do konca roku 2023. Po tomto dátume sa oficiálne očakáva postupný útlm výroby elektrickej energie z uhlia v Novákoch.

Tabuľka 2: Úsporné opatrenia MŽP SR (v mil. eur)

	Potenciálna úspora spolu	Plán 2018	Plnenie k 31.12.2018
Postupne implementovať opatrenia na zefektívnenie prevádzky podľa auditu BCG	20	8	0
Postupne zvýšiť poplatky za skládkovanie a zaviesť povinný množstvový zber	66	0	0
Zrušiť fakultatívne oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)	65	65	0
Zaviesť inovatívne formy financovania ochrany prírody	6	0	0

Zdroj: MŽP SR, spracovanie IJ

TRH PRÁCE A SOCIÁLNE POLITIKY

Potenciálna úspora vo výške 59 mil. eur do roku 2020 nebude pravdepodobne zrealizovaná. Väčšinu úspory (49 mil. eur) tvorí zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia, s legislatívnou účinnosťou¹⁶ až od roku 2022. Úsporu 10 mil. eur má zabezpečiť efektívnejšie fungovanie pobočiek Sociálnej poisťovne, ktoré sa však zatiaľ nerealizuje. Vyššiu prioritu by mali mať aj dôchodky a sociálne služby v nadväznosti na dlhodobú zdravotno-sociálnu starostlivosť.

MPSVR SR zväzilo v roku 2018 zavedenie flexibilného čerpania rodičovského príspevku, stanovisko je však nejasné. Rezort sa v analýze zameril na možnosť zvýšenia zamestnanosti žien v reprodukčnom veku, kde skúmal problematiku komplexne. Analýza poskytuje niekoľko odporúčaní na zlepšenie zamestnanosti žien, k flexibilnému čerpaniu rodičovského príspevku nezaujal rezort jednoznačné stanovisko.

Návrhy opatrení vedúce k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia boli v roku 2018 analyzované, ich implementácia prinesie vyššiu hodnotu pre sporiteľov. Dnes existuje veľký nesúlad medzi zložením majetku sporiteľov a ich časovým horizontom sporenia. Platí to tak pre nových aj súčasných sporiteľov. V prípade 4 zo 6 opatrení¹⁷ rezorty odporučili jasný spôsob ich implementácie, zatiaľ sa však realizuje len jedno z nich (zlepšenie informovanosti klientov)¹⁸. Implementácia zvyšných opatrení v rámci dôchodkového sporenia v roku 2019 je málo pravdepodobná, no kľúčová.

Udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb je vzhľadom na starnutie populácie kľúčová, implementácia opatrení je však nedostatočná. MPSVR SR aj z dôvodu nedostupnosti a nedostatočnej kvality údajov nepredložilo v roku 2018 analýzu nákladovosti sociálnych služieb. Rezort inicioval počas roka zavedenie elektronického zberu údajov o sociálnych službách, implementáciu je však potrebné v roku 2019 akcelerovať. Zlepšenie v oblasti dlhodobej starostlivosti sa odkladá. MZ SR a MPSVR SR ju riešia individuálne, mali by však predložiť spoločné nadrezortné riešenie. Revízia výdavkov na dlhodobú starostlivosť je pre prípravu zdravotno-sociálneho zákona o dlhodobej starostlivosti¹⁹ nevyhnutnou súčasťou.

¹⁶ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/317/>

¹⁷ V Implementačnom pláne 2018 uvedené ako opatrenia č. 14 až 19.

¹⁸ Schválením novely zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a Opatrením MPSVaR SR č. 295/2018 Z.z

¹⁹ MZ SR začalo počas roka 2018 s prípravou znenia zákona o dlhodobej starostlivosti, do MPK bol predložený v marci 2019.

Box 1: Dlhodobá zdravotno-sociálna starostlivosť – efektívne riešenie pre občana

Súčasný stav

PLÚ vlády SR 2018²⁰ zaviazal MZ SR v spolupráci s MPSVR SR predložiť návrh zákona o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti (LTC). Ambiciózny cieľ však v roku 2018 nenaplnil. Cieľom tohto zákona bolo „zriadenie“ zariadení, ktoré budú poskytovať zdravotno-sociálnu starostlivosť s následnou úpravou podmienok na oprávnenie a prijímanie dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti. Zahŕňal aj zjednotenie posudkovej činnosti tak, aby jeden lekárske posudok deklaroval zdravotný stav fyzickej osoby na sociálne účely sociálneho poistenia a sociálnych služieb, úpravu podmienok posudkovej činnosti na oprávnenie poskytovania dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti a spôsob financovania dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.

Populácia starne a výdavky na dlhodobú starostlivosť sa do roku 2070 zdvojnásobia na 2,7 % HDP²¹. V súčasnosti by zamýšľaný zákon z roku 2018 kompetenčne spadal pod MZ SR a MPSVR SR, avšak zasahoval by aj do pôsobnosti rezortov MS SR, MV SR a MF SR. Z pohľadu definície dlhodobej starostlivosti²² podľa EK, je v podmienkach SR potrebné prijať *významné zmeny v zdravotno-sociálnej oblasti*, nie však len úpravou existujúcich rezortných systémov, tak ako k tomu pristúpili vyššie spomínané ministerstvá v mediálnych výstupoch²³. Je to o poskytovaní komplexnej služby a asistencie pre ľudí, ktorí sú z dôvodu veku, mentálneho alebo fyzického postihnutia závislí na dennodennej podpore z dlhodobého hľadiska.

Budúcnosť predstavuje nadrezortné riešenie

Nakoľko táto téma naráža na rezortizmus a časové prieťahy v legislatívnom procese, pričom príjmy a výdavky sú súčasťou rôznych rezortov, je potrebné prijať nadrezortné riešenie, prípadne presunúť výkon kompetencií a financovania pod jednu strechu. Vytvorením nadrezortného riešenia dlhodobej starostlivosti (spojením agendy vybraných sociálnych služieb súvisiacich s LTC a VZP) bude možné dosiahnuť riešenie, obdobne ako je to v krajinách ako Dánsko, Írsko alebo Portugalsko.

Súčasné rozdelenie kompetencií medzi MZ SR a MPSVR SR – dlhodobá zdravotno-sociálna starostlivosť

MZ SR

Zdravotná starostlivosť

Výkon kompetencií

- centrálna (národná) cez verejné zdravotné poistenie

Financovanie

- VZP (kontrola toku cez ŠR)

Dáta

- zdravotné poisťovne, NCZI a štátny rozpočet

MPSVR SR

Sociálne služby

Výkon kompetencií

- originálne kompetencie prenesené na samosprávy (regionálna úroveň pri špecializovaných službách, miestna úroveň – mestá a obce – napr. zariadenia pre seniorov)

Financovanie

- viaczdrojové financovanie (samosprávy prostredníctvom DPFO, štátny rozpočet (MPSVR SR), prijímateľ služby, pri neverejných poskytovateľoch aj iné zdroje napr. 2 % dane, projektová činnosť

Dáta

- na základe viaczdrojového financovania je získanie komplexných dát v užívateľskom formáte takmer nerealizovateľné – čo potvrdzuje aj skúsenosť pri analýze nákladovosti a efektívnosti sociálnych služieb. K novele zákona č. 448/2008 Z. z. súvisiacej s elektronickým zberom dát prebieha momentálne MPK.

²⁰ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7092_plu_2018-po-vlade.pdf

²¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=sk&catId=89&newsId=9185&furtherNews=yes>

²² A range of services and assistance for people who, as a result of mental and/or physical frailty and/or disability over an extended period of time, depend on help with daily living activities and/or are in need of some permanent nursing care.

²³ <https://mediweb.hnonline.sk/spravy/aktualne/zakon-o-dlhodobej-starostlivosti-napriek-pripravam-nebude>

Zlúčením výkonu kompetencií tzv. governance a financovania nadrezortným riešením sa zabezpečí:

1. jasné **zadefinovanie obsahu a cieľov** jednotlivých druhov služieb dlhodobej starostlivosti,
2. **zjednotenie posudkovej činnosti** – lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť, čím sa zníži byrokracia pre občana a zefektívnenie konania posudkovej činnosti (t. č. máme tri posudkové systémy - sociálne poistenie, kompenzácie a sociálne služby na úrovni obcí aj regiónov),
3. **zjednodušenie administratívy pri vybavovaní zdravotno – sociálnych služieb** pre občana,
4. **odbremenenie zdravotného systému** – proces stratifikácie napomôže k reprofilizácii lôžok, rozdelí lôžka na akútne a lôžka dlhodobej starostlivosti. Zdravotno-sociálna starostlivosť bude občanovi poskytovaná v zariadení zdravotno – sociálnych služieb; nastavenie systému tak, aby fyzická osoba mohla ostať čo najdlhšie vo svojom domácom prostredí,
5. **vytvorenie systému podmienok kvality poskytovania zdravotno – sociálnych služieb** tak, aby definovala očakávanú úroveň kvality poskytovanej dlhodobej starostlivosti, hodnotenie a monitoring kvality vykonávať už z existujúcich štruktúr napr. zdravotné poisťovne, pričom dohľad bude vykonávaný ÚDZS po vzore verejného zdravotného poistenia,
6. zabezpečenie financovania formou **tzv. osobného účtu prijímateľa** (prepojí verejné zdravotné poistenie + sociálny rozpočet + obec/VÚC + prijímateľ služby),
7. podpora vzniku zariadení dlhodobej starostlivosti, ktoré sú v súčasnosti v SR nedostatkové napr. služby pre deti s viacnásobným a kombinovaným zdravotným postihnutím,
8. komplexné získanie dát o poskytovaní sociálnych služieb, ako aj vynakladaných zdrojoch verejného zdravotného poistenia a toku finančných prostriedkov na tieto služby,
9. kontrola toku financovania prostredníctvom štátneho rozpočtu.

Zdroj: Zákon 581/2004 Z. z., MZ SR, Zákon 448/2008, MPSVR SR, verejne dostupné zdroje

1 Metodika odpočtu

V implementačných správach na základe revízie výdavkov sleduje Implementačná jednotka nasledujúce opatrenia:

1. fiškálne opatrenia,
2. opatrenia zlepšujúce hodnotu za peniaze (kvalitatívne),
3. procesné opatrenia (riadenie, dáta, metodiky).

Fiškálne opatrenia

Hodnotenie odzrkadľuje **percentuálne plnenie úspory oproti očakávanej hodnote k danému termínu**. Na štvrtročnej báze IJ stanovila hodnoty trajektórie na dosiahnutie výslednej ročnej úspory do konca decembra 2018.

Opatrenia zlepšujúce hodnotu za peniaze a procesné opatrenia

Hodnotenie odzrkadľuje plnenie kvantitatívnych ukazovateľov alebo existenciu požadovaných výstupov k termínu plnenia. **Pre účely tohto odpočtu sa za mieru plnenia opatrení berie podiel opatrení, ktoré rezort plní alebo čiastočne plní.**

Hodnotenie	Farebný kód	Fiškálne opatrenia	Opatrenia zlepšujúce hodnotu za peniaze	Aktivita IJ
Plní na viac ako 100 %		100 % a viac cieľovej hodnoty	<p>Rezort predložil splnené úlohy v súlade s implementačným plánom rýchlejšie a v požadovanej kvalite.</p> <p>Rezort preložil plnenie ďalších úloh nad rámec požiadaviek implementačného plánu.</p>	<p>IJ preverí dôvody. Keď je zlepšenie v dôsledku rýchlejšej a kvalitnejšej implementácie na strane rezortu IJ ocení dosiahnutý výsledok.</p> <p>IJ v spolupráci s rezortom identifikuje dobrú prax, ktorá podporila akcelerovanú implementáciu opatrenia a zabezpečí jej zdieľanie s ostatnými rezortmi.</p> <p>Ak je viac ako 100 % úspora v dôsledku zle nastavenej cieľovej hodnoty, IJ reviduje hodnotu v novom Implementačnom pláne.</p>
Plní		100 % - 80,1 % cieľovej hodnoty	<p>Rezort predložil splnené úlohy v súlade s implementačným plánom (štúdia, metodológia je hotová, schválená, zákon vstúpil do platnosti), alebo poskytnuté dáta potvrdzujú plnenie.</p>	<p>IJ ocení dosiahnuté výsledky rezortov.</p> <p>IJ v spolupráci s rezortom identifikuje dobrú prax, ktorá podporila akcelerovanú implementáciu opatrenia a zabezpečí jej zdieľanie s ostatnými rezortmi.</p>
Čiastočne plní		80 % - 40,1 % cieľovej hodnoty	<p>Rezort úlohu plní, ale má len pracovné verzie a s finalizáciou úlohy mešká.</p>	<p>IJ zisťuje, prečo dochádza k oneskoreniu a žiada návrh aktivít zo strany rezortu, ktorými plánuje implementáciu akcelerovať.</p> <p>Implementácia týchto aktivít sa potom skontroluje pri najbližšom štvrtročnom odpočtovaní.</p> <p>IJ podporí zdieľanie identifikovanej dobrej praxe z ostatných rezortov.</p>
Neplní		40 % - 0,1 % cieľovej hodnoty	<p>Rezort opatrenie začal, ale pokrok je nedostatočný, neplní termíny, resp. výstupy sú kvalitatívne nedostatočné.</p>	<p>Toto signalizuje, že sa implementácia zablokovala v začiatku, nezačala sa, alebo sa implementujú opatrenia s opačným efektom. IJ analyzuje dôvody slabých výsledkov, formuluje odporúčania a poskytne aktívnu pomoc pri analýze, odblokovaní, akcelerácii alebo expertnej podpore. Implementácia týchto aktivít sa skontroluje pri najbližšom štvrtročnom odpočte.</p>
Nadmerné výdavky alebo nedodané dáta		0 % a menej cieľovej hodnoty	<p>Rezort nedodal informácie alebo dáta.</p>	
Opatrenie sa v sledovanom období nevyhodnocuje			<p>Rezort nezačal opatrenie plniť, má ho naplánované na ďalší rok oproti plánovanému implementačnému plánu, dáta na jeho odpočet nie sú dostupné.</p>	<p>Opatrenie bude zaradené do implementačného plánu príslušného roka, v ktorom sa bude odpočítavať.</p>

2 Zdravotníctvo

2.1 Zhrnutie

Najvýznamnejšie sa hodnota za peniaze materializuje v rezorte zdravotníctva. Úspory na verejnom zdravotnom poistení sa realizovali na 76 %, keď dosiahli 121,5 mil. eur. Boli vo významnej miere kompenzované negatívnym hospodárením nemocníc. Implementáciou revízie výdavkov sa tak v rokoch 2017-2018 ušetrilo celkovo 40,4 mil. eur (tabuľka 3). V roku 2018 sa celkové plnenie úspor znížilo z 98,7 mil. eur²⁴ v roku 2017 na 40,4 mil. eur. Na výdavkoch VZP sa ušetrilo 121,5 mil. eur, avšak výdavky univerzitných a fakultných nemocníc sa za 2 roky zvýšili o 81,1 mil. eur. Úspory dosiahnuté v roku 2018 vo výdavkoch VZP (18,7 mil. eur) boli eliminované zvýšenými výdavkami nemocníc (77 mil. eur). Výdavky nemocníc rástli vo všetkých oblastiach – osobných nákladoch (platový automat a sociálne balíčky), liekoch, ŠZM, aj nemedicínskych procesoch.

Prijatím novely zákona o lieku²⁵, a teda zabezpečením dostupnejšej liečby inovatívnymi liekmi, došlo k zníženiu celkovej úspory za lieky v roku 2018. V procese prípravy novely došlo k zásadným úpravám pôvodného návrhu s následným dopadom vo výške 9,2 mil. eur v roku 2018, čo sa prejavilo na úhradách VZP. Očakávaný dopad na rok 2019 je až 62 mil. eur. Výzvou preto zostáva dosiahnutie výsledku v súlade so stanoveným cieľom. Aplikačná prax prijatej novely si vyžiadala ďalšie korekcie súvisiace primárne s liekmi na zriedkavé ochorenia (tzv. orfan lieky) v závere roka 2018.

Tabuľka 3: Úsporné opatrenia MZ SR (mil. eur)

	Potenciálna úspora	Plán 2017	Plnenie ²⁶ k 31.12.2017	Plán 2018	Plnenie ²⁷ k 31.12.2018
Úsporné opatrenia SPOLU	363	174	98,7	190	40,4
Opatrenia znižujúce výdavky VZP	268	143	102,8	159	121,5
Nadspotreba liekov - zavedenie predpisových limitov pre ambulantných poskytovateľov	59	20	22,2	20	29,7
Výnimky na lieky - zavedenie pravidiel pre preplácanie výnimiek	10	10	1,8	10	-0,2
Potenciálne nákladovo neefektívne lieky - centrálny nákup liekov ZP	42	25	-4,7	25	4,5
Špeciálny zdravotnícky materiál - zníženie cien (referencovanie)	55	35	33	45	33
Zdravotnícke pomôcky - referencovanie a revízne činnosti	15	15	10,4	15	22,4
SVLZ - zníženie jednotkových cien a limitov CT a MR vyšetrení	25	10	10,9	16	5,9
SVLZ - zavedenie limitov pre ambulantných poskytovateľov	37	3	2,0	3	-6,5
Zlepšenie revízných činností VŠZP	25	25	27,2	25	32,5
Opatrenia znižujúce výdavky nemocníc (podriadených organizácií MZ SR)	95	31	-4,1	31	-81,1
Optimalizácia prevádzkových nákladov	10	5	-3,1	5	-20,9
Optimalizácia medicínskych procesov	74	15	-23,4	15	-59,4
Optimalizácia nákupu liekov a ŠZM	8	8	6,8	8	-17,3
Hospodárne obstarávanie zdravotníckej techniky	3	3	15,6	3	16,4

²⁴ Aktualizované na základe novších dát od ZP a očistených dát z dôvodu metodologických rozdielov. Ide o spätnú revíziu poisťovní (ktorú je možné podľa zákona realizovať až 4 roky spätne, čo ovplyvňuje výšku úhrady poisťovní, a zároveň aj výšku kalkulovanej úspory). Úspora VZP je výkazníctvo ZP. Zmeny boli realizované v položke špeciálny zdravotnícky materiál.

²⁵ 363/2011 Zákon o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

²⁶ Plnenie k 31.12.2017 zahŕňa obdobie 1.1.2017 – 31.12.2017. Vyhodnocuje sa voči Plánu 2017.

²⁷ Plnenie k 31.12.2018 zahŕňa obdobie 1.1.2017 – 31.12.2018. Vyhodnocuje sa voči Plánu 2018.

Jednorazové nákladové operácie²⁸

-100,3

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Implementácia stratifikácie nemocníc, plná funkcionálna DRG a eZdravie patria medzi kľúčové hodnotové opatrenia rezortu. Prijatie resp. neprijatie legislatívy v projekte stratifikácie bude mať významný vplyv na efektívnu implementáciu projektu do praxe a rovnako aj na plánovaný zákon o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.

Podľa záverov revízie výdavkov I. mali úspory smerovať do ústavnej zdravotnej starostlivosti. Oproti roku 2017 zvýšili zdravotné poisťovne úhrady univerzitným a fakultným nemocniciam o 42 mil. eur (tabuľka 4). Z pohľadu sledovaných nemocníc zaznamenala najvýraznejšie navýšenie platieb od všetkých zdravotných poisťovní Detská fakultná nemocnica v Bratislave (o 20 %), Detská fakultná nemocnica v Banskej Bystrici (o 11 %) a Fakultná nemocnica Žilina (o 10 %). Zníženie platieb oproti predchádzajúcemu roku zaznamenala Univerzitná nemocnica Martin, ktorá podľa údajov MZ SR neplní ani svoj ozdravný plán.

Tabuľka 4: Výdavky na ústavnú zdravotnú starostlivosť vo vybraných nemocniciach v pôsobnosti MZ SR

Zdravotné poisťovne	VŠZP			Dôvera			Union			Všetky poisťovne		
	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena
UN Bratislava	123	129	5 %	31	32	2 %	8	8	2 %	162	169	4 %
Nemocnica Ružinov	44	46	5 %	11	11	1 %	3	3	12 %	58	61	5 %
Nemocnica akad. L. Déreza, Kramáre	29	29	1 %	7	7	6 %	2	2	-4 %	38	38	2 %
Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Petržalka	36	38	8 %	10	10	-2 %	3	2	-10 %	48	50	5 %
Nemocnica Staré Mesto	13	13	3 %	3	3	8 %	1	1	14 %	16	17	5 %
ŠGN, Podunajské Biskupice	2	2	8 %	0	0	7 %	0	0	43 %	3	3	9 %
UN Martin	57	55	-4 %	14	15	2 %	3	3	-16 %	75	72	-3 %
UN L. Pasteura Košice	55	59	8 %	25	26	4 %	7	7	1 %	86	92	6 %
FNsP Nové Zámky	20	21	8 %	12	13	12 %	3	3	3 %	34	37	9 %
FN Trenčín	34	37	11 %	8	9	2 %	2	2	-16 %	44	48	8 %
FNsP Banská Bystrica	53	55	5 %	14	15	8 %	4	4	-1 %	71	75	5 %
FNsP Žilina	37	41	10 %	6	7	10 %	1	1	12 %	45	49	10 %
FNsP Prešov	46	48	5 %	12	13	10 %	5	5	4 %	63	66	6 %
FN Nitra	30	33	9 %	10	11	13 %	2	3	6 %	43	47	10 %
FN Trnava	31	31	1 %	6	6	9 %	2	2	8 %	38	39	3 %
DFN Košice	6	5	-9 %	6	7	16 %	2	2	-7 %	14	15	2 %
DFNsP Banská Bystrica	5	6	11 %	3	4	16 %	1	1	-1 %	9	11	11 %
DFNsP Bratislava	24	28	16 %	9	11	34 %	3	4	17 %	35	43	20 %
UN a FN SPOLU	520	549	6 %	156	168	8 %	45	46	1 %	721	763	6 %

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

Tempo rastu nákladov sledovaných nemocníc sa medziročne zrýchlilo – namiesto finančnej úspory sa náklady zvýšili o 77 mil. eur, a to vo všetkých oblastiach – osobných nákladoch, liekoch, ŠZM, aj nemedicínskych nákladoch. Osobné náklady tvoria samostatný problém z dôvodu existencie platového automatu – pre dosiahnutie úspory by nemocnice museli znížiť počet zamestnancov, čo vzhľadom na nedostatok zdravotníckeho personálu nie je žiaduce. S existenciou platového automatu a prijatých sociálnych balíčkov Revízia v zdravotníctve I. nerátala, preto sa v priebehu r. 2018 začala príprava Revízie v zdravotníctve II., ktorá bude reflektovať aktuálne výzvy slovenského zdravotníctva.

Priestor na racionalizáciu je v obstarávaní liekov, ŠZM a nemedicínskych služieb v nemocniciach. Napriek oddĺženiu nemocníc sa záväzky po lehote splatnosti zvyšujú (656,3 mil. eur k 31.12.2018), ozdravné plány nemocníc neprinášajú potrebný efekt. Finančná analýza indikuje jednak problém v nedofinancovaní zo strany

²⁸ Predpísané penále zo strany Sociálnej poisťovne – doplnené nad rámec sledovaných opatrení. V účtovníctve nemocníc je položka súčasťou prevádzkových nákladov, avšak nie je zahrnutá vo vyhodnotení opatrenia *Optimalizácia prevádzkových nákladov*, a to z dvoch dôvodov – 1.) ide o jednorazovú operáciu mimo bežnej prevádzky, 2.) penále boli v roku 2018 zároveň aj oddĺžené a nemali negatívny vplyv na hospodársky výsledok nemocníc.

zdravotných poisťovní, ale aj neefektívne prevádzkové rozhodnutia, ktoré je nevyhnutné posudzovať individuálne po nemocniciach.

Otvorenou otázkou, ktorá významne ovplyvňuje výsledky v zdravotníctve, zostáva financovanie sektora.

Prvým splneným predpokladom pre informovanejšiu diskusiu je zmena legislatívy, vďaka ktorej sa bude od roku 2019 (pri príprave rozpočtu na rok 2020) viesť verejná diskusia o celkových zdrojoch v zdravotníctve namiesto percenta za poisťencov štátu, ktorý je len časťou celkového balíka. Druhým je diskusia o výsledkoch v zdravotníctve. Rozpočtovým nástrojom na to je programové rozpočtovanie pre celé verejné zdravotné poistenie, ktoré by malo byť zavedené od roku 2020. Zabezpečí lepšie plánovanie verejných výdavkov a ich prepojenie na dosahované výsledky. Pre jeho implementáciu je však nevyhnutná relevantná a dôveryhodná dátová báza a spolupráca - MF SR, MZ SR a zdravotných poisťovní

V Priebežnej implementačnej správe 2018 za oblasť zdravotníctva boli navrhované ďalšie úlohy, ktoré mali za cieľ akcelerovať plnenie opatrení Revízie výdavkov na zdravotníctvo.

Tabuľka 5: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MZ SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Stanoviť oblasti s najväčším potenciálom pre rast hodnoty, do ktorých by mali byť investované realizované úspory, už v Priebežnej správe revízie výdavkov v zdravotníctve II.	
Pripraviť programový rozpočet na celé verejné zdravotné poistenie v spolupráci s MF SR	
Pripraviť záväzný implementačný plán stratifikácie nemocníc vrátane harmonogramu pre najbližšie 3 roky	
Zrušiť platový automat a prehodnotiť súčasné odmeňovanie zdravotníckeho personálu	
Opakovane analyzovať revíznú činnosť Všeobecnej zdravotnej poisťovne = stanovenie novej hodnoty úspory	
Dokončiť jednotný účtovný rozvrh pre nemocnice v pôsobnosti MZ SR	

Zdroj: IJ

Hlavné odporúčania IJ pre MZ SR do 31.12.2019:

- ✓ Prijatť legislatívu nevyhnutnú pre projekt stratifikácie
- ✓ Pripraviť programový rozpočet na celé verejné zdravotné poistenie v spolupráci s MF SR
- ✓ Sledovať dodržiavanie Implementačného plánu VŠZP
- ✓ Realizovať výkonnostné analýzy nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR s ohľadom na prebiehajúci proces stratifikácie
- ✓ Benchmarkovať ceny nemedicínskych služieb (upratovanie, pranie, stravovanie, poradenské služby, energetika)
- ✓ Dôsledne analyzovať vývoj nákladového účtu 518 v univerzitných a fakultných nemocniciach
- ✓ Analyzovať príčiny nárastu úhrad v segmente SVLZ
- ✓ Zrušiť platový automat a prehodnotiť súčasné nastavenie odmeňovania zdravotníckeho personálu

Tabuľka 6: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na zdravotníctvo v roku 2018

	ZDRAVOTNÍCTVO	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ²⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
LIEKY A LIEKOVÁ POLITIKA								
1	Nadspotreba liekov - zavedenie predpisových limitov pre ambulantných poskytovateľov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
2	Zverejňovanie rebríčkov predpisovania lekárov v rámci odbornosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
3	Výnimky na lieky - zavedenie pravidiel pre preplácanie výnimiek	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
4	Zavedenie záväzných pravidiel pre úhradu liekov na výnimky	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
5	Nákladovo neefektívne lieky - centrálny nákup liekov ZP	MZ SR	31.12.2017	-				
6	Vydávanie receptu na účinnú látku namiesto konkrétneho lieku	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
7	Výmena informácií o exporte liekov medzi ŠUKL a FS SR/ŠÚ SR	MZ SR, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
8	Povinné zbieranie dát o užívaní podmienené kategorizovaných liekov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
ŠPECIÁLNY ZDRAVOTNÍCKY MATERIÁL A ZDRAVOTNÍCKE POMÔCKY								
9	Špeciálny zdravotnícky materiál - zníženie cien (referencovanie)	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
10	Zdravotnícke pomôcky - referencovanie a revízne činnosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
11	Zlepšenie revíznych činností VŠZP	MZ SR, VŠZP	31.12.2017	31.12.2019				
ZDRAVOTNÍCKA TECHNIKA								
12	Hospodárne obstarávanie zdravotníckej techniky	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	-				
DIAGNOSTIKA								
13	SVLZ - zníženie jednotkových cien a limitov CT a MR vyšetrení	MZ SR, poisťovne	31.12.2017	31.12.2019				
14	SVLZ - zavedenie limitov pre ambulantných poskytovateľov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
NEMOCNICE								
15	Optimalizácia prevádzkových nákladov	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
16	Optimalizácia medicínskych procesov	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
17	Optimalizácia nákupu liekov a ŠZM	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
18	Zavedenie štandardných diagnostických a terapeutických postupov	MZ SR	1.7.2018	30.06.2019				
19	Elektronizácia zdravotnej dokumentácie a elektronická dokumentácia preskripcie	MZ SR	31.12.2018	31.12.2019				
20	Úprava siete akútnych nemocníc a reprofilizácia nemocníc	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
21	Zavedenie prehľadných pravidiel pri platbách pacientov	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
22	Zavedenie DRG	MZ SR	31.12.2017 konvergencia do 31.12.2022	-				

²⁹ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

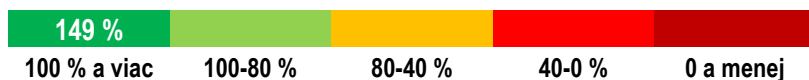
	ZDRAVOTNÍCTVO	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ²⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
DOPRAVA A ZÁCHRANKY								
23	Zapojenie poskytovateľov dopravnej zdrav. služby do integrovaného záchranného systému	MZ SR	1.7.2018	-				
24	Zisťovanie prítomnosti alkoholu alebo omamných látok v krvi pacienta privezeného zdravotnou záchrannou službou	MZ SR	1.7.2018	-				
25	Implementácia komunikácie medzi operačným strediskom a vozidlom ZZS na báze GPS	MZ SR	1.7.2018	-				
26	Integrovanie poskytovateľov ZZS do eHealth	MZ SR	31.12.2018	-				
DÁTA A PROCESY								
27	Úprava vykazovania dát pre medzinárodné inštitúcie	MZ SR (NCZI, ŠÚKL)	31.12.2017	priebežne				
28	Zverejnenie dát NCZI v štandardizovanej forme	MZ SR (NCZI)	31.12.2017	31.12.2019				
29	Prehodnotenie štruktúry a kvality dát vykazovaných od poskytovateľov ZS	MZ SR (NCZI)	1.7.2018	31.12.2019				
30	Rozšírenie štruktúry monitoringu poisťovní o výdavky na oblasti zdravotnej starostlivosti	MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
31	Zavedenie rozpočtových rokovaní o celkových potrebných zdrojoch v zdravotníctve a ich použití na nákup zdravotnej starostlivosti na úrovni jednotlivých oblastí ZS	MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
32	Zvýšenie nezávislosti a profesionality kategorizačných orgánov	MZ SR	1.7.2018	31.12.2019				
33	Zvýšenie transparentnosti kategorizačných orgánov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
34	Posilnenie kompetencií všeobecných lekárov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
35	Posilnenie kompetencií zdrav. sestier a asistentov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
ANALYTICKÉ ÚLOHY								
36	Vyvinúť nástroj na presnejšie stanovenie potreby výdavkov na zdravotnú starostlivosť s ohľadom na udržateľnosť verejných financií	MZ SR, MF SR	31.12.2019	-				
37	Analýza spotreby voľnopredajných liekov	MZ SR, MF SR	31.12.2018	30.06.2019				
38	Analýza manažmentu pacienta všeobecným lekárom (tzv. gatekeeping) z pohľadu právomocí všeobecných lekárov, platobného mechanizmu ako aj motivácií (kapitácia)	MZ SR, MF SR	31.12.2018	31.12.2019				
39	Prehodnotenie kompetencií lekárov, sestier a zdravotníckych asistentov v ústavnej starostlivosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2020				
40	Preskúmanie súčasného stavu odmeňovania zdravotníckych zamestnancov (najmä lekárov a sestier) navrhne spôsob zohľadnenia výkonnosti a kvality v systéme odmeňovania	MZ SR	-	31.12.2019				
41	Nastaviť kritériá a indikátory pre hodnotenie kvality poskytovanej starostlivosti	MZ SR, MF SR	-	31.12.2019				
42	Doplnenie analýzy variability predpisovania laboratórných a zobrazovacích vyšetrení o parameter PCG	MZ SR, MF SR	-	-				

2.2 Lieky a lieková politika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Nadspotreba liekov - zavedenie predpisových limitov pre ambulantných poskytovateľov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
2	Zverejňovanie rebríčkov predpisovania lekárov v rámci odbornosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
3	Výnimky na lieky - zavedenie pravidiel pre preplácanie výnimiek	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
4	Zavedenie záväzných pravidiel pre úhradu liekov na výnimky	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
5	Nákladovo neefektívne lieky - centrálny nákup liekov ZP	MZ SR	31.12.2017	-				
6	Vydávanie receptu na účinnú látku namiesto konkrétneho lieku	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
7	Výmena informácií o exporte liekov medzi ŠUKL a FS SR/ŠÚ SR	MZ SR, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
8	Povinné zbieranie dát o užívaní podmienené kategorizovaných liekov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				

1. Nadspotreba liekov – zavedenie predpisových limitov pre ambulantných poskytovateľov

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní, avšak k zavedeniu limitov nedošlo. Plánovaná úspora sa plní vďaka realizácii centrálnych nákupov (CN) liekov poisťovňami a zavedením e-receptu. K 31.12.2018 využívalo funkciu e-recept približne 49 % lekárov³⁰.

Cieľová úspora 20 mil. eur bola splnená už v roku 2017, kedy úhrady za lieky na recept klesli o 22,2 mil. eur. V roku 2018 bolo usparených ďalších 7,5 mil. eur. Za dva roky od vydania Revízie výdavkov sa plánovaná úspora plní na 149 % v celkovej hodnote 29,7 mil. eur.

Tabuľka 7: Úhrady ZP za lieky na recept (eur)

	2016	2017	2018
Celková úhrada poisťovní za lieky	1 121 884 896	1 114 646 431	1 138 999 782
Medziročná zmena	-	-1%	2%
Úhrady poisťovní za lieky na recept	913 491 506	891 452 007	883 936 960
Medziročná zmena	-	-2%	-1%
Úhrady poisťovní za CN lieky	124 370 492	144 273 407	156 035 015
Medziročná zmena	-	16%	8%

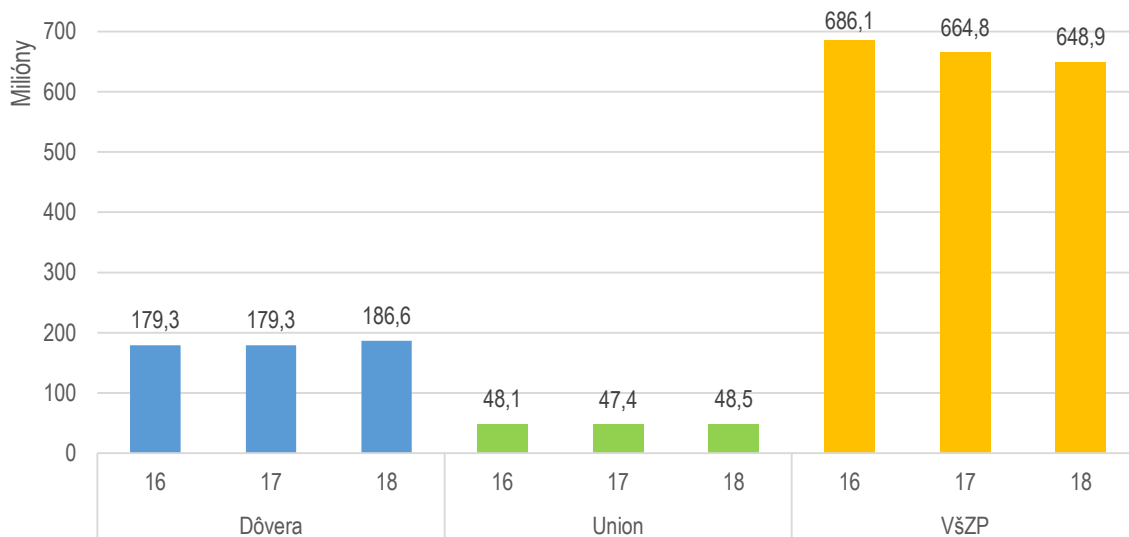
Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

³⁰ Údaje NCZI

Aj napriek medziročnému zvýšeniu úhrad v 4Q2018 bola zaznamenaná celková ročná úspora. Ako vyplýva z grafu 1, dôvodom poklesu je vývoj vo VŠZP. V prípade ZP Dôvera a Union úhrady za lieky v roku 2018 vzrástli.

Graf 1: Úhrady ZP za lieky na recept (mil. eur)

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Preskripčné lieky predstavujú len časť celkových nákladov na lieky. Napriek tomu, že úhrady za túto skupinu liekov medziročne klesajú, celkové zdroje pokrývajúce spotrebu liekov rastú. Dôvodom sú rastúce úhrady za CN lieky, lieky na výnimky a lieky kategórie A/AS (lieky s osobitným spôsobom úhrady³¹). Rast celkových úhrad za lieky ovplyvnila tiež novela zákona 363/2011, v dôsledku ktorej bolo v 3Q-4Q2018 kategorizovaných viacero nákladovo-náročných liekov. V roku 2019 bude IJ ÚV SR sledovať, či presun k CN liekom okrem úspory na cene prináša aj úsporu na spotrebe, a to z dôvodu významného nárastu spotreby liekov zaznamenaného v univerzitných a fakultných nemocniciach v roku 2018.

2. Zverejňovanie rebríčkov predpisovania lekárov v rámci odbornosti

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Zverejňovanie rebríčkov o miere preskripcie je behaviorálnym nástrojom, ktorý podáva lekárom informáciu o ich správaní v porovnaní s kolegami v rovnakej skupine a na základe toho ich motivuje svoje správanie (predpisovanie liekov) zmeniť smerom k optimálnemu. Zverejnenie rebríčkov zvyšuje aj informovanosť pacientov. V roku 2018 nedošlo v tomto opatrení k žiadnemu posunu.

Box 2: Transparentnosť preskripčných návykov

Projekt revízie výdavkov realizovaný IJ ÚV SR, ÚHP MF SR a BCG vo VŠZP v období 11-12/2018 s cieľom zvýšenia hodnoty za peniaze a efektivity procesov poukázal **na rozdielnu mieru preskripcie u lekárov v rámci rovnakej odbornosti, diagnózy a ATC skupiny**. Nadmerná alebo duplicitná preskripcia má vplyv nielen na výdavky VZP, ale tiež na účinnosť liečby. Zníženie nežiaducej preskripcie má potenciál priniesť úspory a zároveň zvýšiť kvalitu ZS. Na základe týchto zistení IJ odporučila VŠZP:

- realizovať preventívnu revíziu činnosť v odbornostiach, v ktorých odchýlky v miere preskripcie majú najväčší dopad na výdavky na lieky,
- prípraviť behaviorálny projekt na zníženie preskripcie antibiotík.

³¹ Lieky, ktorým je určený osobitný spôsob úhrady, uhrádza zdravotná poisťovňa poskytovateľovi ako pripočítateľnú položku k úhrade výkonu v ambulantnej starostlivosti.

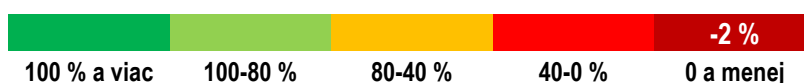
Po vzore zahraničných štúdií by malo byť prvým krokom informovanie lekárov o ich miere preskripcie a porovnaní s ostatnými kolegami rovnakej odbornosti. VŠZP ako najväčšia poisťovňa na trhu môže podnieť aj ostatné ZP k podobnej činnosti. Ich zapojením sa efekt na systém VZP ešte zvýši.

ZP Dôvera zaviedla vlastný projekt zameraný na preskripciu antibiotík u všeobecných lekárov. Zapojení lekári boli pravidelne edukovaní o klinických protokoloch a opakovane im bola poskytnutá spätná väzba (v papierovej aj elektronickej forme) s analýzou a porovnaním ich preskripcie. Výsledkom intervencie bolo zníženie preskripcie ATB u zapojených lekárov v porovnaní s referenčnou skupinou a vyšší počet CRP vyšetrení.

Vzhľadom na ťažkopádnosť riešenia z pozície MZ SR ako regulátora a problémom s GDPR, IJ odporúča postupovať smerom „zdola“ a zaviesť / pokračovať vo vyššie opísaných projektoch vo všetkých ZP.

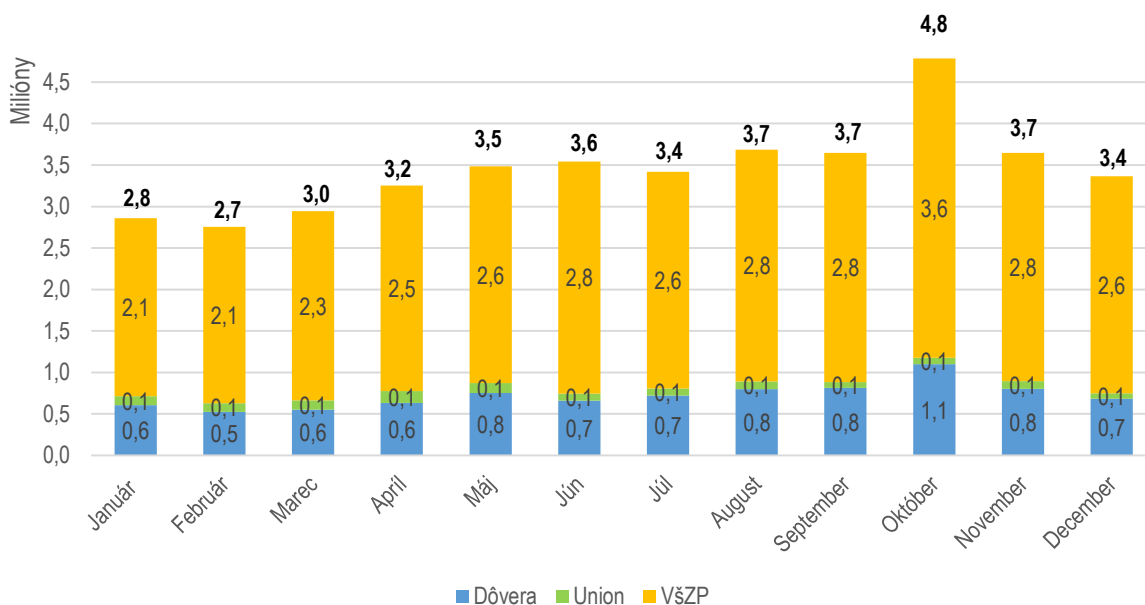
Zdroj: IJ, ZP Dôvera

3. Výnimky na lieky - zavedenie pravidiel pre preplácanie výnimiek

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Pokles výdavkov za lieky na výnimky bol jedným z očakávaných efektov novely zákona 363/2011. Úprava legislatívy mala zabezpečiť, že lieky, ktoré boli predtým hradené po udelení výnimky od ZP, budú na základe určitých podmienok kategorizované a automaticky uhrádzané. **Údaje zo ZP tento efekt nepotvrdili – výdavky na „výnimkové“ lieky v priebehu r. 2018 priebežne rástli (graf 2).**

Graf 2: Úhrady ZP za lieky na výnimky v roku 2018 (mil. eur)

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Hoci cieľová úspora 10 mil. eur sa v roku 2017 čiastočne plnila (1,7 mil. eur), v roku 2018 prevýšili výdavky za lieky na výnimky aj úroveň základného roka 2016, keď medziročne rástli o takmer 2 mil. eur (tabuľka 8).

Tabuľka 8: Úhrady ZP za lieky na výnimky (eur)

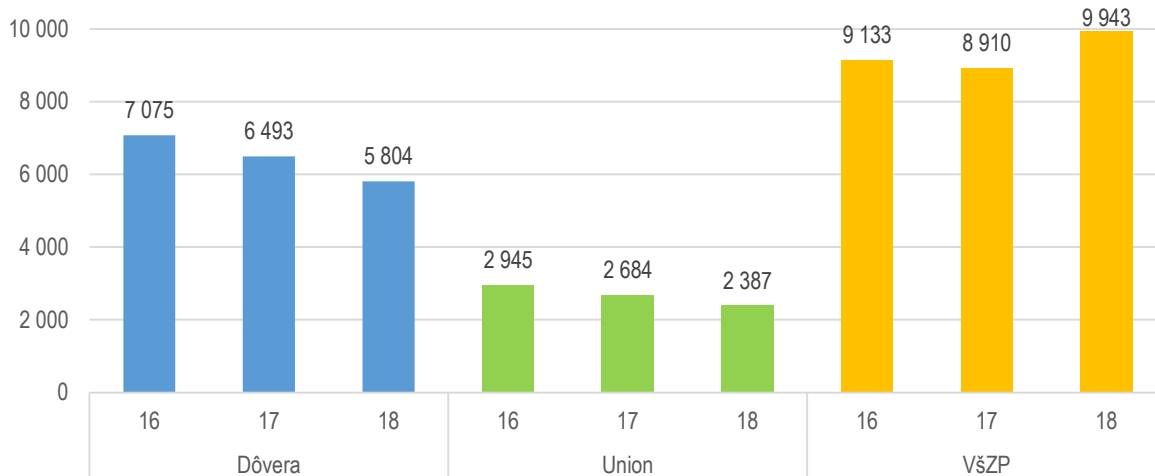
	2016	2017	2018
Úhrady poisťovní za lieky na výnimky	41 188 396	39 402 622	41 382 015
Medziročná zmena v absolútnom vyjadrení		-1 785 774	1 979 393
Medziročná zmena v %		-4%	5%

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Tento nárast je spôsobený vyššími úhradami zo strany VŠZP (v absolútnom vyjadrení, aj v priemere vzhľadom na počet poistencov). Úhrady ostatných ZP klesajú od r. 2016 (graf 3).

Graf 3: Úhrady ZP za lieky na výnimky v prepočte na 1 000 poistencov (eur)

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

4. Zavedenie záväzných pravidiel pre úhradu liekov na výnimky

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Zámerom tohto opatrenia je transparentniť prístup k liekom, ktoré sú často vydávané len na základe výnimiek udelených od zdravotných poisťovní. Podiel schválených žiadostí a tým aj prístup pacientov k liečbe sa medzi poisťovňami líši (tabuľka 9).

Tabuľka 9: Podiel schválených žiadostí o lieky na výnimky³²

Poisťovňa	2014	2015	2016	2017	2018
Dôvera	88%	81%	88%	88%	85%
Union	90%	91%	87%	84%	85%
VŠZP	89%	90%	89%	86%	88%
Priemer	89%	87%	88%	86%	86%

Zdroj: ZP, MZ SR, IJ

Riešením mala byť novela zákona 363/2011 s účinnosťou od 1.1.2018, ktorej hlavným opatrením z pohľadu prístupu k „výnimkovým“ liekom bolo rozšírenie definície tzv. orfan liekov (liekov na zriedkavé ochorenia) z prevalencie 1:100 000 na 1:50 000. Na základe toho malo byť kategorizovaných viac liekov bez nutnosti vykonať farmako-ekonomický rozbor. Ak sú tieto lieky kategorizované, pri splnení indikačných a preskripčných obmedzení sú uhrádzané z VZP bez potreby podávať žiadosť o výnimku. V procese prípravy novely došlo k zásadným úpravám pôvodného návrhu. Tie spôsobili, že do systému vstúpilo bez predloženia farmako-ekonomického rozboru nekontrolovane viac liekov než bol pôvodný zámer, čo má významný vplyv na nákladovosť systému VZP. Z toho dôvodu bola v 12/2018 schválená ďalšia novela zákona 363/2011 s účinnosťou od 1.1.2019.

V dôsledku novely z roku 2017 boli do kategorizácie zaradené alebo podmienené zaradené orfan lieky s dopadom na VZP vo výške 9,2 mil. eur v r. 2018 (tabuľka 10). O túto sumu sa zvýšili celkové úhrady za lieky, pričom bola negatívne ovplyvnená aj úspora na preskripčných liekoch (opatrenie 1) s cieľom zvýšiť hodnotu pre pacientov. Keďže orfan lieky sú kategorizované na vybrané indikácie, ktoré nepokrývajú všetky výnimky, aj napriek zmene zákona zostávajú určité prípady hradené na základe udelenia výnimky. Ich objem v roku 2018 bol 1,9 mil. eur.

³² Podiel je vyjadrený ako počet schválených žiadostí z celkového počtu žiadostí zaslaných. Jedna žiadosť môže znamenať viac ako jedného pacienta.

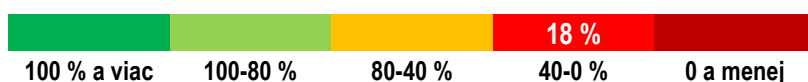
V roku 2019 je očakávaný vplyv zakategorizovaných liekov na VZP vo výške 62³³ mil. eur. Pôvodný návrh pred úpravou odhadoval polovičný dopad.

Tabuľka 10: Dopad novely na orfan lieky v 2018 a 2019

	Počet	Dopad od dátumu kategorizácie do konca r. 2018 (eur)	Spotreba na výnimky v 2018 napriek kategorizácii (eur)	Dopad v 2019 (eur)
žiadosti o kategorizáciu	105	9 232 639	1 941 206	62 045 153
z toho:				
zaradených	47	8 170 531	1 903 749	31 206 928
podmienene zaradených	10	1 062 108	37 458	10 115 617
nezaradených	12	-	-	-
R-STOP ³⁴	12	-	-	1 418 575
neukončených	24	-	-	19 304 033

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

5. Nákladovo neefektívne lieky – centrálny nákup liekov ZP

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Nevyhnutným kritériom kategorizácie lieku je zhodnotenie jeho nákladovej efektívnosti. Potenciálne nákladovo-neeefektívne lieky (PNNL) týmto procesom v minulosti neprešli a ich cena uhrádzaná ZP je vyššia než pri dodržaní pravidiel nákladovej efektívnosti. Cieľom prehodnotenia vybraných liekov je ich vyradenie z kategorizačného zoznamu, alebo zníženie ich úhrad. Opatrenie nie je súčasťou Revízie výdavkov na zdravotníctvo II.

Zníženie výdavkov na PNNL môže byť dosiahnuté prostredníctvom centrálného nákupu. V roku 2018 došlo k úspore na PNNL vo výške 9,2 mil. eur (tabuľka 11). Medziročne sa tiež zlepšuje pomer centrálny nakupovaných PNNL ku preskripčným. V kombinácii s výsledkom roku 2017, kedy výdavky namiesto úspory rástli o 4,7 mil. eur, predstavuje celková úspora v rokoch 2017-2018 len 18 % cieľovej hodnoty 25 mil. eur.

Tabuľka 11: Úhrady za PNNL (eur)

	2016	2017	2018
Úhrada poisťovní za PNNL	277 151 878	281 802 509	272 602 745
Medziročná zmena v absolútnom vyjadrení		4 650 631	-9 199 764
Medziročná zmena v %		2%	-3%
z toho			
Preskripčné PNNL	197 518 137	189 369 229	172 810 936
Centrálny nakupované PNNL	79 633 741	92 433 280	99 791 808

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Dosiahnuté výsledky sú podporované vývojom v najväčšej ZP (graf 4). Úhrady za PNNL (súhrnne za preskripčné aj CN) vo VŠZP sa medziročne znížili o 12,9 mil. eur. Výdavky ZP Dôvera a Union medziročne rástli.

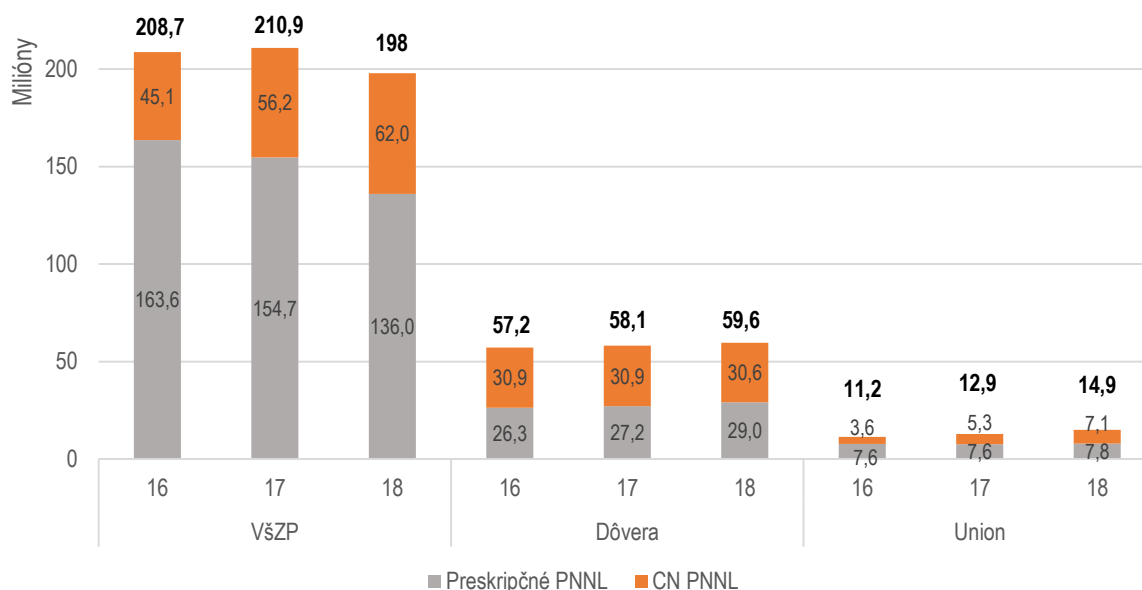
V roku 2018 bolo zo 147 liekov identifikovaných ako PNNL centrálny nakupovaných 42. ZP Union obstarávala centrálny 25 druhov, ZP Dôvera 30 druhov a VŠZP 32 druhov PNNL.

³³ Zdroj: IZP, 9/2018

³⁴ R-STOP – konanie bolo zastavené hneď v začiatku.

Graf 4: Úhrady poisťovní za PNNL v rokoch 2016-2018 (mil. eur)

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

6. Vydávanie receptu na účinnú látku namiesto konkrétneho lieku

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. V súvislosti s týmto opatrením nerealizovalo MZ SR v roku 2018 žiadne legislatívne zmeny. Pôvodný termín plnenia tohto opatrenia bol 12/2017. Táto skutočnosť je reflektovaná v IP 2019³⁵ na zdravotníctvo a nový termín pre splnenie tohto opatrenia bol stanovený na 30.6.2019. Toto opatrenie nepatrí medzi priority rezortu.

7. Výmena informácií o exporte liekov medzi ŠUKL a FS SR/ŠÚ SR

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. V roku 2016 a následne od 1.4.2017 spustením emergentného systému a systému mimoriadneho objednávaného liekov prijalo MZ SR opatrenia s cieľom obmedziť reexport liekov, v dôsledku ktorého dochádzalo k nedostatku liekov na Slovensku. Hoci tieto systémy prispeli v priebehu roka 2017 k výrazne vyššej dostupnosti liekov pre pacientov, reexport úplne neodstránili. MZ SR v roku 2018 nerealizovalo ďalšie kroky v súvislosti s týmto opatrením. Táto skutočnosť je zohľadnená v IP 2019 na zdravotníctvo, nový termín bol stanovený na 31.12.2019. Toto opatrenie nepatrí medzi priority rezortu.

8. Povinné zbieranie dát o užívaní podmienene kategorizovaných liekov

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. Od 1.1.2018 bola v platnosti novela zákona č. 363/2011, ktorá mimo iného definovala v naviazaných legislatívnych normách pravidlá zberu, prepočtu a prehodnocovania úhrad podmienene kategorizovaných liekov. Od 1.1.2018 je podmienene kategorizovaný každý liek, ktorého očakávaná úhrada presiahne 1,5 mil. eur. Pri všetkých novo-kategorizovaných liekoch sú tieto hodnoty a predikcie súčasťou procesu kategorizácie. Pre zaradenie liekov do kategorizácie je potrebné vytvoriť metodiku, podľa ktorej budú zozbierané údaje o užívaní a účinkoch nových liekov vyhodnotené v následnej farmako-ekonomickej štúdii. Táto skutočnosť je reflektovaná IP 2019 na zdravotníctvo, nový termín je stanovený na 31.12.2019.

³⁵ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7411_implementacny-plan-2019-revizia-vydavkov-na-zdravotnictvo.pdf

2.3 Špeciálny zdravotnícky materiál a zdravotnícke pomôcky

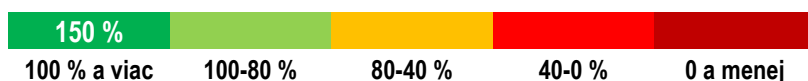
	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
9	Špeciálny zdravotnícky materiál - zníženie cien (referencovanie)	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
10	Zdravotnícke pomôcky - referencovanie a revízne činnosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
11	Zlepšenie revíznych činností VŠZP	MZ SR, VŠZP	31.12.2017	31.12.2019				

9. Špeciálny zdravotnícky materiál - zníženie cien (referencovanie)

[Grey box]
Nevyhodnocuje sa

Opatrenie sa k 31.12.2018 nevyhodnocuje. Kvôli prechodu na nový úhradový mechanizmus ŠZM v rámci DRG sa po dohode s MZ SR opatrenie v roku 2018 nevyhodnocuje separátne, ale je súčasťou hodnotenia opatrenia 17 (Optimalizácia nákupu liekov a ŠZM).

10. Zdravotnícke pomôcky - referencovanie a revízne činnosti

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní. Revízia výdavkov stanovila cieľovú úsporu na zdravotníckych pomôckach 15 mil. eur do 12/2018. Za dva roky plnenia bola dosiahnutá úspora 22,4 mil. eur, z toho 10,4 mil. eur v roku 2017 a ďalších 12 mil. eur v roku 2018.

Údaje ZP potvrdzujú úspory v štandardných aj individuálnych pomôckach (tabuľka 12). Špeciálnu skupinu tvoria zdravotnícke pomôcky na inkontinenciu. Platí pre nich špecifický spôsob úhrady – pomôcky sú poisťovňou hradené v plnej výške, pre každého pacienta do výšky rozpočtu prislúchajúceho k jeho diagnóze. Vzhľadom na rastúcu spotrebu týchto pomôcok z dôvodu starnutia populácie v budúcnosti, je dôležité dosiahnuť pokles cien, ktorý predpokladala aj samotná revízia výdavkov.

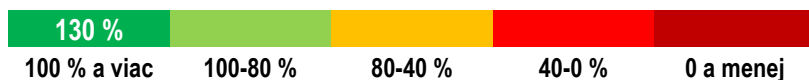
Tabuľka 12: Úhrady za zdravotnícke pomôcky (eur)

	2016	2017	2018
Celková úhrada poisťovní za pomôcky vydané na poukaz	208 944 854	198 555 040	186 511 578
z toho			
Štandardné pomôcky	158 724 922	153 699 022	149 991 568
Individuálne pomôcky	50 219 932	44 856 018	36 520 010
Medziročná zmena v absolútnom vyjadrení		-10 389 814	-12 043 462
Medziročná zmena v %		-5%	-6%

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

11. Zlepšenie revíznych činností VŠZP

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní. Toto opatrenie je zamerané na výsledky priamej revíznej činnosti VŠZP, teda iba kontroly vykonávané u poskytovateľov ZS. Revízia stanovila cieľovú úsporu vo výške 25 mil. eur. Tá bola splnená počas plnenia ozdravného plánu poisťovne už v roku 2017 (27,2 mil. eur). Po ukončení ozdravného plánu sa výsledky priamych revízií VŠZP zhoršili. V roku 2018 VŠZP realizovala 4 115 priamych kontrol, v dôsledku ktorých došlo k zníženiu úhrad o 5,35 mil. eur. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi dochádza k výraznému poklesu počtu kontrol aj ich finančného efektu, teda efektivity revíznej činnosti (tabuľka 13).

Tabuľka 13: Výsledky externých revízií VŠZP

	2016	2017	2018
Počet priamych kontrol	9 387	7 646	4 115
Úspora v dôsledku priamych kontrol (mil. eur)	21,9	27,2	5,3
Úspora v dôsledku nepriamych kontrol ³⁶ (mil. eur)	76,6	89,3	51,4

Zdroj: VŠZP, MZ SR

Okrem priamych kontrol ZP vykonávajú aj nepriamu revíziu činnosť, ktorá zahŕňa kontrolu vykázaných ZS v informačnom systéme. Jej finančný dopad bol v rokoch 2016-2017 viac ako 3-násobný, v minulom roku takmer 10-násobný. IJ preto odporúča stanoviť novú hodnotu úspory a prehodnotiť ciele opatrenia iba na priamu revíziu činnosť. Rovnako tak prehodnotiť systém realizácie kontrol a integrovať do stratégie aj preventívne nástroje ohlasovania revízií, čo v konečnom dôsledku môže znížiť efekt priamej kontroly, avšak zároveň eliminuje nadmernú úhradu, čo je v súlade s Implementačným plánom VŠZP projektu revízie výdavkov.

Tabuľka 14: Porovnanie revíznych činností zdravotných poisťovní v rokoch 2015-2017³⁷

		2015	2016	2017
Celkový finančný efekt (mil. €) (priama + nepriama revízna činnosť)	VŠZP	131,5	98,3	116,5
	Dôvera	41,7	50,3	38,6
	Union	23,9	24,2	22,3
	SPOLU	197,1	172,8	177,4
nepriame kontroly - finančný efekt (mil. €)	VŠZP	112,3	76,6	89,3
	Dôvera	37,6	47,6	36,1
	Union	22,7	22,0	20,7
	SPOLU	172,6	146,2	146,1
priame kontroly - finančný efekt (mil. €)	VŠZP	19,2	21,7	27,2
	Dôvera	4,1	2,7	2,5
	Union	1,2	2,2	1,6
	SPOLU	24,5	26,6	31,3
počet priamych kontrol	VŠZP	8 355	9 429	7 617
	Dôvera	1 435	1 052	1 020
	Union	580	759	1 001

³⁶ Sumy zahŕňajú revíziu lekárenskej ZS.

³⁷ Údaje prebraté zo Správ o kontrolnej činnosti ZP – minimálne rozdiely oproti predchádzajúcej tabuľke ponechávame na zodpovednosť ZP

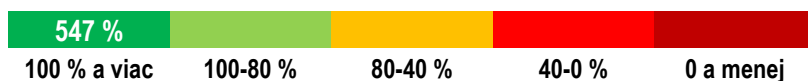
	SPOLU	10 370	11 240	9 638
podiel efektu priamych kontrol na celkovom finančnom dopade	VšZP	15%	22%	23%
	Dôvera	10%	5%	6%
	Union	5%	9%	7%
	SPOLU	12%	15%	18%

Zdroj: prepočty IJ, Správy o činnosti ZP a Správy o výsledkoch kontrolnej činnosti ZP

2.4 Zdravotnícka technika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
12	Hospodárne obstarávanie zdravotníckej techniky	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	-				

12. Hospodárne obstarávanie zdravotníckej techniky

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní. Cieľová úspora 3 mil. eur stanovená revíziou výdavkov bola splnená už v r. 2017, kedy bolo usparených 15,6 mil. eur. V r. 2018 bolo v zdravotníckych zariadeniach obstaraných 72 prístrojov v celkovej hodnote 8,4 mil. eur. Úspora, počítaná ako rozdiel medzi požadovanou PHZ z prieskumu trhu a cenou vysúťaženou vo verejnom obstarávaní, dosiahla výšku 0,81 mil. eur.

MZ SR získalo v rozpočte verejnej správy spolu 240 mil. eur na investície do nemocníc (70 mil. eur v roku 2017, 70 mil. eur v roku 2018 a 100 mil. eur v roku 2019). V rokoch 2017-2018 prideliť MZ SR zariadeniam celkovo 118,9 mil. eur (tabuľka 15). Čerpanie kapitálových výdavkov ovplyvňuje zdĺhavý proces verejného obstarávania, ako aj nejasná prioritizácia projektov.

Tabuľka 15: Pridelené kapitálové výdavky v rokoch 2017-2018

Zdravotnícke zariadenie	KV pridelené v 2017	KV pridelené v 2018	KV v rokoch 2017-2018	Podiel na celk. KV
Univerzitná nemocnica Bratislava	2 161 480	30 248 165	32 409 645	27%
NÚDCH Bratislava	3 996 204	14 376 646	18 372 850	15%
Fakultná nemocnica s poliklinikou Prešov	1 000 000	10 226 967	11 226 967	9%
Národný onkologický ústav	-	10 925 233	10 925 233	9%
MZ SR (výpočt. technika a softvér. vybavenie, dochádzkový systém)	30 000	9 586 374	9 616 374	8%
Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina	1 848 169	4 745 503	6 593 672	6%
Univerzitná nemocnica Martin	-	5 448 991	5 448 991	5%
Fakultná nemocnica Trnava	-	5 094 723	5 094 723	4%
Fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica	-	4 854 792	4 854 792	4%
Fakultná nemocnica Trenčín	-	4 783 173	4 783 173	4%
Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice	250 000	3 382 570	3 632 570	3%
Ministerstvo školstva - Jesseniova fakulta (UNM)	-	2 000 000	2 000 000	2%
ÚVZ SR a RÚVZ v SR	970 881	350 173	1 321 054	1%
Fakultná nemocnica Nové Zámky	-	1 294 260	1 294 260	1%
Nemocnica Rázsochy	218 754	381 887	600 642	1%
Národná transfúzna služba SR	-	261 599	261 599	0,2%
Slovenská zdravotnícka univerzita	-	179 011	179 011	0,2%

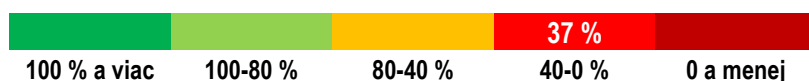
Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica	115 080	59 400	174 480	0,1%
Detská fakultná nemocnica Košice	28 191	88 027	116 218	0,1%
SPOLU	10 618 760	108 287 493	118 906 253	100%

Zdroj: MZ SR

2.5 Diagnostika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
13	SVLZ - zníženie jednotkových cien a limitov CT a MR vyšetrení	MZ SR, poisťovne	31.12.2017	31.12.2019				
14	SVLZ - zavedenie limitov pre ambulantných poskytovateľov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				

13. SVLZ - zníženie jednotkových cien a limitov CT a MR vyšetrení

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Cieľová úspora 16 mil. eur pre obdobie 2017-2018 sa plní iba na 37 % (5,9 mil. eur). Po poklese v roku 2017 (-10,9 mil. eur) došlo v 2018 k nárastu celkovej úhrady ZP za výkony CT aj výkony MR, súhrnne o 5 mil. eur (tabuľka 16). Dôvodom je vyšší počet výkonov v oboch kategóriách. Úhrady za MR vyšetrenia v celkovej hodnote vyše 52 mil. eur prekonalí východiskovú hodnotu za rok 2016.

Tabuľka 16: Úhrady za CT a MR vyšetrenia (eur)

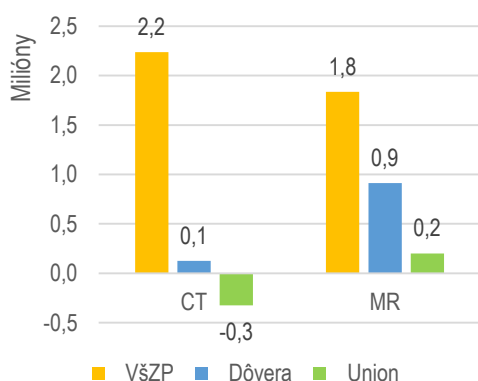
	2016	2017	2018
Celková úhrada poisťovní za CT a MR výkony	113 887 087	102 979 158	107 966 284
z toho			
CT vyšetrenia	63 190 657	53 695 174	55 732 286
MR vyšetrenia	50 696 430	49 283 985	52 233 998
Medziročná zmena v absolútnom vyjadrení		-10 907 928	4 987 126
Medziročná zmena v %		-10%	4,8%

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

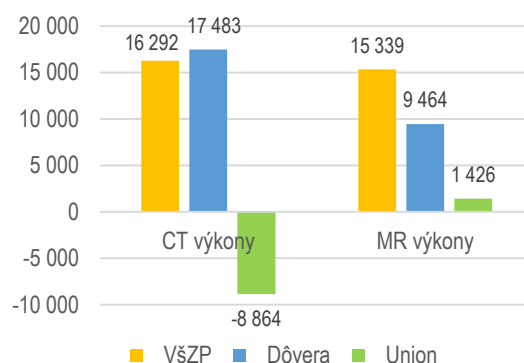
Zatiaľ čo rast úhrad za CT vyšetrenia v roku 2018 zaznamenala najmä VŠZP, MR výkony uhrádzali vo väčšej miere všetky ZP (graf 5). V prípade MR vyšetrení tento vývoj priamo koreluje s rastom počtu výkonov (graf 6).

Graf 5: Medziročná zmena úhrad za CT a MR výkony v roku 2018 (mil. eur)

Graf 6: Medziročná zmena počtu CT a MR výkonov v roku 2018

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

Dáta ZP potvrdzujú pokles jednotkovej ceny za vyšetrenia MR dva roky po sebe. V roku 2018 ZP Dôvera zvýšila počet uhrádzaných CT výkonov najviac, pričom úhrady rástli len minimálne. Dôvodom bola nižšia jednotková cena (tabuľka 17). Dáta VšZP a Union poukazujú naopak na zvýšenie jednotkových cien (podiel celkových úhrad a počtu výkonov) CT vyšetrení. Dôvodom nemusí byť nevyhnutne zmena zmluvných podmienok zo strany ZP v podobe vyššej ceny za bod. Jednotkovú (priemernú) cenu môžu ovplyvňovať nasledujúce faktory:

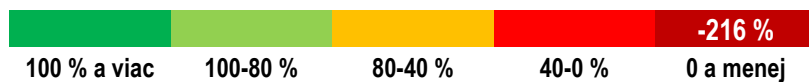
- Väčší počet výkonov na CT prístrojoch zaradených do vyšších klastrov – za rovnaký výkon na prístroji vyššej kategórie poskytovateľovi prislúcha vyššia úhrada
- Zmena štruktúry výkonov – mohlo byť vykonaných viac vyšetrení s vyššou bodovou hodnotou
- Prospektívne rozpočty – PZS dostane rovnakú úhradu aj pri nižšom počte výkon, čo zákonite zvyšuje jednotkovú cenu.

Pre potvrdenie príčiny rastu úhrad vzhľadom na počet výkonov (teda jednotkovej ceny) IJ odporúča hlbšiu analýzu v hlavných odporúčaníach IJ.

Tabuľka 17: Jednotkové ceny CT a MR výkonov

	2016	2017	2018
Jednotková cena CT výkonu (eur)			
VšZP	63,9	52,7	54,6
Dôvera	63,5	57,6	54,1
Union	60,6	57,0	61,2
Jednotková cena MR výkonu (eur)			
VšZP	142,8	132,3	131,6
Dôvera	149,6	140,2	135,8
Union	158,8	142,1	142,0

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

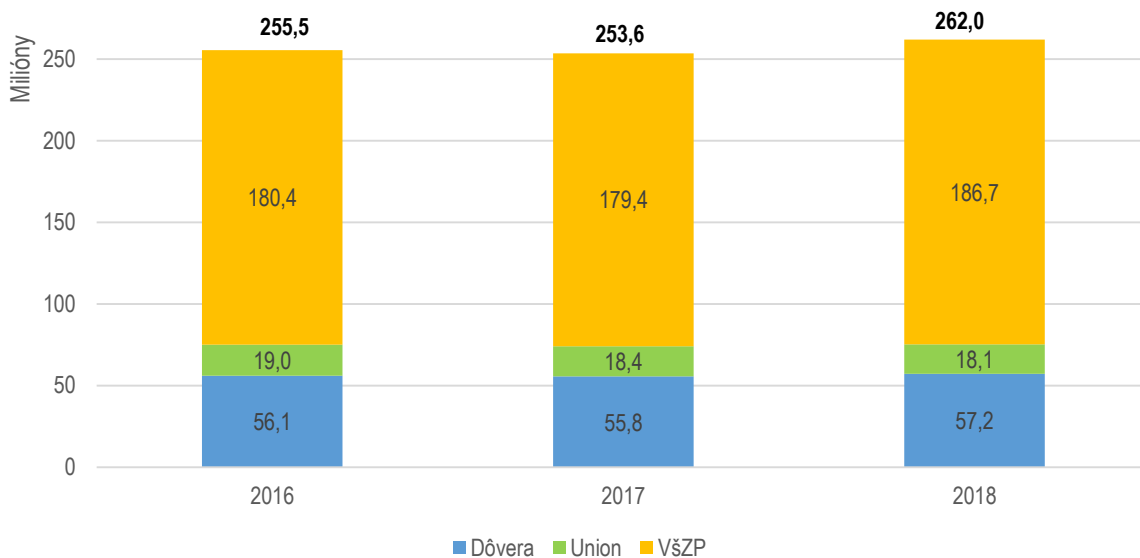
14. SVLZ – zavedenie limitov pre ambulantných poskytovateľov

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Po úspore v roku 2017 (2 mil. eur) došlo v r. 2018 k rastu úhrad za spoločné zobrazovacie a vyšetrovacie zložky (mimo CT a MR) o 8,45 mil. eur (tabuľka 18, graf 7). Celkový výsledok za dva roky plnenia opatrení revízie výdavkov tak namiesto cieľovej úspory (3 mil. eur) predstavuje oproti základnému roku 2016 zvýšené výdavky o 6,5 mil. eur. K 31.12.2018 zároveň nedošlo k zavedeniu limitov pre ambulantných poskytovateľov.

Tabuľka 18: Úhrady za výkony laboratórných vyšetrení (mimo CT a MR; eur)

	2016	2017	2018
Úhrady za SVLZ	255 526 814	253 566 850	262 012 505
Medziročná zmena v absolútnom vyjadrení		-1 959 963	8 445 654
Medziročná zmena v %		-0,8%	3%

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

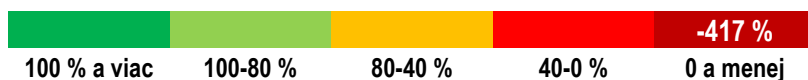
Graf 7: Úhrady poisťovní za laboratórne výkony v rokoch 2016-2018 (mil. eur)

Zdroj: ZP, MZ SR, spracovanie IJ

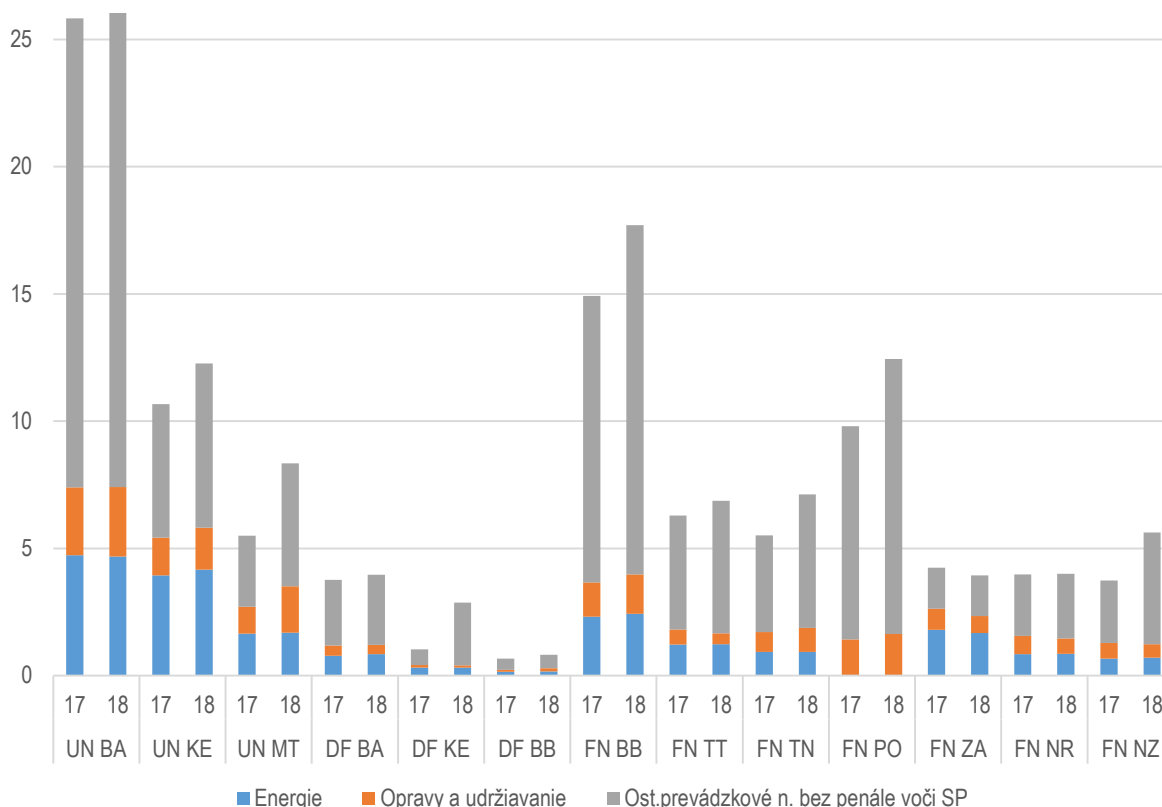
2.6 Nemocnice

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
15	Optimalizácia prevádzkových nákladov	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
16	Optimalizácia medicínskych procesov	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
17	Optimalizácia nákupu liekov a ŠZM	MZ SR, nemocnice	31.12.2017	31.12.2019				
18	Zavedenie štandardných diagnostických a terapeutických postupov	MZ SR	1.7.2018	30.06.2019				
19	Elektronizácia zdravotnej dokumentácie a elektronická dokumentácia preskripcie	MZ SR	31.12.2018	31.12.2019				
20	Úprava siete akútnych nemocníc a reprofilizácia nemocníc	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
21	Zavedenie prehľadných pravidiel pri platbách pacientov	MZ SR	31.12.2017	30.06.2019				
22	Zavedenie DRG	MZ SR	31.12.2017 konvergenci a do 31.12.2022	-				

15. Optimalizácia prevádzkových nákladov

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. V tomto opatrení sa sleduje vývoj nákladov na energie, opravy a udržiavanie a ostatné prevádzkové náklady. V súhrne sa výška týchto nákladov v UN a FN medzoročne zvýšila o 17,8 mil. eur (18,5 %). Tento rozdiel nezahŕňa jednorazové náklady – penále voči Sociálnej poisťovni – ktoré boli predpísané v priebehu roka 2018, ale zároveň boli aj oddĺžené. Oproti roku 2017, kedy sa nemedicínske náklady medzoročne zvýšili o 3,4 %, sa tempo rastu zrýchlilo. Oproti základnému roku 2016 tak došlo k zvýšeniu týchto nákladov o 20,9 mil. eur a plánovaná úspora (5 mil. eur) sa nerealizovala.

Graf 8: Prevádzkové náklady UN a FN v rokoch 2017 a 2018 (mil. eur)

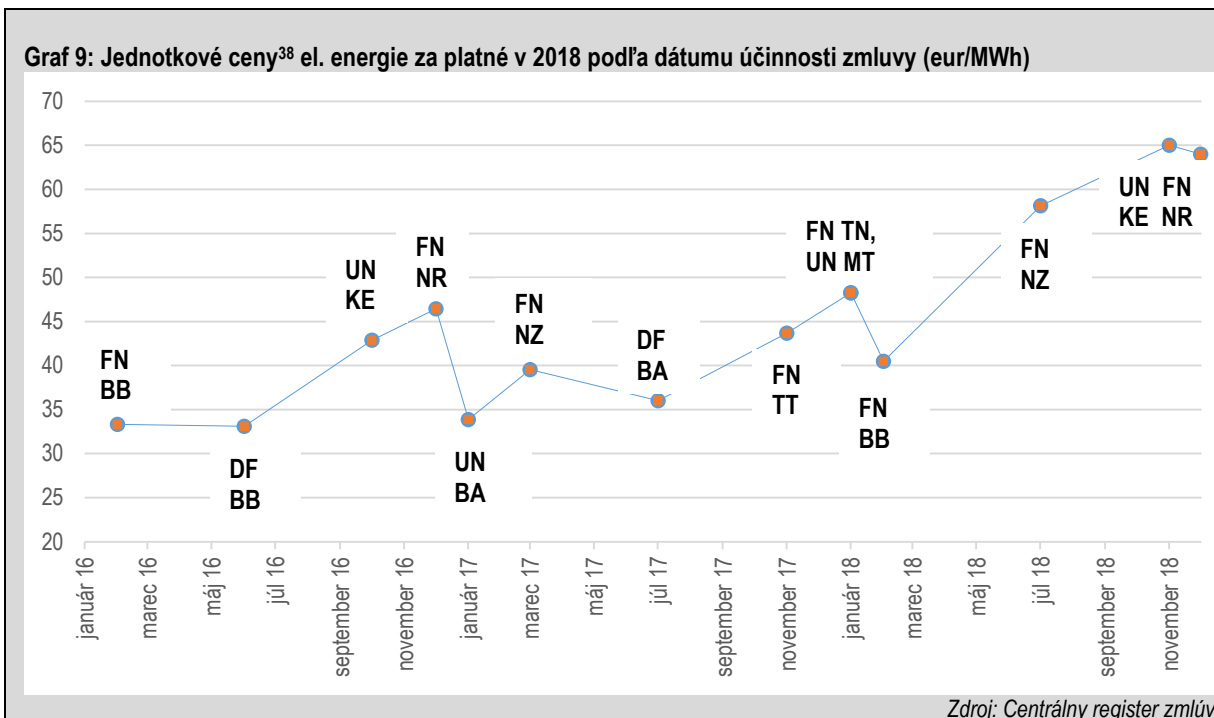

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

Úspory neboli dosiahnuté v žiadnej z troch kategórií sledovaných nákladov. Spotreba energií medziročne vzrástla o 340 tis. eur. Až 8 z 13 nemocníc uzatvorilo nové zmluvy o dodávke elektriny s účinnosťou v priebehu r. 2018, počas ktorého cena komodity postupne rástla. Náklady na opravy a údržbu sa medziročne zvýšili o 8,7 % (1 mil. eur).

Box 3: Ceny elektrickej energie v UN a FN

Revízia výdavkov upozorňovala na neprehľadnosť zmlúv a na rozdielnosť jednotkových cien elektrickej energie naprieč UN a FN. Analýza zmlúv o dodávkach el. energie platných pre rok 2018 poukazuje na pretrvávajúce rozdiely medzi nemocnicami. Vývoj jednotkových cien sledovaných nemocníc vzhľadom na dátum uzatvorenia zmlúv naznačuje rast cien v čase, čo bolo v súlade s vývojom cien na trhu. Líšia sa tiež dĺžky trvania zmlúv, ktoré sú v rozmedzí od 4 do 24 mesiacov. Uzatváranie zmlúv na dobu min. 1-3 rokov by malo byť štandardom obzvlášť v čase rastúcich cien na trhu. FN NZ mala v priebehu roka 2018 platné 3 zmluvy – uzatvorenie druhej zmluvy iba na 4 mesiace znamenalo súťaženie nových podmienok opätovne v čase pokračujúceho rastu ceny el. energie. V záujme vyjednanja lepších podmienok a so zreteľom na vývoj trhových cien by ÚRPO malo koordinovať obstarávanie energií v UN a FN. V období rastúcich cien energií je teda žiaduce uzatváranie zmlúv na dlhšie časové obdobie, čím sa zabezpečí nielen stabilizácia ceny, ale aj úspory z pohľadu dĺžky kontraktu. Štandardná priemerná dĺžka zmlúv týkajúcich sa energií predstavuje v štátnych podnikoch v iných rezortoch 3 roky.

Výrazne rástli ostatné prevádzkové náklady – o 25 % resp. 16,4 mil. eur. Medziročne sa tieto náklady zvýšili vo všetkých sledovaných nemocniciach okrem FN ZA. Ostatné prevádzkové náklady tvorí niekoľko nákladových účtov, pričom najväčšími položkami sú zmluvné/ostatné pokuty a penále (účty 544 a 545), **ostatné služby** (518), **ostatné náklady na prevádzkovú činnosť** (548) a predaný tovar (504). Je dôležité rozlišovať, ktoré náklady v UN a FN rástli. Náklady za predaný tovar súvisia s prevádzkovaním verejných lekární. Ich rast vo všeobecnosti nie je negatívny, nakoľko je vyrovnaný resp. prevýšený výnosmi z predaja lekární. Problémový je rast nákladov v ostatných spomínaných položkách. Tretinu z medziročného zvýšenia tvoria úroky z omeškania voči NTS. Pre hlbšiu analýzu sú potrebné detailnejšie údaje. **IJ odporúča ÚRPO sledovať obzvlášť obstarávanie ostatných služieb (pranie, upratovanie, stráženie a pod.) – benchmarkovať ceny v UN a FN a následne v budúcom období aj centrálné obstarávať.**

Okrem sledovanej skupiny nákladov vznikli v roku 2018 ôsmim z 13 sledovaných nemocníc navyše náklady v podobe predpísaného penále zo strany Sociálnej poisťovne (SP) v celkovej výške 100 mil. eur. Vzhľadom na to, že išlo o jednorazovú operáciu a zároveň konečný efekt na VZaS bol zrušený z dôvodu oddĺženia nemocníc, IJ neodpočítuje tieto náklady spolu s ostatnými prevádzkovými nákladmi. Napriek tomu uvádzame krátky popis procesu oddĺženia týchto záväzkov.

V roku 2017 vláda SR schválila koncepciu oddĺženia zdravotníckych zariadení. V rámci oddĺženia boli pohľadávky SP za predpísané penále voči nemocniciam postúpené na spoločnosť Debitum a.s., ktorej 100 % akcionárom je MZ SR. Debitum následne uzavrela s jednotlivými nemocnicami dohodu o odpustení dlhu. Na základe metodického usmernenia MF SR č. MF/008479/2019-352 bola táto operácia účtovaná v prospech výnosového účtu 648-Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Z toho dôvodu predpísané penále v konečnom dôsledku nemalo negatívny vplyv na výsledok hospodárenia (VH) nemocníc v roku 2018. Okrem záväzkov voči SP bola vyrovnaná časť dlhov aj voči iným veriteľom. Dlhy UN a FN sa vďaka tomu znížili o 102 mil. eur (tabuľka 19). Výsledný efekt oddĺženia na výsledok hospodárenia UN a FN v roku 2018 bol pozitívny vo výške 106,7 mil. eur.

Tabuľka 19: Jednorazové finančné operácie v UN a FN v roku 2018 (mil. eur)

	UN BA	UN KE	UN MT	DF BA	DF KE	DF BB	FN BB	FN TT	FN TN	FN PO	FN ZA	FN NR	FN NZ	Spolu
Výnosové operácie	85,92	24,99	12,03	21,42	0,35	0,19	23,07	5,22	7,19	19,12	10,45	0	1,85	211,80

³⁸ Uvedené ceny zahŕňajú iba dodávku el. energie – bez DPH, spotrebnej dane, ceny za distribučné služby a iných poplatkov. V grafe chýbajú nemocnice, ktorých údaje neboli dostupné.

z toho														
Oddĺženia – iní veritelia	9,07	22,81	12,03	3,13	0,35	0,19	13,60	2,36	7,19	19,11	10,45	0	1,85	102,13
Oddĺženie SP - DEBITUM	76,85	2,18	0	18,30	0	0	9,47	2,86	0,01	0,01	0	0	0	109,66
Nákladové operácie	75,11	1,96	0,02	14,99	0,03	0,01	9,60	2,72	0,19	0,01	0,46	0	0	105,09
z toho														
Soc.Poisťovňa- penále (2018)	72,62	1,32	0	14,57	0	0	9,03	2,72	0,01	0,01	0,03	0	0	100,29
NTS - úrok z omeškania ³⁹	2,49	0,64	0,02	0,42	0,03	0,01	0,58	0	0,18	0	0,44	0	0	4,80
Dopad na VH	10,81	23,03	12,01	6,43	0,31	0,19	13,47	2,50	7,01	19,11	9,99	0	1,85	106,71

Zdroj: MZ SR

Pri hodnotení hospodárenia nemocníc ÚRPO sleduje okrem celkového VH aj prevádzkový VH – tzv. EBITDA⁴⁰. Z výnosovej stránky majú na výsledok nemocníc najväčší vplyv výnosy zo ZP. S výnimkou UN MT zaznamenali všetky sledované nemocnice medziročný nárast (tabuľka 20). Z pohľadu ZP zvýšili platby nemocniciam všetky ZP, hoci Union len minimálne (0,7 %).

Tabuľka 20: Výdavky na ústavnú zdravotnú starostlivosť vo vybraných nemocniciach v pôsobnosti MZ SR

Zdravotné poisťovne	VšZP			Dôvera			Union			Všetky poisťovne		
	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena	2017	2018	% zmena
UN Bratislava	123	129	5 %	31	32	2 %	8	8	2 %	162	169	4 %
Nemocnica Ružinov	44	46	5 %	11	11	1 %	3	3	12 %	58	61	5 %
Nemocnica akad. L. Déreza, Kramáre	29	29	1 %	7	7	6 %	2	2	-4 %	38	38	2 %
Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Petržalka	36	38	8 %	10	10	-2 %	3	2	-10 %	48	50	5 %
Nemocnica Staré Mesto	13	13	3 %	3	3	8 %	1	1	14 %	16	17	5 %
ŠGN, Podunajské Biskupice	2	2	8 %	0	0	7 %	0	0	43 %	3	3	9 %
UN Martin	57	55	-4 %	14	15	2 %	3	3	-16 %	75	72	-3 %
UN L. Pasteura Košice	55	59	8 %	25	26	4 %	7	7	1 %	86	92	6 %
FNsP Nové Zámky	20	21	8 %	12	13	12 %	3	3	3 %	34	37	9 %
FN Trenčín	34	37	11 %	8	9	2 %	2	2	-16 %	44	48	8 %
FNsP Banská Bystrica	53	55	5 %	14	15	8 %	4	4	-1 %	71	75	5 %
FNsP Žilina	37	41	10 %	6	7	10 %	1	1	12 %	45	49	10 %
FNsP Prešov	46	48	5 %	12	13	10 %	5	5	4 %	63	66	6 %
FN Nitra	30	33	9 %	10	11	13 %	2	3	6 %	43	47	10 %
FN Trnava	31	31	1 %	6	6	9 %	2	2	8 %	38	39	3 %
DFN Košice	6	5	-9 %	6	7	16 %	2	2	-7 %	14	15	2 %
DFNsP Banská Bystrica	5	6	11 %	3	4	16 %	1	1	-1 %	9	11	11 %
DFNsP Bratislava	24	28	16 %	9	11	34 %	3	4	17 %	35	43	20 %
UN a FN SPOLU	520	549	6 %	156	168	8 %	45,2	45,5	0,7 %	721	763	6 %

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

Po očistení dát o vplyv oddĺženia sa hospodárenie nemocníc naďalej zhoršovalo. Na základe dát z ÚRPO sledované nemocnice v roku 2018 dosiahli v súhrne kladnú EBITDA vo výške 1,75 mil. eur, čo predstavuje zlepšenie o 78,5 mil. Tento výsledok výrazne ovplyvnilo minuloročné oddĺženie nemocníc. Nakoľko ide o jednorazové operácie, ktoré sa neobjavujú pri vykonávaní bežnej hospodárskej činnosti nemocníc, je zaujímavé sledovať EBITDA očistenú o tieto vplyvy. Po tejto úprave dosahuje kladnú EBITDA iba 1 zo sledovaných nemocníc (FN NR), oproti 8 v prípade výpočtu ÚRPO (graf 10). Napriek vyššiemu výnosom zo ZP (o 42 mil. eur) sa hospodárenie nemocníc nezlepšuje.

Nad rámec odpočtu IJ analyzovala výpočet EBITDA, na základe ktorého ÚRPO sleduje vývoj hospodárenia FN a UN. Z dostupných dát vyplýva, že metodológia výpočtu EBITDA nie je konzistentná a zároveň nie je vždy správna z pohľadu zahrnutia konkrétnych účtov (nesprávny výpočet sa týka napr. účtov mimoriadne a finančné výnosy,

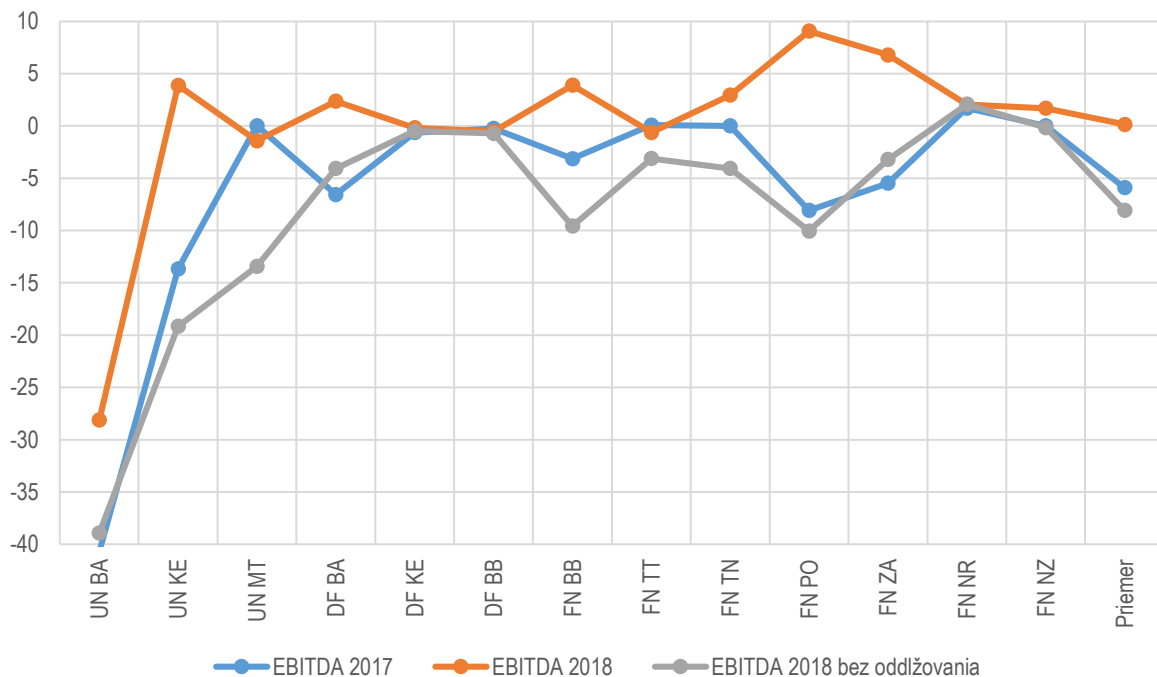
³⁹ Na rozdiel od penále voči SP, úroky z omeškania voči NTS zatiaľ neboli v nemocniciach oddĺžené. Túto položku uvádzame v rámci jednorazových operácií v súlade s výkazmi ÚRPO.

⁴⁰ Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization

tvorba a zúčtovanie rezerv/opravných položiek). IJ preto odporúča ÚRPO revidovať metodológiu výpočtu EBITDA podľa IJ odporúčaní.

Graf 10: Porovnanie EBITDA v UN a FN (mil. eur)

Zdroj: MZ SR, prepočty IJ

16. Optimalizácia medicínskych procesov

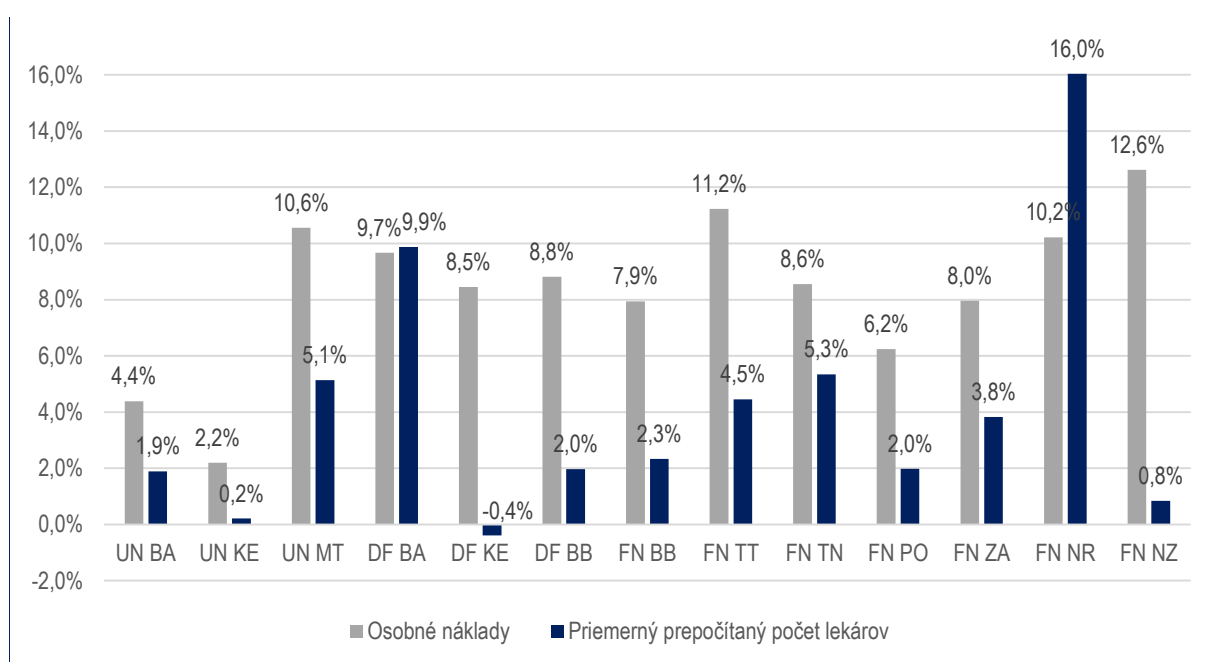
Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. IJ opakovane od svojej prvej implementačnej správy odporúča zrušiť platový automat a nastaviť nové pravidlá pre odmeňovanie zdravotníckeho personálu. Výška osobných nákladov v UN a FN sa medziročne zvýšila o 7 % (36 mil. eur). Výsledok nadväzuje na trend z roku 2017, kedy osobné náklady rástli o 23,4 mil. eur. Cieľová úspora 15 mil. eur sa neplní a ani sa nebude plniť vzhľadom na rast miezd a potrebu väčšieho počtu zdravotníckych pracovníkov v budúcnosti. Revízia výdavkov na zdravotníctvo I. neidentifikovala toto úsporné opatrenie realisticky.

V sledovanom období pracovalo v UN a FN o 152 lekárov⁴¹ viac než v predošlom roku. Počet úväzkov lekárov sa najviac zvýšil vo FN NR (35), DF BA (25) a UN BA (20). Porovnanie tempa rastu počtu lekárov a rastu osobných nákladov však nenaznačuje vzájomnú súvislosť (graf 11).

⁴¹ Ide o priemerný počet lekárov prepočítaný na plné úväzky.

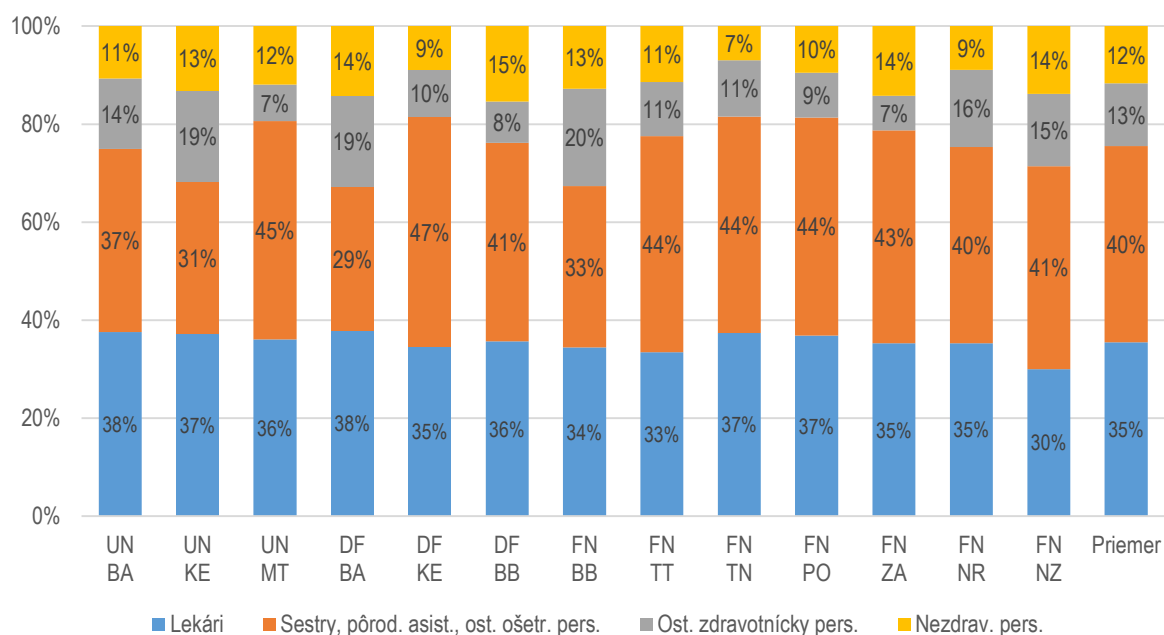
Graf 11: Porovnanie medziročnej zmeny výšky osobných nákladov a počtu lekárov v UN a FN (zmena 2017-2018)

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

Jedným z dôvodov je, že sledované osobné náklady zahŕňajú náklady na všetkých pracovníkov nemocníc – zdravotnícky aj nezdravotnícky personál. Z celkových osobných nákladov sledovaných UN a FN pripadá na lekárov v priemere 35 %. Najväčší podiel osobných nákladov – v priemere 40 % – prislúcha skupine pracovníkov zahŕňajúcej zdravotné sestry, pôrodné asistentky a ostatný ošetrovateľský personál. Jednotlivé nemocnice sa v podieloch v rámci rovnakej skupiny pracovníkov líšia aj o 16 p. b. (graf 12). Vzhľadom na očakávané zvyšovanie počtu zdravotníckych pracovníkov v dôsledku identifikovania ich nedostatku dôjde pravdepodobne namiesto úspory k nárastu výdavkov. Významne však v nemocniciach varuje podiel nezdravotníckeho personálu, ktorému plánuje IJ venovať v roku 2019 vyššiu pozornosť.

Graf 12: Podiel osobných nákladov podľa typu personálu v UN a FN

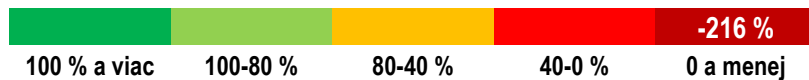

Zdroj: IJ

Jedným z nástrojov optimalizácie nákladov, najmä v súvislosti so zadlžovaním, je správne nastavenie odmeňovania manažmentu nemocníc. IJ v PIS 2018⁴² navrhla úpravu smernice MZ SR, aby bola pohyblivá zložka mzdy naviazaná na plnenie vopred stanovených výkonových kritérií. Od 1.1.2019 došlo k zmene smernice MZ SR. Štruktúra platového ohodnotenia manažérov zostala rovnaká (základná mzda, osobný príplatok, prémie, odmena), zmenili sa kritériá pre priznanie jednotlivých zložiek. Po novom bude plat závisieť od plnenia finančného plánu, fluktuácie zdravotníckeho personálu, miery zapisovania do eZdravia, rýchlosti verejných obstarávaní, priemernej doby hospitalizácie, obložnosti, hospodárnosti pri nákupe zdravotníckej techniky a iných projektových aktivít.

17. Optimalizácia nákupov liekov a ŠZM

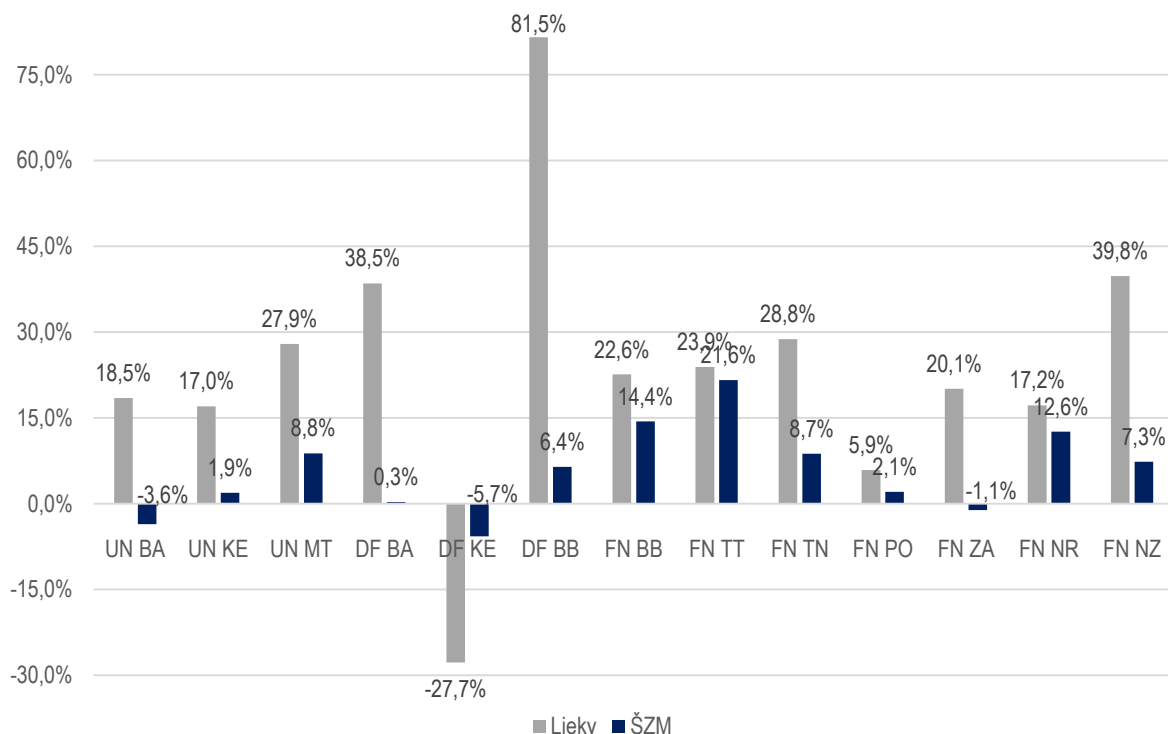
Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Náklady UN a FN na nákup liekov a ŠZM sa medziročne zvýšili o 12 %, resp. 24,1 mil. eur. V roku 2017 bola dosiahnutá úspora 6,8 mil. eur. Cieľová úspora 8 mil. eur sa za obdobie 2017-2018 neplní.

V porovnaní s rokom 2017 minuli nemocnice v roku 2018 na nákup liekov o 18,5 mil. eur viac (nárast 22 %). DF KE dosiahla úsporu ako jediná zo sledovaných nemocníc – náklady na lieky klesli o 28 % (graf 13).

Náklady na ŠZM v r. 2018 rástli v 10 z 13 nemocníc. V absolútnom vyjadrení sa náklady najviac zvýšili vo FN BB (1,9 mil. eur), FN TT (1,6 mil. eur) a UN MT (1,4 mil. eur).

Na základe štruktúry vykazovaných dát nie je možné rozlíšiť, či dôvodom medziročnej zmeny nákladov je výkazníctvo (vykazovanie ako pripočítateľné položky), alebo reálna spotreba v rámci realizácie jednotlivých výkonov.

Graf 13: Medziročná zmena nákladov na lieky a ŠZM v UN a FN

Zdroj: MZ SR, spracovanie IJ

⁴² <https://www.vlada.gov.sk//implementacna-jednotka/>

18. Zavedenie štandardných diagnostických a terapeutických postupov

Opatrenie sa k 31.12.2018 čiastočne plní. Cieľom zavedenia štandardných diagnostických a terapeutických postupov (ŠDTP) je nastavenie jednotného systému starostlivosti o pacienta. Úlohou ŠDTP je definovať požiadavky na poskytnutie kvalitnej a bezpečnej ZS podľa vedeckých poznatkov a praxe súčasnej medicíny. ŠDTP určujú potrebný rozsah vyšetrení, liečbu a aj zodpovednosť jednotlivých poskytovateľov. Zosúladienie liečebno-diagnostického postupu prináša viacero efektov – poskytuje oporu v rozhodovaní zdravotníckych pracovníkov, eliminuje diverzitu ponúkanej ZS v závislosti od poskytovateľa, znižuje riziko chýb, umožňuje objektívne hodnotenie a systém kontroly.

V roku 2018 posúdila Komisia MZ SR pre ŠDTP 239 jednotlivých postupov, pričom 211 bolo schválených. Pre implementáciu ŠDTP do praxe je potrebný podpis ministerky/ministra zdravotníctva a zverejnenie vo Vestníku MZ SR. K 31.12.2018 bolo ministerkou podpísaných 135 jednotlivých štandardných postupov z 31 oblastí ZS, na ktorých pracovalo 43 projektových odborných skupín (tabuľka 21).

Implementácii postupov predchádza proces, ktorý zahŕňa úpravu legislatívnych noriem, zabezpečenie ľudských zdrojov a finančného krytia, prípravu materiálno-technického zabezpečenia a vyškolenie odbornej spoločnosti. Až po naplnení týchto procedúr môžu byť ŠDTP podpísané ministerkou/ministrom a uplatnené v praxi. Z toho dôvodu sú ŠDTP implementované s časovým posunom oproti ich schváleniu Komisiou MZ SR.

Tabuľka 21: Oblasti štandardných postupov pre implementáciu do praxe od 1.1.2019

Číslo	Oblasť zdravotnej starostlivosti
1	Komplexný manažment pacienta so schizofréniou
2	Komplexný manažment pacienta so schizoafektívnymi poruchami
3	Komplexný manažment pacienta s trvalými poruchami s bludmi
4	Komplexný manažment pacienta s akútnymi a prechodnými psychotickými poruchami
5	Štandardný operačný postup (SOP) pre paliatívnu rádioterapiu
6	Štandardný operačný postup (SOP) pre radikálnu rádioterapiu
7	Štandardný operačný postup (SOP) pre rádioterapiu s modulovanou intenzitou (IMRT)
8	Štandardný operačný postup (SOP) pre nenádorovú rádioterapiu
9	Štandardný operačný postup (SOP) pre extrakraniálnu stereotaktickú ablatívnu rádioterapiu
10	Štandardný operačný postup (SOP) pre brachyterapiu
11	Štandardný operačný postup (SOP) pre stereotaktickú rádiokirurgiu
12	Štandardný operačný postup (SOP) pre kraniálnu stereotaktickú ablatívnu rádioterapiu
13	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v agentúre domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)
14	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v zariadení sociálnej pomoci
15	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s dekubitom
16	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s poruchami správania
17	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v paliatívnej starostlivosti (u dospelých)
18	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta ohrozeného vznikom a rozvojom imobilizačného syndrómu
19	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s rizikom vzniku a rozvoja malnutrie
20	Komplexný ošetrovateľský manažment predchádzania vzniku dekubitov u rizikového pacienta
21	Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v dome ošetrovateľskej starostlivosti
22	Zdravotná starostlivosť o matku a novorodenca podľa zásad iniciatívy Baby-friendly Hospital Initiative – podpora vzťahovej väzby a laktácie
23	Štandardné postupy pri lekárskom ožarení v nukleárnej medicíne
24	Štandardný operačný proces pre diagnostickú mamografiu
25	Diagnostický štandardný postup pre skiagrafiu a skiaskopiu v rádiológii
26	Štandardný postup na vykonávanie lekárskeho ožiarovania - Počítačová tomografia
27	Štandardný postup na vykonávanie lekárskeho ožiarovania a na výkone prevencie - skriningová mamografia
28	Štandardný postup pre výkon prevencie populačného skriningu kolorektálneho karcinómu
29	Štandardný diagnostický a terapeutický postup pre komplexný manažment karcinómu krčka maternice
30	Štandardný postup pre laboratórnu diagnostiku v klinickej mikrobiológii
31	Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti

Zdroj: MZ SR

19. Elektronizácia zdravotnej dokumentácie a elektronická dokumentácia preskripcie

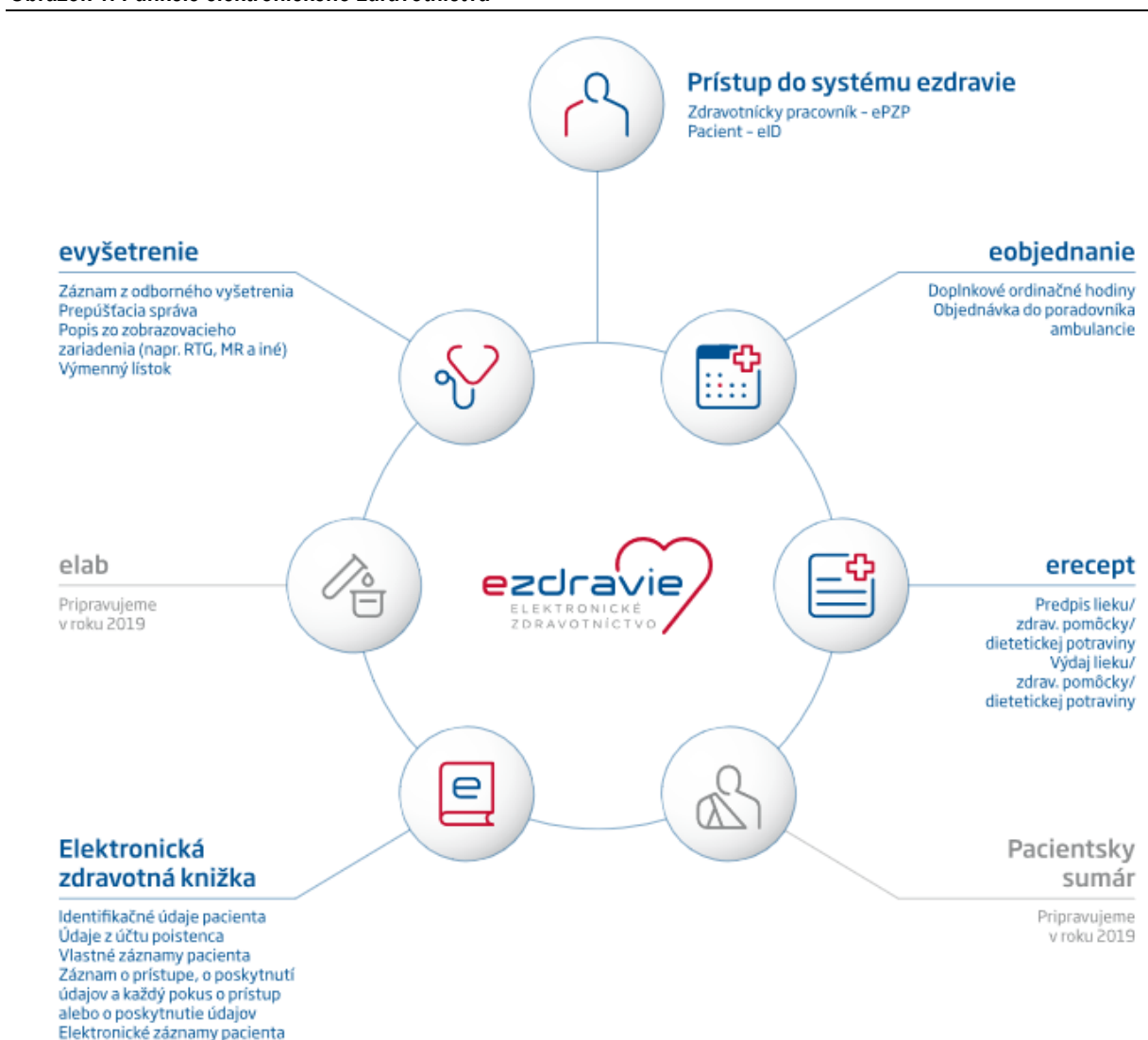
Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. Elektronické zdravotníctvo bolo naostro spustené od 1.1.2018. Náklady na elektronizáciu zdravotníctva k 31.12.2017 predstavovali 87,8 mil. eur; v roku 2018 bolo NCZI pre správu e-zdravia poskytnutých 13,2 mil. eur. Počas sledovaného obdobia boli spustené funkcie vyšetrenie, e-recept, elektronická zdravotná knižka a eobjednanie (obrázok 1).

Z celkového počtu 13 300 poskytovateľov ZS bolo v roku 2018 pripojených 8 479 (64 %). Nepripojení zostávajú prevažne ambulantní poskytovatelia. V priebehu roka 2018 boli do e-zdravia integrovaní aj poskytovatelia ZZS. Z celkového počtu 280 staníc ZZS bolo pripojených 201.

Podľa údajov NCZI k 31.12.2018 využívalo funkciu e-recept 12 186 lekárov a funkciu vyšetrenie pre zapisovanie záznamov 11 097 lekárov. Z celkového počtu registrovaných lekárov je pripojených a využíva spomínané funkcie necelých 50 %.

E-objednanie je novou funkciou, ktorá umožňuje pacientom objednať sa k lekárovi cez internet. Zapojenie sa je pre poskytovateľov aj pacientov dobrovoľné. Pre využívanie funkcie je nutná registrácia PZS do Informačného systému pre objednávanie osôb (ISOO). Koncom 03/2019 nebol v systéme registrovaný žiadny PZS⁴³.

Obrázok 1: Funkcie elektronického zdravotníctva

Zdroj: NCZI

⁴³ Údaj platný k 2.4.2019.

V roku 2018 prebiehala príprava nových funkcií – patientsky sumár a elab – ktorých spustenie je plánované na rok 2019. Patientsky sumár predstavuje základný prehľad klinických údajov pacienta a je určený predovšetkým pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti a riešení akútnych stavov. Patientsky sumár vzniká automaticky z údajov zapísaných v elektronickej zdravotnej dokumentácii pacienta. Elab je funkcia pre vytvorenie záznamu o výsledku z laboratórneho vyšetrenia. Po sledovanom období, v 04/2019 prebieha finálne overenie funkcie u vybraných PZS.

V roku 2018 bolo prostredníctvom e-receptu predpísaných 44,38 mil. receptov. Pre porovnanie, za rovnaké obdobie bolo vydaných 53,33 mil. papierových receptov⁴⁴. K 31.12.2018 bolo vytvorených 12,1 mil. elektronických záznamov o vyšetrení. Z pohľadu počtu návštev pacientov v ambulanciách bol elektronický záznam vytvorený v 11 % prípadov⁴⁵.

20. Úprava siete akútnych nemocníc a reprofilizácia nemocníc

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. S cieľom modernizácie, zvýšenia kvality a efektivity v ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovalo MZ SR v spolupráci so zdravotnými poisťovňami koncept stratifikácie nemocníc. Sieť nemocníc bude po novom pozostávať z nemocníc troch typov – lokálnych, regionálnych a národných, ktoré budú dopĺňať 3 typy špeciálnych zariadení – nemocnice pre následnú a dlhodobú starostlivosť, kompetenčné centrá a špecializované nemocnice. MZ SR v stratifikácii špecifikuje, **aké výkony a v akom minimálnom rozsahu bude musieť ten ktorý typ nemocnice poskytovať**. Nemocnice budú môcť poskytovať výkony aj nad rámec tých povinných za predpokladu, že splnia minimálny objem výkonov určený ministerstvom. Koncepcia totiž vychádza zo skutočnosti, že viac výkonov vedie k ich vyššej kvalite. Nemocnice sa tak budú môcť špecializovať na konkrétne oblasti a v nich sa medzi sebou vzájomne porovnávať.

V 07/2018 bola ohlásená implementácia projektu stratifikácie do roku 2030. V 10/2018 vypracoval Riadiaci výbor pre stratifikáciu⁴⁶ tzv. **harmonogram implementácie projektu stratifikácie**. Jedným z prvých krokov je úprava existujúcej legislatívy, bez ktorej nie je možné projekt plne realizovať. Po sledovanom období v 01/2019 bola zverejnená Predbežná informácia LP/2019/10 k zákonu 581/2004 o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov súvisiaca s novou koncepciou ústavnej (lôžkovej) zdravotnej starostlivosti, ktorej cieľom je zabezpečenie kvalitnej a dostupnej ústavnej (lôžkovej) zdravotnej starostlivosti pre pacienta. Napriek tomu **legislatíva súvisiaca so stratifikáciou nebola zahrnutá do Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2019. V čase finalizácie tejto správy mala byť legislatíva súvisiaca so stratifikáciou v medzirezortnom pripomienkovom konaní (MPK)**. Stratifikácia siete nemocníc priamo súvisí aj s reprofilizáciou lôžok na dlhodobú starostlivosť, resp. následnú zdravotnú starostlivosť.

Počas roka 2018 prebiehali diskusie MZ SR a MPSVR SR ohľadne *prípravy zákona o dlhodobej starostlivosti*, (definovanie pojmu dlhodobá starostlivosť ako aj príjemcov tejto služby, posudková činnosť atď.). MZ SR malo predložiť do 07/2018 návrh zákona na rokovanie vlády SR⁴⁷, termín bol posunutý na 09/2018. **Vzhľadom na rozdielne pohľady a interpretácie oboch ministerstiev, návrh zákona nebol do 12/2018 predložený ani do MPK, nie je zahrnutý ani v PLÚ vlády SR na rok 2019**⁴⁸. V 02/2019 sa podľa vyjadrenia hovorkyne MZ SR dohodli oba rezorty na úpravách vlastných systémov, pretože ich považujú za realizovateľnejšie z hľadiska časového aj vecného⁴⁹.

Odporúčanie IJ: Vzhľadom na rastúci dopyt po sociálnych službách z dôvodu starnutia populácie, IJ apeluje na nevyhnutnosť prijatia zákona, ktorý definuje dlhodobú starostlivosť na Slovensku. IJ odporúča MZ SR spolupracovať s MPSVR SR pri príprave nadrezortného riešenia - zákona o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti⁵⁰ v súlade s pôvodným zámerom z roku 2018.

⁴⁴ Zdroj: ZP

⁴⁵ Podiel na základe dát NCZI a ZP dostupných za obdobie január-október 2018.

⁴⁶ AZP, VŠZP, Dôvera, Union, MZ (IZP), ÚV SR (IJ)

⁴⁷ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7092_plu_2018-po-vlade.pdf

⁴⁸ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7415_plu2019.pdf

⁴⁹ <https://mediweb.hnonline.sk/spravy/aktualne/zakon-o-dlhodobej-starostlivosti-napriek-pripravam-nebude>

⁵⁰ Definovaný v Pláne legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2018, schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 573 z 13. decembra 2017

21. Zavedenie prehľadných pravidiel pri platbách pacientov

MZ SR zverejnilo na svojej webovej stránke informáciu o poplatkoch v zdravotníctve. Plnením tohto opatrenia je tiež vytvorenie viaczdrojového financovania. **Táto významná časť opatrenia sa však k 31.12.2018 neplní.**

Slovensko má dlhodobo výrazne vyšší počet konzultácií u lekára ako je priemer V3, EÚ a OECD. Poplatky sú jednou z možných príčin zmeny návštevnosti lekárov. Medzi rokmi 2002 až 2006 poklesol na Slovensku počet návštev u lekára o 20 %, v rovnakom období bol v platnosti poplatok za návštevu lekára vo výške 20 SKK. Po roku 2006, keď došlo k zrušeniu tohto poplatku, sa počet návštev u lekára medziročne zvýšil o 7,7 %⁵¹.

Súčasný systém sa vyznačuje nejasnými pravidlami pri vyberaní úhrad od poistencov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. V praxi neexistuje zoznam zdravotných výkonov, za ktoré je možné požadovať úhradu od poistenca, prípadne výkonov, ktoré nie sú hradené zo zdrojov verejného poistenia. Na tento stav dopláca predovšetkým pacient. Dnešné negatívne vymedzenie poplatkov (za čo ich nie je možné vyberať) vedie ku kreatívnej tvorbe nových poplatkov, ktoré môžu byť pre pacientov neprehľadné a náročné na orientáciu.

IJ ÚV SR v súlade so záverom Priebežnej správy Revízie výdavkov II na zdravotníctvo⁵² odporúča zavedenie pozitívneho vymedzenia poplatkov (za čo je možné vyberať poplatky). Rovnako tak vytvorenie zoznamu zdravotných výkonov, stanovenie výšky úhrady za služby, zadefinovanie novej služby súvisiacej s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a spresnenie povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a s tým súvisiacich sankcií za ich porušenie. Informácia MZ SR, že lekár môže vyberať poplatky za výkony, ktoré nie sú hradené z verejného zdravotného poistenia, nie je jednoducho postačujúca a pre občana je zmätočná.

22. Zavedenie DRG

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. V roku 2017 bol spustený úhradový mechanizmus za výkony nemocníc naviazaný na diagnostickú skupinu (DRG). Postupne počas roka 2017 nemocnice uzatvárali zmluvy s poisťovňami pre formálne potvrdenie záväznosti prechodu na DRG. V súčasnosti sa DRG využíva primárne pre vykazovanie výkonov, platby nemocniciam zatiaľ podľa neho nie sú nastavené. Zdravotné poisťovne stále uplatňujú úhradový mechanizmus na základe prospektívnych (globálnych) rozpočtov. DRG má za sebou prvý plný rok vykazovania. V roku 2018 zaslalo ekonomické údaje iba 36 subjektov z celkového počtu 86 zapojených do systému. Od roku 2018 začal taktiež päťročný proces približovania individuálnych sadzieb jednotlivých nemocníc s plánovaným zjednotením do celoslovenskej referenčnej základnej sadzby v roku 2022. V roku 2018 boli 1-krát do systému doplnené ceny pripočítateľných položiek k výkonom (napr. špeciálny zdravotnícky materiál použitý pri operácii).

2.7 Doprava a záchranky

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
23	Zapojenie poskytovateľov dopravnej zdrav. služby do integrovaného záchranného systému	MZ SR	1.7.2018	-				
24	Zisťovanie prítomnosti alkoholu alebo omamných látok v krvi pacienta privezeného zdravotnou záchrannou službou	MZ SR	1.7.2018	-				
25	Implementácia komunikácie medzi operačným strediskom a vozidlom ZZS na báze GPS	MZ SR	1.7.2018	-				
26	Integrovanie poskytovateľov ZZS do eHealth	MZ SR	31.12.2018	-				

⁵¹ <https://www.finance.gov.sk/sk/finance/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/revizia-vydavkov.html>

⁵² <https://www.finance.gov.sk/sk/finance/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/revizia-vydavkov.html>

Pre opatrenia v oblasti Doprava a záchranky boli definované termíny plnenia v roku 2018. Merateľné ukazovatele, ako aj presný plán odpočtu boli reflektované v aktualizovanom Implementačnom pláne 2018. Kvalitný a objektívny odpočet plnenia týchto opatrení je veľmi náročný vzhľadom na ich formuláciu, ale aj dostupnosť dát. Z tohto dôvodu realizuje IJ odpočet týchto opatrení vo veľmi obmedzenej miere aj v nadväznosti na pripravovanú Revíziu II v zdravotníctve. Opatrenia zároveň nie sú súčasťou IP 2019, nakoľko nie sú súčasťou prebiehajúcej Revízie výdavkov na zdravotníctvo II.

23. Zapojenie poskytovateľov dopravnej zdravotnej služby do integrovaného záchranného systému

Z dôvodu obmedzených údajov nie je možné toto opatrenie odpočítavať.

24. Zisťovanie prítomnosti alkoholu alebo omamných látok v krvi pacienta privezeného zdravotnou záchrannou službou

Podľa zákona č. 581/2004 Z. z., ods. 7, má „zdravotná poisťovňa právo uplatniť svoj nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči poistencovi, ak sa mu poskytla preukázateľne v dôsledku užitia alkoholu alebo inej návykovej látky; to neplatí, ak ide o maloletého poistenca, ktorý je umiestnený v resocializačnom stredisku pre drogovu závislých a inak závislých na základe rozhodnutia súdu“. Legislatívne podmienky pre vymáhanie nároku na kompenzáciu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť ZP voči občanovi, ktorý si spôsobil zranenie pod vplyvom omamnej látky, sú vytvorené. **Aplikačná prax však zlyháva.** Z dôvodu obmedzených údajov **nie je možné toto opatrenie odpočítavať.**

25. Implementácia komunikácie medzi operačným strediskom a vozidlom ZZS na báze GPS

Všetky vozidlá zdravotnej záchranej služby sú povinne vybavené lokalizačnou technológiou, za ktorej aktivitu zodpovedá Operačné stredisko ZZS. Občas dochádza k výpadkom signálu alebo poruchám zariadení z dôvodu nepriaznivých teplotných rozmedzí vo vozidlách. Existuje snaha o minimalizáciu takýchto prípadov, napr. aj zvýšením počtu a frekvencie náhodných kontrol funkčnosti týchto zariadení. Presné štatistiky o počtoch a významnosti výpadkov sa neevidujú.

26. Integrovanie poskytovateľov ZZS do eHealth

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. Z celkového počtu 280 staníc ZZS bolo pripojených 201 v roku 2018, na základe dát z NCZI.

2.8 Dáta a procesy

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
27	Úprava vykazovania dát pre medzinárodné inštitúcie	MZ SR (NCZI, ŠÚKL)	31.12.2017	priebežne				
28	Zverejnenie dát NCZI v štandardizovanej forme	MZ SR (NCZI)	31.12.2017	31.12.2019				
29	Prehodnotenie štruktúry a kvality dát vykazovaných od poskytovateľov ZS	MZ SR (NCZI)	1.7.2018	31.12.2019				
30	Rozšírenie štruktúry monitoringu poisťovní o výdavky na oblasti zdravotnej starostlivosti	MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
31	Zavedenie rozpočtových rokovaní o celkových potrebných zdrojoch v zdravotníctve a ich použití na nákup zdravotnej starostlivosti na úrovni jednotlivých oblastí ZS	MF SR	31.12.2017	31.12.2019				

32	Zvýšenie nezávislosti a profesionality kategorizačných orgánov	MZ SR	1.7.2018	31.12.2019				
33	Zvýšenie transparentnosti kategorizačných orgánov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
34	Posilnenie kompetencií všeobecných lekárov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				
35	Posilnenie kompetencií zdrav. sestier a asistentov	MZ SR	31.12.2017	31.12.2019				

Kvalita údajov zdravotníctve zostáva i naďalej výzvou, a to z pohľadu metodologických nezrovnalostí či verifikácie rôznych zdrojov. ZP v súčasnosti vykazujú a zasielajú údaje rôznym inštitúciám, a to na NCZI, ÚDZS MZ SR či MF SR. Reporting týchto dát je v rozličnej miere detailu, metodologicky, termínovo i periodicitou nezosúladený. **Kvôli neexistencii súhrnného dokumentu s popisom metodologických rozdielov je každá analýza údajov administratívne i časovo veľmi náročná.** Na druhej strane, od roku 2016 – schválenia revízie výdavkov - zaznamenalo MZ SR pokrok, a to pri vyčistení metodologických nezrovnalostí v spotrebe liekov. Jednotnej analýze výdavkov na zdravotnú starostlivosť by pomohla jednotná forma výročných správ ZP. Vo finančnej analýze je priam žiaduce nastaviť systém preklápania nákladov zdravotnej starostlivosti na výdavky a odhad časového rozlíšenia, nakoľko akákoľvek hlbšia analýza výstupov, najmä z pohľadu MF SR (hotovostný princíp), je nezlučiteľná s aktuálnym princípom MZ SR a zdravotných poisťovní.

Revízia výdavkov na zdravotníctvo II odporúča zároveň zavedenie programového rozpočtovania na celé verejné zdravotné poistenie, nielen na kapitolu MZ SR. Skúsenosti krajín OECD ukazujú niekoľko výhod rozpočtovania na základe výsledkov a programového rozpočtovania:

- Poskytuje štruktúrované informácie o cieľoch a prioritách v sektore a určuje, cez aké opatrenia budú napĺňané;
- Upriamuje pozornosť na výsledky, poskytuje signály o tom, či opatrenia fungujú;
- Umožňuje efektívnejšie alokovanie zdrojov;
- Zvyšuje transparentnosť a informovanosť pre zákonodarcov a verejnosť;
- Odbúrava debaty o pretrvávajúcej a nekonečnej debate o dofinancovaní rezortu.

Zavedenie programového rozpočtovania vo verejnom zdravotnom poistení si vyžaduje úzku spoluprácu MZ SR, MF SR a zdravotných poisťovní. Zdravotné poisťovne momentálne nevykazujú výdavky v programovej štruktúre v zavedenom systéme, k zmene by mohlo dôjsť na základe dohôd a legislatívnymi úpravami. Výhody rozpočtovania na základe určených cieľov a dosahovaných výsledkov preyšujú potenciálne prekážky.

Stabilita legislatívneho prostredia v zdravotníctve by výrazne pomohol transparentnejší legislatívny proces (typickým príkladom je novela zákona o lieku – novelizovaná krížovou novelou a poslaneckým návrhom v 12/2018), ako aj predvídateľné legislatívne prostredie (napr. nastavenie účinnosti zákonov vždy k 1. januáru nasledujúceho roka).

Miera detailu zverejňovaných dokumentov na Kategorizačnom portáli má pozitívny trend. Prostredníctvom zverejnených životopisov je možné sledovať profil členov týchto kategorizačných komisií. V porovnaní s medzinárodnými štandardmi však ďalším krokom k zvýšeniu transparentnosti môže byť zverejňovanie vyhotovených zvukových záznamov zo zasadnutí týchto orgánov, či realizácia výberového procesu na obsadzovanie postov v komisiách, ktorá sa v roku 2017 nerealizovala. Revízia výdavkov na zdravotníctvo zároveň odporúča spoplatnenie týchto funkcií. Okrem zverejňovania zápisníc zo zasadnutí kategorizačných orgánov by bolo vhodné zverejňovať aj zápisnice zo stretnutí odborných pracovných skupín, ktoré predkladajú svoje stanoviská pre diskusiu kategorizačných orgánov.

2.9 Analytické úlohy

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
36	Vyvinúť nástroj na presnejšie stanovenie potreby výdavkov na zdravotnú starostlivosť s ohľadom na udržateľnosť verejných financií	MZ SR, MF SR	31.12.2019	-				
37	Analýza spotreby voľnopredajných liekov	MZ SR, MF SR	31.12.2018	30.06.2019				
38	Analýza manažmentu pacienta všeobecným lekárom (tzv. gatekeeping) z pohľadu právomocí všeobecných lekárov, platobného mechanizmu ako aj motivácií (kapitácia)	MZ SR, MF SR	31.12.2018	31.12.2019				
39	Prehodnotenie kompetencií lekárov, sestier a zdravotníckych asistentov v ústavnej starostlivosti	MZ SR	31.12.2017	31.12.2020				
40	Preskúmanie súčasného stavu odmeňovania zdravotníckych zamestnancov (najmä lekárov a sestier) navrhne spôsob zohľadnenia výkonnosti a kvality v systéme odmeňovania	MZ SR	-	31.12.2019				
41	Nastaviť kritériá a indikátory pre hodnotenie kvality poskytovanej starostlivosti	MZ SR, MF SR	-	31.12.2019				
42	Doplnenie analýzy variability predpisovania laboratórných a zobrazovacích vyšetrení o parameter PCG	MZ SR, MF SR	-	-				

Analytické úlohy vykazuje IJ z pohľadu ich realizácie len farebným rozlíšením.

3 Doprava

3.1 Zhrnutie

Stanovenie investičných priorít na základe analyticky podložených potrieb rezortu MDV SR je kľúčovým opatrením. K alokovaniu finančných prostriedkov v doprave zatiaľ nedochádza na základe prioritizačných potrieb. Jednotná metodika prioritizácie umožní MDV SR realizovať investičné rozhodnutia s vyššou mierou detailu a kvality. ÚHP MF SR v spolupráci s MDV SR pripravuje metodiku na hodnotenie cestných investičných projektov. Finalizácia metodiky prioritizácie je naplánovaná v roku 2019. Po finalizácii kritérií pre prioritizáciu bude možné pripraviť a zverejniť zoznam cestných investičných projektov MDV SR na základe metodiky prioritizácie, ako aj harmonogram prípravy týchto projektov.

K zlepšeniu nedochádza pri cestách I. triedy, v roku 2018 sa medziročne zvýšil podiel ciest v havarijnom stave o 15 %. Najhoršie je na tom IVSC BA, kde sa podiel ciest v nevyhovujúcom a havarijnom stave zvýšil medziročne o viac ako pätinu, a je na úrovni vyše 54 %. Na druhej strane došlo oproti roku 2017 k miernemu zlepšeniu stavu ciest pre IVSC ZA a IVSC KE. V 04/2018 a 06/2018 boli SSC vyčlenené finančné prostriedky v celkovej výške 21 mil. eur ako kapitálové výdavky a v 08/2018 22,5 mil. eur ako bežné výdavky. Opäť však nedošlo k vyčerpaniu celého objemu týchto navyše pridelených finančných prostriedkov na údržbu a opravy ciest a mostov I. triedy z dôvodu ich neskorého vyčlenenia SSC.

Poddimenzovaná je aj údržba železničnej infraštruktúry. Vysoké výdavky sú aj v súvislosti s riadením dopravy, ktoré je zastarané. Riešením sú projekty investícií do modernizácie riadenia dopravy, pre ktoré je potrebné pripraviť harmonogram ich realizácie. ŽSR vyčíslili, že na realizáciu investícií do diaľkového riadenia dopravy je potrebných 150 mil. eur. Spolu ide o 9 projektov financovaných z vlastných zdrojov ŽSR, pričom 2 z nich sú už v realizácii. Tento plán obsahuje aj projekty, ktoré boli vymenované v Revízii výdavkov na dopravu⁵³, pričom súčasný investičný plán predpokladá výrazne vyššie predpokladané investičné náklady⁵⁴. Keďže od 12/2018 prebieha v ŽSR audit realizovaný IJ ÚV SR a ÚHP MF SR zameraný na zefektívnenie fungovania ŽSR, po jeho ukončení bude možné vypracovať nový investičný plán s vyčíslením reálnej potreby finančných prostriedkov na realizovanie úspor v riadení dopravy.

V roku 2018 MDV SR nepredložilo projekt NDS R2 Kriváň – Mýtna v hodnote 234 mil. eur na posúdenie ÚHP MF SR pred vyhlásením VO, čím porušilo uznesenie vlády č. 471/17⁵⁵. Podľa Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR⁵⁶, je MDV SR povinné predkladať všetky investičné projekty s nákladmi nad 40 mil. eur (resp. nad 10 mil. eur v informatizácii) na hodnotenie MF SR. Pri projektoch, ktoré si analyticky vyžadujú doplnenia informácií a dát, dochádza k dodatočnému hodnoteniu nových skutočností, čo má vplyv na dĺžku vydania stanoviska ÚHP. Požiadavky na informácie a dáta nemajú jasnú štruktúru, preto IJ dlhodobo odporúča štandardizovať požiadavky zo strany ÚHP MF SR, v záujme skrátenia hodnotiaceho procesu.

V rezorte dopravy, tak ako v ostatných, je naďalej výzvou dostupnosť údajov, kvalita poskytovaných dát a ich zverejňovanie. V tejto oblasti však dochádza k pokroku zo strany MDV SR, ktoré za všetky zazmluvnené investičné dopravné projekty OPII zverejňuje štruktúrované podrobné údaje. Nasledovať by malo zverejňovanie údajov o projektoch, ktoré nespádajú pod OPII a projektoch v zásobníku. V roku 2018 ZSSK naďalej neposkytla IJ ÚV SR a ÚHP MF SR údaje potrebné na dopracovanie Revízie výdavkov v osobnej železničnej doprave, oproti PIS 2018 boli iniciované rokovania, avšak nedošlo k dohode na detaile a štruktúre poskytovaných dát zúčastnených zmluvných strán (IJ ÚV SR, ÚHP MF SR, MDV SR a ZSSK).

Budovanie analytických kapacít v rezorte MDV SR postupuje nedostatočnou rýchlosťou. Napriek upozorneniu v správe NKÚ⁵⁷ si MDV SR opätovne zazmluvnilo zabezpečovanie analytických činností externou organizáciou⁵⁸ v hodnote 1,8 mil. eur na dva roky. Nedochádza tak k dostatočnému odbornému rastu

⁵³ <http://goo.gl/DUxBzQ>, str. 56

⁵⁴ Napr. trať Prievidza – Jelšovce (74 mil. eur v Investičnom pláne vs. 21,2 mil. eur v Revízii výdavkov na dopravu)

⁵⁵ z 11. októbra 2017 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018-2020

⁵⁶ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>

⁵⁷ <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/9b067f07-bd4c-4404-a119-1315eb26a5db>

⁵⁸ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3736665&l=sk>

zamestnancov na analytickom útvare MDV SR a objednané výstupy, napriek výrazne vyšším nákladom v porovnaní s nákladmi na zamestnancov MDV SR, často nemajú dostatočnú kvalitu.

Tabuľka 22: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MDV SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Sfinalizovať kritériá pre prioritizáciu investičných projektov v doprave. Následne po 31.12.2018 na základe týchto kritérií, vypracovať a zverejniť investičný plán MDV SR spolu s finančným krytím a harmonogramom	
Poskytovať údaje týkajúce sa Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ZSSK), ktoré sú nevyhnutné na dopracovanie Revízie výdavkov na dopravu	
Poskytovať údaje týkajúce sa Železníc Slovenskej republiky (ŽSR), ktoré sú nevyhnutné na dopracovanie Revízie výdavkov na dopravu	
Zvýšiť alokáciu finančných prostriedkov na opravy a údržbu ciest I. triedy v súlade so schválenou Revíziou výdavkov na dopravu	
Zverejňovať podrobné informácie a podklady o zazmluvnených investičných projektoch OPII v užívateľsky vhodnom formáte v rámci pilotného projektu týkajúceho sa dát OP II	

Zdroj: IJ

Tabuľka 23: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MF SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Zrýchliť hodnotiaci proces pri projektoch predkladaných rezortnými organizáciami MDV SR	
Sfinalizovať kritériá pre prioritizáciu investičných projektov v doprave v spolupráci s MDV SR	

Zdroj: IJ

Hlavné odporúčania IJ pre MDV SR do 31.12.2019:

- ✓ Po sfinalizovaní kritérií pre prioritizáciu investičných projektov v doprave s ambíciou do 31.10.2019, na základe týchto kritérií vypracovať a zverejniť investičný plán MDV SR spolu s finančným krytím a harmonogramom
- ✓ Poskytovať údaje týkajúce sa Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ZSSK), ktoré sú nevyhnutné na dopracovanie Revízie výdavkov na dopravu
- ✓ V 2. polroku 2019 zvýšiť alokáciu finančných prostriedkov na opravy a údržbu ciest I. triedy v súlade so schválenou Revíziou výdavkov na dopravu a znížiť podiel ciest v havarijnom a nevyhovujúcom stave
- ✓ Pokračovať vo zverejňovaní podrobných informácií a podkladov o investičných projektoch v zásobníku OPII v užívateľsky vhodnom formáte
- ✓ Výrazne posilniť budovanie analytických kapacít v rezorte MDV SR a znížiť tak množstvo obstarávaných analytických podkladov pre účely rozhodovania v rezorte
- ✓ Realizovať multimodálne posúdenie pri nových projektoch nad 20 mil. eur s DPH bez ohľadu na zdroj financovania podľa Metodického rámca pre vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti

Hlavné odporúčanie IJ pre MF SR do 31.12.2019:

- ✓ Zrýchliť hodnotiaci proces pri projektoch predkladaných rezortnými organizáciami MDV SR

Tabuľka 24: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na dopravu v roku 2018

	DOPRAVA	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ⁵⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
PLÁNOVANIE A PRÍPRAVA INVESTIČNÝCH PROJEKTOV								
1	Pre nové investičné projekty nad 20 mil. eur v rámci prípravy zadania štúdie realizovateľnosti posúdiť vhodnosť aplikácie multimodálnych variantov a vykonať takéto posúdenie	MDV SR SRP	priebežne	-				
2	Realizovať štúdie realizovateľnosti na začiatku predinvestičného procesu	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-				
3	Preskúmať proces EIA vo väzbe na ostatné fázy prípravy projektu s cieľom zefektívniť celý proces	MŽP SR SCDaPK		03/2019				
4	Prehodnocovať pokračovanie v predprojektovej a projektovej príprave projektov s realizáciou plánovanou až v dlhodobom horizonte 10 r.	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-				
5	Preskúmať legislatívne možnosti na minimalizáciu so stavbou nesúvisiacich investícií spolu s vyčíslením rozpočtového dopadu	MDV SR / MF SR SCDaPK	12/2017	03/2019				
6	Dôsledne sledovať možnosť maximálneho využitia predchádzajúcich stupňov projektovej dokumentácie	MDV SR	priebežne	-				
7	Skvalitniť interné expertné kapacity objednávateľov v rezorte dopravy na lepšiu formuláciu zadání, priebežnú a záverečnú kontrolu projektov	MDV SR OSR	12/2017	-				
8	Poskytovať verejnosti relevantné podklady o pripravovaných investičných projektoch	MDV SR SRP	priebežne	12/2019				
DIAĽNICE, RÝCHLOSTNÉ CESTY A CESTY I. TRIEDY								
9	Hľadať spôsoby zvýšenia výdavkov na opravy a údržbu ciest I. triedy tak, aby nedochádzalo k zvyšovaniu podielu ciest I. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave	MDV SR / MF SR SCDaPK	priebežne	-				
10	Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby ciest I. triedy a ich náklady v členení podľa IVSC (v užívateľsky vhodnej a spracovateľnej forme – napr. vo formáte .xls)	MDV SR / MF SR SCDaPK	06/2017 / každoročne	-				
11	Hľadať spôsoby zníženia jednotkových nákladov jednotlivých činností opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest realizovaných vlastnými kapacitami NDS. Pravidelne (minimálne na ročnej báze) zverejňovať počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby diaľnic a rýchlostných ciest a ich náklady v členení podľa stredísk údržby (v užívateľsky vhodnej a spracovateľnej forme – napr. vo formáte .xls)	MDV SR / MF SR SCDaPK	06/2017 / každoročne	-				

⁵⁹ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

	DOPRAVA	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ⁵⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
12	Prioritné projekty diaľnic a rýchlostných ciest pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác budú hodnotené aj zo strany MF SR	MF SR SCDaPK	priebežne	-				
13	Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR	MF SR SCDaPK	priebežne	-				
14	Pripraviť pravidlá pre schvaľovanie PPP projektov a koncesií s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií a zároveň definovať priestor pre realizáciu PPP projektov a koncesií prinášajúcich hodnotu za peniaze	MF SR SPPP	priebežne					
ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OSOBNÁ DOPRAVA								
15	Detailne analyzovať komplexné dopady prípadnej eliminácie 234 km tratí s nízkym využitím bez osobnej dopavy a na základe výsledkov upresniť odhad úspory 6 mil. eur ročne s potenciálnymi jednorazovými nákladmi vo výške maximálne 70 mil. eur	MDV SR / MF SR SŽDaD	01/2018	03/2019				
16	Detailne analyzovať komplexné dopady zastavenia dopavy a rozhodnutia o prípadnom zrušení 91 km tratí s minimálnou osobnou dopravou	MDV SR / MF SR SŽDaD	01/2018	03/2019				
17	Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR	MF SR SŽDaD	priebežne	-				
18	Prioritné projekty železničnej infraštruktúry pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác (tabuľka 20 RVD) budú hodnotené aj zo strany MF SR	MF SR SŽDaD	priebežne	-				
19	Optimalizovať počet zamestnancov ŽSR v súvislosti s modernizáciou, znižovaním rozsahu prvkov železničnej infraštruktúry a optimalizáciou činností	MDV SR SŽDaD	priebežne	-				
20	Realizovať úspory v riadení dopavy investíciami podľa aktuálnych možností RVS a eurofondov. Prioritne realizovať najprínosnejšie investície	MDV SR SŽDaD	priebežne	-				
21	Kvantifikovať optimálne finančné prostriedky na údržbu a prínosy z nej plynúce. Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a údržby a ich náklady	MDV SR / MF SR SŽDaD	12/2017 / každoročne	-				
22	Zvýšením účinnosti formou budovania filtračno-kompenzačných zariadení a energetického dispečingu dosiahnuť ročnú úsporu nákladov v objeme 0,5 mil. eur. Budú preskúmané ďalšie možnosti znižovania nákladov na nákup elektrickej energie	SŽDaD	01/2019 - úspora / 12/2017 - analýza	-				

	DOPRAVA	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ⁵⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
23	Hľadať opatrenia na optimalizáciu jednotkových nákladov a zvyšovanie výnosov, spolu o 20% v dotovanej verejnej osobnej železničnej doprave.	MDV SR SŽDaD	06/2020	-				
DOPRAVNÉ DÁTA, MODELY A METODIKA PRE CBA								
24	Zadefinovať rozsah zberu dát, jeho periodicitu, formát, zdroj a zodpovednú organizáciu a iniciovanie úpravy metodiky zisťovania ŠÚ SR na aktuálne požiadavky dát.	MDV SR / MF SR SVAMP	jún 2017	12/2019				
25	Sprístupňovať relevantné dopravné dáta verejnosti, najmä na účely vytvárania koncepčných materiálov a stratégií v oblasti dopravy	MDV SR SVAMP	priebežne	12/2019				
26	Zabezpečiť prístup k vstupným údajom, metodikám, výstupom dopravných modelov nastavením podmienok v zmluvách s dodávateľmi diel vo verejných obstarávaníach začatých po 10/2016	MDV SR SCDaPK	01/2017	priebežne				
27	Vytvoriť metodiku a minimálne štandardy dopravného modelovania, ktoré stanovujú mantinely pre tvorcov modelov v závislosti od druhu dopravného modelu	MDV SR/MF SR OSR	06/2018	12/2019				
28	V rozsahu finančných a kapacitných možností NDS zabezpečiť na požiadanie úpravu dát z mýta do anonymizovanej formy použiteľnej pre dopravné modelovanie (nielen intenzity, aj smerové dáta) a na požiadanie sprístupniť vo vopred definovanom rozsahu dáta MDV a zhotoviteľom dopravných modelov	MDV SR SCDaPK	priebežne	-				
29	Zabezpečiť prípravu, zber a spracovanie údajov o mobilnom správaní obyvateľstva v rámci štatistiky rodinných účtov	MDV SR/ ŠÚ SR SVAMP		06/2019				
30	Vytvoriť jednotnú štandardizovanú metodiku CBA s konzistentnými a validovanými predpokladmi	MDV SR / MF SR SRP	06/2017/ priebežne	-				
31	Zabezpečiť kontrolovateľnosť CBA v štúdiách realizovateľnosti NDS zo strany MDV SR a MF SR: vyžadovať v obstarávaníach začatých po 10/2016 od zhotoviteľa detailné podklady a dokumentáciu k CBA, samotný dopravný model, aj projekt výpočtu socio-ekonomických benefitov	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-				

3.2 Plánovanie a príprava investičných projektov v doprave

Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Pre nové investičné projekty nad 20 mil. eur v rámci prípravy zadania štúdie realizovateľnosti posúdiť vhodnosť aplikácie multimodálnych variantov a vykonať takéto posúdenie	MDV SR SRP	priebežne	-			
2	Realizovať štúdie realizovateľnosti na začiatku predinvestičného procesu	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-			
3	Preskúmať proces EIA vo väzbe na ostatné fázy prípravy projektu s cieľom zefektívniť celý proces	MŽP SR SCDaPK		03/2019			
4	Prehodnocovať pokračovanie v predprojektovej a projektovej príprave projektov s realizáciou plánovanou až v dlhodobom horizonte 10 r.	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-			
5	Preskúmať legislatívne možnosti na minimalizáciu so stavbou nesúvisiacich investícií spolu s vyčíslením rozpočtového dopadu	MDV SR / MF SR CDaPK	12/2017	03/2019			
6	Dôsledne sledovať možnosť maximálneho využitia predchádzajúcich stupňov projektovej dokumentácie	MDV SR	priebežne	-			
7	Skvalitniť interné expertné kapacity objednávateľov v rezorte dopravy na lepšiu formuláciu zadání, priebežnú a záverečnú kontrolu projektov	MDV SR OSR	12/2017	-			
8	Poskytovať verejnosti relevantné podklady o pripravovaných investičných projektoch	MDV SR SRP	priebežne	12/2019			

1. Pre nové investičné projekty nad 20 mil. eur v rámci prípravy zadania štúdie realizovateľnosti posúdiť vhodnosť aplikácie multimodálnych variantov a vykonať takéto posúdenie

MDV SR malo **vypracovať metodiku** pre zohľadňovanie multimodálneho posúdenia a zverejniť ju na webstránke do **12/2018**. Dňa 01.11.2018 bol vydaný "Metodický rámec pre vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti⁶⁰", ktorý stanovuje postup pri posudzovaní projektových alternatív na začiatku prípravy projektu. V súvislosti s multimodálnym posudzovaním zdôrazňuje, že výber najvhodnejšieho módu alebo kombinácie módov by sa mal stanoviť v strategickom dokumente – dopravnom pláne, ktorého súčasťou by mal byť predovšetkým kvalitný multimodálny dopravný model. Alternatívou je spracovanie tzv. predbežnej štúdie uskutočniteľnosti, čo by sa však malo diať iba výnimočne. Spolu s vydaním metodického rámca bola aktualizovaná aj Príručka CBA⁶¹, z ktorej boli vypustené ustanovenia o štúdiu uskutočniteľnosti. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

Metodický rámec pre plnenie tohto opatrenia bol splnený. IJ ďalej hodnotí, či sa MDV SR a jeho podriadené organizácie týmto rámcom riadia. Každý nový projekt musí byť posúdený multimodálne, MDV SR ako gestor by malo dodržiavanie usmernenia kontrolovať. **Aj keď bol vydaný primárne pre projekty financované z eurofondov, IJ odporúča, aby boli všetky organizácie usmernené, že sa pri príprave všetkých nových projektov nad 20 mil. eur, bez ohľadu na zdroj financovania, majú týmto usmernením riadiť.**

⁶⁰ https://www.opii.gov.sk/download/f/pcba/feasibilitystudy_1_0.rar

⁶¹ https://www.opii.gov.sk/download/f/pcba/prirucka_cba2018.rar

V roku 2018 prebiehalo hodnotenie 7 nových investičných projektov MDV SR nad 20 mil. eur (tabuľka 25). Keďže vypracovanie týchto štúdií realizovateľnosti pre nové investičné projekty bolo zadané ešte pred účinnosťou metodického rámca, **projekty neboli posudzované multimodálne.**

Tabuľka 25: Zoznam nových investičných projektov nad 20 mil. eur a ich stav k 31.12.2018

Organizácia	Pripravovaný investičný projekt	Predpokladaná hodnota (mil. eur)	Popis
NDS	R8 Nitra – Križovatka R2	658	VO na štúdiu uskutočniteľnosti, vyhlásené 4.5.2018
ŽSR	Uzol Bratislava	zatiaľ neurčené	Príprava štúdie uskutočniteľnosti, posúdenie je však len unimodálne
ARVD	Splavnenie dolného Váhu v úseku Piešťany – Komárno	1 345	Ide o štúdiu uskutočniteľnosti, posúdenie je však len unimodálne
SSC	I/18, I/74 Lipníky – Ubľa	649	Štúdia uskutočniteľnosti
SSC	I/68 Mníšek – Prešov	1099	Štúdia uskutočniteľnosti
SSC	I/75 Galanta – Šafa – Nové Zámky	96	Štúdia uskutočniteľnosti
SSC	I/63 Dunajská Streda – Komárno	101	Štúdia uskutočniteľnosti

zdroj: MDV SR, ÚHP MF SR

Odporúčanie IJ: Oboznámiť rezortné organizácie MDV SR s metodickým usmernením. **Riadiť sa metodickým rámcom pri nových projektoch nad 20 mil. eur bez ohľadu na zdroj financovania.**

2. Realizovať štúdie realizovateľnosti na začiatku predinvestičného procesu

V roku 2018 hodnotilo ÚHP predložené štúdie realizovateľnosti k 7 projektom na začiatku predinvestičného procesu (tabuľka 26). Kvartálne hodnotenie reflektuje predkladanie projektov na hodnotenie ÚHP, preto IJ hodnotí **v 3Q2018 opatrenie ako čiastočne plnené a v 4Q2018 ako plnené.** Proces posudzovania jednotlivých štúdií však prebieha niekoľko mesiacov, najmä pri projektoch ŽSR. Pri projektoch, ktoré si analyticky vyžadujú doplnenia informácií a dát, dochádza k dodatočnému hodnoteniu nových skutočností, čo má vplyv na dĺžku vydania stanoviska ÚHP. Požiadavky na informácie a dáta nemajú jasnú štruktúru, preto IJ v záujme skrátenia hodnotiaceho procesu dlhodobo odporúča štandardizovať požiadavky zo strany ÚHP MF SR.

Tabuľka 26: Zoznam investičných projektov MDV SR s povinnosťou mať štúdiu realizovateľnosti na začiatku predinvestičného procesu a ich stav k 31.12.2018

Organizácia	Pripravovaný investičný projekt	Predpokladaná hodnota (mil. eur)	Popis
ŽSR	Centralizácia riadenia systémov bezpečnosti objektov ŽSR a zabezpečenie štandardov železničných staníc	74	ŠR projektu bola daná na posudzovanie ÚHP až po vyhlásení predbežného oznámenia VO
ŽSR	TSI, TAF/TAP	17	štúdia realizovateľnosti
ŽSR	Uzol Bratislava	NA	štúdia realizovateľnosti
ŽSR	Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach – Moldava nad Bodvou	58	štúdia realizovateľnosti
ARVD	Splavnenie dolného Váhu v úseku Piešťany – Komárno	1 345	štúdia realizovateľnosti
ZSSK	Nákup vozidiel pre ozubnicovú železnicu	39,5	VO vyhlásené bez posúdenia ÚHP (07/2018) ?
ZSSK	Vybudovanie infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy - Nové Zámky	36	

zdroj: MDV SR, ÚHP MF SR

V tomto opatrení hodnotí IJ ÚV SR aj rezortné organizácie MDV SR, ktoré nie sú pokryté Revíziou výdavkov na dopravu, ale spadajú pod ustanovenia Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR. **Z toho dôvodu IJ vyhodnocuje aj investičný projekt ZSSK (Nákup vozidiel pre ozubnicovú železnicu), ktorý sa nenachádza na začiatku predinvestičného procesu a nebol predložený na hodnotenie ÚHP MF SR.** Na základe spornej interpretácie a aplikácie ustanovení Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR a ustanovení usmernenia MF SR (ÚHP MF SR - áno, MDV a ZSSK - nie) pri projekte ZSSK, IJ nevyhodnocuje či mal byť daný projekt predložený na posúdenie ÚHP. Jedným z dôvodov je aj ukončenie verejného obstarávania a spustenie samotnej realizácie projektu, t.z. rozhodnutie IJ nemá materiálny dopad.

3. Preskúmať proces EIA vo väzbe na ostatné fázy prípravy projektu s cieľom zefektívniť celý proces

V IP 2018 bolo dohodnuté vytvorenie pracovnej skupiny na riešenie danej problematiky v 01/2018, čo bolo **zo strany MDV SR splnené**. V roku 2018 prebiehali procesné úkony a stretnutia pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov MDV SR, MŽP SR a ÚHP MF SR. MDV SR v 12/2018 zverejnilo predbežnú informáciu o pripravovaných stavebných zákonoch na portáli Slov-lex⁶². Riadny legislatívny proces k obom predpisom sa predpokladá počas roka 2019.

MŽP SR zároveň pripravuje nový zákon o EIA. V 02/2019 bol predložený na interné pripomienkovanie v rámci rezortu MŽP SR a následne do legislatívneho procesu⁶³. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

4. Prehodnocovať pokračovanie v predprojektovej a projektovej príprave projektov s realizáciou plánovanou až v dlhodobom horizonte 10 r.

V súlade s IP na rok 2018 mal byť počas roka zadefinovaný rozsah kritérií pre prioritizáciu investičných projektov rezortu MDV SR. V 02/2018 inicioval ÚHP MF SR diskusiu k stanoveniu investičných priorít rezortu dopravy prípravou materiálu „Výber priorít vo výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest“, kde boli **načrtnuté odporúčania ako vybrať priority ako aj akčný plán s indikatívnymi termínmi**. V 12/2018 poslalo MDV SR pripomienky k materiálu ÚHP. **Do 12/2018 neboli, aj z dôvodu riešenia pripomienok MDV SR, kritériá sfinalizované. Pracovná verzia dokumentu bola pripravená, opatrenie sa k 31.12.2018 plní iba čiastočne.**

Po sledovanom období, **začiatkom 02/2019, zaslal ÚHP MF SR na MDV SR materiál „Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry“**, ktorý obsahuje okrem navrhovanej metodiky pre výber projektov v cestnej infraštruktúre aj **predbežné výsledky hodnotenia na základe stanovených priorít a zásobník projektov**. Tento materiál bude predmetom rokovaní medzi MDV SR a ÚHP MF SR počas roka 2019.

5. Preskúmať legislatívne možnosti na minimalizáciu so stavbou nesúvisiacich investícií spolu s vyčíslením rozpočtového dopadu

Pracovná skupina, zložená z MDV SR a jej rezortných organizácií, ÚHP MF SR, INEKO a IJ ÚV SR, sa stretla v 02/2018. Na základe záverov jej rokovania OSR vypracoval analýzu danej problematiky v susedných štátoch - v Česku, Maďarsku, Nemecku, Poľsku a Rakúsku. IJ nebola daná analýza k 31.12.2018 predložená. Podľa vyjadrenia MDV SR z analýzy vyplýva, že **problematika vyvolaných investícií nie je upravená v legislatíve EÚ a je výlučne riešená na úrovni členských štátov a ich samosprávnych celkov, keďže územné a stavebné konanie je národnou kompetenciou**. Legislatíva vybraných štátov obsahuje záväzne podmienky, ktoré musia byť zo strany investora splnené, aby dostal súhlas tretej strany na plánovanú výstavbu. Najbližšie k legislatíve SR je v tomto smere Česká republika. **IJ konštatuje, že MDV SR malo aj bez analýzy znalosť, že stavebné konanie je národnou kompetenciou a pri príprave nových zákonov (ako napr. stavebný zákon) do nich malo zapracovať riešenie uvedenej problematiky**. Problém vyvolaných investícií okrem zvyšovania nákladov pri

⁶² <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2019/36> a <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2019/35>

⁶³ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2019/39>

výstavbe dopravnej infraštruktúry spôsobuje aj problémy v prípade neprevzatia vyvolanej investície do správy obce, ktorá si ju pri povoľovaní výstavby vyžiadala⁶⁴. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Keďže výsledky analýz neboli IJ ani ostatným mimorezortným členom pracovnej skupiny do konca roka 2018 predložené, IJ ÚV SR sa s MDV SR dohodla na predložení tejto analýzy do konca 1Q2019. **Prípadné zmeny v príslušných zákonoch (napr. stavebný zákon), ktoré sú v súčasnosti vo vysokom štádiu rozpracovanosti, sa však už nestihnú v tomto volebnom období zapracovať, keďže posledná možnosť predložiť materiál na schválenie na rokovanie vlády SR je 04/2019.**

6. Dôsledne sledovať možnosť maximálneho využitia predchádzajúcich stupňov projektovej dokumentácie

Podriadené organizácie boli listom ministra z 03/2017 o tejto povinnosti informované. Na základe podkladov podriadených organizácií (iba slovné vyjadrenie organizácií, že toto opatrenie dodržiavajú) nevie IJ opatrenie relevantne vyhodnotiť. V IP na rok 2018 nie sú pri predmetnom opatrení uvedené ukazovatele. Nedošlo totiž k vzájomnej dohode medzi zúčastnenými stranami na ukazovateľoch, ktorými by sa opatrenie vyhodnocovalo, **opatrenie preto IJ v roku 2018 neodpočtovala.** V IP 2019 bude IJ dané opatrenie odpočítavať pomocou obstarania projektovej dokumentácie formou združenej dokumentácie (DUR + DSP, DSP + DP/DRS).

7. Skvalitniť interné expertné kapacity objednávateľov v rezorte dopravy / MDV SR na lepšiu formuláciu zadání, priebežnú a záverečnú kontrolu projektov

Analytická jednotka MDV SR

Analytická jednotka MDV SR, od 01/2018 začlenená pod štátnou tajomníčkou MDV SR ako súčasť Odboru stratégie a rozvoja, mala ku koncu roka 2018 len 4 zamestnancov. MDV SR sa v roku 2018 nedarilo zamestnať dostatočné množstvo nových analytikov napriek tomu, že je zapojené do projektu Operačného programu Efektívna verejná správa (EVS) „Budovanie a rozvoj analytických kapacít útvarov na vybraných orgánoch štátnej správy⁶⁵“ a má možnosť financovať náklady na analytické kapacity z eurofondov. Celkovo je v pláne mať z tohto projektu financovaných 6 analytikov (3 senior a 3 junior analytici), ku koncu roka 2018 boli iba 2.

Nedostatok analytických kapacít sa potom odráža aj na fungovaní analytickej jednotky MDV SR, kde jej zamestnanci robili v roku 2018 aj administratívu pre outsourcované analytické projekty, ako napr.:

- Metodika a minimálne štandardy dopravného modelovania⁶⁶ - 23 tis. eur
- Národný dopravný generel⁶⁷ – 71,6 tis. eur
- Národná dopravná autorita⁶⁸ – 74,4 tis. eur

Zároveň v roku 2018 začal OSR spoluprácu na viacerých analytických projektoch, ako napr.:

- Aktualizácia Dopravného modelu SR
- RIA analýzy
- Národná dopravná autorita

Napriek odporúčaniu NKÚ⁶⁹: „Nezadávať úlohy, ktoré nemajú operatívny charakter na základe rámcovej zmluvy pre VÚD. Do úloh s charakterom dlhodobých analytických prác zapájať vlastných zamestnancov, príp. využívať potenciál zamestnancov NDS a SSC. V prípade, ak pôjde o výsostne výskumné a vedecké práce, odporúčame využiť kapacity SAV a technické univerzity, nie súkromné spoločnosti“, **MDV SR si opätovne počas roka zazmluvnilo zabezpečovanie analytických činností externou organizáciou⁷⁰ (VÚD) v hodnote 1,8 mil. eur na**

⁶⁴Napr. pri ŽSR: <https://www.zsr.sk/pre-media/vyjadrenie-media/2018/oktober/zsr-urobili-razny-krok-uzatvorili-lavku-pesich-podchod-homom-hricove-obec-ich-odmietla-prevziat-do-svojej-sp.html> alebo pri NDS:

https://www.facebook.com/spravy.rtv.s/videos/1790095571096165/?video_source=permalink

⁶⁵ <https://www.minv.sk/?rozvoj-kapacit-analytickych-utvarov>

⁶⁶ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3042727&l=sk> – zmluva zahŕňa aj činnosti dopravného modelovania podľa potrieb MDV SR

⁶⁷ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3191771&l=sk>

⁶⁸ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3178441&l=sk>

⁶⁹ <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/9b067f07-bd4c-4404-a119-1315eb26a5db>

⁷⁰ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3736665&l=sk>

dva roky. IJ to považuje za neštandardnú aplikáciu odporúčania NKÚ, ako aj nevyužitie potenciálu na odborný rast zamestnancov v rezorte MDV SR. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Interné expertné kapacity MDV SR

Tabuľka 27: Zoznam externe posudzovanej dokumentácie

Stavba	Posudzovaná dokumentácia	Cena posudzovania (eur)
D3 Čadca Bukov - Svrčinovec	DP a DSP	71 000
D1 Budimir - Bidovce	DP	18 500
D1 Prešov západ - Prešov juh	DP	19 000

Zdroj: MDV SR

Odporúčanie IJ: V súlade s odporúčaním NKÚ obmedziť využívanie externých firiem na prípravu analytických a strategických materiálov, ktoré sú zamestnanci MDV SR a podriadených organizácií schopní vypracovať sami. Výrazne posilniť budovanie analytických kapacít v rezorte MDV SR a znížiť tak množstvo obstarávaných analytických podkladov pre účely rozhodovania v rezorte.

8. Poskytovať verejnosti relevantné podklady o pripravovaných investičných projektoch

MDV SR počas 1H2018 spolupracovalo so zástupcami mimovládneho sektora a IJ na definovaní rozsahu a štruktúry zverejňovaných projektov pre projekty financované z OPII 2014-2020. Do konca 1Q2018 bol schválený rozsah údajov a podkladov k zazmluvneným projektom OPII a následne sa začala implementačná fáza - vyplňanie údajov pre 4 vybrané vzorové projekty OPII (po jednom za NDS, SSC, ŽSR a ZSSK).

V 2Q2018 prebiehali rokovania hlavne medzi zástupcami Riadiaceho orgánu OPII (MDV SR) a prijímateľmi. Počas rokovaní došlo k zadefinovaniu a finálnemu odsúhlaseniu rozsahu údajov a podkladov, ktoré boli následne vo 4Q2018 zverejňované v rámci pilotného projektu k zazmluvneným dopravným investičným projektom OPII. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

V súčasnosti majú všetky zazmluvnené investičné dopravné projekty OPII zverejnené štruktúrované podrobné údaje v editovateľnom formáte na stránke www.opii.gov.sk v časti Projekty⁷¹ pre každý projekt samostatne pod označením: „Rozšírené údaje o projekte“. Tieto údaje sa aktualizujú pravidelne na konci kalendárneho polroka. Zároveň sa **zverejňovanie údajov týka aj nových zazmluvnených projektov OPII**, pre ktoré platí povinnosť, že **mesiac po podpísaní zmluvy o NFP musia zverejniť všetky údaje.**

IJ oceňuje, že došlo k zverejňovaniu podrobných údajov o zazmluvnených projektoch OPII. Nasledovať by malo **zverejňovanie údajov o projektoch v zásobníku OPII a podľa názoru IJ aj o projektoch, ktoré nespádajú pod OPII**. V IP 2019 je stanovené, že rezort MDV SR bude pokračovať v pripravovaní podkladov na zverejnenie podrobných údajov o projektoch, ktoré sú v zásobníku OPII.

Odporúčanie IJ: Pokračovať vo zverejňovaní podrobných údajov o projektoch v zásobníku OPII ako aj projektoch, ktoré nie sú financované z eurofondov.

⁷¹ <https://www.opii.gov.sk/opiiapp.php/Projekty/>

3.3 Diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy

Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
9 Hľadať spôsoby zvýšenia výdavkov na opravy a údržbu ciest I. triedy tak, aby nedochádzalo k zvyšovaniu podielu ciest I. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave	MDV SR / MF SR SCDaPK	priebežne	-				
10 Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby ciest I. triedy a ich náklady v členení podľa IVSC (v užívateľsky vhodnej a spracovateľnej forme – napr. vo formáte .xls)	MDV SR / MF SR SCDaPK	06/2017 / každoročne	-				
11 Hľadať spôsoby zníženia jednotkových nákladov jednotlivých činností opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest realizovaných vlastnými kapacitami NDS. Pravidelne (minimálne na ročnej báze) zverejňovať počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby diaľnic a rýchlostných ciest a ich náklady v členení podľa stredísk údržby (v užívateľsky vhodnej a spracovateľnej forme – napr. vo formáte .xls)	MDV SR / MF SR SCDaPK	06/2017 / každoročne	-				
12 Prioritné projekty diaľnic a rýchlostných ciest pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác budú hodnotené aj zo strany MF SR	MF SR SCDaPK	priebežne	-				
13 Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR	MF SR SCDaPK	priebežne	-				
14 Pripraviť pravidlá pre schvaľovanie PPP projektov a koncesií s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií a zároveň definovať priestor pre realizáciu PPP projektov a	MF SR SPPP	priebežne	priebežne				

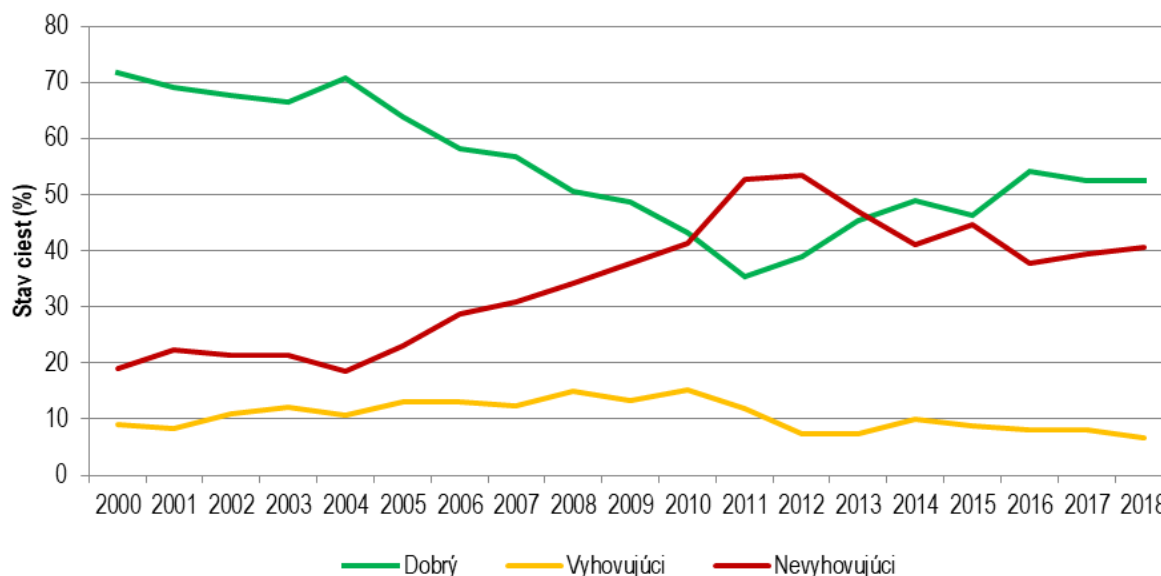

	koncesii prinášajúcich hodnotu za peniaze							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

9. Hľadať spôsoby zvýšenia výdavkov na opravy a údržbu ciest I. triedy tak, aby nedochádzalo k zvyšovaniu podielu ciest I. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave

Podiel ciest I. triedy v nevyhovujúcom a havarijnom stave v SR presiahol v roku 2018 úroveň 40 %. Naďalej dochádza k zhoršovaniu stavu ciest I. triedy, keď sa medziročne zvýšil podiel ciest v havarijnom stave o 15 %.

Graf 14: Stav ciest I. triedy

Zdroj: SSC, Prehľad stavu ciest I., II. a III. triedy, 06/2018

Najhoršie je na tom IVSC BA, kde sa podiel ciest v nevyhovujúcom a havarijnom stave zvýšil medziročne o viac ako pätinu a je na úrovni vyše 54 %. Do bežnej údržby a opráv ciest a mostov bolo v IVSC BA investovaných 7,7 mil. eur (tabuľka 28), čo je najviac spomedzi všetkých 4 správ. K zlepšeniu stavu došlo v košickej správe ciest (o 28 %), čo môže byť spôsobené aj vyššími investíciami do rekonštrukcií ciest v minulom období. Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.

Tabuľka 28: Stav ciest I. triedy podľa jednotlivých IVSC v roku 2018

Správca	Dĺžka cesty (km)	Stav ciest (v %)				
		Veľmi dobrý	Dobry	Vyhovujuci	Nevyhovujuci	Havarijny
IVSC BA	837,98	30,84	1,65	13,41	43,08	11,02
IVSC BB	647,11	51,73	1,86	6,25	27,41	12,75
IVSC ZA	804,95	47,57	1,98	6,29	38,12	6,04
IVSC KE	961,11	68,53	3,05	1,74	22,48	4,20
Spolu SR	3 251,16	49,67	2,14	6,92	32,77	8,50

Zdroj: SSC, Prehľad stavu ciest I., II. a III. triedy, 06/2018

V 08/2018 bolo SSC vyčlenených 22,5 mil. eur ako bežné výdavky. Zvýšenie alokácie bežných výdavkov sa na údržbe a opravách ciest a mostov v roku 2018 v plnej miere neprejavilo (tabuľka 29). SSC stihla do konca roka vyčerpať len 12,4 mil. eur z navyše vyčlenej sumy (pôvodne bolo na tento účel v rozpočte alokovaných 10,8 mil. eur), čo je polovica navýšeného objemu financií. V prípade opravy a údržby mostov sa vyčerpal v porovnaní s plánom zo začiatku roka 2018 len 35 % výdavkov. Problémom je podľa vyjadrení SSC neskoré uvoľnenie finančných prostriedkov (08/2018), keď už sezóna opráv a údržby ciest a mostov pred zimou finišuje. Spôsob alokovania mimoriadnych finančných prostriedkov pre SSC počas roka je neefektívny, keďže ich

následne SSC nestihne vyčerpať. Rovnako nemá ani dostatočné kapacity na prípravu projektov, keď v priebehu roka dostane rozpočtovým opatrením ďalšie prostriedky mimo schváleného rozpočtu. **Riešením je buď zvýšenie alokácie finančných prostriedkov už v schválenom rozpočte SSC alebo vyčlenenie mimoriadnych prostriedkov v 1Q daného roku.**

Tabuľka 29: Čerpanie peňažných prostriedkov na bežné opravy a údržbu podľa jednotlivých IVSC v roku 2018 v tis. eur

Názov položky	IVSC BA	IVSC BB	IVSC KE	IVSC ZA	Spolu
Oprava a údržba ciest	7 682	2 819	7 553	5 248	23 302
Dopravné značenie	1 489	222	1 563	533	3 808
Bezpečnostné zariadenia	306	64	528	611	1 509
Cestné teleso a odvodnenie	463	441	395	330	1 629
Opravy a údržba mostov	494	321	65	307	1 188
Ostatné objekty	6	226	85	65	382
Sadovníctvo, cestná zeleň	844	276	734	282	2 135
Ostatné činnosti	541	259	989	354	2 143
SPOLU	11 825	4 627	11 914	7 730	36 095

Zdroj: MDV SR

V 04/2018 boli SSC vyčlenené finančné prostriedky vo výške 10 mil. eur ako kapitálové výdavky (ide o presun nevyčerpaných financií z predchádzajúceho roka) a v 06/2018 ešte SSC navýšený rozpočet o 11 mil. eur vo forme kapitálových výdavkov.

Tabuľka 30: Čerpanie kapitálových výdavkov podľa jednotlivých IVSC v roku 2018 v tis. eur

IVSC	OPII	ŠR	Spolu
IVSC Bratislava	2 051,5	76,3	2 127,8
IVSC Banská Bystrica	1 161,0	110,0	1 271,0
IVSC Košice	7 331,0	117,4	7 448,4
IVSC Žilina	18 100,1	353,5	18 453,6
Celkový súčet	28 643,6	657,1	29 300,8

Zdroj: MDV SR

Odporúčanie IJ: Pre rok 2019 odporúča IJ navýšiť finančné prostriedky na opravy a údržbu ciest I. triedy v prvých mesiacoch roka, aby stihla SSC s obmedzenými materiálnymi a personálnymi kapacitami zvýšený objem vyčerpať. IJ zároveň odporúča, aby MDV SR už pri rozpočtových rokovaniach naplánovalo zvýšený objem peňazí na nasledujúci rok.

10. Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby ciest I. triedy a ich náklady v členení podľa IVSC

Slovenská správa ciest, napriek záväzku v IP 2018, **nezverejnila do 12/2018 výkony činností opráv a údržby ciest I. triedy v členení podľa IVSC za rok 2017.** V čase prípravy tejto správy boli dané údaje zverejnené⁷² v .xls formáte a v členení podľa IVSC, aj za rok 2018. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

⁷² <https://www.ssc.sk/sk/cinnosti/udrzba-a-opravy.ssc>

11. Hľadať spôsoby zníženia jednotkových nákladov jednotlivých činností opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest realizovaných vlastnými kapacitami NDS. Pravidelne (minimálne na ročnej báze) zverejňovať počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a vybraných kľúčových výkonov údržby diaľnic a rýchlostných ciest a ich náklady v členení podľa stredísk údržby

NDS naďalej implementuje viaceré opatrenia, ktoré majú za cieľ znižovať jednotkové náklady opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest – napr. výstavba protisnehovej steny na D1, zefektívnenie soľankového hospodárstva alebo zavedenie GPS meračov do služobných áut. NDS však IJ ÚV SR stále nepredložila očakávané prínosy resp. úsporu financií, ktoré by mali realizáciou týchto projektov vzniknúť. Podľa MDV SR je to z dôvodu, že pri niektorých opatreniach je potrebné odsledovať ich prínosy v dlhšom časovom horizonte. **IJ však požaduje predložiť očakávané prínosy realizácie týchto projektov, keďže predpokladá, že NDS by bez vyčíslenia predpokladaných úspor (časových alebo finančných) nezačala realizáciu projektov.** IJ budú samozrejme zaujímať aj skutočné prínosy daných projektov a to, či ich realizáciou prišlo k zníženiu nákladov.

NDS v 1H2018 zverejnila vybrané kľúčové výkony opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest podľa stredísk údržby za rok 2017 v užívateľsky vhodnom formáte .xls⁷³. Zvýšila takisto počet zverejňovaných výkonov o ďalšie 3 skupiny, čím zverejňuje približne 50 % rozpočtu bežných výdavkov na opravy a údržbu DaRC. V jednotlivých kategóriách činností **opráv a údržby však NDS zverejnila iba celkovú sumu, bez vyčíslenia jednotlivých činností**, ktoré sú v danej kategórii zahrnuté. Pre utvorenie celkového obrazu o činnostiach, ktoré NDS vykonáva, je však pre porovnanie medziročného vývoja potrebné zverejniť všetky činnosti vrátane roku 2016. Následne sa môže pristúpiť k vyhodnoteniu, či došlo k zníženiu jednotkových nákladov v činnostiach opráv a údržby diaľnic a rýchlostných ciest. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

Za rok 2018 dosiahli náklady na opravu a údržbu (bez zimnej údržby) na 1 km² diaľnic a rýchlostných ciest 4,5 mil. eur. Z dôvodu chýbajúcich údajov za rok 2017 IJ nevie porovnať medziročný vývoj.

Odporúčanie IJ: Zverejniť, podľa vzoru SSC a ŽSR, podrobné činnosti v jednotlivých kategóriách činností opráv a údržby NDS.

12. Prioritné projekty diaľnic a rýchlostných ciest pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác budú hodnotené aj zo strany MF SR

ÚHP MF SR neposudzoval v roku 2018 žiaden z prioritných investičných projektov cestnej infraštruktúry v tabuľke 31. **MDV SR nepredložilo na posúdenie ÚHP MF SR pred VO projekt R2 Kriváň – Mýtina s PHZ vo výške 234 mil. eur⁷⁴, ktorého VO bolo vyhlásené 07/2018. Podľa Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR⁷⁵, je MDV SR povinné predkladať všetky investičné projekty s nákladmi nad 40 mil. eur (resp. nad 10 mil. eur v informatizácii) na hodnotenie MF SR.** Platí to aj pre projekty, ktoré v Revízii výdavkov na dopravu neboli kategorizované ako prioritné, ale sú v pokročilom štádiu prípravy. V roku 2018 vypracovalo MDV SR v spolupráci s ÚHP MF SR návrh listu rezortným organizáciám, ktorý upresňuje výklad Rámca s ohľadom na Revíziu výdavkov na dopravu, sfinalizovaný bol v 3Q2018.

Rovnako na základe úlohy C.2 z uznesenia vlády č. 471/17 z 11. októbra 2017 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018-2020 je MF SR povinné „pripraviť a zverejniť ekonomické hodnotenie navrhovaných investícií s predpokladanými nákladmi vyššími ako 10 mil. eur v informatizácii; v iných oblastiach s predpokladanými nákladmi vyššími ako 40 mil. eur“. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

⁷³ <https://www.ndsas.sk/spolocnost/vykony-udrzby>

⁷⁴ <https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/383749?page=1&limit=20&sort=datumZverejnenia&sort-dir=DESC&ext=0&cisloOznamenia=&text=&year=0&dzOd=&dzDo=&cvestnik=&doznamenia=-1&dzakazky=-1&dpostupu=-1&mdodania=&kcpv=&opb=&szfeu=&flimit=-1&nobstaravatel=&nzakazky=>

⁷⁵ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>

Tabuľka 31: Prioritné investičné projekty MDV SR (mil. eur), stav k 31.12.2018

Názov úseku	Celkové náklady	Dĺžka (km)	Náklady na km	Intenzita 2020 (vozidiel/24 hod)	Stupeň prípravy
D1 Turany – Hubová	738	14	55		dodaná DUR
D1 Bratislava – Senec – I. etapa, skapacitnenie (Bratislava – Triblavina)	109	4	31		dodané DSP
D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto	386	11	34	21608	prebieha VO na DUR, DSP
D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica	244	11	23	18566	prebieha VO na DSP v podrobnosti DRS
R1 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča	156	8	19	12520	vypracováva sa DSP
R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou (Soroška)	413	14	29	1040	dodaná DSP, DP, príprava VO na zhotoviteľa stavby
R3 Nižná – Dlhá nad Oravou	235	8	31	6666	Príprava VO na DSP, DP
R4 Ladomírová – Hunkovce	40	8	5	5963	dodaná DSP
R1 Slovenská Ľupča – Korytnica	765	15	51		ukončený proces EIA, príprava VO na aktualizáciu DUR v rozsahu DSP
R1 Korytnica – Ružomberok	725	27	27	10189	prebieha proces EIA
R1 Ružomberok Juh – križovatka D1	157	7	21	21774	ukončený proces EIA, vypracováva sa DUR, DSP, DP po križovatku I/18
R2 Lovinobaňa – Ožďany	208	21	10	2709	Právoplatné ÚR
R2 Ožďany – Zacharovce	121	11	11	6931	Právoplatné ÚR
R2 Zacharovce – Bátka	89	8	11	5871	Právoplatné ÚR, prebieha VO na DSP, DP
R2 Bátka – Figa	72	6	12	5888	Právoplatné ÚR, prebieha VO na DSP, DP
R2 Trenčianska Turná – Mníchova Lehota	60	3	22	12634	prebieha VO na DSP
R2 Mníchova Lehota – Ruskovce	251	16	16	9632	Spracováva sa DSP
R2 Križovatka D1 – Trenčianska Turná	113	6	19	16 778	spracováva sa DSP
R3 Tvrdošín – Nižná	83	4	19	6768	prebieha VO na zhotoviteľa SP
R3 Dlhá nad Oravou – Sedliacka Dubová	104	5	21	7778	Príprava VO na DSP, DP
R4 Lipníky – Kapušany	100	4	25	10726	dodaná DUR
R4 Giraltovce – Kuková	105	7	16	5691	dodaná DUR
R4 Svidník – Rakovčik	98	6	16	7195	dodaná DUR
Spolu	5 372	224			
SSC* - investičné projekty na cestách I. triedy (nad 50.mil eur)	1 110				
SPOLU všetky projekty	6 482				

* Najaktuálnejší údaj **SSC s DPH

zdroj: MDV SR

Odporúčanie IJ: Predkladať na posúdenie ÚHP MF SR všetky investičné projekty cestnej infraštruktúry pred VO na zhotoviteľa stavebných prác.

13. Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR

ÚHP MF SR v roku 2018 posudzoval 6 cestných investičných projektov MDV SR, ktorých investičný náklad presahuje 40 mil. eur. Ku dvom projektom bolo vydané oficiálne stanovisko ÚHP MF SR⁷⁶. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

⁷⁶ <https://goo.gl/QSyK7F> a <https://goo.gl/Zyxmzc>

Tabuľka 32: Zoznam budúcich cestných investičných projektov, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018

Investor	Projekt	Hodnota (mil. eur)	Začiatok posudzovania	Predmet hodnotenia	Stanovisko
NDS	R2 Mýtňa - Lovinobaňa, Tomášovce	168	01/2018	Dokumentácia na ponuku. Prognóza dopravy	Hodnotenie pred VO
SSC	I/18, I/74 Lipníky – Ubľa	649	10/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti
NDS	R2 Košice, juh - Košické Ofšany	202	08/2018	model, CBA, DSP	Príprava stanoviska
SSC	I/68 Mníšek – Prešov	1099	10/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti
SSC	I/63 Dunajská Streda - Komárno	101	12/2018	Štúdia uskutočniteľnosti	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti
SSC	I/75 Galanta – Šaľa – Nové Zámky	96	08/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti

Zdroj: ÚHP MF SR

14. Prípraviť pravidlá pre schvaľovanie PPP projektov a koncesíi s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií a zároveň definovať priestor pre realizáciu PPP projektov a koncesíi prinášajúcich hodnotu za peniaze

Príprava pravidiel pre schvaľovanie PPP projektov a koncesíi, s cieľom zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, je v gescii MF SR. **Práce na nej prebiehajú nedostatočným tempom**, v roku 2018 boli vypracované len pracovné verzie vybraných kapitol. **Opatrenie sa k 31.12.2019 neplní.**

3.4 Železničná infraštruktúra a osobná doprava

Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
15	Detailne analyzovať komplexné dopady prípadnej eliminácie 234 km tratí s nízkym využitím bez osobnej dopravy a na základe výsledkov upresniť odhad úspory 6 mil. eur ročne s potenciálnymi jednorazovými nákladmi vo výške maximálne 70 mil. eur	MDV SR / MF SR SŽDaD	01/2018	03/2019			
16	Detailne analyzovať komplexné dopady zastavenia dopravy a rozhodnutia o prípadnom zrušení 91 km tratí s minimálnou osobnou dopravou	MDV SR / MF SR SŽDaD	01/2018	03/2019			
17	Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR	MF SR SŽDaD	priebežne	-			
18	Prioritné projekty železničnej infraštruktúry pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác (tabuľka 20	MF SR SŽDaD	priebežne	-			

	RVD) budú hodnotené aj zo strany MF SR							
19	Optimalizovať počet zamestnancov ŽSR v súvislosti s modernizáciou, znižovaním rozsahu prvkov železničnej infraštruktúry a optimalizáciou činností	MDV SR SŽDaD	priebežne	-				
20	Realizovať úspory v riadení dopravy investíciami podľa aktuálnych možností RVS a eurofondov. Prioritne realizovať najprínosnejšie investície	MDV SR SŽDaD	priebežne	-				
21	Kvantifikovať optimálne finančné prostriedky na údržbu a prínosy z nej plynúce. Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a údržby a ich náklady	MDV SR / MF SR SŽDaD	12/2017 / každoročne	-				
22	Zvýšením účinnosti formou budovania filtračno-kompenzačných zariadení a energetického dispečingu dosiahnuť ročnú úsporu nákladov v objeme 0,5 mil. eur. Budú preskúmané ďalšie možnosti znižovania nákladov na nákup elektrickej energie	SŽDaD	01/2019 - úspora / 12/2017 - analýza	-				
23	Hľadať opatrenia na optimalizáciu jednotkových nákladov a zvyšovanie výnosov, spolu o 20% v dotovanej verejnej osobnej železničnej doprave.	MDV SR SŽDaD	06/2020	-				

15. **Detailne analyzovať komplexné dopady prípadnej eliminácie 234 km tratí s nízkym využitím bez osobnej dopravy a na základe výsledkov upresniť odhad úspory 6 mil. eur ročne s potenciálnymi jednorazovými nákladmi vo výške maximálne 70 mil. eur**
16. **Detailne analyzovať komplexné dopady zastavenia dopravy a rozhodnutia o prípadnom zrušení 91 km tratí s minimálnou osobnou dopravou**

Externý dodávateľ VÚD a.s. vypracoval výskumnú úlohu s názvom „Hodnotenie perspektívnosti vybraných tratí ŽSR za účelom udržateľnosti železničného systému a uplatnenie nástrojov dopravnej politiky pre zlepšenie dopravnej obslužnosti a mobility obyvateľstva“⁷⁷. V 2Q2018 bola táto analýza zaslaná zo strany MDV SR na ÚHP MF SR na spripomienkovanie. MDV SR a ÚHP MF SR dohodli spoločný postup na dopracovaní analýzy podľa požiadaviek ÚHP MF SR. V priebehu 3Q2018 boli na MDV SR zaslané pripomienky ÚHP MF SR k danej výskumnej úlohe, ktoré sa týkali najmä potreby vyčíslenia nákladov podľa jednotlivých tratí, dopytu (súčasného aj potenciálneho) po preprave na jednotlivých tratiach ako aj analyzovania ďalších možností znižovania nákladov mimo rušenia tratí. Analýza však 12/2018 nebola sfinalizovaná. V rámci IP na rok 2019 sa predpokladá finalizácia doplneného materiálu do 03/2019. **Podľa IJ je termín splnenia úlohy ohrozený a opatrenie sa teda k 31.12.2018 neplní.**

17. **Všetky budúce investičné projekty, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur, budú vo fáze prípravy štúdie realizovateľnosti (ak sa spracováva) podrobené analýze nákladov a prínosov aj zo strany MF SR**

⁷⁷ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3148181&l=sk>

V priebehu roku 2018 boli ÚHP MF SR predložené na posúdenie dva projekty železničnej infraštruktúry. Do 12/2018 k nim nebolo vydané finálne stanovisko. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

Tabuľka 33: Zoznam budúcich železničných investičných projektov, ktorých predpokladaný investičný náklad je vyšší ako 40 mil. eur posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018

Investor	Projekt	Hodnota (mil. eur)	Začiatok posudzovania	Predmet hodnotenia	Stanovisko
ŽSR	Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach – Moldava nad Bodvou	58	05/2018	Štúdia uskutočniteľnosti	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti
ŽSR	ŽSR, dostavba zriaďovacej stanice Žilina-Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina	333	11/2018	Dokumentácia pre realizáciu stavby, Zdôvodnenia	Hodnotenie štúdie uskutočniteľnosti

Zdroj: ÚHP MF SR

18. Prioritné projekty železničnej infraštruktúry (tabuľka 20 RVD) pred verejným obstarávaním na dodávateľa stavebných prác budú hodnotené aj zo strany MF SR

V priebehu roka 2018 prebiehalo hodnotenie viacerých projektov železničnej infraštruktúry zo strany ÚHP MF SR (tabuľku 34). Finálne stanovisko bolo vydané k 2 projektom⁷⁸. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

Tabuľka 34: Zoznam prioritných investičných projektov železničnej infraštruktúry posudzovaných ÚHP MF SR v roku 2018

Investor	Projekt	Hodnota (mil. eur)	Začiatok posudzovania	Posledná zmena	Stanovisko	
ŽSR	Nákup diagnostických vozidiel ŽSR	30	12/2017	Štúdia, CBA	06/2018	Hodnotenie pred VO
ŽSR	Uzol Bratislava	zatiaľ neurčené	03/2017	Príprava štúdie uskutočniteľnosti	03/2018	Pripomienky k príprave štúdie uskutočniteľnosti
ŽSR	Centralizácia riadenia systémov bezpečnosti objektov ŽSR a zabezpečenie štandardov železničných staníc	74	12/2017	Štúdia uskutočniteľnosti, Súťažné podklady	06/2018	Pripomienky k štúdii uskutočniteľnosti a súťažným podkladom
ŽSR	TSI, TAF/TAP	17	06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	12/2018	Hodnotenie pred VO

Zdroj: ÚHP MF SR

Posudzovanie projektov **trvá v niektorých prípadoch viac ako rok**. V prípade projektov, pri ktorých ÚHP žiada doplnenie informácií a údajov, dochádza k dodatočnému hodnoteniu nových skutočností, čo má vplyv na termín vydania stanoviska ÚHP. Informácie požadované zo strany ÚHP nemajú jasnú štruktúru. IJ preto dlhodobo odporúča štandardizovať požiadavky zo strany ÚHP MF SR, čo môže prispieť ku skráteniu hodnotiaceho procesu.

Tabuľka 35: Prioritné investície ŽSR s hodnotou nad 20 mil. eur, stav k 31.12.2018

Názov stavby /projektu	Odhad nákladov (mil. eur)	Financovanie	Aktuálna fáza projektu	Poznámka
Komunikačná infraštruktúra služieb telematiky ŽSR	45,59	OPII	v procese posudzovania ÚHP	-
Diagnostické vozidlá	30	OPII SIH	proces VO	-
Implementácia ERTMS na úseku Bratislava – Nové Zámky – št. hr. SR/MR	zatiaľ neurčené	OPII	projektová príprava nezačala	-

⁷⁸https://www.finance.gov.sk/files/archiv/27/Stanovisko_TSI_20181207_MIN.pdf a <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Nakup-diagnostickych-vozidiel-ZSR.pdf>

Výstavba terminálov integrovanej osobnej prepravy v Bratislave	55	OPII	projektová príprava	analyzovať v nadväznosti na výsledky štúdie realizovateľnosti pre projekt Uzol Bratislava na projekt existuje štúdia realizovateľnosti posúdená Jaspers projektová príprava pozastavená, požiadavka na zmenu projektovania vedenia trate, na projekt existuje štúdia realizovateľnosti COWI (posúdená Jaspers) pripravuje sa štúdia realizovateľnosti, predpokladaný termín dodania štúdie 3/2019
Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Poprad-Tatry (mimo) - Krompachy, realizácia úseku Spišská Nová Ves - Poprad-Tatry	492,4	OPII (Náhradný projekt)	projektová príprava	existuje štúdia realizovateľnosti posúdená Jaspers projektová príprava pozastavená, požiadavka na zmenu projektovania vedenia trate, na projekt existuje štúdia realizovateľnosti COWI (posúdená Jaspers) pripravuje sa štúdia realizovateľnosti, predpokladaný termín dodania štúdie 3/2019
Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Kysak – Košice	zatiaľ neurčené	OPII (Náhradný projekt)	projektová príprava	existuje štúdia realizovateľnosti COWI (posúdená Jaspers) pripravuje sa štúdia realizovateľnosti, predpokladaný termín dodania štúdie 3/2019
Uzol Bratislava	zatiaľ neurčené	OPII	štúdia realizovateľnosti	existuje štúdia realizovateľnosti COWI (posúdená Jaspers) pripravuje sa štúdia realizovateľnosti, predpokladaný termín dodania štúdie 3/2019
Úpravy infraštruktúry pre grafikon verejnej dopravy 2020	109,8	OPII	schválené 3 projektové zámery pred začatím procesu VO	-
Nákup a modernizácia KM	25,7	vlastné zdroje ŽSR		-
Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR - Čadca - Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať, 1. a 2.etapa (úsek Krásno nad Kysucou – Čadca)	220	OPII (Náhradný projekt)	projektová príprava	prebieha spracovanie ŠR

Zdroj: MDV SR

19. Optimalizovať počet zamestnancov ŽSR v súvislosti s modernizáciou, znížením rozsahu prvkov železničnej infraštruktúry a optimalizáciou činností

Na základe údajov v tabuľke 36 došlo v roku 2018 k miernemu zlepšeniu v počte spravovaných tratí na 1 zamestnanca ŽSR, čo je následkom medzročného zníženia počtu zamestnancov o približne 1 %. Počet km spravovaných tratí na zamestnanca ŽSR dosiahol však v roku 2018 trojnásobne nižšiu úroveň ako v ČR. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

Tabuľka 36: Celkové náklady ŽSR a počet km spravovaných tratí

Merateľný ukazovateľ	1Q2017	2Q2017	3Q2017	4Q2017	1Q2018	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Počet km spravovaných tratí na 1 zamestnanca ŽSR (km) - stavebná dĺžka	0,261	0,262	0,263	0,263	0,264	0,265	0,266	0,265
Celkové náklady ŽSR na 1 hrubý tonokilometer (eur)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,021
Celkové náklady ŽSR na 1 vlakokilometer (eur)	10,24	10,46	10,51	13,15	12,03	11,59	11,33	11,839
Počet zamestnancov	13 899	13 821	13 780	13 794	13 716	13 694	13 636	13 689

Zdroj: ŽSR

Dôvodom je zastaraná železničná infraštruktúra s výraznou potrebou manuálnych výkonov pri riadení dopravy, ako už identifikovala Revízia výdavkov na dopravu⁷⁹. Dosaiahnutie výraznejšieho zlepšenia v tomto parametri je možné jednorazovými investíciami do riadenia dopravy, **čo IJ pravidelne ŽSR odporúča**.

Od konca roka 2018 vykonáva IJ ÚV SR a ÚHP MF SR v ŽSR audit zameraný na zefektívnenie fungovania ŽSR. Medzi kľúčové činnosti auditu patrí oblasť údržby, riadenia dopravy a s tým súvisiacich investícií a následnej optimalizácie počtu zamestnancov. Výsledky a odporúčania pre vedenie ŽSR budú k dispozícii v 2Q2019.

20. Realizovať úspory v riadení dopravy investíciami podľa aktuálnych možností RVS a eurofondov. Prioritne realizovať najprínosnejšie investície

Toto opatrenie je priamo previazané s opatrením č. 19 (Optimalizovať počet zamestnancov ŽSR v súvislosti s modernizáciou, znižovaním rozsahu prvkov železničnej infraštruktúry a optimalizáciou činností), keďže sa obe opatrenia viažu aj na potrebné investície v riadení dopravy. Celkové náklady na 1 km spravovaných tratí sa v 4Q2018 medziročne znížili o 6 % (tabuľka 37). Na zníženie nákladov na riadenie dopravy je nutné realizovať potrebné investície. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Tabuľka 37: Mzdové výdavky ŽSR na riadenie tratí

Merateľný ukazovateľ	1Q2017	2Q2017	3Q2017	4Q2017	1Q2018	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Celkové náklady ŽSR na 1 km spravovaných tratí (tis. eur)	35,480	37,360	37,000	46,610	41,465	41,239	41,133	43,714
% mzdových výdavkov na výdavkoch na riadenie dopravy (%)	53%	54%	55%	53%	51%	51%	53%	51%

Zdroj: ŽSR

V čase schvaľovania PIS 2018 došlo k dohode, že ŽSR dodajú IJ investičný plán s vyčíslením potreby finančných prostriedkov, k čomu aj v 4Q2018 došlo. ŽSR vyčíslili, že na realizáciu investícií do diaľkového riadenia dopravy je potrebných 150 mil. eur. Spolu ide o 9 projektov, financovaných z vlastných zdrojov ŽSR, pričom 2 z nich sa už realizujú. Tento plán obsahuje aj projekty, ktoré boli vymenované aj v Revízii výdavkov na dopravu⁸⁰, pričom v súčasnom investičnom pláne sú s výrazne vyššími predpokladanými investičnými nákladmi⁸¹. Keďže v súčasnosti prebieha **v ŽSR audit realizovaný IJ ÚV SR a ÚHP MF SR zameraný na zefektívnenie fungovania ŽSR, po jeho ukončení bude možné vypracovať nový investičný plán s vyčíslením potreby finančných prostriedkov na realizovanie úspor v riadení dopravy.**

21. Kvantifikovať optimálne finančné prostriedky na údržbu a prínosy z nej plynúce. Zverejňovať v ročnom intervale počet vybraných kľúčových výkonov jednotlivých činností opráv a údržby a ich náklady

Na základe odporúčania IJ ÚV SR z predchádzajúcich implementačných správ, ŽSR predložili ÚHP analýzu potreby dodatočných nákladov na údržbu železničnej infraštruktúry, ktorej výsledkom je potreba navýšenia finančných prostriedkov v najbližších 4 rokoch o 55,4 mil. eur ročne. ÚHP v súčasnosti zaslaný podklad analyzuje, rovnako ako v spolupráci s IJ analyzuje oblasť údržby pri vykonávaní auditu ŽSR.

Na základe odporúčania IJ v implementačných správach ŽSR zverejnili činnosti opráv a údržby železničnej infraštruktúry a ich náklady a merné jednotky za roky 2016 a 2017 v .xls formáte⁸². **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

Odporúčanie IJ: Keďže ide o spoločnú úlohu MDV SR a MF SR, IJ odporúča MDV SR iniciovať rokovanie s MF SR ohľadne vyčíslenia výšky peňažných prostriedkov potrebných na financovanie údržby železničnej infraštruktúry.

⁷⁹ <http://goo.gl/DUxBzQ> str. 56

⁸⁰ <http://goo.gl/DUxBzQ> str. 56

⁸¹ Napr. trať Prievidza – Jelšovce (74 mil. eur v Investičnom pláne vs. 21,2 mil. eur v Revízii výdavkov na dopravu)

⁸² <https://www.zsr.sk/o-nas/vyročne-spravy/revizia-vydavkov/>

22. Zvýšením účinnosti formou budovania filtračno-kompenzačných zariadení a energetického dispečingu dosiahnuť ročnú úsporu nákladov v objeme 0,5 mil. eur. Budú preskúmané ďalšie možnosti znižovania nákladov na nákup elektrickej energie

Problémom splnenia tohto opatrenia je podľa vyjadrenia ŽSR fakt, že predpoklad dosiahnutia finančných úspor inštalovaním ďalších FKZ je veľmi zjednodušený a môže naopak viesť k opačnému výsledku. Štúdia vykonaná VVÚŽ ukázala, že všetky doposiaľ inštalované FKZ pri plnej funkčnosti zvyšujú straty v trakčnej sieti 25 kV, 50 Hz takmer na dvojnásobok. Tieto zariadenia majú príliš vysokú obstarávaciu cenu a vysoké náklady na krytie strát FKZ. Z danej analýzy teda vyplynulo, že používaná technológia FKZ je za súčasných podmienok stratová. Existujúce FKZ sú staré a stratové. ŽSR preto plánujú zabezpečiť vypracovanie štúdie, ktorá bude analyzovať aktuálnu situáciu v tejto oblasti a navrhne moderné riešenie umožňujúce dosiahnuť požadované úspory s určením plusov a mínusov nových riešení a optimálneho variantu.

V 10/2018 sa uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov ÚHP MF SR, IJ ÚV SR, ŽSR a MDV SR, a stanovil sa nový merateľný ukazovateľ "percentuálny pomer ceny nákupu elektriny voči PXE po implementovaní opatrení ŽSR, ktorými došlo k zefektívneniu obchodných činností a ceny nákupu elektriny bez implementovania opatrení ŽSR, ktorými došlo k zefektívneniu obchodných činností", ktorý bol zohľadnený aj v IP 2019.

Na základe použitia tohto ukazovateľa bola v roku 2018 dosiahnutá úspora pri nákupe elektrickej energie zo strany ŽSR vo výške 0,9 mil. eur. Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.

Tabuľka 38: Úspora nákladov na nákup elektrickej energie zo strany ŽSR

	Jednotka	2016	2017	2018
Priemerná zmluvná cena za dodávku elektriny a prevzatie zodpovednosti za odchýlku	eur/MWh	45,1	39,1	49,3
Benchmark: Cena ročných SK base kontraktov podľa PXE deň pred aukciou*	eur/MWh	32,9	32,5	42,2
Pomer zmluvnej ceny k benchmarku		137%	120%	117%
Zmluvný objem na rok	MWh		602 611	602 611
Odhad ceny elektriny pri nezmenenom scenári	eur/MWh		44,5	50,8
Náklady na nákup elektriny pri nezmenenom scenári	mil. eur		26,8	30,6
Náklady na nákup elektriny na základe zmlúv na rok 2017	mil. eur		23,6	29,7
Odhad ročnej úspory	mil. eur		3,2	0,9

* Vážený priemer cien pred aukciou pre vlastnú spotrebu a aukciou pre tretie strany

Zdroj: CRZ, ŽSR

23. Hľadať opatrenia na optimalizáciu jednotkových nákladov a zvyšovanie výnosov, spolu o 20 % v dotovanej verejnej osobnej železničnej doprave

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní. Vzhľadom na fakt, že za celý 2018 nedošlo ku vzájomnej dohode medzi ZSSK, MDV SR, IJ ÚV SR a ÚHP MF SR na ukazovateľoch, ktorými by sa plnenie tohto opatrenia realizovalo, IJ vyhodnocuje opatrenie pomocou dohodnutých potenciálnych merateľných ukazovateľov:

- výška úhrady na objednaný produktívny 1 vlkm zo strany objednávateľa (MDV SR),
- dotačná náročnosť na 1 oskm,
- tržby na vlkm,
- počet vlkm na hnacie vozidlo zo strany dopravcu (ZSSK).

Tieto ukazovatele sú podľa vyjadrenia ZSSK obchodným tajomstvom a nie je ich možné v správe zverejniť. Z tohto dôvodu IJ ÚV SR zverejňuje iba medziročné zmeny daných ukazovateľov. RegioJet neposkytol v roku 2018 MDV SR údaje potrebné na vyhodnotenie plnenia opatrenia.

Tabuľka 39: Medziročné zmeny ukazovateľov ZSSK v roku 2018

	1Q2018	2Q2018	3Q2018	4Q2018
Výška úhrady na objednaný produktívny 1 vlkm zo strany objednávateľa	6,60%	6,17%	0,79%	-0,78%
Prevádzková dotácia MDV na 1 osobokilometer (eur - cent)	7,07%	7,37%	3,89%	3,86%
Tržby z prepravy cestujúcich zo ZoDSVZ na vlkm ZoDSVZ	1,28%	0,34%	-0,33%	-0,87%
Počet vlakokilometrov (dopravný výkon) na 1 hnacie vozidlo	-0,15%	-0,68%	2,28%	8,37%

Zdroj: ZSSK

IJ v čase finalizácie správy dostala od ZSSK nasledovné údaje o vývoji potenciálnych ukazovateľov v rokoch 2016-2018, ktoré však pre nedostatočnú granularitu a časový priestor nemôže posúdiť. Na žiadosť ZSSK ich vkladá do správy bez analýzy (tabuľka 40).

Tabuľka 40: Medziročné zmeny ukazovateľov ZSSK v rokoch 2016-2018

	2017/2016	2018/2017	2018/2016	Plán 2018/2017	Rozdiel oproti plánu	Plán 2018/2016	Rozdiel oproti plánu
Výška úhrady na objednaný produktívny 1 vlkm zo strany objednávateľa	1,9%	3,0%	4,9%	-1,25%	4,3%	-2,5%	7,4%
Prevádzková dotácia MDV na 1 osobokilometer (eur - cent)	-8,8%	5,4%	-3,9%	-1,25%	6,6%	-2,5%	-1,4%
Tržby z prepravy cestujúcich zo ZoDSVZ na vlkm ZoDSVZ	4,3%	0,2%	4,5%	1,25%	-1,1%	2,5%	2,0%
Počet vlakokilometrov (dopravný výkon) na 1 hnacie vozidlo	2,9%	7,7%	10,8%	1,25%	6,5%	2,5%	8,3%
Spolu				5,0%	-5,5%	10,0%	4,2%

Zdroj: ZSSK

V porovnaní medziročného vývoja za roky 2016 až 2018 sa opatrenie plní (tabuľka 40).⁸³

Za dotovanú verejnú osobnú železničnú dopravu, teda aj za plnenie tohto opatrenia je zodpovedné MDV SR. Preto má navrhnuť opatrenia na optimalizáciu jednotkových nákladov. Dopravcovia, podliehajúci zmluvám vo verejnom záujme, majú plniť to, k čomu sa v zmluve s MDV SR zaviazali. V 1H2018 predložila ZSSK návrh merateľných ukazovateľov, ktorými by sa opatrenie malo odpočítavať. Na ich finálnej podobe sa však s IJ ÚV SR a ÚHP MF SR nedohodla. V 2H2018, napriek ubezpečeniu zo strany MDV SR, **nedodalo MDV SR žiaden návrh nových opatrení, ktorými opatrenie plánuje plniť.** IJ naďalej vidí veľký priestor na optimalizáciu v prípade uzatvárania dodatkov k zmluvám o dopravných službách vo verejnom záujme. Pre rok 2019 je už dodatok so ZSSK podpísaný⁸⁴. Zmluva so ZSSK je podpísaná do konca roku 2020 a podľa informácií IJ ÚV SR neplánuje MDV SR zmeniť nastavenie zmluvy do konca jej platnosti. IJ však odporúča pri podpísaní novej zmluvy prehodnotiť mechanizmus stanovovania výšky úhrady v prospech **väčšej flexibility v počte odjazdených vlakokilometrov u dopravcu a zároveň zavedenia cenového stropu zo strany MDV SR.** IJ a ÚHP MF SR prejavili záujem podieľať sa na príprave nového mechanizmu po roku 2020.

Na pracovnom stretnutí v 11/2018 medzi MDV SR, ZSSK, IJ ÚV SR a ÚHP MF SR bolo dohodnuté, že MDV SR vytvorí pracovnú skupinu na prípravu novej zmluvy so ZSSK, kde budú pozvaní aj zástupcovia ÚHP MF SR a IJ ÚV SR. Do času prípravy SIS 2018 nebola pracovná skupina vytvorená.

V roku 2018 ZSSK naďalej neposkytla IJ a MF SR údaje potrebné na dopracovanie Revízie výdavkov v osobnej železničnej doprave, oproti PIS 2018 boli iniciované rokovania, avšak nedošlo k dohode na detaile a štruktúre poskytovaných dát zúčastnených zmluvných strán (IJ ÚV SR, ÚHP MF SR, MDV SR a ZSSK).

Odporúčanie IJ: V čo najkratšom čase začať pripravovať podmienky novej zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, platnej od roku 2021, za účasti ÚHP MF SR a IJ ÚV SR.

⁸³ Vložené na žiadosť ZSSK

⁸⁴ <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/zeleznicna-doprava/zmluvy-o-dopravných-sluzbach-vo-verejnom-zaujme-pri-prevádzkovaní-osobnej-dopravy-na-drahe/zmluva-o-dopravných-sluzbach-vo-verejnom-zaujme/dodatok-c-13-k-zmluve-o-dopravných-sluzbach-vo-verejnom-zaujme>

3.5 Dopravné dáta, modely a metodika pre CBA

Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
24	Zadefinovať rozsah zberu dát, jeho periodicitu, formát, zdroj a zodpovednú organizáciu a iniciovanie úpravy metodiky zisťovania ŠÚ SR na aktuálne požiadavky dát.	MDV SR / MF SR SVAMP	jún 2017	12/2019			
25	Sprístupňovať relevantné dopravné dáta verejnosti, najmä na účely vytvárania koncepcných materiálov a stratégií v oblasti dopravy	MDV SR SVAMP	priebežne	12/2019			
26	Zabezpečiť prístup k vstupným údajom, metodikám, výstupom dopravných modelov nastavením podmienok v zmluvách s dodávateľmi diel vo verejných obstarávaníach začatých po 10/2016	MDV SR SCDaPK	01/2017	priebežne			
27	Vytvoriť metodiku a minimálne štandardy dopravného modelovania, ktoré stanovia mantinely pre tvorcov modelov v závislosti od druhu dopravného modelu	MDV SR/MF SR OSR	06/2018	12/2019			
28	V rozsahu finančných a kapacitných možností NDS zabezpečiť na požiadanie úpravu dát z mýta do anonymizovanej formy použiteľnej pre dopravné modelovanie (nielen intenzity, aj smerové dáta) a na požiadanie sprístupniť vo vopred definovanom rozsahu dáta MDV a zhotoviteľom dopravných modelov	MDV SR SCDaPK	priebežne	-			
29	Zabezpečiť prípravu, zber a spracovanie údajov o mobilitnom správaní obyvateľstva v rámci štatistiky rodinných účtov	MDV SR/ ŠÚ SR SVAMP		06/2019			
30	Vytvoriť jednotnú štandardizovanú metodiku CBA s konzistentnými a validovanými predpokladmi	MDV SR / MF SR SRP	06/2017/ priebežne	-			
31	Zabezpečiť kontrolovateľnosť CBA v štúdiách realizovateľnosti NDS zo strany MDV SR a MF SR: vyžadovať v obstarávaníach začatých po 10/2016 od zhotoviteľa detailné podklady a dokumentáciu k CBA, samotný dopravný model, aj projekt výpočtu socio-ekonomických benefitov	MDV SR SCDaPK SŽDaD	priebežne	-			

24. Zadefinovať rozsah zberu dát, jeho periodicitu, formát, zdroj a zodpovednú organizáciu a iniciovanie úpravy metodiky zisťovania ŠÚ SR na aktuálne požiadavky dát

V 12/2018 bol ÚHP zaslaný na ďalšie vyjadrenie aktualizovaný materiál, ktorý obsahuje zoznam údajov, zodpovednú organizáciu a periodicitu. Materiál je po zapracovaní pripomienok odborných sekcií MDV SR. V IP 2019 je dohodnutý harmonogram na tvorbu a napĺňanie databáz údajmi dostupnými v rezorte MDV SR. Zároveň má MDV SR v pláne navrhnúť potrebné zmeny štatistických formulárov ŠÚ SR tak, aby už od roku 2020 došlo k zberu upravených údajov. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

25. Sprístupňovať relevantné dopravné dáta verejnosti, najmä na účely vytvárania koncepčných materiálov a stratégií v oblasti dopravy

Webová stránka MDV SR, sekcia Štatistika, mala byť koncom 3Q2018 upravená. Ministerstvo však túto zmenu nestihlo ani do 12/2018 uskutočniť. Problémom je, že web stránku ministerstva spravuje externá firma⁸⁵, takže každá výraznejšia zmena stránky sa u danej firmy objednáva a navyše fakturuje. Napriek tomu, že zmena stránky nie je časovo náročná, proces prípravy jej zmeny trvá už vyše roka. Napriek upozorneniu IJ v predchádzajúcej implementačnej správe ako aj na osobných rokovaníach, záložka s protokolmi o štátnej expertíze na webovom sídle MDV SR stále nie je funkčná⁸⁶. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

Ku koncu roka 2018 MDV SR zverejnilo na data.gov.sk 43 datasetov⁸⁷. Zverejnené sú teda už aj datasety týkajúce sa OPII, údaje SSC z celoštátneho sčítania dopravy 2005 a 2010 a datasety NDS z automatického sčítania vozidiel.

26. Zabezpečiť prístup k vstupným údajom, metodikám, výstupom dopravných modelov nastavením podmienok v zmluvách s dodávateľmi diel vo verejných obstarávaníach začatých po 10/2016

Podriadené organizácie boli listom ministra dopravy a výstavby SR informované o požiadavke zabezpečiť prístup k údajom, metodikám a výstupom z dopravných modelov v zmluvách s dodávateľmi. V súčasnosti je požiadavka zapracovaná vo všetkých nových súťažných podmienkach pre verejné obstarávanie na diela, ktorých súčasťou je dopravné modelovanie. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

Tabuľka 41: Zoznam štúdií realizovateľnosti, ktorých súčasťou je dopravné modelovanie v roku 2018

Organizácia	Štúdiá realizovateľnosti	Stav
SSC	I/51, I/76 Nitra – Kalná nad Hronom – Levice	VO
ŽSR	ŽSR, Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné	zmluva uzavretá 18.10.2018
ŽSR	ŽSR, Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR – Čadca - Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať	zmluva uzavretá 19.9.2018

Zdroj: MDV SR

27. Vytvoriť metodiku a minimálne štandardy dopravného modelovania, ktoré stanovujú mantinely pre tvorcov modelov v závislosti od druhu dopravného modelu

MDV SR sa so spracovaním metodiky a minimálnych štandardov dopravného modelovania dostalo do omeškania oproti pôvodnému termínu 06/2018. Napriek kontrahovaniu experta na dopravné modelovanie⁸⁸ trvali práce na metodike dlhšie ako stanovoval termín z revízie. Od 01/2019 je prvá verzia Metodického príručky k zostave dopravných modelov a dopravných prognóz schválená a poskytnutá na využitie pre relevantných spracovateľov⁸⁹. Odporúčaná je prioritne VÚC pre ich spracovanie PUM-ov a pre ostatných spracovateľov dopravných modelov. V súlade s IP 2019 bude počas roku 2019 využívaná a testovaná v praxi a v prípade potreby aktualizovaná. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

28. V rozsahu finančných a kapacitných možností NDS zabezpečiť na požiadanie úpravu dát z mýta do anonymizovanej formy použiteľnej pre dopravné modelovanie (nielen intenzity, aj smerové dáta) a na požiadanie sprístupniť vo vopred definovanom rozsahu dáta MDV a zhotoviteľom dopravných modelov

NDS bol v 12/2018 doručený list s požiadavkou na poskytnutie dát z mýtného systému od MDV SR z dôvodu aktualizácie Celoštátneho dopravného modelu. Žiadosti bolo vyhovené. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

29. Zabezpečiť prípravu, zber a spracovanie údajov o mobilítom správaní obyvateľstva v rámci štatistiky rodinných účtov

⁸⁵ http://www.zmluvy.gov.sk/data/att/18964_dokument.pdf

⁸⁶ <https://www.mindop.sk/transparentnost/verejne-prace-79/protokoly-o-vykonani-statnej-expertizy>

⁸⁷ <https://data.gov.sk/user/74297377-7AD7-4ED7-80CF-457EEA6E75AD>

⁸⁸ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3042727&l=sk>

⁸⁹ <https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/dopravne-modelovanie/metodika-dopravneho-modelovania-a-dopravných-prognóz>

V IP 2019 je dohodnuté, že MDV SR zabezpečí najneskôr do 06/2019 zaradenie otázok o mobilitnom správaní obyvateľstva do štatistiky rodinných účtov. V 06/2018 bol zo strany MDV SR zaslaný návrh modulov na ŠÚ SR, čím došlo k naplneniu jedného z cieľov stanovených v IP 2018. V 11/2018 sa uskutočnilo rokovanie MDV SR so ŠÚ SR kde, sa dohodlo, že zber údajov prebehne v 2Q2019 v testovacom režime v rámci spojeného zisťovania RÚ-SILC. Bude vybraný jeden alebo viac testovacích modulov, pričom presná podoba modulov bude konzultovaná najneskôr do 03/2019. MDV SR dostane dopredu zoznam obcí, kde sa uskutoční zber dát. **Opatrenie sa k 31.12.2019 čiastočne plní.**

30. Vytvoriť jednotnú štandardizovanú metodiku CBA s konzistentnými a validovanými predpokladmi

CBA príručka 2.0 je platná od 06/2017, v 11/2018 bola vydaná jej aktualizácia v podobe verzie 2.1⁹⁰. V priebehu roku 2019 je plánovaná ďalšia výraznejšia aktualizácia príručky, pričom v návrhu IP 2019 je stanovený termín na 12/2019. Prvé práce na aktualizácii v spolupráci s ÚHP, sa už rozbehli. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

31. Zabezpečiť kontrolovateľnosť CBA v štúdiách realizovateľnosti NDS zo strany MDV SR a MF SR: vyžadovať v obstarávaní začatých po 10/2016 od zhotoviteľa detailné podklady a dokumentáciu k CBA, samotný dopravný model, aj projekt výpočtu socio-ekonomických benefitov

Požiadavka zabezpečiť kontrolovateľnosť CBA je zapracovaná vo všetkých nových súťažných podmienkach pre verejné obstarávanie na diela. V roku 2018 bolo vyhlásených 9 verejných obstarávaní na dodanie projektovej dokumentácie na stavby. Súčasťou súťažných podkladov je aj požiadavka na dodanie CBA. Všetky dopravné modely a CBA dodané v rámci štúdií realizovateľnosti sú dostupné v editovateľnom formáte a je možné ich kontrolovať. V tabuľke 42 je zoznam zazmluvnenej projektovej dokumentácie vrátane CBA za rok 2018. **Opatrenie sa priebežne plní.**

Tabuľka 42: Zoznam objednaných CBA zo strany NDS, stav ku 31.12.2018

Projekt	Objednanie	Prevzatie	Zmluvná cena odovzdaných CBA (bez DPH)
R4 Prešov, severný obchvat I. etapa	4Q/2017	1Q/2018	16,4
R2 Kriváň – Mýtina – Lovinobaňa	1Q/2018	v procese vyhotovenia (1Q2019)	41,5
D1 Prešov, západ – Prešov, juh	2Q/2018	3Q/2018	15,0
D1 Budimír – Bidovce	2Q/2018	3Q/2018	46,2
R2 Šaca – Košické Olšany	2Q/2018	3Q/2018	17,8
D3 Čadca, Bukov – Svrčinovec	2Q/2018	2Q/2018	14,8
D1 privádzací Lietavská Lúčka, II. etapa	2Q/2018	2Q/2018	

Zdroj: MDV SR

⁹⁰ https://www.opii.gov.sk/download/f/pcba/prirucka_cba2018.rar

Príloha č. 1 Zoznam projektov predložených ÚHP MF SR (stav k 31.12.2018)

Investor	Projekt	Hodnota (mil. eur)	Dátum	Poskytnuté dáta		Stav hodnotenia ÚHP MF SR	
				Termín	Poznámka		
MDV SR	Letisko Bratislava		12/2017	Zámer	01/2018	Predbežné hodnotenie	Zapojenie ÚHP do riadiacej komisie
MDV/ARVD	Splavnenia dolného Váhu v úseku Piešťany - Komárno	1 345	12/2017	návrh štúdie uskutočniteľnosti	06/2018	Predbežné hodnotenie	Pripomienky k obsahu štúdie uskutočniteľnosti
NDS	R1 Most pri Bratislave – Vlčkovce	581	09/2017	technická štúdia	10/2017	Predbežné hodnotenie	Pripomienky k zadaniu štúdie uskutočniteľnosti
NDS	R8 Nitra – Križovatka R2	658	09/2017	technická štúdia	10/2017	Predbežné hodnotenie	Pripomienky k zadaniu štúdie uskutočniteľnosti
NDS	D1 Bratislava – Senec – I.etapa, skapacitnenie (Bratislava – Triblavina)	109	pred 06/2017	dopravnokapacitné posúdenie			
NDS	D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica	244	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	D3 Žilina Brodno – Kysucké Nové Mesto	386	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča	163	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Korytnica – Liptovská Osada	406	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Liptovská Osada - Ružomberok Juh	340	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Ružomberok Juh – križovatka I/18	61	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Ružomberok križ. I/18 - križ. D1	108	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R1 Slovenská Ľupča – Korytnica	785	pred 06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti - neaktuálna			
NDS	R2 Zvolen obchvat	305	08/2017	Štúdia uskutočniteľnosti			
NDS	R2 Bátka – Figa	74	pred 06/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti	08/2017		Pripomienky k zadaniu pre aktualizáciu štúdie uskutočniteľnosti (dopravný model, CBA)
NDS	R2 Lovinobaňa – Ožďany	208	pred 06/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti			
NDS	R2 Ožďany – Zacharovce	121	pred 06/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti			
NDS	R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou (Soroška)	413	pred 06/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti			

NDS	R2 Zacharovce – Bátka	92	pred 06/2017	DÚR, Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R2 Košice, juh - Košické Oľšany	202	08/2018	model, CBA, DSP	02/2019	Príprava stanoviska	Predfinálna verzia stanoviska
NDS	R2 Križovatka D1 – Trenčianska Turná	123	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R2 Mníchova Lehota – Ruskovce	274	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R2 Trenčianska Turná – Mníchova Lehota	53	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R3 Dlhá nad Oravou – Sedliacka Dubová	77	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R3 Nižná – Dlhá nad Oravou	201	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti			
NDS	R3 Tvrdošín – Nižná	83	06/2017	Ekonomické hodnotenie, Dokumentácia pre ponuku	06/2017	Hodnotenie pred VO	zverejnené: <a href="https://goo.gl/CJvU
Hq">https://goo.gl/CJvU Hq
NDS	R4 Severný obchvat Prešova I. etapa	189	áno	DP, Štúdia uskutočiteľnosti	12/2017	Hodnotenie pred VO	zverejnené: <a href="https://goo.gl/Ae7nq
q">https://goo.gl/Ae7nq q
NDS	R2 Mýtina - Lovinobaňa, Tomášovce	168	01/2018	Dokumentácia na ponuku. Prognóza dopravy	02/2018	Hodnotenie pred VO	<a href="https://goo.gl/QSyK
7F">https://goo.gl/QSyK 7F
NDS	R2 Kriváň - Mýtina	234	-	-	12/2018	Príprava interného stanoviska pre vedenie MF SR	Interné stanovisko pre vedenie MF SR
NDS	R4 Giraltovce – Kuková	105	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti - neaktuálna			
NDS	R4 Ladomírová – Hunkovce	85	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti - neaktuálna			
NDS	R4 Lipníky – Kapušany	100	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti - neaktuálna			
NDS	R4 Svidník – Rakovčik	98	pred 06/2017	Štúdia uskutočiteľnosti - neaktuálna			
SSC	I/18, I/74 Lipníky – Ubľa	649	10/2017	Štúdia uskutočiteľnosti	05/2018	Hodnotenie štúdie uskutočiteľn osti	<a href="https://goo.gl/Zyxmz
c">https://goo.gl/Zyxmz c
SSC	I/51, I/61 Hranica SR/ČR – Holíč – Senica – Trnava – Hrnčiarovce nad Parnou	476	09/2017	Štúdia uskutočiteľnosti	09/2017	Predbežné hodnotenie	Pripomienky v rámci záverečného prerokovania štúdie uskutočiteľnosti
SSC	I/64 Komárno – Nitra – Topoľčany	877	12/2017	Štúdia uskutočiteľnosti	09/2017	Predbežné hodnotenie	Pripomienky v rámci záverečného prerokovania štúdie uskutočiteľnosti
SSC	I/66 Banská Bystrica – hranica kraja	694	09/2017	Štúdia uskutočiteľnosti	10/2017	Predbežné hodnotenie	Pripomienky v rámci záverečného prerokovania štúdie uskutočiteľnosti

SSC	I/68 Mníšek – Prešov	1099	10/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	12/2018	Príprava stanoviska	Predfinálna verzia stanoviska, konzultácie s MDV SR
SSC	I/63 Dunajská Streda - Komárno	101	12/2018	Štúdia uskutočniteľnosti	03/2019	Príprava stanoviska	Draft stanoviska
SSC	I/72 Rimavská Sobota - Brezno	NA	02/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	02/2017		Doplňujúce otázky
SSC	I/75 Galanta – Šaľa – Nové Zámky	96	08/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	12/2018	Príprava stanoviska	Predfinálna verzia stanoviska, konzultácie s MDV SR
ZSSK	Nákup vozňov do diaľkovej dopravy	68	04/2017		05/2017	Hodnotenie pred VO	zverejnené: https://goo.gl/yUw7f
ZSSK	Nákup vozidiel pre ozubnicovú železnicu	39,5				VO vyhlásené bez posúdenia ÚHP 07/2018	
ZSSK	Vybudovanie infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy - Nové Zámky	36	11/2018		01/2019	Predbežné hodnotenie	
ŽSR	Nákup diagnostických vozidiel ŽSR	30	12/2017	Štúdia, CBA	06/2018	Hodnotenie pred VO	https://www.mfsr.sk/files/archiv/uhp/337076/Nakup-diagnostickych-vozidiel-ZSR.pdf
ŽSR	Implementácia ERTMS na úseku Bratislava – Nové Zámky – št. hr. SR/MR	zatiaľ neurčené	03/2017	technická štúdia	11/2017		vyžiadané doplňujúce podklady
ŽSR	Výstavba terminálov integrovanej osobnej prepravy v Bratislave	55	03/2017	DÚR	11/2017		vyžiadané doplňujúce podklady
ŽSR	Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Poprad-Tatry (mimo) - Krompachy, realizácia úseku Spišská Nová Ves - Poprad-Tatry	492,4	03/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti			Prípravuje sa stanovisko
ŽSR	Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Kysak – Košice	zatiaľ neurčené	03/2017	DÚR, Štúdia uskutočniteľnosti			Prípravuje sa stanovisko
ŽSR	Uzol Bratislava	zatiaľ neurčené	03/2017	Príprava štúdie uskutočniteľnosti	03/2018	Predbežné hodnotenie	Pripomienky k príprave štúdie uskutočniteľnosti
ŽSR	Úpravy infraštruktúry pre grafikon verejnej dopravy 2020	109,8	03/2017	Zámer	11/2017		vyžiadané doplňujúce podklady
ŽSR	Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR - Čadca - Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať, 1. a 2.etapa (úsek Krásno nad Kysucou – Čadca)	220	03/2017	DÚR	11/2017		vyžiadané doplňujúce podklady
ŽSR	Centralizácia riadenia systémov bezpečnosti objektov ŽSR a zabezpečenie štandardov železničných staníc	74	12/2017	Štúdia uskutočniteľnosti, Súťažné podklady	06/2018	Predbežné hodnotenie	Pripomienky k štúdiu uskutočniteľnosti a súťažným podkladom
ŽSR	ŠRT Košice - Št. hr. SK/AT	2 240 - 6 980	12/2017	Štúdia uskutočniteľnosti			Náklady v závislosti od zapojenia zahraničných partnerov

ŽSR	Elektrifikácia trate Haniska pri Košiciach – Moldava nad Bodvou	58	05/2018	Štúdia uskutočniteľnosti		Predbežné hodnotenie	Prebieha diskusia s MDV/ŽSR
ŽSR	TSI, TAF/TAP	13	06/2017	Štúdia uskutočniteľnosti	12/2018	Hodnotenie pred VO	https://www.mfsr.sk/files/archiv/27/Stanovisko_TSI_20181207_MIN.pdf
ŽSR	ŽSR, dostavba zriaďovacej stanice Žilina-Teplica a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina	333	11/2018	Dokumentácia pre realizáciu stavby, Zdôvodnenia	02/2019		

Zdroj: ÚHP MF SR

posudzovanie ukončené

posudzovanie prebieha

pripomienkovanie počas prípravy projektu

Stav k 31.12.2018

4 Informatizácia

4.1 Zhrnutie

V medzinárodnom porovnaní sa postavenie slovenskej informatizácie v roku 2018 nezmenilo a SR stále zostáva pod priemerom EÚ. Slovensko v indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) obsadilo 20. miesto, skóre Slovenska sa ale zvýšilo o 4 p. b. V rámci krajín V4 dosiahla lepší výsledok Česká republika, ktorá sa umiestnila na 17. mieste. Maďarsko a Poľsko obsadili 23. resp. 24. miesto.

Slovensko sa v roku 2018 zlepšilo vo všetkých meraných skóre indexu DESI, hoci v niektorých subkomponentoch kleslo pozíčne v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ. Najvýraznejší rast dosiahlo v oblasti digitálnych verejných služieb, kde postúpilo z 24. na 20. miesto, napreduje taktiež v oblasti integrácie digitálnych služieb v obchode⁹¹. Počet používateľov elektronickej verejnej správy na Slovensku (55 %) je však stále nižší ako priemer EÚ (58 %). Oproti roku 2017 sa Slovensko relatívne zhoršilo v oblastiach Ľudský kapitál a Používanie internetu, kde sa zhodne umiestnilo na 16. mieste z 28 sledovaných štátov EÚ. Najhoršie postavenie má v oblasti DESI 1 Internetové pripojenie, ktoré vyhodnocuje podiel občanov pripojených na internet a cenu internetového pripojenia.

Tabuľka 43: Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) v rokoch 2015 – 2018

		2015	2016	2017	2018
DESI 1 - Internetové pripojenie	SK	0,49	0,49	0,51	0,55
	EU	0,57	0,59	0,59	0,63
DESI 1 – pozícia	SK	22	22	23	24
DESI 2 - Ľudský kapitál	SK	0,61	0,49	0,50	0,52
	EU	0,58	0,53	0,55	0,57
DESI 2 – pozícia	SK	14	17	15	16
DESI 3 - Používanie internetu	SK	0,41	0,44	0,49	0,51
	EU	0,43	0,45	0,48	0,51
DESI 3 – pozícia	SK	17	17	15	16
DESI 4 - Integrácia digitálnych technológií v obchode	SK	0,30	0,30	0,30	0,37
	EU	0,33	0,35	0,37	0,40
DESI 4 – pozícia	SK	18	19	21	18
DESI 5 - Digitálne verejné služby	SK	0,37	0,29	0,45	0,50
	EU	0,54	0,55	0,54	0,58
DESI 5 – pozícia	SK	25	27	24	20
DESI – pozícia	SK	20	22	20	20

Zdroj: DESI hodnotenie, EK 2015-2018

Na základe hlavného odporúčania uvedeného v SIS 2017 aj PIS 2018 malo dôjsť k prehodnoteniu opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu s ohľadom na dosiahnutie vyššej hodnoty pre občana. Nakoľko ÚPPVII túto úlohu neinicioval, k žiadnemu pokroku pri prehodnocovaní opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu v roku 2018 nedošlo. Pokrok pri plnení opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu tak bude naďalej hodnotený podľa pôvodného dokumentu⁹².

Revízia výdavkov na informatizáciu vyčíslila ročnú úsporu pri plnení opatrení na 25,5 – 48,5 mil. eur. Úspora sa mala dosiahnuť prostredníctvom naviazania migrácie na IT rozpočty rezortov, centralizáciou zabezpečenia podporných IT služieb a efektívnejším nákupom licencií Microsoft.

⁹¹ Subkomponent DESI 5 - Digitálne verejné služby vykazuje výsledky v 6 meraných kategóriách – Požívatelia elektronickej verejnej správy, Vopred vyplnené formuláre, Dokončenie online služieb, Digitálne verejné služby pre podniky, Otvorený prístup k údajom a Služby elektronickeho zdravotníctva. Najvýraznejší pokrok dosiahla SR v kategóriách Dokončenie online služieb (rast skóre zo 67 na 77, postup z 24. na 22. miesto) a Digitálne verejné služby pre podniky (rast skóre z 57 na 73, postup z 27. na 22. miesto).

⁹² https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/finalna_sprava_revizia_informatizacia.pdf.

V roku 2018 sa úspora predpokladaná Revíziou výdavkov na informatizáciu nedosiahla. Doručené migračné plány naďalej neobsahujú kalkuláciu fiškálneho dopadu migrácie do vládneho cloudu na IT rozpočty kapitol, potenciálne dosiahnutú úsporu tak nie je možné vyčíslieť. V roku 2018 došlo k finalizácii podmienok novej centrálnej zmluvy na zabezpečenie licencií Microsoft s predpokladanou ročnou úsporou 13,4 mil. eur, nedošlo však k podpisu zmluvy a úspora tak v sledovanom roku nebola dosiahnutá. Na centralizácii podporných IT služieb sa nezačalo pracovať ani v roku 2018. Úsporu na tovaroch a službách vo výške 4,2 mil. eur prinieslo v roku 2018 elektronické doručovanie úradných zásielok a rozhodnutí, v budúcnosti môže úspora rásť.

V oblasti hodnoty IJ ÚV SR zaznamenala pokrok pri automatickom vydávaní BOK-u ku eID, kde došlo k nastaveniu procesov pre automatické vydávanie BOK ku každému vydanému eID zo strany Policajného prezídia SR. Do budúca táto zmena predpokladá pozitívny vplyv na využívanie elektronických služieb občanmi. Na druhej strane, povinné vydávanie BOK nie je jediným faktorom obmedzujúcim využitie elektronických služieb. Podľa výsledkov prieskumu⁹³ realizovaného ÚPPVII je týmto faktorom skôr preferencia osobného kontaktu, resp. nízka počítačová gramotnosť.

Menej ako tretina občanov má elektronický občiansky preukaz s aktivovaným BOK-om, čo obmedzuje využitie elektronických služieb štátu a pripravuje verejnú správu aj občanov o možné benefity zo vzájomnej elektronickej komunikácie. Projekty, ktoré by mohli zlepšiť súčasný stav (mobilné ID, využitie eID v komerčnej sfére, v doprave či bankovníctve), sa do konca roka 2018 nepodarilo dokončiť a IJ ÚV SR neeviduje ani žiadny konkrétny pokrok v ich realizácii. Z pohľadu hodnoty pre občanov sa pritom jedná o projekty s veľkým prínosom, ktoré môžu mať aj pozitívny vplyv na vnímanie štátnej informatizácie.

IJ ÚV SR oceňuje zjednotenie pravidiel pre nové investičné IT projekty, rovnako aj prijatie aktualizovanej metodiky CBA v 08/2018. Jej uplatňovanie v praxi je jedným zo základných predpokladov správneho výberu budúcich IT projektov. IJ ÚV SR bude preto sledovať dodržiavanie Metodického pokynu v praxi aj naďalej. Z pohľadu lepšieho riadenia projektov je výrazným pokrokom zverejnenie zásobníka projektov⁹⁴.

Všetky nové investičné IT projekty nad 10 mil. eur majú byť predložené na hodnotenie ÚHP MF SR. V roku 2018, ÚHP MF SR posúdil 17 investičných projektov, ku ktorým vydal oficiálne stanovisko. Tri projekty ale na posúdenie neboli zaslané. SHMÚ vyhlásil verejnú obstarávanie na rámcovú dohodu na Služby softwarového vývoja⁹⁵ v celkovej očakávanej hodnote 40 mil. eur bez predchádzajúceho posúdenia ÚHP MF SR. Na posúdenie neboli predložené ani zákazky na Technické zariadenia 3 - Zariadenia pre LAN WAN, bezpečnosť IT a telekomunikačná technika⁹⁶ a Technické zariadenia 4 – Kamerové systémy⁹⁷ MV SR v hodnote 246 mil. eur resp. 100 mil. eur. Naďalej tiež platí, že predkladané projekty často neobsahujú všetky informácie potrebné na overenie ich rozpočtu a posúdenie deklarovaných prínosov. **Opatrenie tak nebolo splnené.**

⁹³ Prieskum nereflektuje plnú funkcionalitu elektronických služieb štátu.

⁹⁴ <http://over.statneit.sk/statne-it-v-cislach/>.

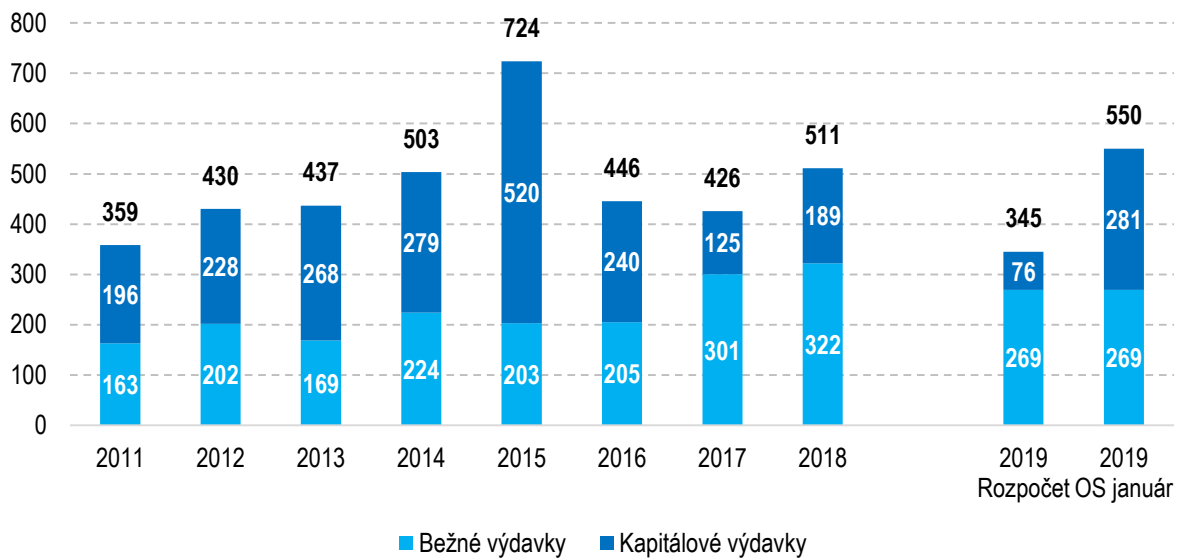
⁹⁵ <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/03metodikaCBA-v10.pdf>.

⁹⁶ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-dokumentov/detail/1039176>.

⁹⁷ <https://eo.eks.sk/ElektronickaTabula/PrevziatPrilohuPolozkySpisu/94705ae0-6af5-4dd5-809e-6aef36c79798>.

Graf 15: Vývoj bežných a kapitálových IT výdavkov 2011-2018 (mil. eur)

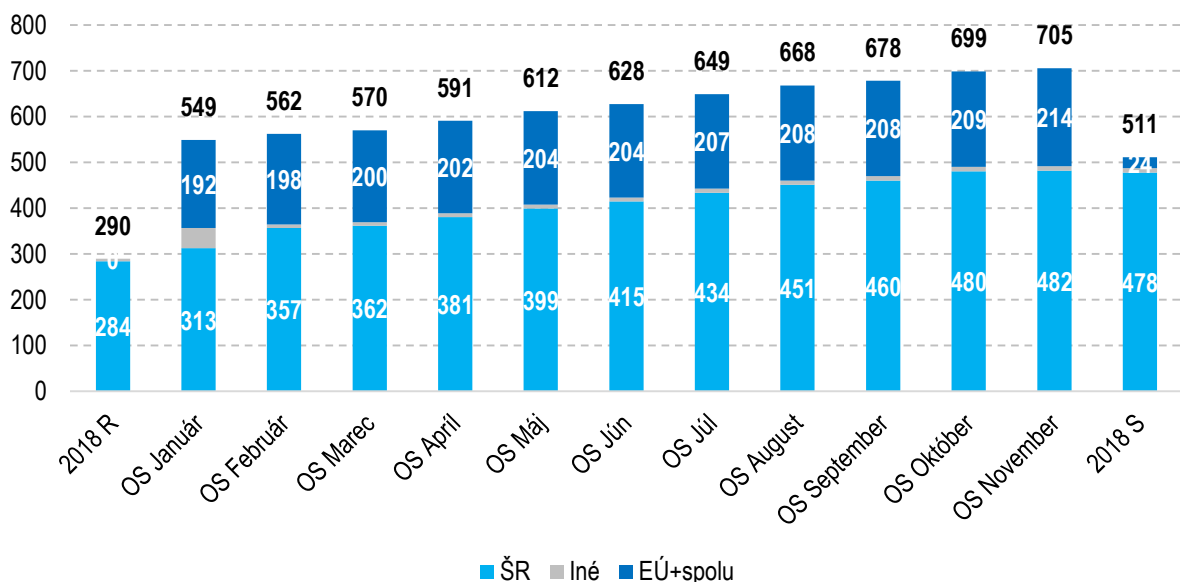

Zdroj: ÚHP MF SR

Výdavky na IT narástli v roku 2018 na 511 mil. eur, oproti roku 2017 sa zvýšili o 20 % (86 mil. eur). Od prijatia Revízie výdavkov na informatizáciu v roku 2016 narástli IT výdavky o 15 % (65 mil. eur). Kapitálové výdavky vzrástli oproti roku 2017 o 64 mil. eur (75 % medziročného nárastu), bežné výdavky o 21,5 mil. eur.

Oproti plánovanému rozpočtu na rok 2018 boli výdavky na IT vyššie o 222 mil. eur (77 %). Najväčší rozdiel oproti výdavkom uvedeným v rozpočte vykazujú Ministerstvo financií SR (oproti rozpočtu nárast o 82 mil. eur), Ministerstvo vnútra SR (rast o 43 mil. eur) a Ministerstvo zdravotníctva SR (rast o 30 mil. eur).

Graf 16: Výdavky na IT podľa zdroja financovania v roku 2018 (mil. eur)

Zdroj: ÚHP MF SR

Najvyššie výdavky na IT malo v roku 2018 Ministerstvo financií SR⁹⁸ (167 mil. eur), nasledované Ministerstvom vnútra SR (85 mil. eur) a Ministerstvom zdravotníctva SR (40 mil. eur). Výdavky na IT boli v roku 2018 koncentrované – takmer 70 % všetkých výdavkov tvorili výdavky piatich rezortov – Ministerstva financií SR, Ministerstva vnútra

⁹⁸ MF SR hradí IT výdavky aj za ďalšie rezorty, zároveň sa licencie rozpočtujú v kapitole všeobecná pokladničná správa.

SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V PIS 2018 boli za oblasť informatizácie navrhované ďalšie úlohy, ktoré mali za cieľ akcelerovať plnenie opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu, ktoré sa v 1. polroku 2018 neplnili.

Tabuľka 44: Plnenie hlavných odporúčaní IJ ÚV SR pre ÚPPVII v Priebežnej implementačnej správe 2018

V rámci dopracovania migračných plánov do cloudu zohľadniť finančný dopad migrácie rezortov	
Dodržiavať Metodický pokyn pre posudzovanie IT investícií zo ŠR a EÚ, pričom výstupy budú slúžiť pre vytvorenie investičných akcií v rámci rozpočtu	
Zverejniť zásobník projektov na stránke ÚPPVII a verejne ho odpočtovať	
Iniciovať prehodnotenie opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu s ohľadom na dosiahnutie vyššej hodnoty pre občana v spolupráci s MF SR (ÚHP)	

Zdroj: IJ ÚV SR

Tabuľka 45: Plnenie hlavných odporúčaní IJ ÚV SR pre MV SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Zlepšovať prístup k elektronickým službám tlakom na aktiváciu eID a jeho využiteľnosť aj pre komerčné služby	
--	--

Zdroj: IJ ÚV SR

Hlavné odporúčania IJ ÚV SR pre ÚPPVII SR do 30.6.2019:

- ✓ V rámci dopracovania migračných plánov do cloudu zohľadniť finančný dopad migrácie rezortov
- ✓ Aktualizovať a verejne odpočtovať zásobník projektov
- ✓ Dodržiavať Metodický pokyn pre posudzovanie IT investícií zo ŠR a EÚ, pričom výstupy budú slúžiť pre vytvorenie investičných akcií v rámci rozpočtu
- ✓ Nastaviť monitoring využívania všetkých IS VS s koncovou službou a s celkovými nákladmi nad 100 000 eur tak, aby bolo možné sledovať efektívnosť jednotlivých IS VS (cost per transaction)

Hlavné odporúčania IJ ÚV SR pre MV SR do 30.6.2019:

- ✓ Zlepšovať prístup k elektronickým službám tlakom na aktiváciu eID a jeho využiteľnosť aj pre komerčné služby

Tabuľka 46: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na informatizáciu v roku 2018

	INFORMATIZÁCIA	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ⁹⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
ÚSPORA								
1	Vypracovať záväzný plán migrácie do cloudu a naviazanie na IT rozpočty	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	31.12.2019				
2	Centralizovať zabezpečenie podporných IT služieb ako sú telekomunikácie a konektivita	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	31.12.2019				
3	Zefektívniť podmienky zabezpečenia licencií produktov Microsoft	ÚPPVII, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				
HODNOTA								
4	Prehodnotiť mieru požadovanej bezpečnosti elektronických služieb	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
5	Vydávať BOK k novým eID automaticky	MV SR, ÚPPVII, ÚV (NASES)	31.12.2016	priebežne				
6	Vytvoriť záväzný UX manuál pre vládne služby	ÚPPVII, ÚV (NASES)	31.5.2017	30.6.2019				
7	Otvoriť eID podnikateľom sprístupnením API	MV SR, ÚPPVII	31.12.2017	31.12.2019				
8	Preskúmať alternatívne spôsoby overenia identity	ÚPPVII, MV SR, ÚV (NASES)	30.6.2017	30.6.2019				
RIADENIE								
9	Zjednotiť pravidlá pre posudzovanie IT investícií zo štátneho rozpočtu a EÚ zdrojov	ÚPPVII	30.3.2017	-				
10	Centrálne riadiť a nakupovať komoditné IT ako sú licencie	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	30.6.2019				
11	Vytvoriť zásobník projektov a verejne ho odpočtovať	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
12	Vypracovať koncepciu riadenia informatizácie	ÚPPVII	30.3.2017	30.6.2019				
13	Vypracovať správu o stave štátneho IKT	ÚPPVII	30.6.2017	30.6.2019				
DÁTA A METODIKA								
14	Aktualizovať metodiku CBA pre OP II (PO 7)	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
15	Vypracovať definíciu štandardizovaného miesta zamestnanca z pohľadu IT	ÚPPVII	30.1.2019	-				
16	Aktualizovať údaje o všetkých informačných systémoch verejnej správy v IS META IS	ÚPPVII	31.12.2017	30.6.2019				
17	Navrhnuť zber dát v rezortných podprogramoch s registrom ISVS	ÚPPVII, MF SR	30.3.2017	30.6.2019				
18	Návrh zberu dát za účelom benchmarkingu prevádzky výdavkov na IT	ÚPPVII, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				

⁹⁹ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

	INFORMATIZÁCIA	Zodpovednosť	Pôvodný termín	Nový termín ¹⁰⁰	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
ANALYTICKÉ ÚLOHY								
19	Všetky budúce IT projekty nad 10 mil. eur podrobiť analýze nákladov a prínosov	MF SR, ÚPPVII	priebežne	priebežne				
20	Pripraviť analýzu služieb pre prioritne elektronickú komunikáciu	ÚPPVII	30.6.2017	30.6.2019				
21	Vypracovať analýzu využívania a zabezpečenia softvérových licencií (Microsoft, Oracle, SAP)	ÚPPVII	31.12.2017	30.6.2019				

¹⁰⁰ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

4.2 Úspora

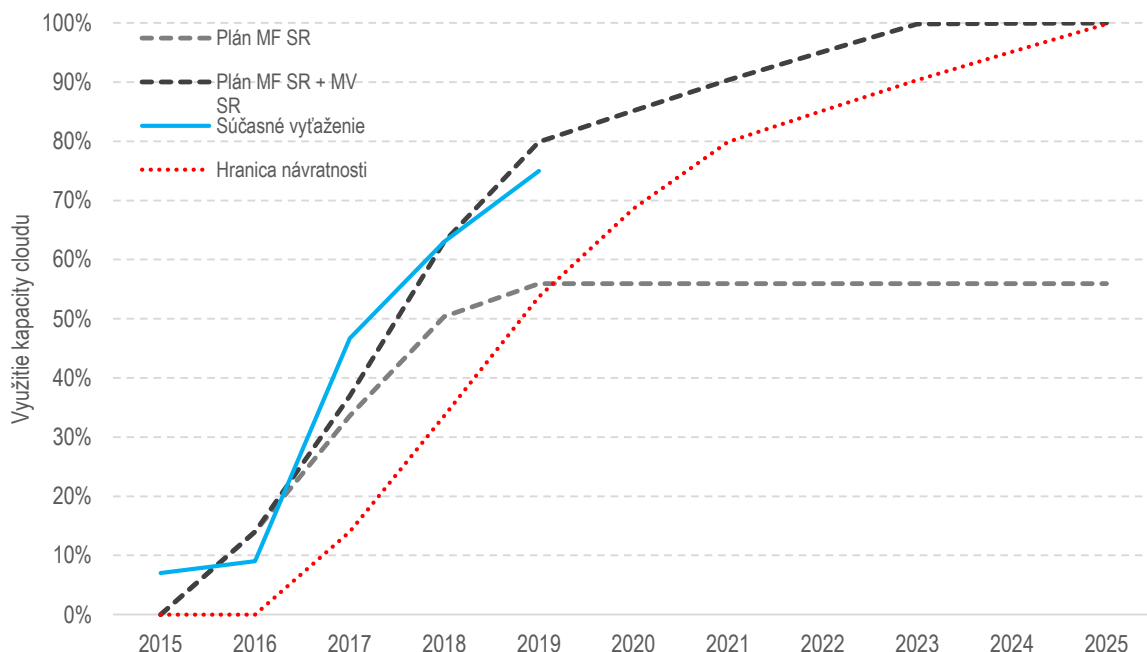
	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Vypracovať záväzný plán migrácie do cloudu a naviazanie na IT rozpočty	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	31.12.2019				
2	Centralizovať zabezpečenie podporných IT služieb ako sú telekomunikácie a konektivita	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	31.12.2019				
3	Zefektívniť podmienky zabezpečenia licencií produktov Microsoft ¹⁰¹	ÚPPVII, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				

1. Vypracovať záväzný plán migrácie do cloudu a naviazanie na IT rozpočty

ÚPPVII zbiera migračné plány, k ich naviazaniu na rozpočty ale stále nedošlo. Projekt hybridného cloudu nebol do konca roka 2018 dokončený, došlo však k otvoreniu dopytovej výzvy na podporu migrácie a v roku 2018 boli podporené 3 projekty. **Opatrenie sa iba čiastočne plní.**

Štát plánuje do roku 2025 vynaložiť **na výstavbu a prevádzku vládneho cloudu viac ako 270 mil. eur**, naďalej **však nemá úplný záväzný plán migrácie a premiestnenie IS VS do cloudu nezohľadňuje v rezortných rozpočtoch na IT.**

Služby vládneho cloudu poskytujú dátové centrá (DC) Kopčianska a Tajov. Využitie vládneho cloudu bolo v roku 2018 na úrovni 65 % celkovej kapacity, čo predstavuje 100 % cieľovej hodnoty pre daný rok. K 01/2019 bolo využitie cloudu na úrovni 75 % celkovej kapacity, pričom plán pre rok 2019 je 80 %. Vládny cloud **sa naďalej využíva aj na iné než zamýšľané účely** – 4 % celkovej kapacity sa využívajú na testovacie systémy a ďalších 8 % predstavuje zálohu Dátového centra miest a obcí.

Graf 17: Plánované a skutočné využitie vládneho cloudu

Zdroj: Zdroj: CBA projektov cloudu MF SR a MV SR, údaje MV SR, prepočet ÚHP MF SR

¹⁰¹ Po ukončení prebiehajúcich rokovaní budú vyčíslené aj ďalšie ukazovatele, prostredníctvom ktorých bude Zmluva vykonávaná.

ÚPPVII spolupracuje s rezortmi a organizáciami na vypracovaní migračných plánov. **V 2H2018 došlo k miernemu zrýchleniu procesu, migračné plány doručilo k 31.12.2018 11 rezortov¹⁰²**. Zaslané plány obsahujú len údaje o migrácii z pohľadu výpočtovej kapacity a časového horizontu migrácie. Chýba **kalkulácia finančnej nákladovosti migrácie ako aj špecifikácia naviazania finančného dopadu migrácie na IT rozpočty jednotlivých kapitol**. Podľa údajov dostupných z migračných plánov jednotlivých rezortov sa v roku 2018 počítalo s pomalším nábehom migrácie do vládneho cloudu. S rýchlejšou migráciou sa počíta od roku 2019 s tým, že najviac IS VS má migrovať až v rokoch 2020 – 2021.

Rezorty s najväčším počtom prevádzkovaných IS VS udávajú nízky počet IS VS, ktoré budú alokované vo vládnom cloudu. Ministerstvo financií SR, spravujúce 144 IS VS, plánuje do roku 2023 zmigrovať len 9 z nich, Ministerstvo vnútra SR s 52 IS VS neplánuje premiestnenie ani jedného systému. Podľa ÚPPVII naďalej platí, že neochota rezortov migrovať do vládneho cloudu je spôsobená nedostatkami cloudu (absencia certifikátu ISO 27000, rozsah poskytovanej podpory), resp. technologickou náročnosťou migrácie do cloudu.

Projekt tzv. hybridného cloudu – v súčasnosti pripravovaný ÚPPVII – by umožnil presun IS VS do cloudu s tým, že systémy, ktoré majú špecifické nároky a vlastnosti by ostali v správe jednotlivých rezortov. ÚPPVII zverejnil výzvu na predkladanie ponúk na vytvorenie metodiky hybridného cloudu v 2Q2018¹⁰³. V súčasnosti ÚPPVII spolupracuje s dodávateľom na kategorizácii požiadaviek na služby hybridného cloudu, proces ale nebol do 12/2018 ukončený. **Podľa IJ by však príprava hybridného cloudu nemala ovplyvniť prípravu migračných plánov a kalkuláciu finančnej náročnosti migrácie do vládneho cloudu**.

ÚPPVII zverejnil v 08/2018 dopytovú výzvu Migrácia informačného systému verejnej správy do cloudovej infraštruktúry ako služby¹⁰⁴, ktorej cieľom je prostredníctvom finančnej pomoci urýchliť migráciu IS VS do vládneho cloudu. Na tento účel je vyčlenených 10 mil. eur z OPII – PO7. **Podmienkou získania finančnej podpory je aj kalkulácia finančnej náročnosti¹⁰⁵. Prvé hodnotiace kolo bolo uzatvorené 15.11.2018 a v rámci neho bola schválená finančná podpora troch IS VS do vládneho cloudu¹⁰⁶**. Do druhého hodnotiaceho kola, ktoré prebehlo v 1Q2019, bolo prihlásených ďalších 6 projektov.

2. Centralizovať zabezpečenie podporných IT služieb ako sú telekomunikácie a konektivita

Revízia výdavkov identifikovala potenciálnu úsporu vo výdavkoch na IT centralizáciu poskytovania podporných IT služieb. Centrálne sa v prvom kroku mali poskytovať telekomunikačné služby, konektivita a licencie. V oblastiach telekomunikačných služieb a konektivity bola vypočítaná úspora v rozmedzí 10 – 30 % celkových nákladov na tieto služby. **Opatrenie sa neplní**, v roku 2018 nedošlo ani k žiadnemu pokroku pri jeho plnení.

V IP 2019 je stanovený nový termín na splnenie tohto opatrenia na 31.12.2019. Odpočet opatrenia bude naďalej realizovaný v PIS 2019.

3. Zefektívniť podmienky zabezpečenia licencií produktov Microsoft

ÚPPVII v spolupráci s MF SR pripravili podklady pre novú centrálnu zmluvu a MF SR vyhlásilo VO. Zmluva ale nebola do 12/2018 podpísaná. **Opatrenie sa čiastočne plní**.

¹⁰² Migračné plány doručili Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo kultúry SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo životného prostredia SR.

¹⁰³ <https://www.vicepremier.gov.sk/wp-content/uploads/2018/11/Vyzva-na-predkladanie-ponuk-5.pdf>.

¹⁰⁴ http://www.informatizacia.sk/aktuality-zverejnujeme-dopytove-vyzvy-pre-data-sluzby-a-cloud_v1/27106c.

¹⁰⁵ http://www.informatizacia.sk/ext_dok-hk_dop_migracia_isv/26929c.

¹⁰⁶ Jedná sa o migráciu Centrálného úložiska digitálneho edukačného obsahu do vládneho cloudu (<https://metais.finance.gov.sk/studia/detail/b7eb9655-aed7-cbc6-1451-b44bb8136d5c?tab=basicForm>), migráciu IS SOFIA do vládneho cloudu (<https://metais.finance.gov.sk/studia/detail/b7eb9655-aed7-cbc6-1451-b44bb8136d5c?tab=basicForm>) a migráciu Kontrolného informačného systému NKÚ SR a webového sídla NKÚ SR do vládneho cloudu (<https://metais.finance.gov.sk/studia/detail/05708c1b-1535-4da0-9bde-98196e05c50e?tab=basicForm>).

Ku koncu roku 2017 skončila platnosť centrálnej zmluvy na nákup licencií Microsoft, v priebehu roku 2018 ÚPPVII a MF SR pripravili podklady k novej centrálnej zmluve. **Podľa ÚHP MF SR¹⁰⁷ je prechod na centrálnu zmluvu nákladovo najefektívnejší variant s potenciálnou úsporou 13,4 mil. eur v období troch rokov.**

Na základe tohto posúdenia zverejnilo MF SR v 07/2018 predbežné oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania¹⁰⁸ a v 09/2018 bolo vyhlásené VO na centrálny nákup licencií a produktov Microsoft¹⁰⁹. **K ukončeniu procesu a uzatvoreniu zmluvy však do 12/2018 nedošlo.** Priebeh a náležitosti centrálneho nákupu licencií Microsoft bol predmetom opakovaného posúdenia zo strany Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO)¹¹⁰, k finálnemu ukončeniu posudzovania a vyhodnoteniu VO dôjde podľa informácií ÚPPVII najskôr v 2Q2019.

Niektoré štátne podniky naďalej nakupujú licencie Microsoft drahšie ako podľa cenníka pripravovanej centrálnej zmluvy. Napríklad SVP, š. p. nakupuje licencie za vyššie jednotkové ceny v porovnaní s benchmarkom pripravovanej centrálnej zmluvy MF SR. Zmluva na nákup licencií Microsoft¹¹¹ bola uzatvorená v 12/2018 na dobu určitú (na 42 mesiacov). **Pri nákupe licencií prostredníctvom centrálnej zmluvy by sa realizovala úspora 158 tisíc eur ročne.** IJ boli predložené odlišné stanoviská od MF SR (nie) a ÚPPVII (áno) ohľadne možnosti pripojenia SVP š. p. k obstarávanej centrálnej zmluve. IJ odporúča MF SR čo najrýchlejšie vydať jednotný postup pre štátne podniky, nakoľko sa daná skutočnosť týka aj napr. železničných spoločností.

4.3 Hodnota

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
4	Prehodnotiť mieru požadovanej bezpečnosti elektronických služieb	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
5	Vydávať BOK k novým eID automaticky	MV SR, ÚPPVII, ÚV (NASES)	31.12.2016	priebežne				
6	Vytvoriť záväzný UX manuál pre vládne služby	ÚPPVII, ÚV (NASES)	31.5.2017	30.6.2019				
7	Otvoriť eID podnikateľom sprístupnením API	MV SR, ÚPPVII	31.12.2017	31.12.2019				
8	Preskúmať alternatívne spôsoby overenia identity	ÚPPVII, MV SR, ÚV (NASES)	30.6.2017	30.6.2019				

4. Prehodnotiť mieru požadovanej bezpečnosti elektronických služieb

Novelou zákona o e-governmente¹¹² z 09/2017 došlo k zjednodušeniu procesu autorizácie do elektronických služieb štátu. Došlo tým k formálnemu upraveniu stavu, kedy bola miera zabezpečenia v elektronickej komunikácii vyššia ako v papierovom svete. Účinnosť zákona bola stanovená na 11/2017. **Opatrenie sa plní a IJ ÚV SR sleduje jeho praktické dopady na využívanie elektronických služieb štátu občanmi.**

Sledované služby boli vybrané na základe toho, že sa jedná o služby, s ktorými sa môže občan stretnúť veľmi často a sú tiež na portáli slovensko.sk najviac dopytované¹¹³. Údaje o využití služieb sú ale v MetalS dostupné len pre niektoré z týchto služieb¹¹⁴. **IJ ÚV SR navrhuje postupne zaviesť monitoring využitia všetkých koncových služieb prevádzkovaných štátom.** Prioritou do konca roku 2019 je zavedenie monitoringu využitia koncových služieb IS VS s celkovými nákladmi väčšími ako 100 000 eur.

¹⁰⁷ https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Stanovisko-UHP_Microsoft.pdf.

¹⁰⁸ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek/detail/415748>.

¹⁰⁹ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek/detail/415748>.

¹¹⁰ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek/detail/informacie/415748>.

¹¹¹ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3792319&l=sk>

¹¹² <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/305/20160501.html>

¹¹³ <https://www.slovensko.sk/sk/clanok/vybrane-e-sluzby>

¹¹⁴ Služby zriadené v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti.

Tabuľka 47: Využitie vybraných elektronických služieb

	2016	2017	2018	úroveň zabezpečenia	úroveň autentifikácie
Poskytovanie výpisu alebo odpisu z registra trestov	310 233	449 676	467 812	BOK a KEP	4
Prevod držby vozidla	1 438	3 069	2 954	BOK a KEP	4
Výdaj občianskeho preukazu s čipom	170	280	283	BOK a KEP	4
Vydanie matričného dokladu	99	222	277	BOK a KEP	4
Prihlásenie na trvalý a prechodný pobyt	158	263	342	BOK a KEP	4
Späťvzatie priezviska po rozvoде	1	0	1	BOK a KEP	4

Zdroj: metaS, spracovanie IJ

Na základe údajov za rok 2018 je pomerne zložité vyhodnotiť vplyv novely na využitie elektronických služieb. V absolútnom vyjadrení rástol len počet žiadostí o poskytnutie výpisu alebo odpisu z registra trestov (nárast o 18 tis. žiadostí). **Využitie ďalších vybraných elektronických služieb sa počíta v desiatkach, resp. stovkách** – jedná sa pritom o služby, ktoré občania využívajú často, ako napríklad prevod držby vozidla či podávanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu.

Jedným z možných dôvodov nízkeho počtu využitia elektronických služieb je náročnosť prihlasovania¹¹⁵, teda vysoká úroveň autentifikácie, kedy sa na prihlásenie vyžaduje zadanie KEP-u. **Ku 31.12.2018 prevádzkovali orgány štátnej správy celkovo 484 koncových elektronických služieb, pričom viac ako polovica všetkých služieb (247 služieb) vyžaduje pre využitie služby autentifikáciu zadaním KEP-u.** Jednou z možností na zvýšenie počtu využitia elektronických služieb je preto znížiť úroveň autentifikácie tak, aby sa znížil počet služieb, na ktorých využitie je potrebné zadať okrem BOK-u aj KEP. Úroveň autentifikácie a jej dopad na využitie služieb by mali byť predmetom dôkladnejšej analýzy.

5. Vydávať BOK k novým eID automaticky

Opatrenie je splnené, IJ ÚV SR monitoruje jeho plnenie priebežne ďalej. IJ sleduje aj využívanie elektronických služieb občanmi. Proces automatického vydávania BOK-u ku každému eID bol nastavený, napriek tomu ale nie je každý vydaný občiansky preukaz automaticky aktivovaný zadaním BOK-u (tabuľka 49). Nárast počtu občianskych preukazov aktivovaných BOK-om sa neprejavil v náraste aktivovaných elektronických schránok na doručovanie fyzických osôb – tých je stále len 83 tis. Štát komunikuje elektronicky primárne s právnickými osobami.

V roku 2018 bolo vydaných 600 tis. občianskych preukazov s čipom (eID), oproti roku 2017 je to pokles o viac ako 60 tis. preukazov. Počet vydaných certifikátov ku KEP sa v porovnaní s rokom 2017 výrazne nezmenil – vydaných bolo o 4 tis. preukazov menej, čo môže byť spôsobené aj nižším počtom vydaných eID. Údaje o počte vydaných certifikátov sú pre roky 2017 aj 2018 nadhodnotené – v 10/2017 bola totiž hromadne zrušená platnosť certifikátov a z bezpečnostných dôvodov došlo k ich nahradeniu. **Nahradenie certifikátu vyžadovalo opätovný výdaj certifikátu, pričom na základe dostupných údajov nie je možné očistiť počet vydaných certifikátov o certifikáty obnovené.**

Tabuľka 48: Vydané eID a KEP

	2015	2016	2017	2018
vydané eID	627 517	681 844	661 773	600 587
certifikáty ku KEP	29 476	125 668	147 787	144 048

Zdroj: MV SR, spracovanie IJ

Pri každom výdaji nového eID zákon predpokladá jeho automatickú aktiváciu zadaním bezpečnostného osobného kódu (BOK). Občiansky preukaz so zadaným BOK-om je predpokladom pre elektronickú komunikáciu občana so štátom a využívanie elektronických služieb štátu. **Napriek tomu ale nedochádza k automatickej aktivácii**

každého vydaného eID. Pri vydávaní eID osobám nad 65 rokov ale nemusí byť BOK automaticky aktivovaný, čo znamená, že **pomer aktivovaných eID k celkovému počtu vydaných eID nikdy nedosiahne 100 %**¹¹⁶.

V 2H2018 bolo aktivovaných zadaním BOK-u 78 zo 100 vydaných občianskych preukazov, oproti 1H2018 sa jedná o mierny pokles. Za rok 2018 bolo celkovo aktivovaných 80 zo 100 vydaných občianskych preukazov. Pomer aktivovaných BOK-ov k celkovému počtu vydaných eID od začiatku vydávania elektronických občianskych preukazov v roku 2013 stále rastie a v súčasnosti dosahuje 54 % oproti necelým 39 % na konci roku 2017. **Napriek tomu stále menej ako tretina občanov SR nad 15 rokov disponuje eID s aktivovaným BOK-om**¹¹⁷.

Tabuľka 49: Miera aktivácie eID zadaním BOK-u

	eID	BOK	Pomer
1. polrok 2018	301 767	245 548	81%
júl 2018	55 946	46 513	83%
august 2018	57 126	43 773	77%
september 2018	42 699	29 697	70%
október 2018	54 536	44 674	82%
november 2018	54 138	41 011	76%
december 2018	34 375	26 324	77%
celkom	600 587	477 540	80%

Zdroj: MV SR, spracovanie IJ

Proces automatického vydávania BOK-u spolu s eID sa podarilo v roku 2018 nastaviť, keď Prezídium Policajného zboru SR vydalo príkaz, z ktorého je zrejmé, že pracovníci vydávajúci občianske preukazy majú povinnosť zaistiť aktiváciu BOK-ov automaticky pri vydaní eID všetkým osobám do 65 rokov. Reálne plnenie v praxi bude IJ ÚV SR ďalej sledovať a vyhodnocovať.

Nedostatkom systému nateraz ostáva nemožnosť aktivovať BOK pri elektronickej žiadosti o vydanie občianskeho preukazu. IJ ÚV SR odporúča, aby MV SR zabezpečilo úpravu informačného systému tak, aby zákonom predpokladaná automatická aktivácia BOK bola možná aj pri podaní žiadosti prostredníctvom portálu MV SR.

Platný eID s vydaným BOK-om je predpokladom, aby občan mohol využívať elektronické služby štátu. Na elektronickú komunikáciu so štátom je okrem toho potrebná aj aktivácia elektronickej schránky občana. Aktivácia umožní úradom komunikovať s občanom elektronicke, čo má znížiť náročnosť procesu, šetriť prostriedky a čas úradníkov. **V roku 2018 došlo k aktivácii celkovo viac ako 50 tis. elektronických schránok, čo je oproti roku 2017 výrazný pokles (o takmer 250 tis. aktivovaných schránok).** V 2017 došlo ale k povinnej aktivácii schránok právnických osôb, v 06/2017 tak bolo aktivovaných až 217 tisíc schránok¹¹⁸. **Ku koncu roku 2018 bolo celkovo aktivovaných 392 tis. elektronických schránok, viac ako tri štvrtiny (300 tis. schránok) ale tvoria elektronické schránky právnických osôb. Len 83 tis. fyzických osôb má aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie.**

¹¹⁶ § 4b Zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹¹⁷ Do 31.12.2018 bolo aktivovaných 1,5 mil. BOK-ov, platných OP je približne 4,5 mil. Počet aktivovaných BOK-ov je nadhodnotený, keďže z dostupných údajov nie je možné číslo očistiť o BOK-y aktivované opakovane, napr. pri strate OP a jeho opätovnom vydaní.

¹¹⁸ Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), dostupný na <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/305/20180401>.

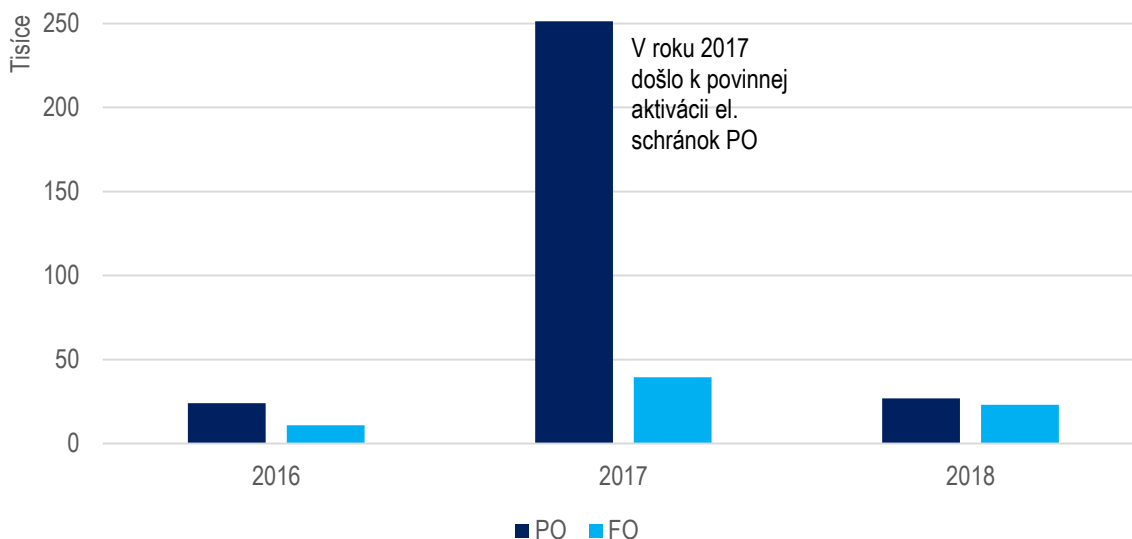

Tabuľka 50: Nárast počtu aktivovaných elektronických schránok na doručovanie

		2016	2017	2018
aktivované schránky	PO	24 083	251 172	26 895
	FO	10 952	39 439	23 072
	Celkom¹¹⁹	41 622	298 912	50 221

Zdroj: NASES

Graf 18: Nárast počtu aktivovaných elektronických schránok na doručovanie

Zdroj: NASES

Počet zásielok doručených elektronicky oproti roku 2017 narástol o 88 % (3,5 mil. zásielok). Elektronickou komunikáciou s občanmi ušetrili úrady v roku 2018 na tovaroch a službách 4,2 mil. eur¹²⁰. Počet elektronických zásielok zaslaných jednotlivými úradmi je veľmi koncentrovaný – FR SR a MS SR doručujú až 94 % (7 mil. zásielok) zo všetkých zásielok doručovaných elektronicky.

Tabuľka 51: Listinné a elektronické doručovanie

	2017	2018	Zmena
Listinné doručovanie	8 342 273	6 461 729	-23%
Elektronické doručovanie	3 966 769	7 449 342	88%
Celkovo	12 309 042	13 911 071	13%

Zdroj: Slovenská pošta a NASES

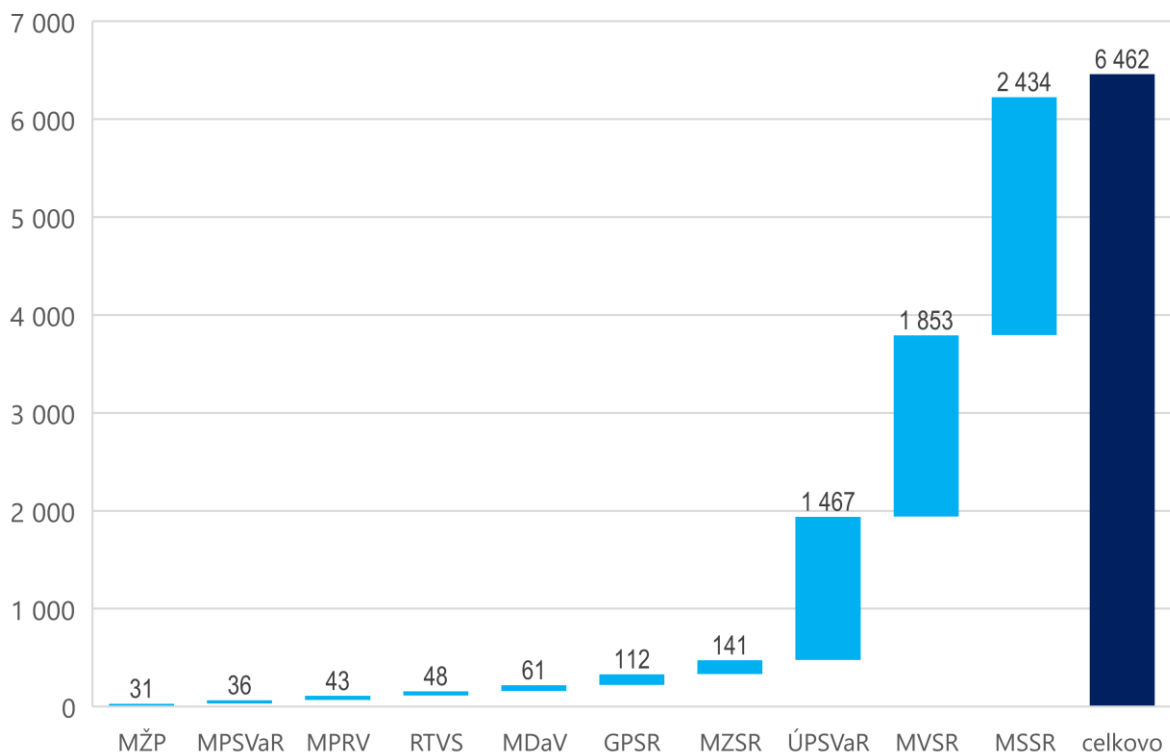
Najväčší potenciál ďalšej úspory IJ ÚV SR identifikovala pri troch ďalších úradoch, ktoré v súčasnosti doručujú najvyšší počet zásielok v listinnej podobe. Týka sa to MS SR, MV SR a Ústredia práce, resp. Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny. Tieto orgány v roku 2018 doručili takmer 90 % (5,8 mil. zásielok) všetkých listinných zásielok.

¹¹⁹ Rozdiel medzi aktivovanými schránkami právnických a fyzických osôb a súčtom celkom predstavujú aktivované schránky orgánov verejnej moci.

¹²⁰ Úspora na jednej obálke zaslanej elektronicky činí 0,57 eur, vid' <https://novaobalka.sk/co-je-cud.html>.

Graf 19: Listinné zásielky v tis. ks, 10 najväčších odosielateľov

Zdroj: Slovenská pošta

6. Vytvoriť záväzný UX manuál pre vládne služby

Jednotný dizajn manuál elektronických služieb verejnej správy, ktorý má integrovať vzhľad a použitie služieb portálu slovensko.sk mal byť vytvorený koncom 1Q2018. **Manuál bol vytvorený a zverejnený¹²¹ dňa 11.5. 2018.** Bol vydaný metodickým usmernením ÚPPVII a má len odporúčací charakter – jednotliví poskytovatelia služieb tak nie sú povinní sa manuálom pri dizajne nimi poskytovaných služieb riadiť. **Opatrenie je čiastočne splnené,** jednotný dizajn manuál bol prijatý, nie je ale záväzný. **Napriek prijatiu manuálu nie je jasné, pre ktoré služby sa uplatňuje v praxi.** Z toho dôvodu nie je možné ani sledovať a vyhodnotiť podiel elektronických podaní pred a po zavedení manuálu.

IJ ÚV SR odporúča zvážiť záväznosť dizajn manuálu tak, aby sa ním určený jednotný dizajn elektronických služieb štátu stal štandardom pre všetky poskytované služby.

7. Otvoriť eID podnikateľom sprístupnením API

Pri vytváraní eID bolo jedno z plánovaných využití nového elektronického občianskeho preukazu aj jeho využitie mimo služieb štátnej správy. Využitie v súkromnom sektore otváralo možnosti širšieho využitia eID napr. pri autentifikácii služieb finančných inštitúcií, autentifikáciu v online obchode či podpisovaní zmlúv. S týmto využitím počítal aj NP Elektronická identifikačná karta v rámci projektov OPIS. **Opatrenie sa neplní.**

Tento projekt bol v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti (OPIS) podporený v roku 2009 sumou 46,5 mil. eur¹²², **k skutočnému sprístupneniu funkcionalít eID tretím stranám ale dodnes nedošlo.** Opatrenie sa neplnilo ani v roku 2018 a **IJ ÚV SR neviduje žiadny pokrok v sprístupnení eID komerčným subjektom oproti SIS 2017.**

8. Preskúmať alternatívne spôsoby overenia identity

¹²¹ Manuál je dostupný na <https://idsk-elements.herokuapp.com/>.

¹²² http://www.informatizacia.sk/ext_dok-schvalene-projekty-po-1-a-3_k-23122015/22580c.

IJ ÚV SR neboli zaslané relevantné podklady na vyhodnotenie plnenie opatrenia. Podľa informácií NASES a ÚPPVII bol projekt mobilného ID koncom roku 2018 pozastavený s tým, že nie je jasné, kedy bude mobilné ID ako alternatívny spôsob overovania identity a prihlasovania sa do elektronických služieb štátu zavedený do používateľskej praxe.

4.4 Riadenie

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
9	Zjednotiť pravidlá pre posudzovanie IT investícií zo štátneho rozpočtu a EÚ zdrojov	ÚPPVII	30.3.2017	-				
10	Centrálne riadiť a nakupovať komoditné IT ako sú licencie	ÚPPVII, MF SR	30.1.2018	30.6.2019				
11	Vytvoriť zásobník projektov a verejne ho odpočtovať	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
12	Vypracovať koncepciu riadenia informatizácie	ÚPPVII	30.3.2017	30.6.2019				
13	Vypracovať správu o stave štátneho IKT	ÚPPVII	30.6.2017	30.6.2019				

9. Zjednotiť pravidlá pre posudzovanie IT investícií zo štátneho rozpočtu a EÚ zdrojov

ÚPPVII pripravil Metodický pokyn k spracovaniu štúdie uskutočniteľnosti, finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu, finančnej analýzy žiadateľa o NFP a Celkových nákladov na vlastníctvo v programovom období 2014 – 2020¹²³. Metodický pokyn bol schválený 10.8.2018. Opatrenie bolo vypracovaním metodického pokynu splnené.

Metodický pokyn definuje postup prípravy štúdie uskutočniteľnosti projektov v oblasti IKT, postup analýzy nákladov a prínosov (CBA) a usmernenie k analýze celkových nákladov na vlastníctvo.

Metodický pokyn je záväzne platný pre všetky verejné investičné projekty v oblasti (IKT) bez ohľadu na zdroj financovania, teda pre projekty uchádzajúce sa o financovanie z OPII, Prioritnej osi 7 – Informačná spoločnosť a projekty, ktorých investorom sú ústredné orgány štátnej správy alebo ich rozpočtové a podriadené organizácie. Prijatím tohto metodického pokynu tak došlo k zjednoteniu pravidiel pre posudzovanie IT investícií zo štátneho rozpočtu a EÚ zdrojov.

10. Centrálne riadiť a nakupovať komoditné IT ako sú licencie

IJ ÚV SR hodnotí pozitívne vypracovanie uznesenia vlády o povinnosti prednostne pristupovať k platným a účinným centrálnym IKT zmlúvam a jeho prípadné prijatie a vstúpenie do platnosti vyhodnotí v PIS 2019. Opatrenie nebolo do konca roka 2018 splnené.

Na zaistenie centrálného nákupu licencií pripravuje ÚPPVII uznesenie, ktoré by zaviazalo orgány štátnej správy nakupovať licencie využitím platných centrálnych zmlúv. Uznesenie bude pokrývať všetky licencie bez ohľadu na dodávateľa a typ licencie. **Uznesenie nebolo do 31.12.2018 prijaté.** Podľa ÚPPVII by k jeho schváleniu malo dôjsť v 2Q2019. **Prijatie uznesenia je podľa IJ ÚV SR nutným predpokladom k zaisteniu centrálného nákupu licencií a preto by malo dôjsť k jeho urýchlenu prijatiu a vstupu do platnosti.**

Revízia výdavkov určila licencie za ďalšiu oblasť, kde je možné centralizáciou dosiahnuť lepšie riadenie a nižšie nákupné ceny. Centrálne riadenie licencií by malo zahŕňať aj riadenie spotreby (využívanie nakúpených licencií) a manažment (rozhodovanie o vhodnej verzii používaných licencií) licencií.

¹²³ http://www.informatizacia.sk/ext_dok-metodicky-pokyn-po7-opii_fa_cba_tco_10082018/27237c.

Štát okrem Microsoftu, ktorému sa detailne venuje samostatné opatrenie, spravuje ďalšie **dve veľké licenčné zmluvy na licencie Oracle a SAP. V 12/2018 bolo vyhlásené VO na centrálnu zmluvu na licencie Oracle** s platnosťou na tri roky s predpokladanou hodnotou zákazky 36 mil. eur¹²⁴. **K podpisu zmluvy do 31.12.2018 nedošlo, verejné obstarávanie je v súčasnosti predmetom posudzovania ÚVO.**

Zmluva o zabezpečení služieb podpory licencií SAP bola uzatvorená v 07/2018 v celkovej hodnote 23,5 mil. eur¹²⁵. Zmluvnými stranami na strane štátu sú MF SR, MV SR a MŠVVaŠ SR, spojením ktorých došlo podľa obstarávateľa k získaniu výhodnejších licenčných podmienok. **Ročná úspora dosahuje podľa MF SR viac ako 1,2 mil. eur¹²⁶.** MF SR ďalej poskytuje licencie subjektom zapojeným a využívajúcim služby IS v správe MF SR, napr. Ekonomický informačný systém, Informačný systém účtovníctva fondov, Centrálny konsolidačný systém.

11. Vytvoriť zásobník projektov a verejne ho odpočítavať

IJ ÚV SR spolupracovala s ÚPPVII na špecifikácii zásobníka a konzultovala jeho navrhovanú formu. IJ hodnotí pozitívne, že došlo k zverejneniu zásobníka projektov¹²⁷, pretože existencia zásobníka je nutným predpokladom pre lepší výber a riadenie projektov. **Opatrenie je zverejnením zásobníka splnené.** IJ odporúča do existujúcej verzie doplniť prioritizáciu IT projektov, ktorá ďalej zlepší výber realizovaných projektov a posilní jeho verejnú kontrolu.

12. Vypracovať koncepciu riadenia informatizácie

Koncepcia riadenia informatizácie verejnej správy bola ako strategický dokument riadenia informatizácie zverejnená v 10/2017¹²⁸. Koncepcia v tejto podobe podľa IJ ÚV SR vykazuje nedostatky, predovšetkým z pohľadu **absencie detailného časového rámca, presných merateľných ukazovateľov, ktoré by umožňovali odpočet tejto koncepcie a nesúladu s Revíziou výdavkov na informatizáciu. Opatrenie sa čiastočne plní.**

Podľa SIS 2017 malo dôjsť k aktualizácii koncepcie, resp. NKIVS. **Termín na aktualizáciu bol stanovený na 31.12.2018, v rámci tohto obdobia ale k splneniu úlohy nedošlo.** Podľa informácií ÚPPVII sa počíta s aktualizáciou NKIVS v roku 2019, s indikatívnym termínom v 3Q2019. IJ ÚV SR zhodnotí vykonaný pokrok pri plnení opatrenia v PIS 2019.

13. Vypracovať správu o stave štátneho IKT

ÚPPVII každoročne pripravuje Informáciu o plnení Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky (ďalej ako „Informáciu o plnení NKIVS“), ktorá vyhodnocuje pokrok v plnení NKIVS. Informácia sledujúca obdobie od 1.6.2017 do 1.12.2017 bola pripravená ÚPPVII a následne dňa 27.3.2018 prerokovaná a schválená na VII. zasadnutí Rady vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh. Vláda SR ju na rokovaní dňa 11. apríla 2018 vzala na vedomie. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

Po doplnení merateľných ukazovateľov revízie výdavkov IJ ÚV SR vyhodnotila, že Informáciu o plnení NKIVS je možné považovať za správu o štátnych IKT. Informácia vyhodnocuje rozsiahly súbor merateľných ukazovateľov, sleduje pokrok pri naplňovaní cieľov NKIVS a určuje prioritné oblasti do budúcnosti. Po dohode s ÚPPVII došlo k aktualizácii Informácie a zahrnutiu pripomienok IJ ÚV SR. Súčasťou Informácie sa tak okrem Indexu vývoja digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) stanú aj ukazovatele vyhodnocujúce vyťaženosť cloudu, vydávanie BOK-ov k eID a centrálné úradné doručovanie. Súčasťou aktualizovanej Informácie bude aj aktuálny zásobník projektov.

¹²⁴ <https://josephine.proebiz.com/sk/tender/521/summary>.

¹²⁵ <https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/384795?page=1&limit=20&sort=datumZverejnenia&sort-dir=DESC&ext=0&cisloOznamenia=&text=&year=0&dzOd=&dzDo=&cvestnik=&doznamenia=-1&dzakazky=-1&dpostupu=1&mdodania=&kcpv=&opb=&szfeu=&flimit=-1&nobstaravatel=&nzakazky=>

¹²⁶ <https://www.finance.gov.sk/sk/media/tlacove-spravy/mf-sr-planuje-obstarat-sluzby-podpory-sap-pslepe.html>.

¹²⁷ <http://over.statneit.sk/statne-it-v-cislach/>.

¹²⁸ http://www.informatizacia.sk/ext_dok-koncepcia_riadenia_inormatizacie_schvalena/26031c

4.5 Dáta a metodika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
14	Aktualizovať metodiku CBA pre OP II (PO 7)	ÚPPVII	30.3.2017	priebežne				
15	Vypracovať definíciu štandardizovaného miesta zamestnanca z pohľadu IT	ÚPPVII	30.1.2019	-				
16	Aktualizovať údaje o všetkých informačných systémoch verejnej správy v IS META IS	ÚPPVII	31.12.2017	30.6.2019				
17	Navrhnuť zber dát v rezortných podprogramoch s registrom ISVS	ÚPPVII, MF SR	30.3.2017	30.6.2019				
18	Návrh zberu dát za účelom benchmarkingu prevádzky výdavkov na IT	ÚPPVII, MF SR	31.12.2017	31.12.2019				

14. Aktualizovať metodiku CBA pre OP II (PO 7)

Metodika CBA bola aktualizovaná v rámci Metodického pokynu¹²⁹ uvedeného v opatrení 9, Metodický pokyn bol schválený v 3Q2018. **Splnením tohto opatrenia vzniká podľa IJ ÚV SR zásadný nástroj na zjednotenie pravidiel pre posudzovanie investičných projektov do budúcnosti. Opatrenie bolo splnené, IJ ÚV SR bude jeho plnenie aj naďalej monitorovať.**

Aktualizovaná metodika CBA je v súlade s odporúčaniami Revízie výdavkov na informatizáciu. Výber variant má podľa novej metodiky prebiehať uplatnením **multikriteriálnej analýzy, pričom stanovuje, že do hodnotenia CBA vstupujú tie návrhy riešenia, ktoré splnili všetky vylučovacie kritéria stanovené v multikriteriálnej analýze.** Minimálny počet hodnotených variant je stanovený na tri¹³⁰. V rámci CBA sa okrem finančných výnosov vyčíslujú aj kvalitatívne prínosy (napr. úspora času úradníka). Analýza citlivosti sa **neobmedzuje podľa novej metodiky len na test jednotlivých parametrov izolovane, ale predpokladá aj testovanie vplyvu zmeny viacerých premenných naraz** (analýza scenárov).

15. Vypracovať definíciu štandardizovaného miesta zamestnanca z pohľadu IT

Termín na splnenie opatrenia bol určený na 30.1.2019. Keďže ÚPPVII nezačal ani v 2H2018 na opatrení pracovať, termín sa nepodarí dodržať. **Opatrenie sa neplní,** podľa IJ ÚV SR nenastal pri plnení tohto opatrenia žiadny pokrok.

16. Aktualizovať údaje o všetkých informačných systémoch verejnej správy v IS META IS

Uznesenie Vlády SR č. 437/2006¹³¹ ukladá ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy **vykonať a zverejniť posúdenie súčasného stavu a riešení v oblasti informatizácie a informačných systémov verejnej správy.** Konceptiu riadenia informačných systémov malo na schválenie ÚPPVII predložiť celkovo 56 inštitúcií v termíne do 31. marca 2017. **Opatrenie sa čiastočne plní.**

Konceptiu na schválenie ani do 31.12.2018 nepredložilo 8 orgánov štátnej správy¹³². Z predložených KRIS schválil ÚPPVII k 31.12.2018 23 KRIS, oproti stavu k 30.6.2018 tak boli schválené 4 KRIS (oproti jednej KRIS v 1H2018).

¹²⁹ http://www.informatizacia.sk/ext_dok-metodicky-pokyn-po7-opii_fa_cba_tco_10082018/27237c.

¹³⁰ Jedná sa o nulový variant, ktorý sa neposudzuje v MCA a je automaticky porovnávajúcim variantom v CBA, preferovaný variant, ktorý splnil všetky kritéria MCA a tzv. minimalistický variant, ktorý vychádza z rovnakého biznis variantu ako preferovaný variant, ale realizuje iba „nutné“ aplikačné moduly.

¹³¹ <http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-15791?prefixFile=u>.

¹³² KRIS na hodnotenie vôbec nepredložila Kancelária Súdnej rady SR, Tlačová agentúra SR, Union, Všeobecná zdravotná poisťovňa, Úrad komisára pre deti, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Trnavský a Banskobystrický samosprávny kraj.

Takmer polovica všetkých doručených KRIS je stále v procese schvaľovania, pričom ÚPPVII väčšinu z nich opakovane vrátil na dopracovanie.

Z 56 povinných osôb na hodnotenie predložilo KRIS budúceho vývoja informačných systémov len 25 z nich. ÚPPVII do 12/2018 schválil len 3 KRIS-to-be¹³³, 8 z predložených KRIS bolo vrátených povinným osobám na dopracovanie.

Údaje o používaní a nákladoch jednotlivých ISVS stále nie sú komplexne sledované a pravidelne aktualizované v Centrálnom metainformačnom systéme verejnej správy. IJ ÚV SR to vníma ako nedostatok, ktorý znemožňuje hodnotenie jednotlivých ISVS podľa ich efektívnosti, tzn. vynaložených nákladov na jedného používateľa.

17. Navrhnúť zber dát v rezortných podprogramoch s registrom ISVS

ÚPPVII v 04/2018 vydal aktualizáciu Metodického pokynu¹³⁴ na usmernenie rozpočtovania IT nákupu v rámci medzirezortného programu OEK Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. Vydaním tejto aktualizácie stúpne počet IS VS, pre ktoré bude možné sledovať a analyzovať výdavky. Revízia výdavkov na informatizáciu ale okrem toho počítala aj so zavedením klasifikovaného registra, ktorého zavedenie by umožnilo lepšie sledovanie a analýzu výdavkov IS VS. **Klasifikovaný register nebol do 12/2018 zavedený a využívaný.** Opatrenie sa neplní, IJ ÚV SR odporúča zaviesť klasifikovaný register, čím by došlo k splneniu opatrenia.

18. Návrh zberu dát za účelom benchmarkingu prevádzky výdavkov na IT

ÚPPVII v roku 2018 pripravil Metodiku centrálného riadenia IT výdavkov, ktorá obsahuje časť venujúcu sa nastaveniu vykazovania a kontroľingu IT výdavkov. Metodika nateraz nemá záväzný charakter. Pripravovaná Metodika má podľa ÚPPVII umožniť lepšiu kontrolu a porovnanie IT výdavkov. Schválenie Metodiky by malo zlepšiť aj benchmarking realizovaných bežných, ako aj kapitálových IT výdavkov.

V kapitole 2.2 dokumentu je upresnená definícia IT výdavku s tým, že nová definícia má odstrániť nedostatky číselníku EKRK, pomocou ktorého nie je možné priradiť k IT výdavkom niektoré druhy výdavkov, napríklad výdavky na ľudské zdroje. Nová definícia tak umožní lepšiu a presnejšiu evidenciu IT výdavkov a tým aj lepšie porovnanie IT výdavkov.

Metodika centrálného riadenia IT výdavkov by mala byť podľa informácií ÚPPVII účinná od 2Q2019. **Opatrenie sa čiastočne plní**, k splneniu opatrenia dôjde prijatím Metodiky.

4.6 Analytické úlohy

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
19	Všetky budúce IT projekty nad 10 mil. eur podrobiť analýze nákladov a prínosov	MF SR, ÚPPVII	priebežne	priebežne				
20	Pripraviť analýzu služieb pre prioritne elektronickú komunikáciu	ÚPPVII	30.6.2017	30.6.2019				
21	Vypracovať analýzu využívania a zabezpečenia softvérových licencií (Microsoft, Oracle, SAP)	ÚPPVII	31.12.2017	30.6.2019				

¹³³ Ide o KRIS Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR a Protimonopolného úradu SR.

¹³⁴ http://www.informatizacia.sk/ext_dok-metodicky-pokyn-0ek_aktualizacia_1/26703c.

19. Všetky budúce IT projekty nad 10 mil. eur podrobiť analýze nákladov a prínosov

ÚHP MF SR posúdil v roku 2018 17 investičných IT projektov, ku ktorým následne publikoval stanovisko. Tri projekty ale na posúdenie neboli zaslané. SHMÚ v 10/2018 vyhlásil verejné obstarávanie na rámcovú dohodu na Služby softvérového vývoja¹³⁵ v celkovej hodnote 40 mil. eur bez predchádzajúceho posúdenia ÚHP MF SR. Predložené na posúdenie neboli ani zákazky na Technické zariadenia 3 - Zariadenia pre LAN WAN, bezpečnosť IT a telekomunikačná technika¹³⁶ MV SR v hodnote 246 mil. eur a Technické zariadenia 4 – Kamerové systémy¹³⁷ MV SR v hodnote 100 mil. eur. Podľa vyjadrenia ÚHP MF SR mali byť projekty v súlade s Rámcom na hodnotenie verejných investičných projektov v SR¹³⁸ predložené na posúdenie ÚHP pred vyhlásením VO. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

Tabuľka 52: Zoznam posúdených projektov v roku 2018

Žiadateľ	Projekt	Investičné náklady (mil. €)	Stav	Dátum publikácie
MDaV	Informačný systém výstavby	28,9	publikované stanovisko	28.02.2018
ÚPPVII	Zavedenie služieb Platform as a Service	19	publikované stanovisko	19.04.2018
ÚPPVII	Zvyšovanie úžitkovej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy	18,7	publikované stanovisko	19.04.2018
ÚPPVII	Rozvoj platformy integrácie údajov a Manažment osobných údajov	16,7	publikované stanovisko	19.04.2018
ÚPPVII	IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020	19,8	publikované stanovisko	19.04.2018
ÚPPVII	Efektívnymi službami k občanovi 2	36	publikované stanovisko	09.07.2018
MV SR	Centrálne komponenty správneho konania	37,9	publikované stanovisko	25.07.2018
MV SR	Riadenie procesov a dát pre OÚ, PZ a HaZZ	16,4	publikované stanovisko	25.07.2018
MV SR	Digitálne pracovné prostredie zamestnanca MV SR	20,1	publikované stanovisko	25.07.2018
ŽSR	Implementácia TSI TAF/TAP na ŽSR	13,5	publikované stanovisko	14.12.2018
ÚVZ	IS úradu verejného zdravotníctva	18	publikované stanovisko	10.10.2018
DEUS	eInklúzia	14,5	publikované stanovisko	10.10.2018
MŽP SR	Jednotný prístup k priestorovým údajom a službám	9,3	publikované stanovisko	10.10.2018
MF SR	Informačný systém elektronickej fakturácie (IS EFA)	5	publikované stanovisko	19.11.2018
NCZI	Online procesy eZdravia	7,5	publikované stanovisko	17.12.2018
NCZI	Zabezpečenie efektívneho používania služieb ESO1 poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na celom území SR	12	publikované stanovisko	17.12.2018
GR ZVJS	Optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže	34	publikované stanovisko	17.12.2018

Zdroj: ÚHP MF SR

¹³⁵ <https://www.ezakazky.sk/shmu/getfile.cfm?documentID=135277>.¹³⁶ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-dokumentov/detail/1039176>.¹³⁷ <https://eo.eks.sk/ElektronickaTabula/PrevziatPrilohuPolozkySpisu/94705ae0-6af5-4dd5-809e-6aef36c79798>.¹³⁸ <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/03metodikaCBA-v10.pdf>.

20. Pripraviť analýzu služieb pre prioritne elektronickú komunikáciu

Opatrenie sa neplní. Analýza služieb pre prioritne elektronickú komunikáciu nebola v roku 2018 vyhotovená, IJ neeviduje ani žiadny pokrok pri jej vypracovaní.

21. Vypracovať analýzu využívania a zabezpečenia softvérových licencií (Microsoft, Oracle, SAP)

V roku 2018 bola vypracovaná analýza využívania a zabezpečenia licencií Microsoft, ktorá slúži ako podklad pre pripravovanú centrálnu zmluvu. V 07/2018 vydal ÚHP MF SR stanovisko, v ktorom identifikoval najefektívnejší variant ďalšieho zabezpečenia licencií Microsoft pre štátnu správu s ročnou úsporou 13,4 mil. eur.

Základná analýza na ďalšie zabezpečenie licencií bola vyhotovená aj pre licencie Oracle. Dokument k novej centrálnej zmluve bol vytvorený ešte v 12/2017. Podľa informácií ÚPPVII je v roku 2019 naplánovaný nový celoplošný zber údajov a následná analýza, ktorá bude slúžiť na prípravu ďalšej zmluvy,

Zber dát pre centrálnu zmluvu na zabezpečenie podpory licencií SAP nebol v roku 2018 zrealizovaný. V rámci prípravy podkladov k verejnemu obstarávaniu MF SR rozhodlo o zapojení tých OVM, ktoré boli zapojené aj v predchádzajúcej zmluve na zabezpečenie podpory licencií SAP – teda MV SR a MŠV VaŠ SR.

Opatrenie sa čiastočne plní, využívanie a potreba licencií nie sú vždy pred vyhlásením VO predmetom komplexnej analýzy.

5 Vzdelávanie

5.1 Zhrnutie

Plnenie opatrení počas roka 2018 bolo pomalé. Úspora 3 mil. eur, definovaná v revízii výdavkov, nebola dosiahnutá¹³⁹. Z dôvodu časového nesúladu IJ odporučila v PIS 2018 zjednotiť termíny 4 opatrení revízie výdavkov so schváleným IP NPRVaV¹⁴⁰. K úprave do konca roka 2018 nedošlo.

MŠVVaŠ SR nepredložilo v roku 2018 návrh konkrétnych opatrení na podporu racionalizácie siete škôl. Transparentné zverejnenie všetkých typov výdavkov, financovaných cez dohodovacie konanie sa nezrealizovalo. Vyčíslená úspora 1 mil. eur nebola do 12/2018 dosiahnutá.

V rozpore s odporúčaním revízie výdavkov je od 1.1.2018 účinná neobmedzená platnosť kreditov na kreditové príplatky.

Počas roka 2018 iniciovalo MŠVVaŠ SR **nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch**, ktorý mal upraviť príplatky za kredity, proces atestácií, zvýšiť kvalitu poskytovaného vzdelávania a objektivitu testovaní. **Napriek dlhej legislatívnej príprave nebol zákon do 12/2018 prijatý. V čase finalizácie tejto správy bol zákon o PZ a OZ schválený v NR SR¹⁴¹.**

Schválením novely zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme¹⁴² v 10/2018 boli **k 1.1.2019 zvýšené tarifné platy v školstve o 10 %**.

Platy mladých učiteľov zaostávajú naďalej viac ako v zahraničí. V roku 2016 zarábali učitelia na základnej škole vo veku 25 – 34 rokov v priemere len 61 % platu vysokoškolsky vzdelaných rovesníkov, v OECD to bolo 97%¹⁴³. V schválenom RVS¹⁴⁴ na roky 2019-2021 bola vyčlenená suma na zvýšenie plátov mladých učiteľov s účinnosťou od 1.9.2019, čo je predpokladom implementácie tohto opatrenia. Zmena legislatívy, upravujúca zvýšenie plátov začínajúcich učiteľov, nebola počas roka 2018 zrealizovaná.

Opatrenia zvyšujúce podiel bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu, neboli prijaté. Úspora 2 mil. eur nebola dosiahnutá. V 01/2019 MŠVVaŠ SR upravilo za účelom plnenia tohto opatrenia *Metodiku rozpisu dotácie zo ŠR pre verejné vysoké školy na rok 2019*. IJ nepovažuje túto zmenu za spôsob dosiahnutia výsledku opatrenia.

IJ oceňuje vypracovanie pasportizácie nehnuteľného majetku s plánom optimalizácie využitia priestorov v správe ministerstva a PRO, pozitívne výsledky sa očakávajú od roku 2021. V rámci analýzy centralizácie podporných služieb MŠVVaŠ SR definovalo harmonogram spustenia spoločného VO, s predpokladanou úsporou v horizonte 5 rokov vo výške 4,4 mil. eur.

Optimalizácia celkovej štruktúry a činností organizácií priamo riadených ministerstvom bola realizovaná minimálne. Rezort pripravil pre rok 2019 novú štruktúru PHÚ¹⁴⁵ s presným vymedzením personálnej a finančnej náročnosti úloh a nastavil jednotné pravidlá pre uzatváranie kontraktov. Čo sa však týka úpravy počtu PRO, MŠVVaŠ SR neodporučilo v rámci revízie štatútov za účelom optimalizácie žiadne úpravy. Zlúčenie NÚCŽV so ŠIOV sa z dôvodu súdnych sporov posunulo počas roka 2018 na 06/2019. V roku 2018 neboli dosiahnuté žiadne úspory, konečné výdavky NÚCŽV boli oproti schválenému rozpočtu dokonca o 11% vyššie¹⁴⁶.

¹³⁹ 1 mil. eur z titulu racionalizácie siete škôl, 2 mil. eur v prípade prijatia opatrení na zvýšenie podielu študentov s ukončeným titulom Bc..

¹⁴⁰ Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania a akčný plán č. 1 Implementačného plánu NPRVaV bol schválený uznesením vlády SR č. 302/2018.

¹⁴¹ <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=7111>

¹⁴² <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/318/>

¹⁴³ Zdroj: OECD Education at a Glance 2018, ISCP (štvrtročný výkaz o cene práce), prepočty OAVP.

¹⁴⁴ Rozpočet verejnej správy

¹⁴⁵ Plán hlavných úloh

¹⁴⁶ Zdroj RIS (Rozpočtový informačný systém), viac informácií v Tabuľke 61.

Tabuľka 53: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MŠVVaŠ SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Zosúladiť termíny a merateľné ukazovatele revízie výdavkov s IP NPRVaV	
Definovať konkrétne opatrenia na podporu racionalizácie siete základných škôl	
Zverejniť výsledky dohodovacích konaní podľa typov nákladov na webe MŠVVaŠ SR (2015-2017) a od 2018 pravidelne	
Zrušiť možnosť získať nové kredity na kreditový príplatok	
Pripraviť riešenie na zvýšenie podielu bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu a zároveň sa zúčastňovať verejnej diskusie k spoločenskému vnímaniu bakalárov na pracovnom trhu	
Optimalizovať štruktúru a činnosti priamo riadených organizácií	

Zdroj: IJ

Hlavné odporúčania IJ pre MŠVVaŠ SR do 30.4.2019:

- ✓ Predložiť ÚV SR úpravu legislatívy, ktorá podporí racionalizáciu siete škôl
- ✓ Predložiť ÚV SR návrh legislatívnej úpravy zákona č. 553/2003 Z. z. na zvýšenie plátov začínajúcich učiteľov s účinnosťou od 1.9.2019

Hlavné odporúčania IJ pre MŠVVaŠ SR do 30.6.2019:

- ✓ Prijatť nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch v súlade s opatreniami revízie výdavkov
- ✓ Zrušiť možnosť získať nové kredity na kreditový príplatok
- ✓ Spustiť proces centrálného obstarávania vybraných služieb
- ✓ Minimalizovať a transparentne monitorovať náklady NÚCŽV v súvislosti so zlúčením so ŠIOV

Hlavné odporúčania IJ ÚV pre MŠVVaŠ SR do 31.12.2019:

- ✓ Pravidelne zverejňovať metodiku pridelovania financií prostredníctvom DK vrátane kompletných výsledkov u všetkých zriaďovateľov, ktorí o dofinancovanie požiadali

Tabuľka 54: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na vzdelávanie v roku 2018

	VZDELÁVANIE	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia ¹⁴⁷	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
REGIONÁLNE ŠKOLSTVO								
1	Prijať opatrenia na podporu racionalizácie siete základných škôl	MŠVVaŠ SR	2018-2020	-				
2	Zrušiť možnosť získať kredity na kreditový príplatok	MŠVVaŠ SR	06/2018	06/2019				
3	Výraznejšie zvýšiť platy pedagogických a odborných zamestnancov na začiatku kariéry úpravou zohľadňovania dĺžky praxe	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
4	Zvyšovať priemerné platy pedagogických a odborných zamestnancov, resp. vysokoškolských učiteľov	MŠVVŠ SR	01/2021	-				
5	Úpravou atestačného konania zlepšiť väzbu medzi odmeňovaním a kvalitou pedagogických a odborných zamestnancov	MŠVVaŠ SR	06/2018	06/2019				
6	Zvýšiť podiel odmien a osobného príplatku na celkovom plate pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	06/2018	12/2019				
7	Prijať opatrenia na zvýšenie podielu praxe pri príprave budúcich pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				
8	Zvýšiť relevantnosť a objektivnosť externých testovaní a prostredníctvom testovaní na vzorkách hodnotiť vzdelávací systém	MŠVVaŠ SR, NÚCEM	01/2019	-				
9	Posilniť a skvalitniť ponuku vzdelávacích aktivít pre pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR, MPC	01/2019	-				
10	Zreálniť personálnu a prevádzkovú náročnosť jednotlivých typov škôl	MŠVVaŠ SR, ŠIOV	12/2018	06/2019				
11	Pri alokácii zdrojov školám zohľadňovať dĺžku praxe pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	12/2019	-				
VYSOKÉ ŠKOLY A VEDA								
12	Prijať opatrenia na zvýšenie podielu bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu	MŠVVaŠ SR	12/2018	06/2019				
13	Upraviť podmienky pre realizáciu profesijne orientovaných bakalárskych programov	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				
14	Reformovať proces akreditácie a akreditačnú autoritu v súlade s ESG 2015	MŠVVaŠ SR	01/2018 (proces akreditácie) 01/2021 (členstvo v ENQA)	-				
15	Zaviest' tzv. "informed peer review" hodnotenie tvorivej činnosti vysokých škôl	MŠVVaŠ SR	01/2021	-				
16	Zvýšiť podiel súťažných grantov (najmä APVV a VEGA) vo verejných výdavkoch na vedu	MŠVVaŠ SR	12/2018	12/2019				
INVESTÍCIE A VÝDAVKY								

¹⁴⁷ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

	VZDELÁVANIE	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia ¹⁴⁷	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
17	Vypracovať a zverejniť investičný plán rezortu školstva, bez ohľadu na zdroj financovania	MŠVVaŠ SR	10/2017	priebežne				
18	Rozpočtovať a následne aktualizovať všetky plánované investície na úrovni investičných akcií	MŠVVaŠ SR	10/2017	priebežne				
19	Vypracovať rezortnú metodiku pre CBA, ktorá bude vychádzať z Rámca hodnotenia verejných investícií a špecifikuje parametre pre rezort školstva	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
20	Pre investície vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu CBA v súlade s platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MŠVVaŠ SR	06/2018	priebežne				
21	Posúdiť projekt Accord	MŠVVaŠ SR (predloženie) a MF SR (posudok)	V procese pripomienkovania JASPERS ¹⁴⁸	12/2019				
22	Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov, vrátane podriadených organizácií rezortu	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				
23	Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
24	Aktualizovať analýzu centralizácie podporných služieb a optimalizácie priestorov a podriadených organizácií rezortu	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
25	Optimalizovať štruktúru a činnosti priamo riadených organizácií	MŠVVaŠ SR	12/2018	06/2019				
DÁTA ANALÝZA								
26	Zabezpečiť prepojenie administratívnych databáz o absolventoch stredných a vysokých škôl a pripraviť a realizovať absolventské a zamestnávateľské prieskumy	MŠVVaŠ SR, SP, ÚPSVaR	01/2019	-				
27	Realizovať pilotný prieskum atraktivity učiteľskej profesie	MŠVVaŠ SR, MF SR	01/2018	-				

¹⁴⁸ Najneskôr 30 dní pred predložením veľkého projektu do IQR (Independent Quality Review – Nezávislé posúdenie kvality)

5.2 Regionálne školstvo

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Prijať opatrenia na podporu racionalizácie siete základných škôl	MŠVVaŠ SR	2018-2020					
2	Zrušiť možnosť získať kredity na kreditový príplatok	MŠVVaŠ SR	06/2018	06/2019				
3	Výraznejšie zvýšiť platy pedagogických a odborných zamestnancov na začiatku kariéry úpravou zohľadňovania dĺžky praxe	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
4	Zvyšovať priemerné platy pedagogických a odborných zamestnancov, resp. vysokoškolských učiteľov	MŠVVŠ SR	01/2021	-				
5	Úpravou atestačného konania zlepšiť väzbu medzi odmeňovaním a kvalitou pedagogických a odborných zamestnancov	MŠVVaŠ SR	06/2018	06/2019				
6	Zvýšiť podiel odmien a osobného príplatku na celkovom plate pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	06/2018	12/2019				
7	Prijať opatrenia na zvýšenie podielu praxe pri príprave budúcich pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				
8	Zvýšiť relevantnosť a objektivnosť externých testovanií a prostredníctvom testovanií na vzorkách hodnotiť vzdelávací systém	MŠVVaŠ SR, NÚCEM	01/2019	-				
9	Posilniť a skvalitniť ponuku vzdelávacích aktivít pre pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR, MPC	01/2019	-				
10	Zreálniť personálnu a prevádzkovú náročnosť jednotlivých typov škôl	MŠVVaŠ SR, ŠIOV	12/2018	06/2019				
11	Pri alokácii zdrojov školám zohľadňovať dĺžku praxe pedagogických zamestnancov	MŠVVaŠ SR	12/2019	-				

1. Prijaté opatrenia na podporu racionalizácie siete základných škôl

V dôsledku negatívneho demografického vývoja je sieť ZŠ menej efektívna ako v minulosti. Revízia výdavkov preto odporučila prijať v horizonte 3 rokov (2018-2020) opatrenia na podporu racionalizácie siete škôl.

MŠVVaŠ SR malo podľa Implementačného plánu¹⁴⁹ (IP) do 09/2018 definovať jasné opatrenia, ktoré podpora racionalizáciu siete ZŠ, pričom do začiatku školského roka 2019/2020 ich má aj prijať¹⁵⁰.

¹⁴⁹ http://www.vlada.gov.sk/data/files/7278_implementation-plan-2018-revizia-vydavkov-na-vzdelavanie.pdf

¹⁵⁰ Revízia výdavkov už indikovala konkrétne opatrenia formou potenciálnych riešení racionalizácie, napr. zvýšením efektívnosti regulačných nástrojov (nastavenie presných pravidiel uplatňovania „minimálnych limitov“ na triedu a na školu, definovanie kontrolného a sankčného

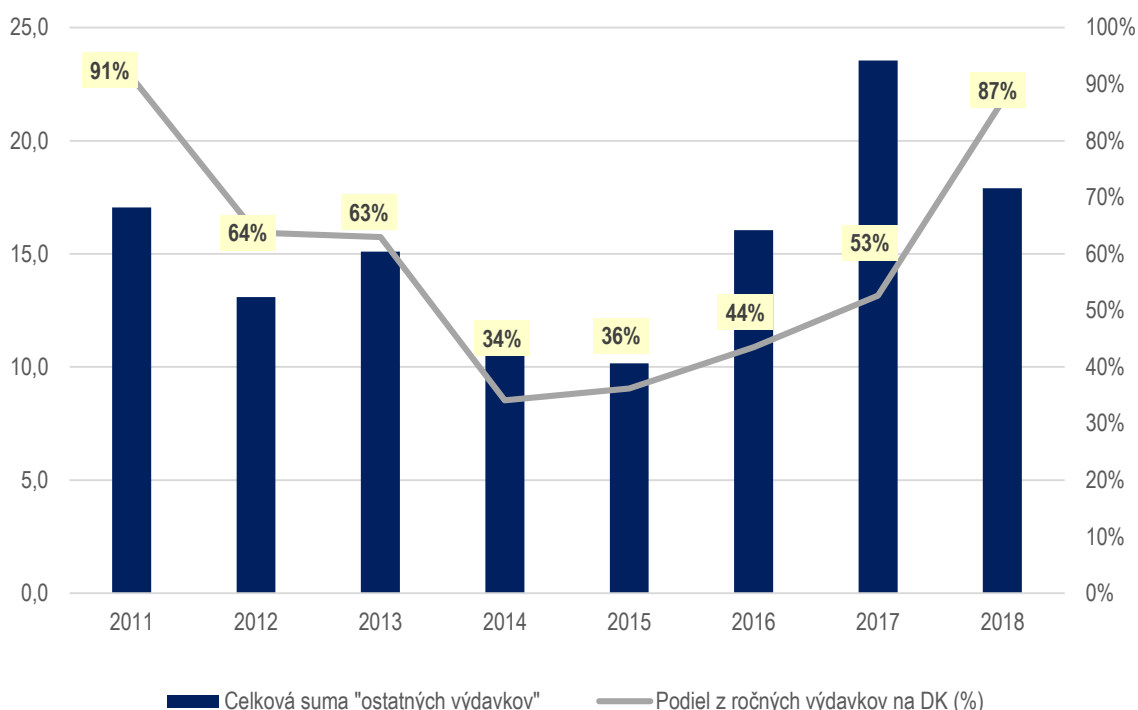

Zefektívnenie siete ZŠ by malo podľa revízie výdavkov priniesť úsporu vo výške 12 mil. eur (2018-2020), pričom v roku 2018 mala dosiahnuť 1 mil. eur.

MŠVVaŠ SR môže od roku 2013 uložiť zriaďovateľovi racionalizačné opatrenia ako podmienku získania dodatočných financií, o ktoré požiadal v rámci DK. Môže ísť o zníženie počtu tried, počtu zamestnancov, zrušenie školy alebo iné opatrenia, ktorými sa zvýši efektívnosť a hospodárnosť využívania pridelených finančných prostriedkov¹⁵¹. Racionalizačné opatrenia boli doteraz uplatnené iba jednorazovo v roku 2013¹⁵². Preskúmaním prešli len zriaďovatelia, ktorí požiadali o financie cez DK v danom roku.

Celkovo sú výsledky zo zverejnených údajov na webovej stránke MŠVVaŠ SR o DK nejasné¹⁵³, chýba jasná definícia všetkých typov výdavkov. Najvyšší podiel z celkových výdavkov (okrem roka 2016) tvorili práve „ostatné výdavky“¹⁵⁴. V rokoch 2011 a 2018 predstavovali viac ako 85 % ročných výdavkov na DK (Graf 20).

Graf 20: Ostatné výdavky financované cez DK (v mil. eur)

Zdroj: Konečné upravené rozpočty pre zriaďovateľov na roky 2011-2018, MŠVVaŠ SR, spracovanie IJ

mechanizmu). Zároveň je však nevyhnutná aj aktívna komunikácia so všetkými zúčastnenými stranami, za účelom diskusie k určitým typom nákladov miest a obcí (napr. dopravné, zavádzanie školských autobusov), atď.

¹⁵¹ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení, §8c, bod 7.

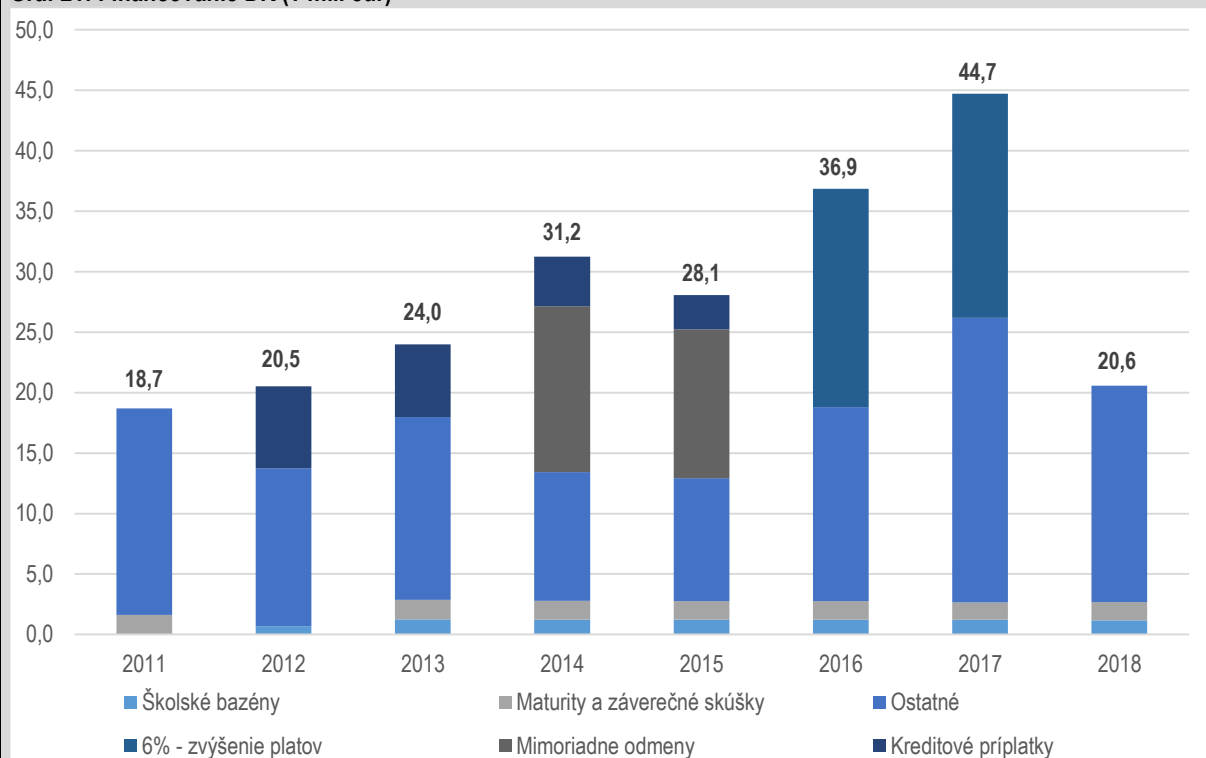
¹⁵² Zdroj: Možnosti racionalizácie siete základných škôl (štúdia OAVP), <http://www.minedu.sk/data/att/10293.pdf>.

¹⁵³ <http://www.minedu.sk/normativne-financovanie/>

¹⁵⁴ V zmysle § 8c) zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.

Box 4: Typy výdavkov financované cez DK počas 2011-2018

Priemerná výška finančných prostriedkov, určená na dofinancovanie potrieb jednotlivých škôl prostredníctvom DK, predstavovala počas posledných 8 rokov 28 mil. eur.

Graf 21: Financovanie DK (v mil. eur)

Zdroj: Konečné upravené rozpočty pre zriaďovateľov na roky 2011-2018, MŠVVaŠ SR

Pozn: V rokoch 2011 -2012 sú v časti „ostatné“ uvedené financie z časti „Dohodovacie konanie, úpravy rozpočtu“.

V rokoch 2016 a 2017 predstavovali veľkú časť výdavkov sumy, určené na **zvýšenie plátov PZ a OZ**¹⁵⁵, obe s účinnosťou od 1.septembra daného roka. Koncom roka 2014 a 2015 boli prostredníctvom DK financované aj **mimoriadne odmeny**¹⁵⁶ zamestnancom škôl. Signifikantný nárast podielu PZ, poberajúcich kreditové príplatky (nárast v roku 2015 v porovnaní s rokom 2011 o 49%¹⁵⁷) nebol v rokoch 2012 až 2015 dostatočne zohľadnený pri kalkulácii normatívnych príspevkov na začiatku roka¹⁵⁸. Z tohto dôvodu sa prostredníctvom DK v závere jednotlivých rokov financovali aj **kreditové príplatky**.

Zdroj: MŠVVaŠ SR, spracovanie IJ

Napriek príprave legislatívy¹⁵⁹ MŠVVaŠ SR nepredložilo IJ do 12/2018 žiadne konkrétne opatrenia, ktoré by viedli k podpore racionalizácie siete škôl. Vyčíslená úspora 1 mil. eur pre rok 2018 nebola dosiahnutá. Transparentné vykazovanie všetkých typov výdavkov financovaných cez DK sa neuskutočnilo. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Odporúčanie IJ: Do 30.4.2019 predložiť na schválenie vlády SR úpravu legislatívy, ktorá podporí racionalizáciu siete škôl. V súlade s návrhom opatrení vyčísliť aj plánovanú úsporu. Pravidelne zverejňovať metodiku pridelovania

¹⁵⁵ Zákon č. 217/2016 Z.z., <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2016/217/> a Zákon č.202/2017, <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2017/202/>

¹⁵⁶ Rok 2014- <https://www.minedu.sk/dohodovacie-konanie-november-2014/>, rok 2015-<https://www.minedu.sk/dohodovacie-konanie-november-2015/>

¹⁵⁷ Revízia výdavkov na vzdelávanie, <https://www.finance.gov.sk/sk/finance/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/skolstvo/>

¹⁵⁸ Normatívne príspevky pre školy a zriaďovateľov zahŕňali finančné prostriedky na kreditové príplatky (KP) pre tých zamestnancov, ktorí mali nárok na vyplácanie kreditového príplatku k 15.9. predchádzajúceho roka.

¹⁵⁹ Návrh novely zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) ako aj návrh nového zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, ktorými by sa mali upraviť podmienky na zaraďovanie a vyradovanie škôl zo siete. MŠVVaŠ SR plánuje aj vyhodnotiť vplyv racionalizačných opatrení, realizovaných v roku 2013. Obe úpravy aktuálnej legislatívy by mali byť v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády SR na rok 2019 predložené na rokovanie vlády v 04/2019.

financií prostredníctvom DK vrátane kompletných výsledkov u všetkých zriaďovateľov, ktorí o dofinancovanie požiadali.

2. Zrušiť možnosť získať kredity na kreditový príplatok

Revízia výdavkov poukázala na skutočnosť, že kreditový príplatok sa viaže na samotné absolvovanie vzdelávacích programov. Neposudzuje sa pritom, ako tieto programy prispeli k skvalitneniu práce pedagóga¹⁶⁰.

V súlade s IP mala byť k 06/2018 zrušená možnosť získavania nových kreditov na príplatok. V súlade s takýmto predpokladom bola vyčíslená úspora 5 mil. eur v roku 2019 a 10 mil. eur. v roku 2020.

S účinnosťou od 1.1.2018¹⁶¹ je **doba platnosti kreditov neobmedzená**. V 01/2018 MŠVVaŠ SR zverejnilo predbežnú informáciu (PI) k návrhu nového zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorý počas 07-08/2018 prešiel MPK. Termín predloženia zákona na rokovanie vlády SR bol počas roka posunutý z 04/2018 na 08/2018, napriek tomu nebol dodržaný. Dňa 17.12.2018 prerokovala návrh zákona Hospodárska a sociálna rada (HSR). Rada však z dôvodu nesúhlasu KOZ SR a ZMOS-u nedospela k dohode. Dňa 18.12.2018 bolo rokovanie Legislatívnej rady vlády SR (LRV) o návrhu zákona z dôvodu rozporu s MF SR¹⁶² prerušené.

V 04/2019 bol vládny návrh zákona¹⁶³ schválený NR SR¹⁶⁴. Súčasný kreditový príplatok by mal byť **nahradený postupne príplatkom za profesijný rozvoj**. Ten by mal byť uznaný za absolvovanie vymedzených typov vzdelávania¹⁶⁵.

IJ v spolupráci s MŠVVaŠ SR vyhodnotí plnenie opatrenia na základe verzie zverejnenej v Zbierke zákonov (ZZ). **K 31.12.2018 sa opatrenie neplní.**

Odporúčanie IJ: Zrušiť možnosť získavania nových kreditov na účely príplatkov. Čo sa týka legislatívy, v minulosti boli už aj zo strany MŠVVaŠ SR formulované odporúčania, s ktorými sa IJ stotožňuje. IJ navrhuje posúdiť vyňatie celkového spôsobu odmeňovania pedagogických a odborných zamestnancov zo zákona č. 553/2003 Z. z. a podrobnejšie ho riešiť len v zákone o pedagogických a odborných zamestnancoch¹⁶⁶.

3. Výraznejšie zvýšiť platy pedagogických a odborných zamestnancov na začiatku kariéry úpravou zohľadňovania dĺžky praxe

Už v PVV 2016-2020 sa vláda SR zaviazala, že „*zvyšovanie finančného ocenenia sa bude realizovať u všetkých kategórií pedagogických a odborných zamestnancov s osobitným dôrazom na začínajúcich učiteľov*“. Platy mladých učiteľov zaostávajú naďalej viac ako v zahraničí. V roku 2016 zarábali učitelia na základnej škole vo veku 25 – 34 rokov v priemere len 61 % platu vysokoškolsky vzdelaných rovesníkov, v OECD to bolo 97%¹⁶⁷.

V súlade s IP mala byť v 01/2018 zrealizovaná zmena legislatívy, upravujúca zvyšovanie plátov pedagogických a odborných zamestnancov na začiatku ich kariéry. V IP bol definovaný návrh zvýšenia platovej tarify o 9,5 %, následné zvyšovanie o 0,25 % pre 1 až 8 rokov započítanej praxe, od 9. roku započítanej praxe zvýšenie o 0,5 %.

¹⁶⁰ Revízia výdavkov na vzdelávanie, <https://www.finance.gov.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/skolstvo/>

¹⁶¹ K 1.1.2018 nadobudol účinnosť Čl. I. novelizačný bod 32 zákona č. 390/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

¹⁶² Návrh zákona nebol krytý z rozpočtu VS na roky 2019-2021.

¹⁶³ Vláda SR schválila návrh v 01/2019, <http://www.rokovanie.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-17232?prefixFile=u>

¹⁶⁴ <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=7111>

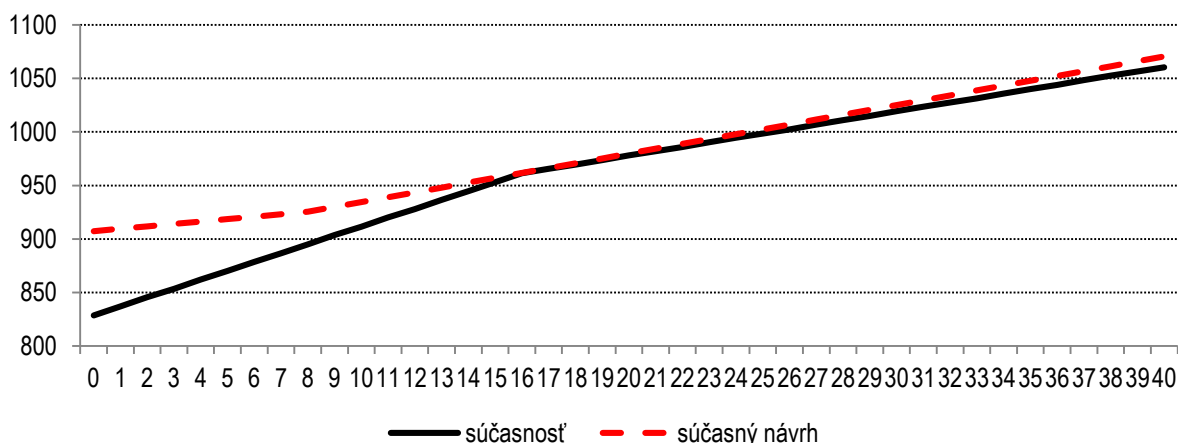
¹⁶⁵ Pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi uzná príplatok za profesijný rozvoj za úspešné absolvovanie rozširujúceho štúdia, špecializačného vzdelávania, inovačného vzdelávania a štátnej jazykovej skúšky.

¹⁶⁶ Zdroj: Správa o stave školstva na Slovensku a o systémových krokoch na podporu jeho ďalšieho rozvoja, september 2013 (autor Mederly) – vyňať odmeňovanie učiteľov zo zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a riešiť ho v rámci zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch; dôvodom je umožniť podrobnejšie zohľadnenie výkonu činnosti učiteľa pri určovaní jeho ohodnotenia.

¹⁶⁷ Zdroj: OECD Education at a Glance 2018, ISCP (štvrtročný výkaz o cene práce), prepočty OAVP.

Graf 22: Ukážka platovej triedy 7 (pracovná trieda 1) a vplyv na zvýšenie tarifného platu

Pozn.: Graf zohľadňuje platové tarify pedagogických a odborných zamestnancov od 1.1.2019.

Zdroj: MŠVVaŠ SR (OAVP)

Návrh RVS na roky 2019 až 2021 vyčlenil v časti Hlavná kniha - výdavky ŠR s účinnosťou od 1.9.2019 na realizáciu zvýhodneného odmeňovania začínajúcich učiteľov 10 mil. eur. MŠVVaŠ SR do 12/2018 nepredložilo ÚV SR návrh úpravy zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorým by sa nastavil systém zvyšovania plátov.

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

Odporúčanie IJ: Do 30.4.2019 predložiť ÚV SR návrh legislatívnej úpravy zákona č. 553/2003 Z. z. na zvýšenie plátov začínajúcich učiteľov s účinnosťou od 1.9.2019.

4. Zvyšovať priemerné platy pedagogických a odborných zamestnancov, resp. vysokoškolských učiteľov

Revízia výdavkov vyčíslila odhadované finančné prostriedky, potrebné k navýšeniu resp. plošnej valorizácii plátov pedagogických a odborných zamestnancov v celkovej výške 645,3 mil. eur (2018-2020)¹⁶⁸. Scenár vychádzal z plánovaného zvyšovania plátov v súlade s PVV SR, t. j. navýšenie o 6 % od 1.9.2016, do roku 2020 každý rok (okrem roku 2017). Pre rok 2018 bola v IP vyčíslená odhadovaná suma 103,4 mil. eur¹⁶⁹.

K 1.9.2017 bola mimo PVV SR schválená 6 %-ná valorizácia plátov, na základe ktorej hodnotí IJ opatrenie pre rok 2018 ako splnené.

V 10/2018 bola schválená novela zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme¹⁷⁰. Touto novelou sa od 1.1.2019 zvýšili platové tarify pedagogických, odborných zamestnancov, učiteľov vysokých škôl a výskumných a vývojových zamestnancov o 10 %. Finančný dopad bol zohľadnený v schválenom RVS na roky 2019-2021, pričom odhadovaný ročný nárast osobných výdavkov je 147 mil. eur.

5. Úpravou atestačného konania zlepšiť väzbu medzi odmeňovaním a kvalitou pedagogických a odborných zamestnancov

Súčasný spôsob vykonávania atestácií je príliš formálny a nedokáže dostatočne posúdiť úroveň profesijných kompetencií pedagógov. Významným problémom je aj nedostatočne zabezpečená kvalita inštitúcií poskytujúcich atestácie¹⁷¹. V súlade s IP mala byť do 06/2018 zrealizovaná úprava atestačného konania.

¹⁶⁸ Vrátane rezortných stredných a vysokých škôl.

¹⁶⁹ Vypočítané ako 6 % nárast z „predpokladaného rozpočtu“ pre rok 2017, bez schválenej valorizácie od 1.9.2017.

¹⁷⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/318/>

¹⁷¹ Revízia výdavkov na vzdelávanie, <https://www.finance.gov.sk/sk/finance/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/skolstvo/>

Návrh nového zákona o PZ a OZ má zaviesť tzv. atestačné portfólio. Keďže zákon nebol do 12/2018 schválený, **opatrenie sa k 31.12.2018 neplní**. IJ v spolupráci s MŠVVaŠ SR vyhodnotí plnenie opatrenia na základe verzie, zverejnenej v Zbierke zákonov (ZZ).

6. Zvýšiť podiel odmien a osobného príplatku na celkovom plate pedagogických zamestnancov

Odmeňovanie PZ je definované Zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. V súlade s IP revízie výdavkov mali byť do 06/2018 prijaté opatrenia na zvýšenie podielu odmien a osobného príplatku.

Revízia výdavkov definovala zdroj finančných prostriedkov na zvýšenie podielu odmien a osobných príplatkov z finančnej úspory, vyplývajúcej zo zrušenia kreditov. Vzhľadom na neobmedzenú platnosť kreditov od 1.1.2018, k 31.12.2018 nebola dosiahnutá žiadna úspora pre účely zvýšenia podielu odmien a osobných príplatkov. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

7. Prijat' opatrenia na zvýšenie podielu praxe pri príprave budúcich pedagogických zamestnancov

Revízia výdavkov poukázala na nedostatočnú praktickú prípravu budúcich učiteľov¹⁷². Študenti pedagogických fakúlt by mali absolvovať zásadne vyšší počet hodín praktickej prípravy priamo v školskom prostredí. V súlade s IP, MŠVVaŠ SR má prijat' do 01/2019 opatrenia na zvýšenie podielu praxe.

K plneniu opatrenia čiastočne prispela aktualizácia štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre skupinu odborov 76 Učiteľstvo. K 09/2017 boli aktualizované výkonové a obsahové štandardy pre praktické vyučovanie v študijnom odbore „učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo“¹⁷³.

MŠVVaŠ SR pripravilo v 11/2018 návrh výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP¹⁷⁴. Cieľom je podpora prepojenia vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe v oblasti skvalitnenia prípravy budúcich pedagogických a odborných pracovníkov. Realizovaná má byť prostredníctvom podpory spolupráce VŠ s cvičnými školami¹⁷⁵. Výzva nebola do 12/2018 vyhlásená¹⁷⁶. Ak bude vyhlásená v 1Q2019, prvé výsledky projektov budú merateľné najskôr v roku 2020¹⁷⁷. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Odporúčanie IJ: Vzhľadom na charakter a účel prostriedkov z EŠIF je vyhlásenie výziev len doplnkovým opatrením k zdrojom štátneho rozpočtu. IJ odporúča MŠVVaŠ SR preukázať, ako výstupy dopytovo-orientovaných projektov pomôžu v zlepšení kvality vykonávania praxí a akú budú mať pridanú hodnotu pre pripravovanú stratégiu koncepcie prípravy budúcich pedagogických zamestnancov¹⁷⁸.

8. Zvýšiť relevantnosť a objektivnosť externých testovaní a prostredníctvom testovaní na vzorkách hodnotiť vzdelávací systém

V súlade s IP, MŠVVaŠ SR má do 01/2019 prijat' legislatívu, upravujúcu externú administráciu externých celoštátnych testovaní tak, aby bola do konca roka 2020 zavedená na všetkých školách.

¹⁷² Praktická príprava (hospitačné, výstupové praxe) zaberá z hľadiska časovej dotácie v študijných programoch učiteľstva na Slovensku v priemere len 5 – 8 % z celkového času štúdia (MŠVVaŠ SR, 2012).

¹⁷³ Nový ŠVP presne vymedzil minimálny počet hodín odbornej praxe v externej forme štúdia v študijnom odbore 7649 M/7649 N učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo tak, aby bol približne v rovnakom rozsahu štúdia ako v dennej štvorročnej forme štúdia a v dennej pomaturitnej kvalifikačnej forme štúdia, čím sa zabezpečilo zvýšenie podielu praxe žiakov v tomto študijnom odbore.

¹⁷⁴ OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-01 s názvom „Prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe v oblasti skvalitnenia prípravy budúcich pedagogických a odborných zamestnancov“.

¹⁷⁵ V rámci prípravy študentov na povolanie učiteľa, prepojenia teoretického a praktického vzdelávania s dôrazom na inováciu praxe študentov vrátane mentoringu, sieťovania informácií a vzdelávania cvičných učiteľov.

¹⁷⁶ Začiatkom roka 2019 boli upravené jednotkové náklady „pedagogickej praxe“ v súlade so schválenou Metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2019.

¹⁷⁷ Zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7416_implementacny-plan-2019—revizia-vydavkov-na-vzdelavanie.pdf

¹⁷⁸ Podľa NPRVaV má byť realizovaná v roku 2021.

Od 09/2018 bolo rozšírené externé testovanie žiakov 9. ročníka (T9) ZŠ aj na všetky gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom¹⁷⁹.

MŠVVaŠ SR plánuje zrealizovať ďalšie legislatívne zmeny, ktoré majú napomôcť k zvýšeniu objektivity testovaní:

- zavedením externého dozoru pedagogických zamestnancov iných základných škôl prostredníctvom nového zákona o PZ a OZ,
- zavedením externého dozoru pri písomných maturitných skúškach novelou zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

K plneniu opatrenia má napomôcť aj **vytvorenie koncepcie zavedenia externých overovacích testovaní**, ktorú realizuje NÚCEM formou grantu.

Box 5 : Projekt NÚCEM - zavedenie externých overovacích testovaní

NÚCEM pracuje na vytvorení koncepcie zavedenia externých overovacích testovaní na národnej úrovni. Cieľom projektu „*Vyvíjanie overovacích testov pre primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie*“ je príprava nového typu testov zo slovenského jazyka a matematiky pre základné školy. Na rozdiel od normatívnych testov, ktoré sa v súčasnosti využívajú najmä na porovnávanie výsledkov žiakov pri národných testovaniach, overovacie testy dokážu lepšie hodnotiť úroveň vedomostí a zručností žiakov vo vzťahu ku kritériám a štandardom stanoveným v štátnych kurikulárnych dokumentoch. S pomocou expertov z oblasti medzinárodného pedagogického výskumu a praxe budú v projekte zaškolení domáci odborníci a výskumníci, ktorí si osvoja metodiku tvorby overovacích testov a vytvoria vzorové pilotné testy pripravené na implementáciu.

Projekt sa realizuje počas rokov 2018 – 2020. Poskytovateľom odborných služieb pre NÚCEM s finančnou podporou grantu z EÚ sú 2 výskumné inštitúcie - Univerzita v Stuttgarte (Nemecko) a vzdelávacia nadácia INNOVE (Estónsko). NÚCEM je prijímateľom služieb, know-how a expertízy získanej z oboch inštitúcií. Počas roka 2018 sa definoval harmonogram jednotlivých aktivít ako aj zodpovednosti všetkých zúčastnených strán.

Prvé výstupy projektu (vytvorenie úloh pre 4 testy) sú odhadované na 12/2019. Zostavenie a pilotné overenie testov na vzorkách škôl sa plánuje v roku 2020.

Riziká projektu podľa NÚCEM: Keďže implementácia projektu na strane prijímateľa služieb (NÚCEM) nemôže byť financovaná z grantových prostriedkov, NÚCEM bude žiadať MŠVVaŠ SR o poskytnutie finančných prostriedkov. Výška finančných prostriedkov pre rok 2019 predstavuje 14 000 eur¹⁸⁰ (personálne, prevádzkové náklady NÚCEM). Otázna je následná udržateľnosť projektu v školskej praxi, keďže po jeho ukončení budú potrebné ďalšie finančné zdroje na vyvíjanie týchto inovatívnych testov.

Zdroj: NÚCEM

Koncept testovacích centier

Počas náhradného termínu externej a písomnej formy „Maturity 2019“ plánuje NÚCEM u 100-150 maturantov overiť funkčnosť tzv. konceptu testovacích centier. Všetky procesy, ktoré sú náročné na tlač a doručovanie do škôl budú realizované prostredníctvom počítačov. Žiaci budú testovaní on-line prostredníctvom testovacieho systému E-test, ktorý poskytne žiakom okamžitý predbežný výsledok.

Takýto typ testovania by v budúcnosti v prípade plošného nastavenia zefektívnil distribúciu testov, zautomatizoval proces testovania ako aj zvýšil kvalitu hodnotenia testových úloh. Centrálne hodnotenie testov prostredníctvom počítačov by zabezpečilo minimalizáciu chybovosti a zároveň maximalizovalo objektivitu hodnotenia. **Pre realizáciu takéhoto testovania je však nutné zabezpečiť nevyhnutnú technickú vybavenosť škôl**, čo z krátkodobého hľadiska prinesie dodatočné výdavky. Ich výška nebola zatiaľ kvantifikovaná.

Úprava aktuálnej legislatívy, vedúcej k zvýšeniu objektivity a kvality testovaní nebola do 12/2018 prijatá. Testovanie na vzorkách škôl je plánované až v roku 2020. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

¹⁷⁹ Zákon č. 210/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

¹⁸⁰ Upravená suma koncom roka 2018, v PIS 2018 bol uvedený len odhad.

9. Posilniť a skvalitniť ponuku vzdelávacích aktivít pre pedagogických zamestnancov

V súlade s IP má MŠVVaŠ SR do 01/2019 prijať konkrétne opatrenia na zlepšenie kvality vzdelávania pedagogických zamestnancov.

Kontinuálne vzdelávanie zabezpečuje okrem iných organizácií aj Metodicko-pedagogické centrum (MPC) - rozpočtová organizácia MŠVVaŠ SR. Pri tvorbe ponuky akreditovaných vzdelávacích programov (AVP) MPC zohľadňuje regionálne požiadavky pedagogických a odborných zamestnancov¹⁸¹, požiadavky MŠVVaŠ SR¹⁸², profesijných organizácií, škôl a školských zariadení i samotných účastníkov vzdelávania.

Vzhľadom aj na prebiehajúci legislatívny proces nového zákona o PZ a OZ, ktorý by mal prispieť k zvýšeniu kvality vzdelávania, **sa opatrenie k 31.12.2018 neplní**. Po ukončení legislatívneho procesu IJ v spolupráci s MŠVVaŠ SR vyhodnotí vplyv tohto zákona na plnenie opatrenia.

Od školského roka 2017/2018 je ponuka akreditovaných vzdelávacích programov interaktívna a dostupná v tzv. Centrálnom informačnom systéme (CIS) s možným on-line prihlasovaním¹⁸³ a flexibilne reagujúca na požiadavky PZ i samotných škôl a školských zariadení.

a) Podiel účastníkov kontinuálneho vzdelávania

Tabuľka 55: Akreditované vzdelávacie programy (AVP)

Rok	2015		2016		2017		2018 ¹⁸⁴	
Druh vzdelávania	program (počet)	účastníci (počet)	program (počet)	účastníci (počet)	program (počet)	účastníci (počet)	program (počet)	účastníci (počet)
aktualizačné	302	21 491	93	5 143	102	6 005	106	6 781
špecializačné	12	799	2	107	5	147	4	271
funkčné / funkčné inovačné vzdelávanie	14	2 088	8	2 000	10	2 784	9	3 045
kvalifikačné	8	917						
inovačné	87	12 619	25	1 611	32	2 016	23	1 058
prípravné atestačné vzdelávanie	8	3 805	7	3 890	9	2 093	8	2 468
SPOLU	431	41 719	135	12 751	158	13 045	150	13 623

podiel účastníkov (% z počtu ped. zam.)	58,30%	17,80%	18,10%	18,90% ¹⁸⁵
--	---------------	---------------	---------------	------------------------------

Zdroj: MPC

Vysoký počet účastníkov vzdelávania v roku 2015 bol ovplyvnený implementáciou 6 národných projektov financovaných prostredníctvom OP Vzdelávanie v programovom období 2007 - 2013 (nad rámec rozpočtových prostriedkov MPC). **Podiel účastníkov na kontinuálnom vzdelávaní od roku 2016 vzrástol o 1,1 p.b..**

¹⁸¹ Online záujem PZ a OZ prostredníctvom CIS, zisťovanie spätnej väzby záujmu o vzdelávanie, výstupy z pracovných stretnutí zástupcov regionálneho školstva, žiadosti riaditeľov škôl na vzdelávanie pedagogických kolektívov.

¹⁸² Plán hlavných úloh na príslušný kalendárny rok a pedagogicko-organizačné pokyny na príslušný školský rok.

¹⁸³ Dostupné na <https://mpc-edu.sk/vzdelavanie/ponuky>.

¹⁸⁴ Počet účastníkov zahŕňa aj vzdelávanie v rámci NP Škola otvorená všetkým.

¹⁸⁵ Podiel účastníkov je počítaný z počtu učiteľov zo šk. roku 2017/2018.

Tabuľka 56: Neakreditované formy vzdelávania (NFV)

Rok	2015		2016		2017		2018 ¹⁸⁶	
	počet dní	počet účastníkov	počet dní	počet účastníkov	počet dní	počet účastníkov	počet dní	počet účastníkov
	257	8 320	147	4 724	170	5 190	173	5 490

Zdroj: MPC

Neakreditované formy vzdelávania predstavujú rôzne odborné semináre, workshopy, konferencie, metodické dni, pre ktoré nie je stanovený presný rozsah. Reagujú napr. aj na legislatívne zmeny, či aktuálne problémy v regionálnom školstve.

b) Podiel účastníkov, vzdelávaných priamo v školách

Tento indikátor začalo MPC hodnotiť od roku 2018. Z celkového počtu 13 623 účastníkov AVP bolo **9,1 % pedagogických zamestnancov vzdelávaných priamo v školách** (vzdelávanie školských kolektívov).

c) Podiel účastníkov, spokojných s kvalitou

Začiatkom roka 2018 zrealizovalo MPC *pilotné testovanie spokojnosti účastníkov vzdelávania*, ktorého výsledkom bola zmena formulára a úprava kritérií.

Plošné zisťovanie spokojnosti s absolvovaným vzdelávaním bolo spustené v šk. roku 2018/2019. Každý absolvent vzdelávania dostal notifikáciu na dobrovoľné vyjadrenie spokojnosti so vzdelávaním. Počas 09-12/2018 vyjadrilo svoj názor 784 absolventov vzdelávania (52 % z celkového počtu účastníkov)¹⁸⁷ Z výsledkov online zisťovania vyplynula 98 % spokojnosť so vzdelávaním. MPC sprístupní v roku 2019 výsledky prieskumu v CIS. Celkové výsledky za rok 2019 budú už súčasťou Správy o činnosti MPC za rok 2019.

Odporúčanie IJ: Dosiahnuť v roku 2019 80 % - nú návratnosť dotazníkov. Vytvoriť v CIS možnosť priamo zaslať vedúcemu pedagogickému zamestnancovi svoje pripomienky, postrehy, návrhy týkajúce sa kvality vzdelávania a zabezpečiť ich vyhodnocovanie.

10. Zreálniť personálnu a prevádzkovú náročnosť jednotlivých typov škôl

Zreálnenie príslušných koeficientov personálnej a prevádzkovej náročnosti škôl by malo podľa revízie výdavkov viesť k spresneniu financovania očakávaných nákladov jednotlivých škôl. Nepriamym efektom by malo byť zníženie alokácie normatívnych finančných prostriedkov prostredníctvom dohodovacieho konania (DK). V súlade s IP mali byť do 12/2018 aktualizované koeficienty personálnej a prevádzkovej náročnosti pre výpočet mzdového normatívu. Základom pre úpravu koeficientov je aktualizácia rámcových učebných plánov (RUP) pre školy. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Schválením novely zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní v 06/2018 sa zrušilo znevýhodnenie stredných odborných škôl z dôvodu krátenia normatívu na praktické vyučovanie.

Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV) vypracoval počas 1H2018 aktualizáciu RUP¹⁸⁸ pre SOŠ. V 12/2018 MŠVVaŠ SR schválilo 23 dodatkov k štátnym vzdelávacím programom pre odborné vzdelávanie a prípravu (ŠVP pre OVP), ktorých súčasťou sú upravené RUP. Ich účinnosť je od 1.9.2020.

¹⁸⁶ Počet účastníkov zahŕňa aj vzdelávanie v rámci NP Škola otvorená všetkým.

¹⁸⁷ Absolventi vzdelávania vyjadrovali spokojnosť so vzdelávaním, konkrétne s obsahom vzdelávania, rozsahom vzdelávania, organizáciou vzdelávania, odbornosťou lektora, prístupom lektora k účastníkom, metódami a formami realizovaného vzdelávania, aktívnym učením sa na vzdelávaní, využiteľnosťou nadobudnutých poznatkov a zručností, poskytnutými vzdelávacími materiálmi.

¹⁸⁸ RUP určujú minimálny počet hodín teoretického vyučovania, praktického vyučovania s vymedzením minimálnej dotácie hodín pre praktické cvičenia a minimálnej dotácie hodín pre odborný výcvik/odbornú prax. Rešpektujú požiadavku zamestnávateľov, profesijných a stavovských organizácií na posilnenie praktického vyučovania v odbornom vzdelávaní a príprave. Určujú počet hodín teoretického, najmä však praktického vyučovania, v ktorých sa žiaci delia na skupiny, ako aj minimálny a maximálny počet žiakov v skupine s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, hygienu práce, s cieľom skvalitniť praktickú prípravu žiakov na povolania, resp. odborné činnosti.

Úpravu koeficientov personálnej a prevádzkovej náročnosti (vrátane úpravy počtu normatívoov SOŠ) plánuje rezort realizovať úpravou nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2020. Vplyv úpravy koeficientov na zníženie výšky finančných prostriedkov poskytnutých prostredníctvom DK bude možné vyhodnocovať najskôr v roku 2021.

V PIS 2018 IJ odporučila zverejnenie presnej metodiky použitej pre úpravu RUP. MŠVVaŠ SR ju do 12/2018 nezverejnilo.

Odporúčanie IJ: Zverejniť presnú metodiku použitú pre úpravu RUP za účelom dodržania transparentnosti procesu zmien koeficientov.

11. Pri alokácii zdrojov školám zohľadňovať dĺžku praxe pedagogických zamestnancov

Revízia výdavkov upozornila na chýbajúcu zložku v systéme odmeňovania pedagogických zamestnancov, ktorá by zohľadnila dĺžku praxe pedagógov¹⁸⁹. Preto bola navrhnutá úprava koeficientu kvalifikačnej štruktúry (KKŠ) o počet rokov praxe. Hlavným predpokladom úpravy KKŠ sú kompletne a korektné údaje o pedagogických zamestnancoch v Rezortnom informačnom systéme (RIS).

V súlade s IP má byť do 12/2019 doplnený KKŠ o počet rokov praxe. **Opatrenie je k 31.12.2018 splnené.**

Schválením novely¹⁹⁰, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení sa s účinnosťou od 1.1.2019 spresnilo pridelovanie normatívnych finančných prostriedkov na osobné náklady pre školy¹⁹¹. Od roka 2019 dostanú viac finančných prostriedkov na osobné náklady tie školy, ktoré zamestnávajú pedagogických zamestnancov s vyššou dĺžkou praxe.

Na základe schváleného nariadenia vlády SR č.401/2018¹⁹² z 12/2018 sa do **výpočtu KKŠ od 1.1.2019 doplnil aj počet rokov praxe pedagogických zamestnancov.**

Počas 1Q až 3Q2018 IJ nehodnotila plnenie opatrenia, nakoľko predpokladom realizácie a účinnosti úpravy KKŠ boli korektné údaje v RIS¹⁹³, ktorých vyhodnotenie prebiehalo počas 4Q2018.

Vplyv úpravy KKŠ na zníženie výšky finančných prostriedkov v roku 2019, poskytnutých prostredníctvom DK, bude možné vyhodnocovať najskôr v roku 2020.

5.3 Vysoké školy a veda

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
12	Prijať opatrenia na zvýšenie podielu bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu	MŠVVaŠ SR	12/2018	06/2019				
13	Upraviť podmienky pre realizáciu profesijne orientovaných bakalárskych programov	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				

¹⁸⁹ Školám s učiteľmi s dlhšou praxou je dnes rozpočtovaných relatívne menej zdrojov ako školám s učiteľmi s kratšou praxou v porovnaní so skutočnými mzdovými nákladmi. Tieto rozdiely môžu byť aj výrazné, nakoľko priemerná prax na školách je pomerne variabilná. Dôvodom je absencia jednotkových údajov o každom pedagógovi.

¹⁹⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2017/182/>

¹⁹¹ V § 4 ods. 5 druhej vete sa za slovo „tried“ vkladá čiarka a slová „dĺžky praxe pedagogických zamestnancov“.

¹⁹² https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/401/vyhlasene_znenie.html

¹⁹³ V súlade s novelou Zákona č. 182/2017 s účinnosťou od 1.9.2018 sú zriaďovatelia škôl a školských zariadení povinní poskytnúť do 30. 9. kalendárneho roka počty detí alebo žiakov podľa stavu k 15.9. začínajúceho školského roka a ďalšie údaje potrebné na rozpis finančných prostriedkov z kapitoly MŠVVaŠ SR a MV SR pre školy a školské zariadenia a na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam.

14	Reformovať proces akreditácie a akreditačnú autoritu v súlade s ESG 2015	MŠVVaŠ SR	01/2018 (proces akreditácie) 01/2021 (členstvo v ENQA)	-				
15	Zaviesť tzv. "informed peer review" hodnotenie tvorivej činnosti vysokých škôl	MŠVVaŠ SR	01/2021	-				
16	Zvýšiť podiel súťažných grantov (najmä APVV a VEGA) vo verejných výdavkoch na vedu	MŠVVaŠ SR	12/2018	12/2019				

12. Prijat' opatrenia na zvýšenie podielu bakalárskych študentov, ktorí nepokračujú v magisterskom štúdiu

Revízia výdavkov poukázala na **chýbajúcu zložku v systéme financovania VŠ, ktorá by motivovala VŠ k diverzifikácii, resp. profilácii**. Dostatočne sa tak nevyužíva potenciál VŠ naplňať rôzne potreby štátu a spoločnosti. Riešením môžu byť technické nástroje, napr. rozšírenie systému financovania o zložku výkonnostných zmlúv (performance agreements), prípadne alokácia väčšieho objemu prostriedkov na rozvojové projekty vysokých škôl, podporujúce ich profiláciu.

V súlade s IP, MŠVVaŠ SR malo do 09/2018 definovať konkrétne opatrenia, pričom do 12/2018 mali byť aj prijaté. V súvislosti s plnením opatrenia bola v revízii vyčíslená za obdobie 2018-2020 úspora vo výške 21 mil. eur. Presný scenár kalkulácie úspory nebol IJ predložený. V prípade realizácie opatrenia do 12/2018 mala byť dosiahnutá úspora 2 mil. eur, čo z dôvodu časového nesúladu nebolo možné dosiahnuť.

MŠVVaŠ SR zverejnilo v 01/2019 *Metodiku rozpisu dotácie zo štátneho rozpočtu pre verejné vysoké školy na rok 2019*¹⁹⁴. V nej vyčlenilo časť financií (9,7 mil. eur), určených pôvodne pre študentov pokračujúcich na druhom stupni, na realizáciu štrukturálnych zmien jednotlivých VŠ. V prípade, ak VŠ do 30.4.2019 nepredložia MŠVVaŠ SR návrh štrukturálnych zmien¹⁹⁵, resp. navrhované zmeny nebudú schválené, ministerstvo zníži na rok 2019 dotáciu VŠ práve o túto sumu.

Podľa vyjadrenia MŠVVaŠ SR, okrem úpravy metodiky neuvažuje nad inými, napr. legislatívnymi zmenami, ktoré by priamo limitovali počty študentov s ukončeným bakalárskym titulom.

IJ nevidí priamy vplyv úpravy metodiky na zvýšenie motivácie VŠ plniť uvedené opatrenie. Štrukturálne zmeny nesúvisia priamo s podporou bakalárov. **Úspora 2 mil. eur nebola v roku 2018 dosiahnutá, opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Odporúčanie IJ: IJ odporúča MŠVVaŠ SR komplexný prístup k analýze systému financovania VŠ za účelom adresnejšej podpory bakalárskych študentov, napr. naviazať štrukturálne zmeny VŠ priamo na podporu znižovania podielu bakalárskych študentov pokračujúcich v magisterskom štúdiu. Zároveň odporúča zúčastňovať sa aj naďalej verejných diskusií o podpore motivácie samotných študentov a zamestnávateľov o toto štúdium, ako aj príčin „devalvácie“ bakalárskeho štúdia.

13. Upraviť podmienky pre realizáciu profesijne orientovaných bakalárskych programov

V súlade s IP má MŠVVaŠ SR do 01/2019 upraviť podmienky pre realizáciu profesijne orientovaných bakalárskych programov.

¹⁹⁴ <http://www.minedu.sk/data/att/14159.pdf>

¹⁹⁵ Ciele musia byť kvantifikovateľné cez merateľné ukazovatele a rozsahom zodpovedať finančnej alokácii na podporu ich dosiahnutia.

Za účelom vytvorenia možnosti VŠ realizovať profesijne orientované bakalárske študijné programy schválilo MŠVVaŠ SR v 02/2018 **kritériá akreditácie profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov vysokoškolského vzdelávania**¹⁹⁶.

V 12/2018 bola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP¹⁹⁷. **Cieľom je podpora prepojenia vysokoškolského vzdelávania s potrebami praxe prostredníctvom podpory tvorby profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov (POBŠP)**. Podpora POBŠP je naplánovaná v dvoch fázach, resp. výzvach. Prvá výzva je zameraná na podporu VŠ pri tvorbe POBŠP, pričom žiadateľ bude povinný počas platnosti zmluvy o NFP predložiť žiadosť o akreditáciu. Výška finančných prostriedkov, vyčlenených na výzvu je 15 mil. eur.

Za účelom preskúmania záujmu VŠ a zamestnávateľov o POBŠP zrealizovalo MŠVVaŠ SR ešte pred vyhlásením výzvy anonymný dotazníkový prieskum. Obe skupiny potvrdili očakávaný prínos absolventov POBŠP vo forme zvýšenia uplatnenia na trhu práce ako výsledok prakticky orientovanej výučby. Zamestnávatelia deklarovali záujem podporiť absolvovanie praxe v rámci štúdia, ako aj prijať takýchto absolventov do zamestnania (100 % kladných odpovedí).

K 31.12.2018 realizuje profesijne orientovaný bakalársky program len Strojnícka fakulta STU¹⁹⁸. **Ďalší nárast podporených profesijne orientovaných bakalárskych programov sa očakáva v roku 2020.**

Odporúčanie IJ: Monitorovať v roku 2019 záujem VŠ o akreditáciu tohto študijného programu. Nakoľko eurofondové projekty sú len doplnkovým opatrením k zdrojom ŠR, **IJ odporúča MŠVVaŠ SR diskutovať s dotknutými VŠ a zamestnávateľmi aj o iných možných formách podpory širšieho zavedenia profesijne orientovaných bakalárskych programov** (napr. nastavenie motivujúcich podmienok poskytovania podnikového štipendia).

14. Reformovať proces akreditácie a akreditačnú autoritu v súlade s ESG 2015

Akreditačná komisia dostatočne nestráži kvalitu vysokoškolského vzdelávania, keďže nespĺňa medzinárodné požiadavky transparentnosti hodnotiacich a kontrolných mechanizmov. Komplexnú akreditáciu by mal nahradiť systém zameraný na audit vnútorného systému zabezpečenia kvality vysokej školy v súlade so smernicami ESG 2015. Väčší dôraz by sa mal klásť na hodnotenie výsledkov vzdelávania¹⁹⁹.

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 01/2018 upraviť proces akreditácie, ako aj vytvoriť nezávislú akreditačnú agentúru, ktorá má získať členstvo v ENQA do 01/2021.

Legislatívny proces **prijatia zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania bol zrealizovaný v priebehu roka s účinnosťou od 11/2018**²⁰⁰. Hlavným cieľom je zvýšiť dôraz na vnútorný systém vysokej školy zameraný na zabezpečovanie kvality a zriadenie Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (SAA).

V súlade so schváleným znením zákona má Slovenská akreditačná agentúra (SAA) postupne nahradiť Akreditačnú komisiu. **Naplno bude fungovať od roku 2020**, dovtedy bude udeľovať akreditácie súčasná Akreditačná komisia. SAA má byť nezávislou verejnoprávnou inštitúciou, ktorá disponuje samostatnými rozhodovacími právomocami v oblasti akreditačného procesu.

SAA je v súlade so znením zákona **do 31. decembra 2022**²⁰¹ **povinná požiadať o:**

¹⁹⁶ http://www.minedu.sk/data/files/7820_kriteria-pobsp_schvalene.pdf.

¹⁹⁷ OPLZ-PO1/2018/DOP/1.3.1-02 s názvom Vysoká škola pre prax, <https://www.minedu.sk/27122018-vyzva-na-predkladanie-ziadosti-o-nenavratny-financny-prispevok-na-podporu-prepojenia-vysokoskolskeho-vzdelavania-s-potrebami-praxe-vysoka-skola-pre-prax-oplz-po12018dop131-02/>.

¹⁹⁸ Akreditáciu profesijne orientovaného bakalárskeho študijného programu v študijnom odbore „dopravné stroje a zariadenia“ získala v 09/2018. Detailnejšie informácie sú obsahom PIS 2018, zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implemencna-sprava-2018.pdf

¹⁹⁹ Revízia výdavkov na vzdelávanie, <https://www.finance.gov.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/skolstvo/>

²⁰⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/269/20181101.html>

²⁰¹ Lehota 31.12.2022 sa navrhuje so zohľadnením skutočnosti, že v priebehu štyroch rokov od zriadenia (roky 2019 – 2022) by mala byť agentúra plne funkčná a mala by už mať za sebou rozhodovaciu činnosť.

- a) členstvo v Európskej asociácii pre zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania (European Association for Quality Assurance in Higher Education) a
- b) zápis do Európskeho registra zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania (European Quality Assurance Register for Higher Education).

Súčasťou návrhu zákona je aj **reforma systému akreditačného procesu**, ktorá vychádza z implementácie ESG 2015. Spočíva najmä vo zvýšenom dôraze na vnútorný systém²⁰² vysokej školy zameraný na úpravu procesov na zabezpečovanie kvality, ktorého funkčnosť bude pravidelne externe posudzovaná SAA.

Počas 4Q2018 vyhlásilo MŠVVaŠ SR výzvy, za účelom vytvorenia orgánov Slovenskej akreditačnej agentúry²⁰³.

Keďže bude SAA plne fungovať až od roku 2020, k 31.12.2018 sa opatrenie plní čiastočne. O členstvo v ENQA je SAA povinná požiadať do konca roka 2022²⁰⁴.

15. Zaviesť tzv. "informed peer review" hodnotenie tvorivej činnosti vysokých škôl

V súlade s IP má MŠVVaŠ SR vypracovať do 01/2021 nové záväzné pravidlá pre hodnotenie vedy. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

Počas 1H2018 navrhlo MŠVVaŠ SR v súlade s PVV SR²⁰⁵ zmenu systému pre komplexné hodnotenie výskumu na vysokých školách. **Implementácia systému periodického hodnotenia tvorivej činnosti bola realizovaná schválením novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách²⁰⁶, s účinnosťou od 11/2018.**

V roku 2020 vypracuje MŠVVaŠ SR na základe schválenej novely metodiku nových záväzných pravidiel pre hodnotenie tvorivej činnosti VŠ, ktoré by mali definovať presné kritéria hodnotenia ako aj zloženie výskumnej hodnotiteľskej komisie (zahraničných odborníkov).

16. Zvýšiť podiel súťažných grantov (najmä APVV a VEGA) vo verejných výdavkoch na vedu

Revízia výdavkov poukázala na slabú väzbu systému financovania vysokoškolskej vedy na kvalitu výstupov ako aj nízky podiel súťažných grantov. V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR v roku 2018 zabezpečiť zvýšenie podielu súťažných grantov vo verejných výdavkoch na vedu.

Štátna podpora výskumu a vývoja sa na verejných vysokých školách poskytuje **inštitucionálnou formou²⁰⁷ a účelovou formou²⁰⁸** (poskytovanie finančných prostriedkov na riešenie projektov výskumu a vývoja prostredníctvom Agentúry na podporu výskumu a vývoja - APVV).

Prostriedky z grantových schém VEGA a KEGA sú pridelované súťažným spôsobom na jednotlivé projekty podľa ich štatútov.

²⁰² Vnútorný systém upravuje spôsob napĺňania poslania vysokej školy v oblasti vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom a) stratégie zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a kvality výskumnej činnosti, vývojovej činnosti, umeleckej činnosti alebo ďalšej tvorivej činnosti (ďalej len „tvorivá činnosť“) vysokej školy, b) procesov zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a kvality tvorivej činnosti, c) prepojenia medzi tvorivou činnosťou a vysokoškolským vzdelávaním vysokej školy v príslušnom študijnom odbore. Viac informácií v § 3 zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania.

²⁰³ Zdroj: <http://www.minedu.sk/vyberove-konanie-na-predsedu-vykonnej-rady-vyhlasene/>, <http://www.minedu.sk/vyzva-na-podavanie-navrhov-kandidatov-na-clenov-vykonnej-rady-slovenskej-akreditacnej-agentury-pre-vysoke-skolstvo/>.

²⁰⁴ § 38, ods. (14) Zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania.

²⁰⁵ V oblasti vysokoškolskej vedy vláda zabezpečí ďalší rozvoj systému pre komplexné hodnotenie výskumu na vysokých školách, založeného na prevzatí postupov dobrej praxe v medzinárodnom meradle a odstránenie nedostatkov súčasného systému, ktorý poskytuje skreslený obraz o úrovni vysokoškolského výskumu v jeho jednotlivých oblastiach v medzinárodnom porovnaní.

²⁰⁶ §88a, <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/270/>.

²⁰⁷ Podprogram 077 12 – Vysokoškolská veda a technika.

²⁰⁸ § 16 Zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 57 : Financovanie vysokoškolskej vedy a techniky (v eur)²⁰⁹

	2015	2016	2017	2018	2019
VEGA	9 364 412	9 379 117	10 383 589	10 720 030	11 750 000
KEGA	2 500 000	2 500 000	3 000 000	3 397 157	3 900 000
prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj	135 363 643	144 625 389	144 205 365	149 835 352	145 735 027
APVV	13 544 807	14 744 636	19 178 874	21 194 443	
VEGA+KEGA+APVV	25 409 219	26 623 753	32 562 463	35 311 630	
celková podpora výskumu a vývoja	160 772 862	171 249 142	176 767 828	185 146 982	
podiel súťažných grantov	15,8%	15,5%	18,4%	19,1%	

Zdroj: MŠVVaŠ SR

Celková suma alokovaná na súťažné granty (VEGA, KEGA a APVV) medziročne rastie (nárast v roku 2018 voči 2015 o 39 %). Podiel súťažných grantov vo verejných výdavkoch na vedu vzrástol v roku 2018 v porovnaní s rokom 2015 o 3,3 p. b. (tabuľka 57).

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní. Financovanie súťažných grantov bude v súlade s IP 2019 hodnotené aj naďalej. Na základe údajov z Metodiky rozpisu dotácií na rok 2019²¹⁰ je plánované ďalšie navýšenie prostriedkov pre grantové schémy VEGA a KEGA v celkovej výške 15,7 mil. eur.

5.4 Investície a výdavky

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
17	Vypracovať a zverejniť investičný plán rezortu školstva, bez ohľadu na zdroj financovania	MŠVVaŠ SR	10/2017	priebežne				
18	Rozpočtovať a následne aktualizovať všetky plánované investície na úrovni investičných akcií	MŠVVaŠ SR	10/2017	priebežne				
19	Vypracovať rezortnú metodiku pre CBA, ktorá bude vychádzať z Rámca hodnotenia verejných investícií a špecifikuje parametre pre rezort školstva	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
20	Pre investície vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu CBA v súlade s platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MŠVVaŠ SR	06/2018	priebežne				
21	Posúdiť projekt Accord	MŠVVaŠ SR (predloženie), MF SR (posudok)	V procese pripomienkovania JASPERS	12/2019				
22	Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov,	MŠVVaŠ SR	01/2019	-				

²⁰⁹ Zdroj údajov v roku 2019 - Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2019. Pokles rozpočtu na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj v roku 2017 bol spôsobený jednorazovým navýšením dotácie v roku 2016 o 20 mil. €, poskytnutej na dofinancovanie vysokoškolského vzdelávania a vedy vysokých škôl v rámci realizácie programov vlády SR.

²¹⁰ Zdroj: <https://www.minedu.sk/data/att/14159.pdf>

	vrátane podriadených organizácií rezortu							
23	Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
24	Aktualizovať analýzu centralizácie podporných služieb a optimalizácie priestorov a podriadených organizácií rezortu	MŠVVaŠ SR	01/2018	06/2019				
25	Optimalizovať štruktúru a činnosti priamo riadených organizácií	MŠVVaŠ SR	12/2018	06/2019				

17. Vypracovať a zverejniť investičný plán rezortu školstva, bez ohľadu na zdroj financovania

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 10/2017 vypracovať a zverejniť investičný plán, bez ohľadu na zdroj financovania.

MŠVVaŠ SR pripravilo počas 1Q2018 na základe diskusie s IJ a ÚHP pracovnú verziu investičného plánu. Frekvencia aktualizácie bola dohodnutá 2-krát ročne. Investičný plán k 30.6. ako aj k 31.12. bol zverejnený na webovej stránke ministerstva²¹¹.

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní. Aktualizácia investičného plánu bude realizovaná v súlade s IP 2019 aj v ďalších rokoch.

18. Rozpočtovať a následne aktualizovať všetky plánované investície na úrovni investičných akcií

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 10/2017 rozpočtovať a následne aktualizovať investície na úrovni investičných akcií podľa zdroja financovania.

Investičné akcie sa podrobne sledujú v Rozpočtovom informačnom systéme, v module Register investícií (RI). Zoznam investičných akcií zaznamenáva všetky kapitálové výdavky rozpočtových organizácií.

Výdavky financované zo štátneho rozpočtu (ŠR)

Počas roka 2018 definovalo MŠVVaŠ SR v RI rozpočtované kapitálové výdavky na úrovni investícií.

Výdavky financované z EŠIF

Rozpočet kapitálových výdavkov bol definovaný v RI len na úrovni prioritných osí, bez rozpisu na konkrétne projekty.

MŠVVaŠ SR plní opatrenie k 31.12.2018 čiastočne.

Odporúčanie IJ: Definovať kapitálové výdavky v RI financované z EŠIF na úrovni projektov.

19. Vypracovať rezortnú metodiku pre CBA, ktorá bude vychádzať z Rámca hodnotenia verejných investícií a špecifikuje parametre pre rezort školstva

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 01/2018 vypracovať rezortnú metodiku CBA. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní**, zo strany MŠVVaŠ SR nebola IJ predložená žiadna verzia metodiky.

Odporúčanie IJ: Inicovať čo najskôr potrebné kroky k vypracovaniu metodiky, nakoľko termín plnenia opatrenia bol 01/2018.

²¹¹ <http://www.minedu.sk/investicny-plan-projektov-msvvas-sr-na-obdobie-2018-2020/>

20. Pre investície vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu CBA v súlade s platným Rámcom hodnotenia verejných investícií

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR pre všetky investičné aktivity v celkovej hodnote nad 40 mil. eur alebo IT investície nad 10 mil. eur vypracovať a zverejniť CBA.²¹²

Počas roka 2018 pripravovalo MŠVVaŠ SR 2 reformné zámery (RZ):

- *RZ - Zefektívnenie procesov a realizácie služieb v oblasti regionálneho školstva a uznávanie dokladov o vzdelaní a uznávanie odborných kvalifikácií zo zahraničia*²¹³ **s pôvodnou odhadovanou výškou investícií 9 mil. eur.** Po sledovanom období, v 01/2019 bola v rámci vypracovania ŠU odhadovaná investícia zvýšená **na 11 mil. eur**²¹⁴.
- *RZ Zlepšenie procesov riadenia a zvýšenie kvality podporných služieb rezortu školstva s celkovou odhadovanou výškou 9,9 mil. eur.* Počas 3Q2018 sa MŠVVaŠ SR rozhodlo ukončiť prípravu projektu.

Postupovať podľa Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR od 07/2017 ukladá aj uznesenie vlády SR č. 300/2017, úloha B.1. Gestorom plnenia tejto úlohy v rámci MŠVVaŠ SR je Generálny riaditeľ OAVP v spolupráci s ostatnými generálnymi riaditeľmi sekcií a riaditeľmi odborov²¹⁵.

K čiastočnému plneniu opatrenia prispelo v 12/2018 aj vytvorenie internej smernice²¹⁶, ktorá stanovila pre MŠVVaŠ SR a jeho priamo riadené organizácie povinnosť spracovávanía ŠU.

Medzi plánovanými investíciami presahujúcimi 40 mil. eur je v roku 2019 aj obstaranie **Národného futbalového štadióna vo výške 63 mil. eur**²¹⁷. Viac informácií je uvedených v opatrení č.25.

21. Posúdiť projekt Accord

Predmetom opatrenia počas roka 2018 bolo predloženie projektu Accord ÚHP, ktorý ho mal posúdiť.

Celková výška výdavkov projektu je odhadovaná na približne **120 mil. eur**²¹⁸. Projekt by mal byť podporený v rámci OP Výskum a inovácie²¹⁹. 45 % výdavkov by malo byť financovaných zo štátneho rozpočtu, 50 % zo zdrojov EÚ a 5% formou spolufinancovania zo zdrojov žiadateľa a partnera projektu. Viac informácií o projekte je uvedených v PIS 2018²²⁰.

IJ počas 1Q až 3Q2018 plnenie opatrenia nehodnotila, keďže termín predloženia ŠU nebol stanovený²²¹. V 10/2018 zaslali zástupcovia STU ÚHP vypracovanú CBA a hodnotenie rizík projektu, pričom ÚHP nepredložil do 12/2018 MŠVVaŠ SR a STU žiadne stanovisko.

Keďže ÚHP nezaslal do 12/2018 stanovisko k posúdeniu projektu, IJ vníma pokrok v plnení opatrenia za nedostatočný. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Odporúčanie IJ: Zrýchliť proces posudzovania projektu zo strany ÚHP.

²¹² Projekt Accord je predmetom samostatného odpočtu opatrenia č. 21.

²¹³ Realizáciou projektu je primárne priniesť občanovi (rodič, dieťa / žiak / poslucháč, študent, pedagogický a odborný zamestnanec, podnikateľ) nové možnosti prístupu k vybaveniu jednotlivých životných situácií, ktoré nastávajú v rámci vzdelávacieho procesu na úrovni regionálneho školstva a vysokého školstva, overenia dosiahnutého vzdelania, preverovania dochádzky, vybaveniu pôžičky a znížiť administratívnu záťaž a minimalizovať zbytočnú byrokraciu spojenú so spracovávaním procesov. Navyše projekt rieši, aby boli určité služby a informácie pre konkrétne účely poskytované proaktívne, teda ak daná situácia vznikne automaticky.

²¹⁴ Zdroj: <https://metais.finance.gov.sk/studia/detail/7be277e0-6a0a-0cfd-6d49-538d7f01feb0?tab=documents>.

²¹⁵ Zdroj: Intimát č. 38/300/2017.

²¹⁶ <http://www.minedu.sk/smernica-c-522018-o-centralnom-riadeni-ziadosti-na-vyvoj-rozvoj-a-zrusenie-informacnych-systemov-msvvas-sr/>.

²¹⁷ <http://www.minedu.sk/investicny-plan-projektov-msvvas-sr-na-obdobie-2018-2020/>

²¹⁸ Zdroj: CBA (analýza nákladov a prínosov) projektu.

²¹⁹ Investičný plán projektov MŠVVaŠ SR, <http://www.minedu.sk/data/att/14103.pdf>

²²⁰ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf.

²²¹ V IP 2019 bol definovaný termín 12/2019.

22. Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov, vrátane podriadených organizácií rezortu

Úlohou MŠVVaŠ SR je v súlade s IP do 01/2019 vypracovať metodiku a stanoviť ukazovatele nákladovosti a výkonnosti informačných systémov. IJ poskytla MŠVVaŠ SR počas 1H2018 interné usmernenie k obsahu tohoto opatrenia. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Počas 2H2018 vypracoval rezort metodiku stanovenia parametrov nákladovosti a výkonnosti pre **KS a AS jednotlivých IS**. Požiadavku na merateľné ukazovatele výkonnosti pre novo vznikajúce systémy plánuje MŠVVaŠ SR zahrnúť po schválení zákona o IT VS do *internej smernice o centrálnej riadení vývoja, rozvoja a zrušenia IS*²²². Presný časový harmonogram nastavenia parametrov nákladovosti a výkonnosti jednotlivých IS je súčasťou IP 2019²²³. **K 31.12.2018 MŠVVaŠ SR monitorovalo 6 koncových služieb v rámci 3 projektov, financovaných z OPIS**²²⁴.

Nastavenie komplexnej právnej úpravy ITVS, od fázy plánovania a organizácie až po monitoring a hodnotenie má zabezpečiť pripravovaný **zákon o výkone správy v oblasti informačných technológií verejnej správy**²²⁵. Zároveň má ustanoviť jednotný spôsob plnenia povinností pri výkone všetkých fáz riadenia v správe IT VS. MŠVVaŠ SR vypočítalo náklady na implementáciu na zavedenie monitoringu vybraných IS. Táto požiadavka bola zahrnutá aj do celkových nákladov analýzy vplyvov v rámci MPK pripravovaného zákona o IT VS.

23. Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 01/2018 vypracovať plán migrácie a predložiť odhadovanú kalkuláciu úspor z dôvodu migrácie. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

MŠVVaŠ SR začalo migrovať jednotlivé IS VS v roku 2017, v 2Q2018 zaslalo IJ detailný plán migrácie. V 3Q2018 vypracoval rezort *priemerné odhadované úspory na HW z titulu migrácie*, ktoré IJ zaslala na posúdenie ÚPPVII. Náklady resp. úspora na softvérových a servisných nákladoch bude vyčíslená podľa vyjadrenia MŠVVaŠ SR až porovnaním nákladov pred a po migrácii do cloudu. Začiatkom roka 2019 rezort vypočíta úsporu IS, ktorých migrácia do cloudu prebehla do 12/2018.

Odporúčanie IJ: Vyžiadať zo strany MŠVVaŠ SR od ÚPPVII posúdenie odhadu úspor migrácie.

24. Aktualizovať analýzu centralizácie podporných služieb a optimalizácie priestorov a podriadených organizácií rezortu

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 01/2018 aktualizovať analýzu centralizácie podporných služieb a optimalizácie priestorov. **Opatrenie sa kvôli nedokončenej analýze ľudských zdrojov k 31.12.2018 plní čiastočne.**

V roku 2017 bol v rámci rezortu realizovaný zber údajov, potrebných pre vypracovanie/aktualizáciu oboch analýz.

Počas roka 2018 boli zozbierané údaje spracované a predložené IJ s nasledovnými výsledkami:

1. Analýza o pasportizácii nehnuteľností MŠVVaŠ SR a PRO na celom území SR, ktorej cieľom bolo:

- využitie voľných priestorových kapacít v správe MŠVVaŠ SR,
- zníženie nákladov na komerčný prenájom,
- revitalizácia vybraných nehnuteľností v rezorte.

V roku 2017 boli jasne identifikované vzťahy k využívaným priestorom, začiatkom roka 2018 boli definované nehnuteľnosti pre optimalizačný projekt formou:

- využitia voľných kapacít v budove IUVENTY ostatnými PRO²²⁶ (ŠIOV a vybrané sekcie MŠVVaŠ SR),

²²² <http://www.minedu.sk/data/att/14024.pdf>

²²³ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7416_implementation-plan-2019---revizia-vydavkov-na-vzdelavanie.pdf

²²⁴ DUD – Digitálne učivo na dosah, EVSRŠ - Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, RIS - Rezortný informačný systém

²²⁵ Návrh zákona o informačných technológiách vo verejnej správe bol v 12/2018 schválený uznesením vlády SR č. 601/2018, s plánovanou účinnosťou zákona od 1.5. 2019.

²²⁶ Termíny sťahovania 30.6.2019 a 30.9.2019.

- využitia budovy NÚCŽV inou PRO (APVV),
- väčšieho využitia budovy MŠVVaŠ SR na Černyševského ulici v Bratislave (presťahovaním Školského inšpekčného centra),
- revitalizáciou budovy na Búdkovej ul. pre verejnoprávne účely.

Ročná úspora z titulu presťahovania vybraných PRO do voľných priestorov by mala od roka 2020 dosiahnuť 0,6 mil. eur (tabuľka 58). Komerčný prenájom by mal do roka 2020 klesnúť na úroveň 26 % z celkových nákladov.

Tabuľka 58: Úspora optimalizačného projektu (v mil. eur)

Náklady na prenájom	2017	2018	2019	2020
vlastná správa	3,4	3,3	3,3	3,3
% z celkových nákladov	57%	58%	59%	62%
bezodplatný prenájom	0,3	0,3	0,4	0,6
% z celkových nákladov	4%	5%	7%	11%
komerčný prenájom	2,2	2,1	1,9	1,4
% z celkových nákladov	38%	37%	34%	26%
CELKOM	5,9	5,6	5,5	5,2

Ročná úspora (voči 2017)	0,2	0,3	0,6
--------------------------	-----	-----	-----

Zdroj: MŠVVaŠ SR

Vzhľadom na odhadované náklady z dôvodu prestavby a rekonštrukcie priestorov vo výške 2,5 mil. eur v roku 2019²²⁷ **pozitívne výsledky celkovej optimalizácie využívania priestorov budú dosiahnuté v roku 2021.**

Tabuľka 59: Celkové vyčíslenie prínosu optimalizácie (v mil. eur)

PRÍNOSY	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Postupné sťahovanie vybraných PRO do voľných priestorov (Tab. 58)	0,2	0,3	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Využitie prázdnych priestorov v IUVENTE*	0,0	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
CELKOM	0,2	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

NÁKLADY

CELKOM	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
---------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

CELKOVÝ PRÍNOS	0,2	-1,8	-0,8	0,2	1,2	2,2	3,2
-----------------------	------------	-------------	-------------	------------	------------	------------	------------

* Presťahovaním vybraných zamestnancov ŠIOV z komerčného nájmu a

Zdroj: MŠVVaŠ SR

využitím doteraz prázdnych priestorov IUVENTY

Ďalším výstupom analýzy je aj odporúčanie na zmenu niektorých nájomných vzťahov vybraných PRO (NŠC a VA), a definovanie prebytočných priestorov, ktoré MŠVVaŠ SR neplánuje ďalej využívať (ŠIOV na Bellovej ulici, rekreačný areál v Budmericiach).

2. Analýza centralizácie podporných služieb v rezorte MŠVVaŠ SR, ktorej cieľom bolo zníženie prevádzkových nákladov rezortu zavedením spoločného procesu verejného obstarávania (VO).

Predmetom analýzy bolo 26 významných druhov prevádzkových nákladov a tovarov (spotrebný materiál), v celkovej výške približne 41 mil. eur (rok 2017). Selektia komodít, vhodných na zavedenie spoločného procesu VO, brala do úvahy viacero faktorov (finančný objem, špecifikum komodity, počet položiek, dostupnosť unifikovanej služby v regiónoch). **Výsledkom analýzy je definovanie harmonogramu spustenia spoločného VO pre 17 komodít s predpokladanou úsporou 4,4 mil. eur v horizonte 5 rokov.**

²²⁷ Budovy na Karloveskej 64, na Černyševského 27 a Tomášikovej 4 v Bratislave

V prípade 7 komodít/služieb, týkajúcich sa hlavne oblasti ľudských zdrojov, nebola analýza vzhľadom na náročnejší postup do 12/2018 ukončená. Rozhodnutie, či budú dané služby centralizované a akým spôsobom, sa uskutoční počas roka 2019.

Nastavenie procesu spoločného obstarávania by malo priniesť okrem finančných aj nefinančné benefity (zniženie administratívnej záťaže napr. znížením počtu obstarávaní, elektronizáciou procesu atď.). Tie budú predmetom monitoringu počas postupnej realizácie spoločných VO. MŠVVaŠ SR napr. už v roku 2013 uzavrelo Rámcovú zmluvu na dodávku výpočtovej techniky a súvisiacich služieb pre ministerstvo ako aj jednotlivé PRO²²⁸. MZ SR zároveň zrealizovalo od 12/2016 centrálnu súťaž vybraných tovarov (CT prístroje, Lineárne urýchľovače, lôžka a počítačová technika). Úsporu oproti PHZ MZ SR odhaduje vo výške 40 mil. eur²²⁹.

Odporúčanie IJ: Predložiť IJ počas 1H2019 výsledky analýzy, týkajúcej sa ľudských zdrojov. **Implementovať čo najskôr proces centrálného VO na vybrané komodity.** Nastaviť pravidelný monitoring realizácie úspor a ostatných prínosov.

25. Optimalizovať štruktúru a činnosti priamo riadených organizácií

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 12/2018 optimalizovať štruktúru činností jednotlivých PRO, pričom do 09/2018 mala byť zrealizovaná revízia štatútov priamo riadených organizácií. Jedným z výsledkov optimalizácie v roku 2018 mala byť aj redukcia počtu jednotlivých PRO MŠVVaŠ SR. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

MŠVVaŠ SR v súvislosti s optimalizáciou vypracovalo počas 1H2018 *Reformný zámer (RZ) - Zlepšenie procesov riadenia a zvýšenie kvality podporných služieb rezortu školstva*, ktorý mal byť financovaný z eurofondov. Počas 3Q2018 rozhodlo MŠVVaŠ SR ukončiť prípravu a plánované aktivity zabezpečiť internými zamestnancami ministerstva.

Počas 4Q2018 vypracoval rezort *Analýzu zriaďovacích listín a štatútov organizácií so súvisiacim druhom činnosti*²³⁰. MŠVVaŠ SR konštatuje, že aj keď viacero úloh a činností vybraných ôsmich PRO má podobný charakter, sú zamerané na špecifickú oblasť činnosti, ktorú daná organizácia vykonáva. Aktivity jednotlivých organizácií sú zároveň prepojené aj na rôzne národné a medzinárodné projekty, opäť však len v rámci kľúčových oblastí jednotlivých organizácií. Zlučovanie 4 PRO, ktoré sú zriadené zo zákona²³¹ MŠVVaŠ SR neplánuje.

MŠVVaŠ SR v závere analýzy **nedoporučuje okrem NÚCŽV rušiť a zlučovať iné PRO.**

Aj s ohľadom na závery správy NKÚ²³² sa rezort koncom roka 2018 zameril na zlepšenie fungovania a kontroly procesov prostredníctvom:

- prípravy novej jednotnej štruktúry plánu hlavných úloh (PHÚ) PRO pre rok 2019, ktorá presne vymedzí personálnu a finančnú náročnosť jednotlivých úloh a
- nastavenia jasných a jednotných pravidiel pri uzatváraní kontraktov²³³.

²²⁸ Zdroj: <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=1085920&l=sk>.

²²⁹ Zdroj: interné materiály MZ SR.

²³⁰ Predmetom analýzy boli: ŠPÚ, MPC, ŠIOV, NÚCEM, CVTI, SPK, MLC, SHÚR.

²³¹ ŠŠI, Antidopingová agentúra SR, SHÚ v Ríme a APVV

²³² NKÚ odporúča MŠVVaŠ SR prehodnotiť spôsob uzatvárania kontraktov s ohľadom na činnosti, ktoré jednotlivé organizácie vykonávajú, Zdroj: <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/c275107f-7c3f-41f4-8368-765c630c604d>.

²³³ Kontrakty vychádzajú z PHÚ a štatútu konkrétnej organizácie. Sú zverejňované na základe uznesenia Vlády SR č.1370 z 18. decembra 2002, bod B.3. Kontrakt nie je zmluvou v zmysle právneho úkonu, ale plánovacím a organizačným aktom vymedzujúcim organizačné, obsahové, finančné a iné vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou. Zdroj: <https://www.minedu.sk/kontrakty/>.

Tabuľka 60: Povinnosť vypracovania Kontraktov a Plánu hlavných úloh PRO

názov a druh spoločnosti	2018		2019	
	povinnosť kontraktu	povinnosť PHÚ	povinnosť kontraktu	povinnosť PHÚ
CVTI p.o.	nie	áno	áno	áno
Agentúra na podporu výskumu a vývoja r.o.	nie	nie	nie	áno
Metodicko pedagogické centrum r.o.	nie	áno	áno	áno
Výskumná agentúra r.o.	nie	nie	nie	áno
luventa p.o.	áno	nie	áno	áno
Štátna školská inšpekcia r.o.	nie	nie	nie	nie
ŠIOV r.o.	áno	áno	áno	áno
Národné športové centrum r.o.	áno	nie	áno	áno
Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania r.o.	áno	áno	áno	áno
Štátny pedagogický ústav r.o.	áno	áno	áno	áno
VÚDPAP p.o.	áno	áno	áno	áno
Národný ústav celoživotného vzdelávania p.o.	áno	áno	áno	áno
Medzinárodné laserové centrum r.o.	áno	áno	áno	áno
Antidopingová agentúra SR p.o.	áno	nie	áno	áno
Domov Speváckeho zboru slovenských učiteľov p.o.	áno	nie	áno	áno
Slovenská pedagogická knižnica r.o.	nie	nie	nie	áno
Slovenský historický ústav v Ríme r.o.	nie	nie	nie	áno

Zdroj: MŠVVaŠ SR

Zlúčenie Národného ústavu celoživotného vzdelávania (NÚCŽV) so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ŠIOV)

V súlade s príkazom ministerky č. 20/2018 bolo k 06/2018 plánované zlúčenie NÚCŽV so ŠIOV. Na základe výsledkov analýzy interných procesov, súvisiacich s ukončením činnosti NÚCŽV, ako aj z titulu potreby doriešenia otvorených súdnych sporov, sa **zlúčenie NÚCŽV so ŠIOV z procesných dôvodov posunulo počas roka 2018 na 06/2019** (príkazom ministerky č. 41/2018).

Tabuľka 61: Rozpočet NÚCŽV z kapitoly MŠVVaŠ SR (v eur)

Schválený rozpočet 2018	Čerpanie 2018	Schválený rozpočet 2019	Plánovaná úprava k 30.6.2019
293 660	326 627	301 407	70 029

Zdroj: RIS (Rozpočtový informačný systém)

Do 12/2018 NÚCŽV ukončilo všetky nájomné zmluvy, momentálne prebieha inventarizácia majetku. **V roku 2018 neboli realizované žiadne úspory, konečné výdavky z kapitoly MŠVVaŠ SR boli oproti schválenému rozpočtu dokonca o 11% vyššie (tabuľka 61).** Schválený rozpočet na rok 2019 nereflektoval plánované ukončenie NÚCŽV k 06/2019. Podľa vyjadrenia MŠVVaŠ SR by mal byť počas 1Q2019 upravený na 70 tis. eur.

Vývoj počtu zamestnancov je vzhľadom na očakávanú minimalizáciu nákladov NÚČŽV nejasný. K 31.12.2018 pracovali v NÚČŽV v trvalom pracovnom pomere 2 zamestnanci. K 1.1.2019 bol však počet navýšený na 5 zamestnancov²³⁴.

Národný futbalový štadión

Podľa investičného plánu, zverejneného na webovej stránke MŠVVaŠ SR²³⁵ plánuje rezort v roku 2019 v súvislosti s obstaraním Národného futbalového štadióna (NFŠ) investíciu 63 mil. eur. Vláda SR prerokovala v 02/2019 *Návrh základných podmienok obchodnej verejnej súťaže a zmluvy o nájme Národného futbalového štadióna*²³⁶. Termín prevodu vlastníckeho práva na štát (MŠVVaŠ SR) nie je zatiaľ známy. Poradenstvo MŠVVaŠ SR pri preberaní NFŠ vrátane analýzy kúpnej ceny má poskytnúť spoločnosť KPMG Slovensko spol. s r. o.²³⁷

Odporúčanie IJ: Počas roka 2019 vyhodnocovať plnenie kontraktov jednotlivých PRO. Napriek aktuálnym projektom v rámci PRO pripraviť dlhodobú stratégiu ich zlučovania. **Minimalizovať a transparentne monitorovať náklady NÚČŽV v súvislosti zlúčením so ŠIOV.**

5.5 Dáta a analýza

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
26	Zabezpečiť prepojenie administratívnych databáz o absolventoch stredných a vysokých škôl a pripraviť a realizovať absolventské a zamestnávateľské prieskumy	MŠVVaŠ SR, SP, ÚPSVaR	01/2019	-				
27	Realizovať pilotný prieskum atraktivity učiteľskej profesie	MŠVVaŠ SR, MF SR	01/2018	-				

26. Zabezpečiť prepojenie administratívnych databáz o absolventoch stredných a vysokých škôl a pripraviť a realizovať absolventské a zamestnávateľské prieskumy

Sledovanie presného uplatnenia sa absolventov na trhu práce je v SR **riešené čiastkovo** (chýbajúce údaje o uplatniteľnosti absolventov) a v gescii rôznych inštitúcií štátnej správy²³⁸ ako aj súkromných spoločností (napr. Trexima). Komplexné údaje o absolventoch ako aj výsledky prieskumov by mali podľa revízie pomôcť rezortu školstva znižovať informačnú asymetriu a nastaviť reguláciu systému vzdelávania²³⁹.

V súlade s IP má MŠVVaŠ SR do 01/2019 zabezpečiť prepojenie databáz o absolventoch SŠ a VŠ, ako aj realizáciu absolventských a zamestnávateľských prieskumov.

Počas rokov 2017 a 2018 spolupracovalo MŠVVaŠ SR s Európskou agentúrou pre rozvoj odborného vzdelávania a prípravy (Cedefop) za účelom definovania inštitucionálneho rámca spolupráce jednotlivých orgánov štátnej správy pri zbere, spracovaní a výmene údajov o absolventoch SŠ aj VŠ. Konkrétne výstupy budú komunikované na záverečnej konferencii v 2Q2019.

²³⁴ Novoprijatí zamestnanci majú uzatvorený pracovný pomer majú na dobu určitú, do 30.6.2019.

²³⁵ <http://www.minedu.sk/investicny-plan-projektov-msvvas-sr-na-obdobie-2018-2020/>

²³⁶ http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Uznesenie-17270?prefixFile=u_

²³⁷ Dodatok č.2 k Realizačnej zmluve č. OVO1-2015/000121-079 o poskytovaní auditorských služieb č. OVO2- 2013/000501-21 pre časť 01 z 13.1.2014 v znení dodatku č. 1 zo dňa 28.08.2017, zdroj: <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3682777&l=sk>

²³⁸ MŠVVaŠ (Centrum vedecko-technických informácií, Štátny inštitút odborného vzdelávania, centrálny systém RIS, register študentov), Sociálna poisťovňa (evidencia zamestnancov a SZČO), MPSVaR (Informačný systém o cene práce), Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ISSZ – evidencia uchádzačov o zamestnanie), ŠÚ SR (VZPS a registre fyzických a právnických osôb).

²³⁹ Tieto údaje budú môcť slúžiť aj pre systém mapovania kariér absolventov („graduate tracking“), za účelom znižovania nesúladu medzi ponukou a dopytom po práci.

Počas roka 2018 nepreukázalo MŠVVaŠ SR prepojenie databáz s konkrétnym výsledkom. Vzhľadom na schválenú vyhlášku MŠVVaŠ SR z 09/2018²⁴⁰, ktorou sa ustanovujú kritériá na určovanie najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka SŠ, je prepojenie databáz a úroveň detailu informácií o absolventoch SŠ a VŠ kľúčová.

MŠVVaŠ SR má uzatvorené Dohody o poskytovaní údajov s ÚPSVaR²⁴¹ ako aj SP²⁴².

Už v roku 2018 malo byť zrealizované cez IS CSRU (Informačný systém Centrálnej správy referenčných údajov) prepojenie centrálného registra študentov (CRŠ) VŠ s ISSZ (ÚPSVaR)²⁴³. Čo sa týka absolventov SŠ, v roku 2019 by sa mala cez CSRU zrealizovať integrácia IS RIS a ISSZ (ÚPSVaR). V tomto prípade však pôjde len o údaje o nezamestnanosti absolventov. Presný obsah informácií o absolventoch, ktoré majú byť predmetom prepojenia, nie je známy.

Údaje o zamestnanosti ako aj vymeriavacích základoch absolventov získava MŠVVaŠ SR od SP. V roku 2018 šlo len o agregované údaje. Pre účely detailných analýz a komplexného vyhodnocovania úspešnosti absolventov je nevyhnutná vyššia úroveň detailu, t.z. jednotkové údaje.

Absolventské a zamestnávateľské prieskumy

V 06/2018 vypracovalo CVTI interný projektový zámer pod názvom *Uplatnenie absolventov vysokých a stredných škôl na trhu práce – pravidelný monitoring*. Cieľom projektu je nastaviť stabilný monitorovací nástroj, ktorý by poskytoval údajovú bázu pre potreby strategického rozhodovania na národnej úrovni, ale zároveň aj reflektoval požiadavky a trendy vyplývajúce z členstva SR v medzinárodných organizáciách (Cedefop, OECD).

Projekt si kladie za cieľ prinášať v pravidelných časových intervaloch poznatky, týkajúce sa:

- disproporcií medzi ponukou schopností absolventov a reálnymi potrebami trhu práce,
- uplatnenia absolventov SŠ na trhu práce vo vzťahu k odbornému vzdelávaniu,
- uplatnenia absolventov VŠ na trhu práce, ich spokojnosť so štúdiom a prechod do ďalšieho vzdelávania,
- hodnotenie a požiadavky na vzdelávací systém zo strany zamestnávateľov.

Prieskum absolventov SŠ ako aj VŠ sa po schválení bude realizovať na vybranej skupine respondentov on-line formou, prípadne listom. Celkové odhadované náklady na realizáciu prieskumov sú 0,1 mil. eur.

Už počas 2H2018 bol plánovaný zber údajov. Napriek tomu bol projekt koncom roka ešte len predmetom posudzovania zo strany vedenia ministerstva²⁴⁴.

Počas roka 2018 nedošlo k preukázateľnému prepojeniu databáz o absolventoch medzi MŠVVaŠ SR a ostatnými inštitúciami a realizácia prieskumov je posunutá na rok 2019. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

27. Realizovať pilotný prieskum atraktivity učiteľskej profesie

V súlade s IP malo MŠVVaŠ SR do 01/2018 zrealizovať pilotný prieskum atraktivity učiteľskej profesie. Opatrenie bolo počas roka 2018 splnené.

Cieľom pilotného prieskumu, ktorý bol realizovaný v spolupráci s ÚHP MF SR, bolo zistiť názory kľúčových aktérov na atraktivitu učiteľskej profesie a súvisiace otázky.

Zber údajov bol realizovaný v priebehu 04/2018. Podrobnejšie informácie boli zverejnené v PIS 2018²⁴⁵. MŠVVaŠ SR zverejní v 2Q2019 analytickú správu s detailným vyhodnotením výsledkov pilotného projektu. Výsledky prieskumu budú zároveň základom pre pripravovanú analýzu stavu atraktivity učiteľského povolania a

²⁴⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/252/>.

²⁴¹ Zdroj: <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2352397&l=sk>.

²⁴² Zdroj: <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3086689&l=sk>.

²⁴³ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/270/>, § 73a sa dopĺňa odsekom 16, ktorý znie: „(16) Ministerstvo školstva je oprávnené spracúvať v centrálnom registri študentov referenčné údaje z informačného systému služieb zamestnanosti.“

²⁴⁴ Posun v posudzovaní návrhu projektu bol spôsobený časovým posunom v realizácii projektu MŠVVaŠ SR s Cedefop o anticipácii zručností na trhu práce, ktorý bude ukončený záverečnou konferenciou a workshopom v 04/2019.

²⁴⁵ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf.

zamestnanosti učiteľov, ktorá bude súčasťou plnenia opatrenia IP NPRVaV, zameraného práve na podporu zvýšenia atraktivity povolania učiteľov.

6 Životné prostredie

6.1 Zhrnutie

Plnenie opatrení Revízie výdavkov na životné prostredie sa v roku 2018 zameralo na prijatie potrebnej legislatívy súvisiacej so zavedením poplatkov za uloženie odpadov. Napriek záväzku v Implementačnom pláne na rok 2018 sa úsporné opatrenia nepodarilo implementovať a úspory vo výške 73 mil. eur pre rok 2018 v dvoch úsporných opatreniach neboli realizované. Aj napriek odporúčaniam IJ nebolo zrušenie fakultatívnych oslobodení v spotrebných daniach gescii MF SR zrealizované. Implementácia odporúčaní auditu BCG na zefektívnenie prevádzky Slovenského vodohospodárskeho podniku, s plánovanou úsporou vo výške 8 mil. eur za rok 2018, je pomalá a v roku 2018 nepriniesla úsporu.

Tabuľka 62: Úsporné opatrenia MŽP SR (v mil. eur)

	Zodpovednosť	Plán 2018	Plnenie k 31.12.2018	Potenciál na úspora spolu
Postupne implementovať opatrenia na zefektívnenie prevádzky podľa auditu BCG	MŽP SR	8	0	20
Postupne zvýšiť poplatky za skládkovanie a zaviesť povinný množstvový zber	MŽP SR	0	0	66
Zrušiť fakultatívne oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)	MF SR	65	0	65
Zaviesť inovatívne formy financovania ochrany prírody	MŽP SR	0	0	6

Zdroj: IJ, MŽP SR

Zákon o poplatkoch za uloženie odpadov²⁴⁶ rovnako ako aj Nariadenie vlády Slovenskej republiky²⁴⁷, ktorým sa ustanovuje výška nových sadzieb poplatkov za uloženie odpadov, **sú účinné od 01/2019**. Legislatívne podmienky pre realizáciu úspory boli čiastočne splnené (nateraz riešia povinnosť len pre PO). V revízii výdavkov bol pre rok 2019 predpokladaný výnos z komunálneho odpadu vo výške 14 mil. eur, najnovší odhad MŽP SR²⁴⁸ predpokladá o 1 mil. eur vyšší výnos.

Plánovaná úspora zo zrušenia fakultatívnych oslobodení (uhlie, elektrina, plyn) vo výške 65 mil. eur sa do konca roka 2020 nezrealizuje. Aj napriek hlavnému odporúčaní IJ, aby MF SR do konca roka 2018 zahájilo legislatívny proces novely zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu²⁴⁹, MF SR proces nespustilo. Po skončení platnosti štátnej pomoci (06/2018) tak vzniklo právne vákuum v neprospech SR. Naopak, MF SR plánuje odložiť úpravu tohto zákona až po voľbách.

Dodržiavanie prioritizácie nových protipovodňových projektov je nedostatočné. SVP naďalej realizuje projekty, ktoré sú s nižšou prioritou stanovenou v PMPR, resp. v plánoch nie sú uvedené vôbec. Štátny podnik naďalej plánuje podporovať projekty podľa stavu ich pripravenosti na realizáciu. V prípade nových investičných akcií je nevyhnutné dodržiavať prioritizáciu v PMPR a nezačínať projektovú prípravu projektov, ktoré majú nízky koeficient efektívnosti.

Proces výberu projektov vodohospodárskej infraštruktúry, ktorým EF poskytuje dotáciu, nie je plne transparentný. Viazne poskytovanie dotácií najmä na projekty v záverečnej fáze rozostavanosti vodohospodárskej infraštruktúry. Dôvodom sú aj kritériá, ktoré stavu rozostavanosti neprikladajú vo finálnom hodnotení dostatočnú váhu. Je potrebné prehodnotiť jednotlivé kritériá tak, aby boli výraznejšie orientované na dosiahnuté výsledky a nákladovú efektívnosť. Rovnako je nutné výrazné posilnenie objektívnych kritérií na úkor subjektívnych – v súčasnosti je pomer objektívnych ku subjektívnym 12 % : 88 %, v návrhu IEP by došlo ku

²⁴⁶ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/329/20190101>

²⁴⁷ Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov, <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/330/20190101>

²⁴⁸ Rozpočet verejnej správy na roky 2019-2021, Hlavná kniha, str. 112 <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/99/hlavnakniha.pdf>

²⁴⁹ Zákon č. 609/2007 Z. z.

preklopeniu pomeru na cca 70 % : 30 %. **Napriek hlavnému odporúčaníu IJ v PIS 2018, k úprave kritérií na rok 2019 neprišlo.**

Vláda SR v 12/2018 schválila materiál²⁵⁰, ktorým **tepelnej elektrárni Nováky dala povinnosť zabezpečiť vo všeobecnom hospodárskom záujme výrobu a dodávky elektriny do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany najneskôr do konca roku 2023**. Po tomto dátume sa oficiálne očakáva postupný útlm výroby elektrickej energie z uhlia v Novákoch.

Tabuľka 63: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MŽP SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Implementovať opatrenia auditu BCG zo strany SVP š.p. s dôrazom na opatrenia s najvyššou hodnotou za peniaze	
Upraviť váhy kritérií v špecifikáciách podpory EF formou dotácie v súlade s odporúčeniami IEP	
Dôsledne dodržiavať prioritizáciu stanovenú v PMPR pre nové protipovodňové opatrenia zo strany SVP	
Vyčíslit' vplyv nových protipovodňových opatrení mimo PMPR a dodržiavať prioritizáciu nových projektov stanovených v PMPR	

Zdroj: IJ

Tabuľka 64: Plnenie hlavného odporúčania IJ pre MF SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Zahájiť legislatívny proces novely zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu č. 609/2007 Z. z., v ktorom bude uvedené zrušenie fakultatívnych oslobodení	
--	--

Zdroj: IJ

Hlavné odporúčania IJ pre MŽP SR do 31.12.2019:

- ✓ Implementovať opatrenia auditu BCG zo strany SVP š.p. s dôrazom na opatrenia s najvyššou hodnotou za peniaze
- ✓ Upraviť váhy kritérií v špecifikáciách podpory EF formou dotácie v súlade s odporúčeniami IEP
- ✓ Dôsledne dodržiavať prioritizáciu stanovenú v PMPR pre nové protipovodňové opatrenia zo strany SVP
- ✓ Každoročne, v spolupráci s MDV SR, realizovať zber údajov o kontrolách žúmp a udelených pokutách

Hlavné odporúčanie IJ pre MF SR do 30.4.2019:

- ✓ Predložiť novelu zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu č. 609/2007 Z. z., v ktorom bude uvedené zrušenie fakultatívnych oslobodení, na rokovanie vlády SR

²⁵⁰ „Návrh problematiky transformácie regiónu horná Nitra v súvislosti s návrhom všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny“ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23422/1>

Tabuľka 65: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na životné prostredie v roku 2018

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia ²⁵¹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
ÚSPORA								
1	Postupne implementovať opatrenia na zefektívnenie prevádzky podľa auditu BCG	SVP	2018-2020	-				
2	Postupne zvýšiť poplatky za skládkovanie a zaviesť povinný množstvový zber	MŽP SR	2019-2023	-				
3	Zrušiť fakultatívne oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)	MF SR	2018-2019	12/2019				
4	Zaviesť inovatívne formy financovania ochrany prírody	MŽP SR/ ŠOP SR	2018	12/2019				
HODNOTA								
5	Znížiť znečistenie ovzdušia podporou výmeny efektívnejších spaľovacích zariadení pre domácnosti (napr. 40 mil. eur)	MF SR / MŽP SR	2018	12/2019				
6	Postupné utlmenie výroby elektriny z uhlia	MH SR	N/A	2023				
7	Prijímať opatrenia na lepšie dodržiavanie existujúcej prioritizácie pre nové protipovodňové projekty	MŽP SR/ SVP	2020	-				
8	Zabezpečiť kontrolu správneho nakladania s odpadom a udeľovať pokuty	MŽP SR	2020	-				
9	Dotácie v manažmente odpadových vôd a zabezpečovanie pitnou vodou zamerať na ucelené projekty	EF	2018	priebežne				
RIADENIE								
10	Zlepšiť strategické riadenie so zameraním na výsledky: - vytvoriť viacročnú stratégiu podpory na základe prioritizácie cieľových oblastí a projektov - zvýšiť využívanie úverov vo фонде - zlepšiť analytické hodnotenie, vrátane preorientovania výberových kritérií na výsledkové	MŽP SR / EF	2018	06/2019 priebežne 06/2019				
11	Zefektívniť rozpočtovací proces: - zmenu rozpočtovania príjmov spojiť s lepším plánovaním výdavkov - rozhodnúť o pevnom percente príjmov z aukcií emisných kvót použitých na poskytovanie dotácií a úverov	MF SR/MŽP SR/EF	2018	priebežne				
12	Prioritizovať podporu chránených území a opatrenia v jednotlivých dokumentoch starostlivosti chránených území	MŽP SR/ŠOP SR	2018	06/2019				
13	Dobudovať sústavu Natura 2000 na Slovensku	MŽP SR / ŠOP SR	2020	-				
14	Vypracovať a zverejniť investičný plán MŽP, bez ohľadu na zdroj financovania	MŽP SR	2018	priebežne				

²⁵¹ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.

15	Pre všetky investície nad 30 mil. eur (nad 10 mil. eur v informatizácii) vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov. Zverejňovať štúdie uskutočniteľnosti pred schválením významných investícií	MŽP SR	2018	priebežne					
16	Riadiť sa pri spracovaní analýz nákladov a prínosov platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MŽP SR	2018	priebežne					
17	Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov, vrátane podriadených organizácií	MŽP SR	12/2017	06/2019					
18	Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu	MŽP SR	12/2017	06/2019					
DÁTA A METODIKA									
19	Upraviť metodiku prioritizácie environmentálnych záťaží najmä na základe vplyvov na obyvateľstvo a životné prostredie	MŽP SR	2018	06/2019					
20	Zvýšiť počet monitorovacích staníc, skvalitniť metodiku výpočtu množstva jednotlivých znečisťujúcich látok, zlepšiť monitoring kvality a znečistenia ovzdušia	SHMÚ	2018-2020	-					
21	Zabezpečiť evidenciu výdavkov ŠOP SR, ktorá umožní porovnávanie na základe hodnoty za peniaze	ŠOP SR	2018	06/2019					
22	Upraviť existujúcu prioritizáciu projektov na základe kvantifikácie čo najväčšieho množstva hodnotiacich kritérií	SVP / VÚVH	2020	-					
23	Elektronicky zbierať dáta o spracovateľských zariadeniach a zberných dvoroch s pravidelnou aktualizáciou (kapacita, množstvo odpadu)	MŽP SR	2018	12/2019					
24	Aktualizovať metodiku CBA z OP ŽP, aby bola v súlade s Rámcom hodnotenia verejných financií, bola záväzná pre všetky investície bez ohľadu na zdroj financovania a špecifikovala parametre pre sektor životného prostredia	MŽP SR	2018	06/2019					
ANALYTICKÉ ÚLOHY									
25	EF - Vypracovať benchmarky pre jednotlivé oblasti podpory	MŽP SR/EF IEP	2018	06/2019					
26	Vykonať audit VV, š.p.	MŽP SR	2018	12/2019					
27	SIŽP - Vykonať procesný audit (adaptácia smerníc, analýzy vzoriek, zjednotenie kompetencií a pravidiel kontrol jednotlivých úsekov)	MŽP SR / kancelária GTSÚ	2018	06/2019					
28	Analyzovať príčiny povodní	MŽP SR, SVP, SHMÚ, VÚVH	2020	-					
29	Vyhodnotiť vplyvy jednotlivých typov zelených a sivých opatrení na protipovodňové a iné funkcie v krajine	MŽP SR	2020	-					
30	Vypracovať analýzu negatívnych externalít a ich monetizácie	MŽP SR IEP	2018	06/2019					

31	Vypracovať štúdiu alternatívnych systémov odvádzania a čistenia odpadových vôd (nákladovo efektívnejších oproti klasickým) v podmienkach SR	MŽP SR, SAŽP, EF, VÚVH	2019	-				
32	Nájsť alternatívy financovania výstavby verejných kanalizácií: analýza cien vodného a stočného, PPP projekty, financovanie pomocou úverov	MŽP SR, VÚVH, IEP	2019	-				

6.2 Úspora

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Postupne implementovať opatrenia na zefektívnenie prevádzky podľa auditu BCG	SVP	2018-2020	-				
2	Postupne zvýšiť poplatky za skládkovanie a zaviesť povinný množstvový zber	MŽP SR	2019-2023	-				
3	Zrušiť fakultatívne oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)	MF SR	2018-2019	12/2019				
4	Zaviesť inovatívne formy financovania ochrany prírody	MŽP SR/ ŠOP SR	2018	12/2019				

1. Postupne implementovať opatrenia na zefektívnenie prevádzky podľa auditu BCG

SVP š. p. naďalej neplní odporúčania auditu BCG a v roku 2018 **nezrealizoval žiadnu úsporu z naplánovaných 8 mil. eur**. Celkové výdavky naopak medziročne o takmer 4 mil. eur vzrástli. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Tabuľka 66: Celkové náklady SVP, š.p.

	2015	2016	2017	priemer 2015-2017	2018
celkové náklady (mil. eur)	115,7	115,4	135,2	122,1	139,0

Zdroj: SVP

SVP š. p. pripravil v roku 2018 vlastný návrh opatrení na zefektívnenie svojej prevádzky. Väčšina opatrení však nemá vyčíslenú očakávanú úsporu (tabuľka 67).

Tabuľka 67: Racionalizačné opatrenia BCG realizované v roku 2018

Návrh opatrení BCG	Cieľová úspora (mil. eur)	Návrh opatrení SVP	Cieľová úspora (mil. eur)
Centralizácia činností	6,3	Prípravné kroky pre zjednotenie administratívnych budov a organizačných jednotiek Podnikového riaditeľstva SVP, š. p. a OZ Banská Bystrica Zlúčenie činností Správy Povodia horného Hrona a Správy Povodia stredného Hrona Zlúčenie správy Topoľčany so správou Nitra	NA
Zvýšenie efektivity výkonu	6,5	Príprava na odpredaj objektov/budov/domov (vrátane rekreačných a doškoľovacích zariadení), ktoré priamo nesúvisia s výkonom činností SVP, š. p., resp. nie sú súčasťou vodných stavieb Odchod zamestnancov v dôchodkovom veku do starobného dôchodku na základe zvýhodnenej dohody využilo k 31. 12. 2018 - 64 zamestnancov Zámena hotela Meander s Administratívnou budovou v Banskej Bystrici Montáž GPS do vozidiel a zariadení bola zrealizovaná v roku 2018 na troch OZ a pokračuje montáž GPS na správach OZ BA Postupné nahrádzanie klasického osvetlenia technológiou LED na jednotlivých OZ Analýza podmienok a možností odovzdania transformátorov do správy a prevádzky, resp. vlastníctva iným osobám/energetikom	0,96 (v roku 2019) 0,3
Optimalizácia nákupu	7		

Racionalizácia flotily mechanizmov	6	Vyradenie starých poruchových osobných áut ako aj strojov a mechanizmov Zriadené centrálné stanoviisko pre špeciálne stroje a zariadenia s možnosťou ich flexibilného využívania v rámci celého územia pôsobnosti SVP	NA
Eliminácia nepotrebných činností a vyšší outsourcing	1,9		
Racionalizácia využitia nehnuteľností	1,2	Zámena a odpredaj ďalších nadbytočných nehnuteľností v správe, resp. vedených vo vlastníctve majetku SVP, š. p.	NA
Optimalizácia rozsahu riadenia a regionálneho usporiadania	1,4		

Zdroj: SVP, MŽP SR

IJ vyčíslila možnú ročnú úsporu SVP š.p., ktorú je možné dosiahnuť efektívnejším vynakladaním finančných prostriedkov na základe nižšie uvedených opatrení (tabuľka 68). Tieto opatrenia súvisia s podpornými činnosťami spoločnosti, nie jej hlavnou činnosťou. Nezasahujú teda do plnenia úloh SVP š.p., ani neohrozujú bezpečnosť SR. Celková potenciálna úspora v roku 2018 na nákupe elektrickej energie, nákladoch na bezpečnostné služby, upratovacie služby a na poistenie je vo výške 1,6 mil. eur. Podľa Plánu nákladov v „Konceptii rozvoja SVP š.p. na roky 2018-2020“ sa náklady majú medziročne zvýšiť o 1,5 %. Na základe neauditovaných výsledkov za rok 2018 sa však náklady medziročne zvýšili až o takmer 3 %.

Tabuľka 68: Potenciálna ročná úspora

	ročná úspora (eur)	odporúčanie BCG
nákup elektrickej energie	69 428	nie
náklady na bezpečnostné služby	750 779	áno
náklady na upratovacie služby	64 000	áno
poistenie majetku	570 000	áno
nákup licencií Microsoft	158 000	áno
Spolu	1 612 207	

Zdroj: IJ

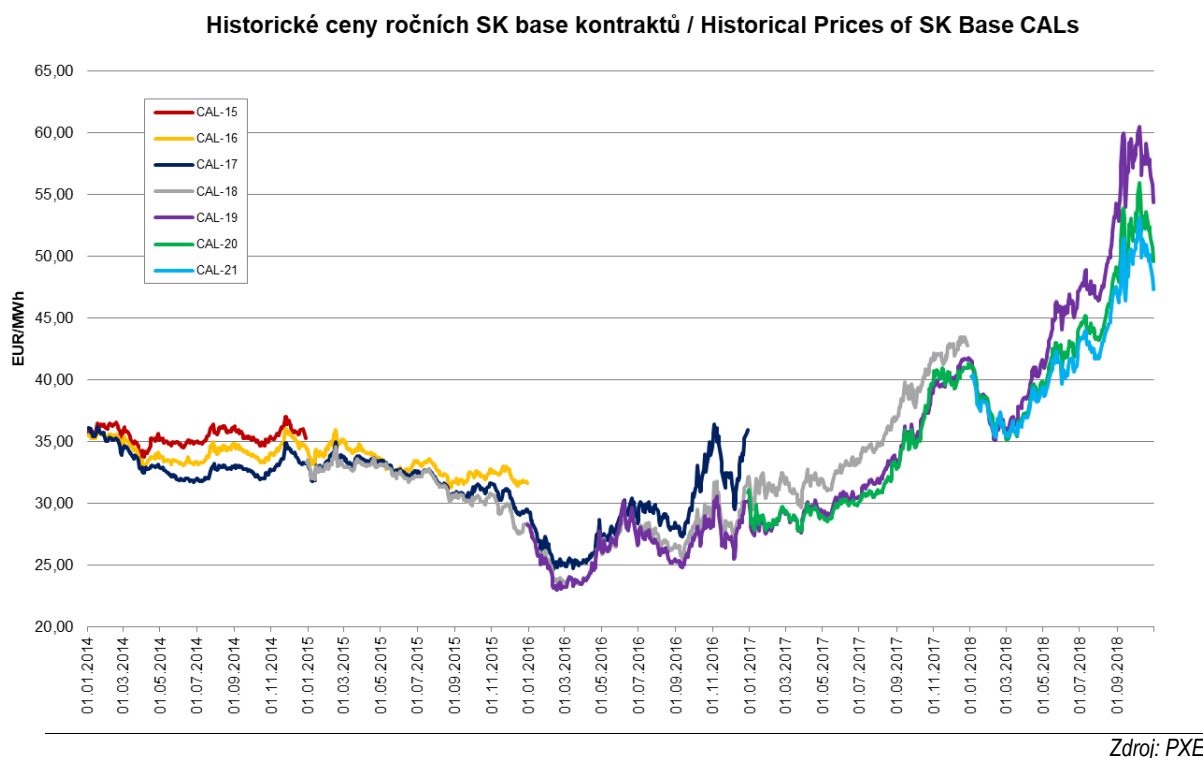
Nákup elektrickej energie

Prostriedkom na zníženie rastúcich nákladov na elektrickú energiu a plyn je využívanie rámcových zmlúv v rámci centrálného nákupu (audit BCG vyčíslil úsporu na 950 tis. eur). Napriek tomu, že SVP š. p. má uzavretú **rámčovú zmluvu so ZSE²⁵² na dodávku elektriny**, ktorou pokrýva väčšinu odberných miest vo všetkých odštepných závodoch, naďalej dochádza pri niektorých **odštepných závodoch (KE, BB a PN) k nákupu elektrickej energie pre určité odberné miesta mimo tejto zmluvy a za výrazne vyššiu cenu**. Ceny elektriny na trhu od roku 2017 rastú (graf 23), a preto sú ceny v zmluvách uzatvorených koncom roka 2017 (so SE pre jednotlivé OZ SVP) až **2,8-krát vyššie** ako je cena, ktorú SVP vyjednal so ZSE v roku 2015. Spotová cena elektrickej energie na pražskej burze PXE je pritom v súčasnosti len 2-násobne vyššia. **V prípade, že by jednotlivé OZ SVP obstarávali dodávku elektrickej energie za ceny rámcovej zmluvy so ZSE, v roku 2018 by mohli dosiahnuť úsporu takmer 70 tisíc eur.**

²⁵² <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=1658671&l=sk> a predĺženie zmluvy <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3819941&l=sk>

Graf 23: Spotové ceny elektriny na burze PXE v Prahe

Nákup plynu

Podobne ako pri elektrickej energii, aj na plyn má SVP š. p. okrem veľkej rámcovej zmluvy²⁵³ uzatvorené oddelené zmluvy pre niektoré odberné miesta. **Aj keď v prípade nákupu plynu je jednotková cena všetkých zmlúv rovnaká, nemá zmysel vynakladať finančné prostriedky a kapacity na uzatváranie separátnych zmlúv na nákup plynu.**

Náklady na bezpečnostné služby

Pri tejto položke identifikovala IJ najväčší potenciál zefektívnenia a dodatočných úspor. Legislatíva nevyžaduje fyzické stráženie objektov, napriek tomu sú všetky objekty SVP buď interne alebo externe strážené. Audit BCG identifikoval priestor na úsporu pri nákladoch na bezpečnostné služby, kde pri rámcovej zmluve so spoločnosťou O.M.O.²⁵⁴ poukázal na možnú úsporu vo výške 17 % hodnoty kontraktu. V auguste 2018 však naopak došlo k navýšeniu ceny poskytovanej fyzickej ochrany firmou O.M.O. o 10 %²⁵⁵. **SVP š. p. uzatvára okrem rámcovej zmluvy s O.M.O. aj ďalšie zmluvy na stráženie objektov²⁵⁶.** Naďalej bol medzi stráženými objektami aj hotel Bobrovník, ktorý SVP v 10/2018 prenajal na 30 rokov občianskemu združeniu (za 15 tis. eur/rok, pričom len samotné stráženie na 4 mesiace v roku 2018 stálo 17,5 tis. eur).

V prípade, že by SVP š.p. netrval na fyzickom strážení administratívnych objektov, hotelov a dielní, v roku 2018 mohol na strážnych službách ušetriť 669 tis. eur. Keby navyše došlo aj k zníženiu nákladov na strážne služby o 17 %, ako odporúča audit BCG, úspora by predstavovala 751 tis. eur za rok 2018.

Náklady na upratovacie služby

Napriek odporúčaniam auditu BCG zatiaľ k výraznejšiemu outsourcovaniu pri upratovacích službách nedochádza. Náklady na upratovacie služby sa medziročne v roku 2017 znížili, v roku 2018 už došlo k ich rastu

²⁵³ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2835625&l=sk>

²⁵⁴ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2387596&l=sk>

²⁵⁵ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2387596&l=sk>

²⁵⁶ S firmami Bonul a VEL Security

(o 17 %). Opäť tu však dochádza k výrazne decentralizovanému uzatváraniu zmlúv, dokonca aj v rámci jednotlivých odštepných závodov. Audit BCG identifikoval možnú úsporu 140 tis. eur, keby boli upratovacie služby vykonávané dodávateľsky na všetkých pracoviskách SVP za 0,54 eur/m²/mesiac, túto cenu SVP dosahuje za zmluvy uzavreté v roku 2018 iba v tretine prípadov (tabuľka 69).

Tabuľka 69: Zmluvy na upratovacie služby uzavreté SVP za rok 2018

Odštepný závod	m ²	celková cena	cena euro/m ² /rok	cena euro/m ² /mesiac
OZ BA	2 259	11 981	5,30	0,44
OZ PN	3 969	23 600	5,95	0,50
OZ KE	3 804	23 520	6,18	0,52
OZ BA (Gabčíkovo)	2 042	14 400	7,05	0,59
OZ KE	1 866	22 800	7,64	0,64
OZ KE	2 247	20 107	8,95	0,75
OZ BB	1 024	20 400	9,96	0,83
OZ KE (na 2 roky)	910	23 556	12,94	1,08
OZ BB	810	10 537	13,01	1,08
OZ BA (Vlčie hrdlo)	895	15 948	17,81	1,48
Spolu (eur)	19 825,94	186 849,00	9,48	0,79

Zdroj: CRZ

V prípade, že by bolo upratovanie realizované za maximálnu cenu 0,54 eur/m²/mesiac, ktorú odporúča audit BCG, došlo by k ročnej úspore na externe zabezpečovaných upratovacích službách vo výške 64 tisíc eur.

Poistenie majetku

Napriek odporúčaniam auditu BCG (vyjednať pri uzatváraní novej poistnej zmluvy na poistenie majetku aspoň 15 % zníženie ceny), **došlo pri uzavretí zmluvy na poistenie majetku koncom roka 2017²⁵⁷** (s rovnakými poisťovňami ako pri predchádzajúcej zmluve, na 4 roky) **k navýšeniu celkových nákladov poistenia o 40 tis. eur. Celková úspora 2,4 mil. eur (570 tis. eur ročne) teda v tejto položke nebude dosiahnutá.**

Nákup softvérových licencií

SVP, š.p. nakupuje licencie za vyššie jednotkové ceny v porovnaní s benchmarkom pripravovanej centrálnej zmluvy MF SR. Zmluva na nákup licencií Microsoft²⁵⁸ bola uzatvorená v decembri 2018 na dobu určitú (na 42 mesiacov). **Pri nákupe licencií prostredníctvom centrálnej zmluvy by sa realizovala úspora 158 tisíc eur ročne.** IJ boli predložené odlišné stanoviská od MF SR (nie) a ÚPPVII (áno) ohľadne možnosti pripojenia SVP š.p. k obstarávanej centrálnej zmluve, IJ odporúča čo najrýchlejšie vydať MF SR jednotný postup pre štátne podniky, nakoľko sa daná skutočnosť týka aj napr. železničných spoločností.

Osobné náklady

Napriek tomu, že SVP š. p. znižoval medzi rokmi 2014-2017 počet zamestnancov (pokles o 106 zamestnancov), celkové osobné náklady ďalej rastú (o 20 %). **Pri prepočte na zamestnanca rásť osobné náklady o 24 %, pričom priemerná mzda v hospodárstve rásť za rovnaké obdobie o 13 %²⁵⁹.** SVP š. p. nevyužíva potenciál na personálnu úsporu prostredníctvom prirodzeného odchodu pracovníkov – predovšetkým do riadneho a predčasného dôchodku. V roku 2018 ukončil SVP pracovný pomer so 66 zamestnancami (dôchodcami), čo je

²⁵⁷ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3264426&l=sk>

²⁵⁸ <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3792319&l=sk>

²⁵⁹ Priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR podľa Štatistického úradu: http://statdat.statistics.sk/cognosex/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=xts.run&m=portal/cc.xts&gohome.

44 % z celkového počtu dôchodcov zamestnaných v SVP. K úspore na mzdových nákladoch vo výške 963,7 tis. eur však dôjde až v roku 2019, čo bude IJ následne validovať.

Počet vedúcich zamestnancov SVP š. p. sa v roku 2017 zvýšil na 10, oproti 7 vedúcim pracovníkom z predchádzajúcich rokov. V roku 2017 vznikli dve nové vedúce pozície – riaditeľ úseku generálneho riaditeľa a technicko-investičný riaditeľ.

Odporúčanie IJ:

- **Využívať prirodzené odchody do dôchodku** zamestnancov nad 62 rokov
- **Obmedziť obstarávanie tovarov a služieb mimo rámcové zmluvy** uzatvorené pre celé SVP – špeciálne pri nákupe elektrickej energie a plynu, procesne tieto nákupy nastaviť v rámci spoločnosti
- **Pokračovať v zabezpečovaní upratovacích služieb dodávateľským spôsobom** vo všetkých pracoviskách SVP cez elektronické aukcie, s dôrazom na vysúťaženie čo najlepších cien
- **Zvážiť potrebu fyzického stráženia objektov SVP**, v prvej fáze neuzatvárať zmluvy na stráženie administratívnych budov a rekreačných zariadení

2. Postupne zvýšiť poplatky za skládkovanie a zaviesť povinný množstvový zber

Zákon o poplatkoch za uloženie odpadov²⁶⁰ a Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov²⁶¹, sú účinné od 01/2019. Uvedený zákon zavádza postupné zvyšovanie poplatkov za skládkovanie odpadov na skládkach odpadov a odkaliskách a **výška sadzby poplatku za uloženie komunálnych odpadov na skládku odpadov sa odvíja v závislosti od úrovne vytriedenia komunálnych odpadov v obci – čím vyššia je úroveň vytriedeného odpadu, tým sa poplatok za uloženie odpadu znižuje**. V najbližších rokoch sa odhaduje, že príjem z dane za uloženie komunálnych odpadov by mohol byť oproti súčasnému výnosu vyšší v 1. roku o 14 mil., v 2. roku o 20 mil. a v 3. roku až o 24 mil. eur.²⁶² Najnovší odhad výnosu zo strany MŽP SR²⁶³ oproti revízii výdavkov je o 1 mil. eur vyšší (tabuľka 70), v ďalších rokoch má príjem obcí naďalej rásť. Vyhodnotenie skutočností bude možné až na základe implementácie za rok 2019. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní iba čiastočne. Vplyv zákona č. 329/2018 na úroveň triedenia komunálnych odpadov v obciach bude možné plne vyhodnotiť až na základe údajov za celý rok 2019, čo bude odzrkadlené v Súhrnnej implementačnej správe 2019.**

Tabuľka 70: Odhad vplyvu na rozpočet verejnej správy

		2018	2019	2020	2021
Zvýšenie poplatkov za uloženie komunálnych odpadov na skládku a zavedenie povinného množstvového zberu	Vyšší príjem obcí	0	15	27	33

Zdroj: MŽP SR

Zavedenie povinného množstvového zberu však uvedený zákon rieši iba čiastočne. Obec je povinná zriadiť množstvový zber komunálneho odpadu pre PO pôsobiace na jej území, pre FO to však bude len dobrovoľné. V súčasnosti je po MPK návrh Programu predchádzania vzniku odpadov na roky 2019 - 2025²⁶⁴, v ktorom sú okrem iného navrhnuté aj opatrenia zamerané práve na podporu a zavedenie povinného množstvového zberu komunálneho odpadu aj pre FO, napr.:

- vypracovanie analýzy vplyvov zavedenia zberu odpadov „od dverí k dverám“ a množstvového zberu – koniec roku 2024,
- zavedenie povinného množstvového zberu komunálneho odpadu - k novele zákona o odpadoch a zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku

²⁶⁰ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/329/20190101>

²⁶¹ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/330/20190101>

²⁶² Revízia výdavkov na životné prostredie

https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Revizia_vydavkov_na_zivotne_prostredie.pdf str. 31

²⁶³ Rozpočet verejnej správy na roky 2019-2021, Hlavná kniha, str. 112 <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/99/hlavnakniha.pdf>

²⁶⁴ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/LP/2018/880>

Termíny na splnenie týchto opatrení sú však málo ambiciózne – vypracovanie analýzy množstvového zberu by sa malo dať stihnúť skôr ako za 6 rokov, keďže až na ňu potom nadväzuje samotné zavedenie množstvového zberu pre FO.

Odporúčanie IJ: Po schválení Programu začať pripravovať analýzu zavedenia množstvového zberu.

3. Zrušiť fakultatívne oslobodenia v spotrebných daniach (uhlie, elektrina, plyn)

K 06/2018 skončila Slovenskej republike schéma štátnej pomoci NN 63/2009²⁶⁵. MF SR vypracovalo ešte v roku 2017 predbežnú informáciu²⁶⁶ k návrhu zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu č. 609/2007 Z. z. a zároveň intenzívne komunikuje s Európskou komisiou. Komunikácia s EK je pritom zameraná na možnosti zrušenia, resp. možnosti ďalšieho poskytovania štátnej pomoci v oblasti podpory obnoviteľných zdrojov elektriny a kombinovanej výroby elektriny a tepla tak, aby bola štátna pomoc poskytovaná v súlade s pravidlami spoločného trhu EÚ. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Napriek hlavnému odporúčaniu IJ, aby do konca roka 2018 zahájilo MF SR legislatívny proces novely zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu č. 609/2007 Z. z., v ktorom bude uvedené zrušenie fakultatívnych oslobodení, sa tak neudialo. Naopak, MF SR požiadalo o odklad termínu na predloženie daného zákona na rokovanie vlády SR do 08/2019, ktorý bol schválený.

Zmena zákona nebola počas roka 2018 zrealizovaná a **plánovaná úspora vo výške 65 mil. eur v roku 2019 nebude dosiahnutá**. V prípade, že nebude návrh zákona **predložený na vládu do konca apríla 2019**, je ohrozená aj prípadná úspora v nasledujúcom roku. Po skončení platnosti štátnej pomoci (06/2018) pritom vzniklo právne vákuum v neprospech SR

Odporúčanie IJ: Neodkladne zahájiť legislatívny proces novely zákona č. 609/2007 Z. z..

4. Zaviesť inovatívne formy financovania ochrany prírody

ŠOP SR je príspevková organizácia MŽP SR, ktorá v roku 2018 na svoju prevádzku dostala 5,7 mil. eur. Všetky svoje činnosti v oblasti ochrany prírody financuje prostredníctvom eurofondov, a to nielen kapitálové, ale často aj bežné výdavky. Z dlhodobého hľadiska je potrebné vytvoriť udržateľný systém financovania ochrany prírody, ktorý bude využívať aj zdroje mimo štátneho rozpočtu a EÚ²⁶⁷. Príkladom je zavedenie vstupného do národných parkov, adopčné programy, prípadne poskytovanie iných služieb, ktoré prinesú zvýšenú návštevnosť platených miest (napr. jaskyne, Národná ZOO Bojnice) alebo vyššie príjmy z predaja suvenírov či občerstvenia na týchto miestach. Potreba inovatívneho spôsobu financovania bola zapracovaná do návrhu novely zákona č. 543/2002 Z. z.²⁶⁸, kde sa navrhuje prevod správy štátnych pozemkov v chránených územiach na ŠOP SR. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Pozitívnym príkladom je NP Slovenský raj, kde bola rovnako ako v Pieninskom NP schválená zonácia. NP Slovenský raj pravidelne vykonáva sčítavanie návštevníkov v NP a to 2-krát do roka (v letnej a v zimnej sezóne). Na základe vlastného vzorca na výpočet celkovej návštevnosti²⁶⁹ za rok 2018 navštívilo NP Slovenský raj 542 190 návštevníkov, z čoho najviac navštívilo práve Dobšinskú ľadovú jaskyňu (približne tretina návštevníkov v letnej sezóne).

²⁶⁵ <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=11493>

²⁶⁶ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2017/219>

²⁶⁷ Revízia výdavkov na životné prostredie

https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Revizia_vydavkov_na_zivotne_prostredie.pdf str. 40

²⁶⁸ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2018/780>

²⁶⁹ Ročná návštevnosť = 62 dní x letná denná návštevnosť (júl, august) + 152 dní x 40 % letnej dennej návštevnosti (apríl, máj, jún, september, október) + 151 dní x zimná denná návštevnosť (november, december, január, február, marec)

Tabuľka 71: Návštevnosť a príjmy z poplatku v NP Slovenský raj za rok 2018

	Počet návštevníkov	Príjmy ŠOP z poplatku	Príjmy obcí z poplatku
NP Slovenský raj, z toho:	542 190	0	202 909
Splavovanie Hornádu	184	1 656	0
Ferrata Kysel'	10 349	51 745	0
Spolu		53 401	202 909

Zdroj: NP Slovenský raj

Vstup do NP Slovenský raj je spoplatnený (formou príspevku na obnovu technických sprístupňovacích zariadení) vo výške 1,5 eura za deň. Tieto poplatky sú však zdrojom príjmov okolitých obcí (Smižany, Hrabušice a Spišské Tomášovce), ktoré sa následne starajú napr. o údržbu a opravu rebríkov v národnom parku. Na základe údajov z rozpočtov týchto obcí za rok 2017 boli celkové príjmy týchto obcí z poplatku vo výške 203 tis. eur, pričom približne tretina sa vracia na aktivity spojené so starostlivosťou o sprístupňovacie zariadenia a servis výberu poplatku.

NP Slovenský raj je 3. najnavštevovanejším NP na Slovensku. Najviac návštevníkov chodí do TANAP (cca 4 mil. ročne) a do NAPANT (cca 600 tis. – 2 mil. ročne). Podľa informácií od MŽP SR a ŠOP SR, spoplatnenie vstupu do týchto parkov nie je zatiaľ možné, nakoľko vstupné do územia vyberá vlastník pozemkov. V prípade NP Slovenský raj vyberajú vstupné obce na obecných pozemkoch. Kým správcom pozemkov v niektorých častiach TANAP a NAPANT nebude ŠOP SR, nemôže dôjsť k spoplatneniu vstupu do týchto chránených území. **Bez spoplatnenia vstupu do TANAP alebo NAPANT však ku vygenerovaniu vyšších príjmov do rozpočtu ŠOP vo výške 6 mil. eur nedôjde.**

V roku 2018 získala ŠOP SR z inovatívnych foriem financovania do rozpočtu navyše o 184,2 tis. eur (tabuľka 72), čo sú iba 3 % z plánovaného vyššieho výnosu (na rok 2019, v roku 2018 sa vyšší výnos v IP 2018 neplánoval). Vďaka vyššej návštevnosti Národnej ZOO Bojnice (o 43,7 tis. návštevníkov viac ako v roku 2017) sa celková výška inovatívnych prostriedkov v roku 2018 zvýšila o 210 tis. eur, čo je spolu so ŠOP SR však len 6,6 % z cieľovej sumy pre rok 2018.

Tabuľka 72: Príjmy ŠOP a Národnej ZOO Bojnice z inovatívnych foriem financovania

Inovatívna forma financovania	2018
Deklarácia Natura 2000/ Envirofond	32 132
Potvrdenia pre Podporu rozvoja vidieka	1 579
Spoločenská hodnota	1 647
Štúdiá, expertízy	36 480
Obhliadka domov	2 455
Propagačná činnosť	5 040
Ubytovanie	1 456
Speleoterapia	16 960
Slovenský raj - splav Hornádu	12 852
Slovenský raj - Ferrata Kysel'	39 652
Nájom	17 962
Ornitologické krúžky CITES	10 836
ostatné (sprievodcovská, prednášková činnosť)	5 130,65
	184 185
Zvýšenie návštevnosti Národnej ZOO Bojnice	210 000
Spolu	394 185

Zdroj: ŠOP SR, IJ

6.3 Hodnota

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
5	Znížiť znečistenie ovzdušia podporou výmeny efektívnejších spaľovacích zariadení pre domácnosti (napr. 40 mil. eur)	MF SR / MŽP SR	2018	12/2019				
6	Postupné utlmenie výroby elektriny z uhlia	MH SR	N/A	2023				
7	Prijímať opatrenia na lepšie dodržiavanie existujúcej prioritizácie pre nové protipovodňové projekty	MŽP SR/ SVP	2020	-				
8	Zabezpečiť kontrolu správneho nakladania s odpadom a udeľovať pokuty	MŽP SR	2020	-				
9	Dotácie v manažmente odpadových vôd a zabezpečovanie pitnou vodou zamerať na ucelené projekty	EF	2018	priebežne				

5. Znížiť znečistenie ovzdušia podporou výmeny efektívnejších spaľovacích zariadení pre domácnosti (napr. 40 mil. eur)

Z eurofondov (OP KŽP) prostredníctvom národného projektu SIEA s názvom Zelená domácnostiam²⁷⁰ sa podporuje výmena kotlov na spaľovanie fosílnych palív za kotly na biomasu, ktoré životné prostredie zaťažujú o niečo menej.

Z celkového rozpočtu pilotného projektu vo výške 45 mil. eur bolo do konca roka 2018 podporených 18 502 zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie (slnéčné kolektory, fotovoltaické panely, tepelné čerpadlá a kotly na biomasu) a preplatené poukážky v hodnote vyše 41 mil. eur (tabuľka 73). Čerpanie v pilotnom projekte bolo na 91%.

V 12/2018 bolo s cieľom zabezpečiť pokračovanie tohto národného projektu vyhlásené vyzvanie na predloženie národného projektu Zelená domácnostiam II, ktorého zámer bol už schválený Monitorovacím výborom pre OP KŽP. Rozpočet národného projektu predstavuje 48 mil. eur. V rámci projektu by mohlo byť do roku 2023 podporených ďalších 25 tisíc inštalácií v domácnostiach na území SR mimo BSK.

Tabuľka 73: Projekty podporené NP Zelená domácnostiam ku 31.12.2018

typ inštalácie	počet podporených zariadení	suma podporených zariadení (mil. eur)
Kotol na biomasu	6 973	11,3
Fotovoltaický panel	5 242	15,5
Slnéčný kolektor	3 673	10,5
Tepelné čerpadlo	2 613	3,9
Spolu	18 501	41,2

Zdroj: Slovenská inovačná a energetická agentúra

Pokrok v plnení opatrenia nastal aj v prípade výmeny spaľovacích zariadení pre domácnosti za ekologickejšie, inšpirované tzv. kotlíkovými dotáciami v ČR. **Návrh zmeny OP KŽP v rámci prioritnej osi 1, s cieľom podporiť výmenu spaľovacích zariadení pre domácnosti z kotlov na uhlie za kotly na nízkoemisné palivo – zemný plyn**, bol v 4Q2018 predložený EK na neformálne pripomienkovanie²⁷¹. Keďže k problematickému vykurovaniu

²⁷⁰ https://www.solarneslovensko.sk/dotacie/?qclid=Cj0KCQjwiN7YBRCOARIsAFCb9349Amh1pbkubQWxkG-UqIfSqtOQdpiDghhILCLcwZi5hQzFmv6i6UgaAucZEALw_wcB

²⁷¹ V rámci navrhovanej zmeny OP KŽP sa do špecifického cieľa 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality dopĺňa nová podaktivita zameraná na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach nízkoemisnými spaľovacími zariadeniami, s výnimkou biomasy a iných obnoviteľných zdrojov energie.

domácností tuhým palivom v nevhodných kotloch dochádza na celom území SR, oprávnené na podporu bude celé územie SR. Po odkomunikovaní uvedeného návrhu zmeny OP KŽP s EK a jeho oficiálnom predložení sa predpokladá jeho schválenie na úrovni EK do konca 1H2019. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní iba čiastočne.**

6. Postupné utlmenie výroby elektriny z uhlia

Výroba elektrickej energie v elektrárni v Novákoch je drahšia ako je trhová cena elektrickej energie, preto ju štát v súlade so všeobecným hospodárskym záujmom musí dotovať prostredníctvom tarify za prevádzkovanie systému (TPS), ktorá vstupuje do koncovej ceny elektrickej energie platenú odberateľmi. Výšku TPS každoročne stanovuje ÚRSO a predstavuje asi 3-4 % koncovej ceny elektriny pre domácnosť.

Vláda SR schválila v 12/2018 materiál „Návrh problematiky transformácie regiónu horná Nitra v súvislosti s návrhom všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny“²⁷², ktorým **schválila tepelnej elektrárni Nováky povinnosť zabezpečiť vo všeobecnom hospodárskom záujme výrobu a dodávky elektriny do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany najneskôr do konca roku 2023.**

V súvislosti so skrátením všeobecného hospodárskeho záujmu na výrobu elektriny v Novákoch, na ktorú je naviazaná ťažba uhlia v Hornonitrianskych baniach Prievidza, **dôjde aj k útlmu banskej činnosti.** ÚPPVII má vypracovať Akčný plán transformácie regiónu horná Nitra, ktorého súčasťou majú byť aj konkrétne projekty na tvorbu pracovných miest v regióne. Prvá verzia akčného plánu mala byť schválená koncom roka 2018. Za celý rok 2018 však ÚPPVII v spolupráci s Pracovnou skupinou pre prípravu Akčného plánu transformácie regiónu horná Nitra²⁷³ **akčný plán nepripravila. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Slovensko sa stalo spolu s Gréckom a Poľskom súčasťou pilotného projektu EÚ na transformáciu uhoľných regiónov. EK vybrala v tendri poradenskú spoločnosť **PricewaterhouseCoopers, ktorá má za úlohu do 04/2019 akčný plán pripraviť.**

7. Prijímať opatrenia na lepšie dodržiavanie existujúcej prioritizácie pre nové protipovodňové projekty

Prostriedkom na zvýšenie hodnoty za peniaze v prípade protipovodňovej ochrany je prioritne podpora projektov s najvyšším pomerom prínosov a nákladov. Tieto projekty by sa aj ako prvé mali pripravovať. **SVP, š.p. však nezačal v roku 2018 aktivity smerujúce k lepšiemu dodržiavaniu existujúcej prioritizácie stanovenej v Plánoch manažmentu povodňového rizika na roky 2016-2021. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Nadalej plánuje a aj podporuje projekty podľa stavu ich pripravenosti na realizáciu. Po roku 2018 má SVP v pláne rozpracovať alebo pokračovať v projektovej príprave spolu 71 projektov za 158 mil. eur, z ktorých iba 27 % je z 1. prioritnej skupiny v PMPR, takmer polovica je z druhej skupiny. V jednej desiatke prípadov ide o úplne nové investičné akcie v počiatkových štádiách rozpracovanosti a nachádzajúcich sa v PMPR v 3. prioritnej skupine. Realizácia projektov sa často spomalí pri majetkoprávných vysporiadaniach. Preto SVP v záujme vyššieho čerpania finančných prostriedkov na protipovodňové opatrenia začne realizovať jednoduchšie projekty, aj keď sú s nižšou prioritou. **IJ odporúča plánovať realizáciu projektov najmä z 1. prioritnej skupiny, pretože prinášajú najvyššiu hodnotu za peniaze v protipovodňových opatreniach. V PMPR je v 1. prioritne zaradených až 200 projektov, podľa názoru IJ to poskytuje dostatočný rozsah na výber vhodných projektov na prípravu a realizáciu.** V 2H2018 realizoval SVP investície do projektov protipovodňovej ochrany v celkovej výške 2,2 mil. eur (tabuľka 74).

²⁷² <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23422/1>

²⁷³ <https://www.vicemier.gov.sk/sekcie/cko/iniciativy-ek/uholne-regiony-v-prechode-horna-nitra/pracovna-skupina-pre-pripravu-akcneho-planu-transformacie-regionu-horna-nitra/akcny-plan-pre-transformaciu-regionu-horna-nitra/index.html>

Tabuľka 74: Projekty protipovodňovej ochrany realizované SVP v 2. polroku 2018

Projekt	Náklady ku koncu roku 2018
Vodná stavba Brezová pod Bradlom, rekonštrukcia	203 627
Protipovodňová podzemná tesniaca stena ĽSOH Váhu v km 27,454 – 30,025	1 723 754
Zvolen, úprava toku Neresnica, r. km 0,293 - 2,403	914 816
Veľký Cetín - rieka Nitra, dotesnenie POH v rkm 42,330 - 44,330	24 976
Veľký Cetín - rieka Nitra, dotesnenie ĽOH v rkm 42,630 - 44,570	86 279
Malý Cetín - rieka Nitra, dotesnenie POH v rkm 44,330 - 46,320	19 831
Malý Cetín - rieka Nitra, dotesnenie ĽOH v rkm 44,570 - 46,510	70 585
Čechynce - rieka Nitra, dotesnenie POH v rkm 46,320 - 48,320	18 087
Čechynce - rieka Nitra, dotesnenie ĽOH v rkm 46,510 - 48,456	70 008
Spolu	2 217 147

Zdroj: MŽP SR

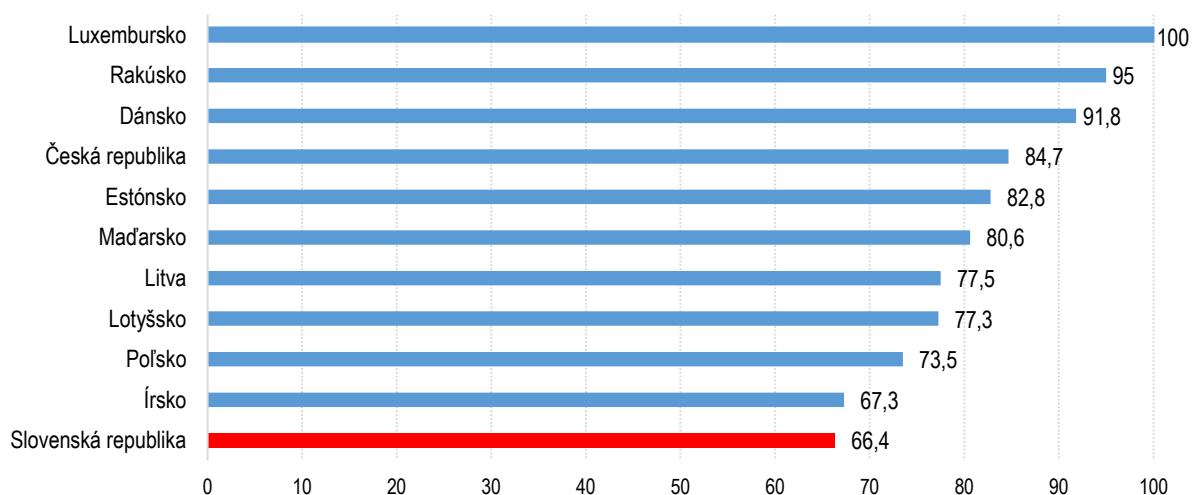
Ani jeden z vyššie uvedených projektov nie je z 1. prioritnej skupiny PMPR. Najvyššiu prioritu z tabuľky 74 má projekt rekonštrukcie vodnej stavby Brezová pod Bradlom (2. priorita). Ostatné projekty však ani v PMPR nie sú uvedené. Na základe Zákona o ochrane pred povodňami²⁷⁴ však „po schválení prvého plánu manažmentu povodňového rizika a po jeho aktualizácii možno financovať výstavbu nových alebo rekonštrukciu vybudovaných preventívnych opatrení, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, znižujú maximálny prietok povodne, chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku alebo pred zaplavením vnútornými vodami, iba ak sú zahrnuté v pláne manažmentu povodňového rizika“. Podľa vyššie uvedeného odseku zo zákona teda SVP realizáciou projektov, ktoré nie sú v PMPR, porušuje zákon.

Odporúčanie IJ: Dodržiavať prioritizáciu projektov v PMPR a nezačínať projektovú prípravu a realizáciu projektov s nižšou prioritou, ale prednostne projektov z 1. prioritnej triedy.

8. Zabezpečiť kontrolu správneho nakladania s odpadom a udeľovať pokuty

Napriek výrazným formám podpory výstavby kanalizácie zo strany MŽP SR (buď pomocou dotácií EF alebo prostredníctvom OP KŽP) v posledných rokoch, pripojenosť obyvateľstva na verejnú kanalizáciu rastie veľmi pomaly. Za posledné roky je priemerný medziročný nárast pripojenosti v SR na úrovni 1,6 % a naďalej zaostávame medzi členskými krajinami EÚ, spomedzi krajín V4 sme na chvoste (graf 24).

Graf 24: Napojenie obyvateľstva na verejnú kanalizáciu vo vybraných krajinách EÚ v roku 2016 (v %)

²⁷⁴ Zákon č. 7/2010 Z. z., <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-7>

Zdroj: Eurostat

Problémom je neochota niektorých obyvateľov pripojiť sa k vybudovanej kanalizácii najmä z ekonomických dôvodov, keďže projektovú dokumentáciu ako aj realizáciu projektu prípojky si zabezpečujú a financujú sami. Novela zákona č. 442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, účinná od 03/2018, upravila povinnosť pripojiť sa k verejnej kanalizácii vlastníkovi pozemku alebo stavby, ak nemá povolenie na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami, v termíne do 12/2021. Od 06/2018 je ďalšia novela tohoto zákona opäť v MPK²⁷⁵ a upravuje minimálnu výšku sankcie - pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov sa zvýši z 99 eur na 300 eur a u fyzických osôb sa zvýši zo 16 eur na 50 eur. Účinnosť zákona sa z dôvodu pretrvávajúcich rozporov v MPK predpokladá až na 10/2019. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní iba čiastočne.**

Novela zákona o vodách²⁷⁶, účinná od 03/2018, upravila povinnosť pre producentov odpadových vôd uchovávať si **doklady o vývoze žúmp** (s účinnosťou od 15.9.2018). Následne je producent povinný tieto doklady (za posledné dva roky) predkladať na kontrolu obci, avšak **len keď ho obec na to vyzve**. Podľa názoru IJ by mali mať obce povinnosť viesť si pravidelnú evidenciu o vývoze žúmp a následne vykonávať ich pravidelné kontroly. **Kontrola žúmp sa v súčasnosti totiž vykonáva iba pri kolaudácii nehnuteľnosti, následná kontrola je vykonávaná iba sporadicky na základe podnetov fyzických a právnických osôb.** Udeľovanie povolení ako aj kontrola žúmp je v kompetencii stavebných úradov, t. j. vykonávajú to miestne príslušné stavebné úrady (pod MDV SR), nie orgány štátnej vodnej správy (pod MŽP SR). Zámerom MŽP SR je zaviesť do nového stavebného zákona povinnosť stavebných úradov viesť register žúmp.

Údaje o kontrolách žúmp a udelených pokutách MŽP SR nemá k dispozícii. Pritom aj kontrola NKÚ²⁷⁷ identifikovala, že väčšina obcí nevykonáva pravidelnú a systematickú kontrolu odvozu obsahu žúmp u vlastníkov nehnuteľností. Dôvodom je aj nejednotné usmerňovanie MŽP SR, preto je nevyhnutné pripraviť pre ne jednotnú metodiku. **Podľa IJ je potrebné mať údaje o kontrolách k dispozícii aj na MŽP SR,** keďže práve cez kontroly a následné sankcie sa chystá legislatívne motivovať obyvateľstvo pripojiť sa na existujúcu kanalizačnú sieť.

Odporúčanie IJ: V spolupráci s MDV SR zozbierať údaje o kontrolách žúmp a udelených pokutách za posledné 3 roky a následne realizovať zber každoročne.

9. Dotácie v manažmente odpadových vôd a zabezpečovanie pitnou vodou zamerat' na ucelené projekty

EF pridala na základe odporúčania revízie výdavkov v roku 2018 medzi kritériá v špecifikácii činností EF na dotácie na rok 2018 aj **percento rozostavanosti**. V roku 2018 čerpali obce na 186 projektov dotáciu z EF v celkovej výške 22,3 mil. eur. Priemerná výška čerpania dotácie bola 123,8 tis. eur. Naďalej však bolo najmenej podporených projektov vo finálnej fáze rozostavanosti (tabuľka 75 – iba 3,7%) a najviac podporených bolo úplne nových projektov (až 29 % všetkých projektov). **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Tabuľka 75: Čerpanie dotácií podľa rozostavanosti v roku 2018

percento rozostavanosti v danom roku	počet podporených projektov	priemerná požadovaná dotácia (tis. eur)	priemerné čerpanie dotácie (tis. eur)	celková žiadosť o dotácie (mil. eur)	celková schválená dotácia (mil. eur)	celkové čerpanie dotácií (mil. eur)
0%	53	150,4	117,8	7,97	6,40	6,20
0-20%	26	179,3	135,5	4,70	3,60	3,50
20-40%	24	190,2	145,4	4,40	3,40	3,30
40-60%	45	176,8	121,5	7,80	5,60	5,40
60-80%	31	150,9	107,6	4,40	3,40	3,10
80-100%	7	123,5	115,5	0,87	0,80	0,80

Zdroj: Environmentálny fond

²⁷⁵ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2018-417>

²⁷⁶ Zákon č. 51/2018 Z. z.

²⁷⁷ <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/649c1558-d3a4-4d1c-ae24-0c3c0313a641>

Pri ďalších 8 projektoch v rozostavanosti nad 70% bola žiadosť o pridelenie dotácie z EF zamietnutá (väčšinou rozhodnutím ministra o nepodporení projektu, v jednom prípade bola žiadosť vyradená z formálnych dôvodov). V 3 prípadoch²⁷⁸ pritom išlo o projekt v tak vysokom štádiu rozpracovanosti, že keby mu bola v roku 2018 pridelená dotácia, kanalizačnú sieť v obci by pravdepodobne dokončili.

IJ tento stav nepovažuje za prijateľný, nakoľko je potrebné dokončovať projekty s najvyššou mierou rozostavanosti aj napriek tomu, že v minulosti nebolo rozhodovanie realizované s najvýhodnejšou hodnotou za peniaze. Ďalšie nové projekty bez dosiahnutia akéhokoľvek výsledku ešte viac znižujú čistú súčasnú hodnotu projektov z dlhodobého hľadiska. V tabuľke 76 je **zoznam podporených obcí dotáciami z EF na výstavbu kanalizácie za posledné 4 roky s celkovou podporenou sumou 400 tis. eur a viac, v celkovej hodnote 7,9 mil. eur. Podľa štatistiky VÚVH z roku 2017 nie sú ani v jednej z týchto obcí obyvatelia pripojení na kanalizáciu.**

Tabuľka 76: Podporené obce dotáciami z EF s nulovou pripojenosťou obyvateľstva na kanalizáciu

Obec	schválená výška čerpania				Spolu
	2015	2016	2017	2018	
Hokovce	-	200 000	200 000	-	400 000
Nižný Hrušov	-	200 000	-	200 000	400 000
Čermany	-	300 000	-	100 000	400 000
Obyce	-	298 414	-	150 000	448 414
Záhor	200 000	150 000	-	100 000	450 000
Mlynky	-	150 000	150 000	150 000	450 000
Nižné Ružbachy	100 000	150 000	-	200 000	450 000
Veľký Blh	120 000	150 000	-	200 000	470 000
Alekšince	200 000	-	180 000	100 000	480 000
Bežovce	200 000	150 000	-	170 000	520 000
Veľké Raškovce	-	150 000	195 000	200 000	545 000
Slovenský Grob	-	200 000	150 000	200 000	550 000
Beniakovce	150 000	200 000	-	200 000	550 000
Jablonové	-	204 496	200 000	169 000	573 496
Oborín	200 000	-	180 000	200 000	580 000
Dolné Semerovce	200 000	200 000	195 000	-	595 000
Spolu					7 861 910

Zdroj: VÚVH, EF

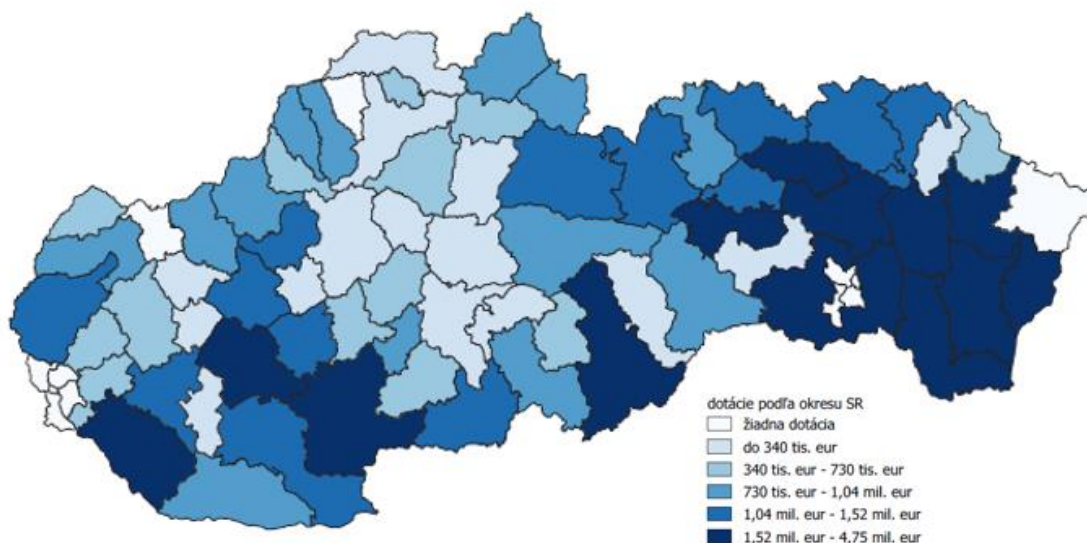
V PIS 2018 odporúčala IJ zmeniť kritériá hodnotenia pre oblasť Odvádzanie a čistenie odpadovej vody na základe návrhu IEP – najmä zvýšiť váhu úrovne rozostavanosti, čím by boli vo finálnom hodnotení uprednostnené projekty vo vyššom stave rozpracovanosti pred novými projektami. Na základe informácií IJ má EF v pláne kritériá upraviť, avšak až od roku 2020.

O podpore a konkrétnej výške pridenej dotácie pre jednotlivé projekty rozhoduje minister životného prostredia na základe odporúčenia Rady fondu EF. Táto mu na základe podkladov od hodnotiteľov pripraví zoznam projektov spolu s odporúčenou výškou dotácie. Zoznam členov Rady fondu však nie je zverejnený, nie sú zverejnené ani hodnotenia projektov resp. mená odborných hodnotiteľov. **Celý proces prideľovania dotácií je bez možnosti verejnej kontroly.** V zahraničí je pritom transparentnosť v procese nakladania s verejnými prostriedkami povinným štandardom. Napríklad v Českej republike je Zoznam členov Rady fondu SFŽP²⁷⁹ verejne dostupný na stránke fondu. MŽP SR zverejňuje mená hodnotiteľov iba v prípade eurofondových projektov²⁸⁰.

²⁷⁸ Kanalizácia a ČOV Krížovany, Neverice - kanalizačná sieť, Neverice - kanalizačná sieť - kanalizačné odbočky, Častá - splašková kanalizácia a ČOV

²⁷⁹ <https://www.sfzp.cz/o-sfzp-cr/o-nas/rada-fondu/>

²⁸⁰ <http://www.op-kzp.sk/zoznam-schvalenych-a-neschvalenych-ziadosti/>

Obrázok 2: Okresy podporené dotáciou z EF v rokoch 2015-2018

Zdroj: EF, IJ

Odporúčanie IJ: Dôsledne dodržiavať pravidlo poskytovania dotácií najmä na projekty v záverečnej fáze rozostavanosti vodohospodárskej infraštruktúry. Na základe podkladu IEP zvážiť úpravu váh kritérií s dôrazom na nákladové kritériá. Zvážiť zverejnenie členov Rady EF a odborných hodnotiteľov vo výzvach EF.

6.4 Riadenie

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
10	Zlepšiť strategické riadenie so zameraním na výsledky: - vytvoriť viacročnú stratégiu podpory na základe prioritizácie cieľových oblastí a projektov - zvýšiť využívanie úverov vo фонде - zlepšiť analytické hodnotenie, vrátane preorientovania výberových kritérií na výsledkové	MŽP SR / EF	2018	06/2019 priebežne 06/2019				
11	Zefektívniť rozpočtovací proces: - zmenu rozpočtovania príjmov spojiť s lepším plánovaním výdavkov - rozhodnúť o pevnom percente príjmov z aukcií emisných kvót použitých na poskytovanie dotácií a úverov	MF SR/MŽP SR/EF	2018	priebežne				
12	Prioritizovať podporu chránených území a opatrenia v jednotlivých dokumentoch starostlivosti chránených území	MŽP SR/ŠOP SR	2018	06/2019				
13	Dobudovať sústavu Natura 2000 na Slovensku	MŽP SR / ŠOP SR	2020	-				
14	Vypracovať a zverejniť investičný plán MŽP, bez ohľadu na zdroj financovania	MŽP SR	2018	priebežne				
15	Pre všetky investície nad 30 mil. eur (nad 10 mil. eur v informatizácii) vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov. Zverejňovať štúdie	MŽP SR	2018	priebežne				

	uskutočiteľnosti pred schválením významných investícií							
16	Riadiť sa pri spracovaní analýz nákladov a prínosov platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MŽP SR	2018	priebežne				
17	Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov, vrátane podriadených organizácií	MŽP SR	12/2017	06/2019				
18	Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu	MŽP SR	12/2017	06/2019				

10. Zlepšiť strategické riadenie so zameraním na výsledky

EF naďalej nemá vytvorenú viacročnú stratégiu podpory na základe prioritizácie cieľových oblastí a projektov. IJ nedisponuje ani termínom, kedy má EF túto stratégiu vypracovať.

Čo sa týka zvýšenia využívania úverov vo fonde, počas rokov 2015 - 2017 nebol poskytnutý žiaden úver. **Dôvodom boli nezaujímavé podmienky v porovnaní s možnosťou získať dotáciu.** Nová špecifikácia činností na úvery pre rok 2019²⁸¹ upravuje podmienky a znižuje úrokovú sadzbu na 0,5 % p. a. a ručenie za úver je od 120 % z hodnoty žiadaného úveru. V roku 2018 EF prijal 5 žiadostí o úver v celkovej požadovanej výške 2,3 mil. EUR. Ohodnotené žiadosti budú v roku 2019 spolu s odporúčaním predložené Radou EF ministrom ŽP, ktorý rozhodne o poskytnutí podpory formou úveru.

Nová Špecifikácia podpory formou dotácie z EF na rok 2019²⁸² bola schválená koncom 06/2018. **Kritéria však ostali nezmenené a ich váhy sú v súčasnosti ešte vecou diskusií.** IEP vypracoval návrh na prehodnotenie jednotlivých kritérií tak, aby boli výraznejšie orientované na dosiahnuté výsledky a nákladovú efektívnosť. Rovnako návrh nových kritérií obsahuje aj výrazné posilnenie objektívnych kritérií na úkor subjektívnych – v súčasnosti je pomer **objektívnych ku subjektívnym 12 % : 88 %, v návrhu IEP by došlo ku preklopeniu pomeru na cca 70 % : 30 %.** V PIS 2018 odporúčala IJ zmeniť kritériá hodnotenia pre jednotlivé oblasti podpory. Na základe informácií IJ má EF v pláne kritériá upraviť, avšak až od roku 2020. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Odporúčanie IJ: Na základe podkladu IEP zvážiť úpravu váh kritérií s dôrazom na nákladové kritériá.

11. Zefektívniť rozpočtovací proces

EF je na základe zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami jediným prijímateľom výnosov získaných z predaja emisných kvót formou aukcie. Aukcionárom je Eximbanka SR a emisné kvóty EUA (EU Allowances) sa obchodujú cez nemeckú burzu EEX²⁸³. Vnútroštátnym správcom emisných kvót je firma ICZ Slovakia a.s., ktorá vedie a spravuje účty jednotlivých prevádzkovateľov (register Únie) ako aj pridelenie kvót na jednotlivé roky na základe národnej alokačnej tabuľky²⁸⁴, ktorá je momentálne stanovená do roku 2020. Národná alokačná tabuľka určuje celkové množstvo bezodplatne pridelených kvót, ktoré bude pre dané obdobie vydané, a množstvo, ktoré bude jednotlivým prevádzkovateľom pridelené. V prípade vyčerpania bezodplatných kvót si môžu prevádzkovatelia kúpiť ďalšie cez aukcionára až do vyčerpania limitu kvót určených Európskou úniou. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Príjmy z predaja kapitálových aktív (emisné kvóty) sú v rozpočte EF každoročne plánované v rovnakej výške (117 mil. eur). **Za rok 2017** dosiahli príjmy z predaja emisných kvót **87 mil. eur**, ku koncu 4Q2018 boli **vo výške 229,7 mil. EUR (čo predstavuje 197 % rozpočtovaného príjmu)**. Na základe údajov z elektronických aukcií na nemeckej burze je dôvodom výrazného nárastu príjmov z predaja emisných kvót prudké zvýšenie ceny (graf 25). Ide o dôsledok reformy Európskeho systému obchodovania s emisiami z roku 2015, kedy sa v roku 2018 vytvorí

²⁸¹<http://www.envirofond.sk/img/Ziadosti/2019/Uvery/%C5%A0pecifik%C3%A1cia%20%C4%8Dinnost%C3%AD%20podpory%20formou%20%C3%BAveru%20pre%20rok%202019.pdf>

²⁸²http://www.envirofond.sk/img/Ziadosti/2018/%C5%A0pecifik%C3%A1cia%20%C4%8Dinnost%C3%AD%20podpory%20formou%20dotacie%20pre%20rok%202019_new.pdf

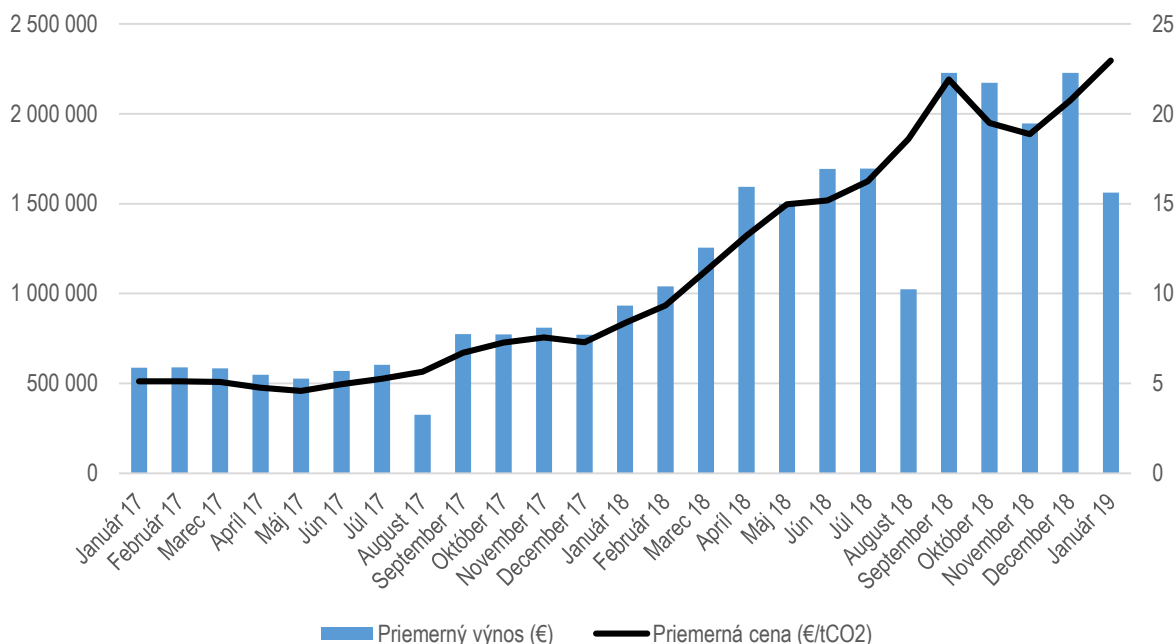
²⁸³<https://www.eex.com/en#/en>

²⁸⁴http://emisie.icz.sk/files/NAT_SK.pdf

takzvaná trhová stabilizačná rezerva, do ktorej budú odložené prebytočné kvóty²⁸⁵. Dôvodom bola existencia veľkého prebytku emisných kvót, ktorý znižoval ceny kvót a obmedzoval stimuly na investície do nízkouhlíkových technológií. Umelé znižovanie množstva kvót na trhu teda tlačí na rast ich cien. **V 12/2018 bola priemerná cena vygenerovaná aukciou emisných kvót takmer trojnásobne vyššia ako v rovnakom období predchádzajúceho roka.** Ceny pokračujú v raste aj v roku 2019.

Graf 25: Priemerné mesačné výsledky aukcií EUA za Slovenskú republiku

Zdroj: EEX

Návrh rozpočtu na roky 2019-2021 počíta v roku 2019 s príjmami **vo výške 137 mil. eur**, Pre roky 2020-2021 bola v rozpočte zachovaná úroveň 117 mil. eur. Napriek návrhu EF na zrealizovanie návrhu príjmov pri zostavovaní rozpočtu, **MF SR upravilo rozpočet príjmov na ďalšie tri roky iba čiastočne.**

Podiel dotácií na ročnom príjme z EUA je určený percentuálnym podielom z výnosov získaných z dražieb emisných kvót a jeho výška je určená zákonom č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami. Majú byť určené na zelené ciele (tabuľka 77).

Tabuľka 77: Podiel dotácií EF na zelené ciele

Podiel dotácií EF	Zelené ciele
30%	financovanie projektov na úsporu emisií skleníkových plynov, zvyšovania energetickej efektívnosti, náhrady fosílnych palív obnoviteľnými zdrojmi energie
30%	financovanie schémy štátnej pomoci prevádzkam, kde sa predpokladá značné riziko úniku uhlíka
20%	dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky
20%	podporu špecifických činností (napr. zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov)

Zdroj: zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami

Samotnú výšku použiteľného výnosu z dražieb kvót stanovuje MŽP SR a MF SR pri každoročných rozpočtových vyjednávaniach. O tom, na ktoré ciele a v akej výške sa výnosy z aukcií EUA použijú, rozhoduje Rada EF. **Podiel dotácií poskytnutých EF predstavoval v roku 2017 22,6 %, v roku 2018 však z dôvodu mimoriadne vysokých príjmov z aukcií emisných kvót iba 10,2 %.**

²⁸⁵ Ak v určitom roku celková úroveň emisných kvót presiahne istú hranicu, určité percento kvót sa automaticky stiahne z trhu a umiestni do rezervy. V opačnom prípade sa kvóty vrátia z rezervy na trh. Rovnako je tam odložených 900 mil. kvót, ktorých aukcia bola presunutá z obdobia 2014 – 2016 na obdobie 2019 – 2020. Nepridelené kvóty z fázy 3 EU ETS sa do rezervy umiestnia v roku 2020.

Tabuľka 78: Podiel dotácií na príjmoch EF

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podiel dotácií na príjmoch EF (%)	50,2	69,2	39,4	57,2	22,6	10,2

Zdroj: EF

Odporúčanie IJ: Zreálniť pri zostavovaní návrhu rozpočtu na roky 2020-2022 príjmy na základe odhadovaného vývoja na trhu s emisnými kvótami.

12. Prioritizovať podporu chránených území a opatrenia v jednotlivých dokumentoch starostlivosti chránených území

MŽP SR a ŠOP SR vypracovali tzv. druhý balík 7 návrhov nových programov starostlivosti²⁸⁶ o chránené vtáčie územia (CHVÚ) na roky 2018-2047, ktoré boli 07/2018 schválené vládou SR²⁸⁷. Z celkového počtu 34 CHVÚ, ktoré majú vypracované programy starostlivosti, schválila vláda SR ku koncu roka 2018 13 (38 %).

Napriek odporúčaniu v revízii však v prípade týchto materiálov nedošlo k prioritizácii financovania týchto území, keďže naďalej má z celkovo 593 uvedených opatrení až 254 opatrení pridelenú vysokú prioritu, čo predstavuje takmer 43 %. Z toho program ku CHVÚ Ondavská kotlina má až vyše 70 % opatrení v najvyššej prioritě a ku CHVÚ Parížske močiare dokonca cez 90 % (tabuľka 79).

Tabuľka 79: Rozdelenie priorít v programoch starostlivosti o CHVÚ schválených vládou v 07/2018

CHVÚ	vysoká priorita	stredná priorita	nízka priorita	spolu	podiel vysokých priorít
Dubnické štrkovisko	6	14	3	23	26,1%
Košická kotlina	41	28	5	74	55,4%
Ondavská rovina	69	20	7	96	71,9%
Poiplie	38	117	5	160	23,8%
Dolné Považie	42	99	5	146	28,8%
Ostrovne lúky	18	28	4	50	36,0%
Parížske močiare	40	3	1	44	90,9%
Spolu	254	309	30	593	42,8%

Zdroj: MŽP SR

V 2H2018 dopracovalo MŽP SR **tretí balík programov starostlivosti o 5 ďalších CHVÚ na roky 2019-2048**²⁸⁸. V súčasnosti k nim prebiehajú verejné prerokovania s dotknutými subjektmi. V uvedených materiáloch bol podľa vyjadrenia MŽP SR upravený spôsob prioritizácie podľa záverov stretnutia s IJ tak, že prioritizácia podľa opatrení bola nahradená špecifikáciou priorít podľa realizačných aktivít, ktoré sú rámcom pre projektové zámery a majú väzbu na pridelovanie prostriedkov. **Po spočítaní jednotlivých opatrení v realizačných aktivitách sa však podiel opatrení s vysokou prioritou zvýšil o 45 %. Podľa vyjadrenia MŽP SR je v aktuálne riešených 5 dokumentoch už upravená prioritizácia. IJ vyhodnotí túto zmenu v PIS 2019. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

V rámci týchto 5 CHVÚ v tabuľke č. 80 sú 4 také, ktoré boli vymedzené aj pre hlucháňa hôrneho. V CHVÚ Strážovské vrchy medzi opatrenia bez priority patrí väčšina opatrení Operatívneho cieľa č. 2.5. „Zvrátiť nulový stav populácie druhu tetrov hlucháň prostredníctvom komplexných prípravných opatrení na ochranu a tvorbu vhodného biotopu.“ **Keďže kvôli nedostatočnej ochrane tetrova hlucháňa začala EK proti SR konanie o porušení povinnosti**²⁸⁹, podľa názoru IJ by práve opatrenia smerujúce k zlepšeniu situácie tetrova mali mať v programoch starostlivosti vysokú prioritu.

²⁸⁶ CHVÚ Poiplie, Parížske močiare, Ostrovne lúky, Ondavská rovina, Košická kotlina, Dubnické štrkovisko a Dolné Považie.

²⁸⁷ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/RokovanieDetail/978>

²⁸⁸ CHVÚ Strážovské vrchy, Slovenský raj, Poľana, Čergov, Chočské vrchy

²⁸⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-19-462_sk.htm?fbclid=IwAR1U26f3aXYvgPEYdsNXbiBcpcK-0wLrPNxV6u1IR1VCWY8c7qPRNLQ5Elc

Tabuľka 80: Rozdelenie priorít v programoch starostlivosti o CHVÚ pripravených v roku 2018

CHVÚ	vysoká priorita	stredná priorita	nízka priorita	bez priority	spolu	podiel vysokých priorít	podiel bez priority
Strážovské vrchy	110	68	0	29	207	53%	14%
Slovenský raj	74	22	8	32	136	54%	24%
Poľana	166	11	0	8	184	90%	4%
Čergov	61	10	0	115	187	33%	61%
Chočské vrchy	79	13	0	3	95	83%	3%
Spolu	490	124	8	187	809	61%	23%

Zdroj: MŽP SR

MŽP SR v súčasnosti pripravuje Konceptiu ochrany prírody a krajiny do roku 2030, v ktorej by podľa informácií IJ mala byť otázka prioritizácie koncepcie vyriešená.

Odporúčanie IJ: Prehodnotiť prioritizáciu v prerokovaných dokumentoch programov starostlivosti o CHVÚ. Zároveň zabezpečiť prioritizáciu opatrení v pripravovanej Konceptii ochrany prírody a krajiny na roky 2020-2030.

13. Dobudovať sústavu Natura 2000 na Slovensku

V priebehu roka 2018 sa uskutočnili bilaterálne rokovania s EK, na ktorých bola podrobne prerokovaná **dostatočnosť národného zoznamu území európskeho významu. Táto dostatočnosť sa v roku 2018 zvýšila zo 75 % (r. 2012) na 91 %.** Z rokovaní vyplynula aj povinnosť preveriť výskyt vybraných druhov a biotopov európskeho významu v teréne (čo bude vyžadovať minimálne 2 vegetačné sezóny). Podľa odhadov MŽP SR bude možné dosiahnuť 100 % dostatočnosť v roku 2020. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

Tabuľka 81: Celková dostatočnosť ÚEV 2018 v národnom zozname (v zmysle záverov rokovaní s EK) podľa rokov

Rok	podiel
2005	56 %
2012	75 %
2018	91 %

Zdroj: ŠOP SR

14. Vypracovať a zverejniť investičný plán MŽP, bez ohľadu na zdroj financovania

MŽP SR vypracovalo investičný plán a koncom 1H2018 ho zverejnilo na svojej webovej stránke²⁹⁰. IJ v PIS 2018 odporučila zverejniť aj plány SVP a VV vo formáte .xls, keďže na stránku boli umiestnené iba v .pdf formáte. Po sledovanom období, MŽP SR zverejnilo aj tieto plány vo formáte .xls. **Opatrenie bolo v roku 2018 splnené** a v roku 2019 má rezort v IP 2019²⁹¹ naplánované aktualizovať investičný plán na polročnej báze.

15. Pre všetky investície nad 30 mil. eur (nad 10 mil. eur v informatizácii) vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov. Zverejňovať štúdiu uskutočniteľnosti pred schválením významných investícií

MŽP SR malo v roku 2018 investičné aktivity nad 30 mil. eur (nad 10 mil. eur v informatizácii). Na základe odporúčania IJ, zaslal minister životného prostredia 06/2018 list rezortným organizáciám, ktorý upozorňuje na existenciu opatrenia z Revízie výdavkov na životné prostredie a odporúča sa ním riadiť.

²⁹⁰ <https://www.minzp.sk/o-nas/mzp-sr/rozpocetova-kapitola-mzp-sr/>

²⁹¹ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7420_ implementacny-plan-2019-revizia-vydavkov-na-zivotne-prostredie.pdf

Rezort MŽP SR spustil v roku 2018 dve VO bez predchádzajúceho posúdenia ÚHP MF SR. SHMÚ vyhlásil v 10/2018 verejné obstarávanie na rámcovú dohodu na Služby softwarového vývoja²⁹² v celkovej očakávanej hodnote vo výške 40 mil. eur a v 12/2018 spustilo MŽP SR VO na Sanáciu environmentálnych záťaží v obci Predajná²⁹³ s PHZ 39,4 mil. eur bez DPH. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

16. Riadiť sa pri spracovaní analýz nákladov a prínosov platným Rámcom hodnotenia verejných investícií

Napriek zaslanému listu ministrom (uvedené v Opatrení 15) vyhlásil SHMÚ v 10/2018 verejné obstarávanie na rámcovú dohodu na Služby softwarového vývoja²⁹⁴ v celkovej očakávanej hodnote vo výške 40 mil. eur bez predchádzajúceho posúdenia ÚHP. MŽP tiež spustilo v 12/2018 verejné obstarávanie na Sanáciu environmentálnych záťaží v obci Predajná²⁹⁵ s PHZ 39,4 mil. eur bez DPH. MŽP tvrdí, že sanácia environmentálnych záťaží nie je investičná akcia, ale sú to služby, ktoré bude robiť cez bežné výdavky. **Podľa vyjadrenia ÚHP mali byť projekty v súlade s Rámcom na hodnotenie verejných investičných projektov v SR²⁹⁶ predložené na posúdenie ÚHP pred vyhlásením VO. Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

17. Stanoviť a sledovať nákladovosť a výkonnosť informačných systémov, vrátane podriadených organizácií

MŽP SR zaslalo IJ v 1Q2018 materiál „Metodika pre sledovanie nákladovosti a výkonnosti informačných systémov v rezorte životného prostredia“. Metodický podklad pre sledovanie výkonnosti a nákladovosti informačných systémov však neobsahoval informácie o parametroch, vďaka ktorým by bolo možné vyššie uvedené sledovať. IJ odporučila MŽP SR, aby zaslalo vypracovaný materiál na pripomienkovanie aj ÚHP MF SR. Na základe inštrukcií od ÚHP MF SR následne sekcia informatiky MŽP SR dopracovala systém hodnotenia nákladovosti a výkonnosti jednotlivých informačných systémov v rezorte vrátane vyhodnotenia fungovania jednotlivých systémov na základe zozbieraných podkladov od jednotlivých organizácií. Tieto údaje následne MŽP SR sleduje na kvartálnej báze. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

18. Vypracovať plán migrácie IS do vládneho cloudu

MŽP SR zaslalo v 1Q2018 materiál „Plán migrácie informačných systémov rezortu Ministerstva životného prostredia do prostredia vládneho cloudu“. Daný plán migrácie obsahoval informácie o informačných systémoch, ako aj časový harmonogram migrácie, neodrzakľoval však finančnú náročnosť migrácie týchto systémov. Aktualizovaný plán migrácie MŽP je každý štvrtý zasielaný IJ ako podklad k odpočtu opatrení, avšak neobsahuje vyčíslenie finančnej náročnosti migrácie jednotlivých systémov do vládneho cloudu. Podľa vyjadrenia MŽP SR finančnú náročnosť sleduje rezort v opatrení č. 17. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

²⁹²<https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/389847?page=1&limit=20&sort=datumZverejnenia&sort-dir=DESC&ext=0&cisloOznamenia=&text=&year=0&dzOd=&dzDo=&cvestnik=&doznamenia=-1&dzakazky=-1&dpostupu=-1&mdodania=&kcpv=&opb=&szfeu=&flimit=-1&nobstaravatel=&nzakazky=>

²⁹³<https://www.verejne-obstaravanie.sk/sanacia-environmentalnych-zatazi-v-obci-predajna-ministerstvo-zivotneho-prostredia-slovenskej-republiky-tenderid-101282.html>

²⁹⁴<https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/389847?page=1&limit=20&sort=datumZverejnenia&sort-dir=DESC&ext=0&cisloOznamenia=&text=&year=0&dzOd=&dzDo=&cvestnik=&doznamenia=-1&dzakazky=-1&dpostupu=-1&mdodania=&kcpv=&opb=&szfeu=&flimit=-1&nobstaravatel=&nzakazky=>

²⁹⁵<https://www.verejne-obstaravanie.sk/sanacia-environmentalnych-zatazi-v-obci-predajna-ministerstvo-zivotneho-prostredia-slovenskej-republiky-tenderid-101282.html>

²⁹⁶ <https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/03metodikaCBA-v10.pdf>

6.5 Dáta a metodika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
19	Upraviť metodiku prioritizácie environmentálnych záťaží najmä na základe vplyvov na obyvateľstvo a životné prostredie	MŽP SR	2018	06/2019				
20	Zvýšiť počet monitorovacích staníc, skvalitniť metodiku výpočtu množstva jednotlivých znečisťujúcich látok, zlepšiť monitoring kvality a znečistenia ovzdušia	SHMÚ	2018-2020	-				
21	Zabezpečiť evidenciu výdavkov ŠOP SR, ktorá umožní porovnanie na základe hodnoty za peniaze	ŠOP SR	2018	06/2019				
22	Upraviť existujúcu prioritizáciu projektov na základe kvantifikácie čo najväčšieho množstva hodnotiacich kritérií	SVP / VÚVH	2020	-				
23	Elektronicky zbierať dáta o spracovateľských zariadeniach a zberných dvoroch s pravidelnou aktualizáciou (kapacita, množstvo odpadu)	MŽP SR	2018	12/2019				
24	Aktualizovať metodiku CBA z OP ŽP, aby bola v súlade s Rámcom hodnotenia verejných financií, bola záväzná pre všetky investície bez ohľadu na zdroj financovania a špecifikovala parametre pre sektor životného prostredia	MŽP SR	2018	06/2019				

19. Upraviť metodiku prioritizácie environmentálnych záťaží najmä na základe vplyvov na obyvateľstvo a životné prostredie

Na základe odporúčania IJ z PIS 2018 vypracovala sekcia geológie a prírodných zdrojov poradie projektov na sanáciu environmentálnych záťaží spolu s bodovým hodnotením na rok 2018. IJ považuje vypracovanie tohto zoznamu za dobrý úvodný krok k zostaveniu **zoznamu všetkých environmentálnych záťaží v SR, nielen tých pripravených na sanáciu**. Každá záťaž by mala mať okrem parametrov v poskytnutej tabuľke aj informáciu o tom v akom štádiu sa riešenie danej záťaže nachádza (aké aktivity sa v ktorom roku udiali) a GPS koordináty danej záťaže. V ideálnom prípade bude obsahovať aj náklady na prieskum, sanáciu a monitoring na každej záťaži zvlášť. Aj keď viaceré z týchto informácií sú uvedené na Enviroportáli a v Štátnom programe sanácie environmentálnych záťaží 2016-2021²⁹⁷, podľa IJ je potrebné mať všetky dostupné informácie zverejnené na jednom mieste a v užívateľsky vhodnom formáte. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

Táto tabuľka má byť dostupná online – buď na stránke Informačného systému environmentálnych záťaží²⁹⁸ alebo na webstránke MŽP SR. Ideálne by si ju mohol užívateľ vygenerovať na stránke enviroportálu sám. Opatrenie bude riešené aj v roku 2019, termín v IP 2019 je stanovený na koniec 1H2019.

Odporúčanie IJ: Na základe údajov od SAŽP vypracovať tabuľku s vyššie vymenovanými parametrami, zverejniť ju a následne raz ročne aktualizovať.

²⁹⁷ <https://www.enviroportal.sk/uploads/files/EZ/spsez20162021.pdf?>

²⁹⁸ <http://envirozataze.enviroportal.sk/>

20. Zvýšiť počet monitorovacích staníc, skvalitniť metodiku výpočtu množstva jednotlivých znečisťujúcich látok, zlepšiť monitoring kvality a znečistenia ovzdušia

SHMÚ spustil verejné obstarávanie²⁹⁹ na 14 nových monitorovacích staníc, ako súčasť projektu „Skvalitnenie Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia“. V 06/2018 bola uzavretá zmluva o NFP³⁰⁰ vo výške takmer 20,5 mil. eur. V 07/2018 bol podaný podnet na kontrolu ÚVO a rozhodnutie ÚVO bolo doručené v 12/2018. V rozhodnutí ÚVO ukladá SHMÚ, aby zrušil výsledok vyhodnotenia ponúk vo VO³⁰¹ a opäť vyhodnotiť splnenie podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti. SHMÚ pracuje na odstránení námietok. Dodávanie monitorovacích staníc sa posúva na rok 2019. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní len čiastočne.**

21. Zabezpečiť evidenciu výdavkov ŠOP SR, ktorá umožní porovnanie na základe hodnoty za peniaze

Podľa vyjadrenia MŽP SR, v rámci svojho systému ŠOP SR sleduje a môže analyzovať vynakladané finančné prostriedky podľa nákladov, výdavkov, príjmov a výnosov podľa číselníkov stredísk (organizačných zložiek) a číselníka plánu hlavných úloh a projektov, čo umožňuje porovnanie medzi jednotlivými pracoviskami. IJ boli predložené 2 číselníky - číselník plánu hlavných úloh a projektov ŠOP SR a číselník hospodárskych stredísk, ako aj výstup zo systému za jedno stredisko (NP Malá Fatra). **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

22. Upraviť existujúcu prioritizáciu projektov na základe kvantifikácie čo najväčšieho množstva hodnotiacich kritérií

Plány manažmentu povodňového rizika (PMPR) sa vypracúvajú na 6 rokov, súčasný je platný do roku 2021. Opatrenie sa začne realizovať v rokoch 2019 a 2020 v rámci prípravy máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, na základe ktorých budú potom jednotlivé PMPR aktualizované. Podľa vyjadrenia SVP bude nová prioritizácia projektov zohľadňovať okrem účinku opatrení a ich prínosov k eliminácii povodňového rizika aj vecnú a časovú náročnosť technickej a majetkovej prípravy opatrení. **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

23. Elektronicky zbierať dáta o spracovateľských zariadeniach a zberných dvoroch s pravidelnou aktualizáciou (kapacita, množstvo odpadu)

Zmluvu o dielo na projekt „Informačný systém odpadového hospodárstva“³⁰² v hodnote 15,3 mil. eur podpísalo MŽP SR v 11/2017 a projekt má byť zrealizovaný do roku 2020. Pôjde o elektronický portál, v ktorom budú sledované údaje na základe hlásení od výrobcov o množstve tovaru uvedeného na trh v jednotlivých kategóriách (obaly, neobaly, elektrozariadenia, pneumatiky, batérie a akumulátory, vozidlá) ako aj údaje o množstve zozbieraného a zhodnoteného odpadu podľa kategórií. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

24. Aktualizovať metodiku CBA z OP ŽP, aby bola v súlade s Rámcom hodnotenia verejných financií, bola záväzná pre všetky investície bez ohľadu na zdroj financovania a špecifikovala parametre pre sektor životného prostredia

MŽP SR sfinalizovalo do 12/2018 pracovný návrh anglickej verzie metodiky CBA z OP ŽP, ktorý zaslali na pripomienkovanie JASPERS ako aj na ÚHP MF SR. Následne bude metodika preložená do slovenčiny a zaslaná na pripomienkovanie v rámci MŽP SR. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

²⁹⁹<https://www.uvo.gov.sk/vestnik/oznamenie/detail/372085?page=1&limit=20&sort=datumZverejnenia&sort-dir=DESC&ext=0&cisloOznamenia=&text=&year=0&dzOd=&dzDo=&cvestnik=&doznamenia=-1&dzakazky=-1&dpostupu=-1&mdodania=&kcpv=&opb=&szfeu=&flimit=-1&nobstaravatel=&nzakazky=>

³⁰⁰<http://www.crp.gov.sk/opkzp-po1-sc141-2017-2502/>

³⁰¹ vyhralo združenie firiem PRAGOLAB & ENVItech

³⁰² <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3199931&l=sk>

6.6 Analytické úlohy

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
25	EF - Vypracovať benchmarky pre jednotlivé oblasti podpory	MŽP SR/EF IEP	2018	06/2019				
26	Vykonať audit VV, š.p.	MŽP SR	2018	12/2019				
27	SIŽP - Vykonať procesný audit (adaptácia smerníc, analýzy vzoriek, zjednotenie kompetencií a pravidiel kontrol jednotlivých úsekov)	MŽP SR / kancelária GTSÚ	2018	06/2019				
28	Analyzovať príčiny povodní	MŽP SR, SVP, SHMÚ, VÚVH	2020	-				
29	Vyhodnotiť vplyvy jednotlivých typov zelených a sivých opatrení na protipovodňové a iné funkcie v krajine	MŽP SR	2020	-				
30	Vypracovať analýzu negatívnych externalít a ich monetizácie	MŽP SR IEP	2018	06/2019				
31	Vypracovať štúdiu alternatívnych systémov odvádzania a čistenia odpadových vôd (nákladovo efektívnejších oproti klasickým) v podmienkach SR	MŽP SR, SAŽP, EF, VÚVH	2019	-				
32	Nájsť alternatívy financovania výstavby verejných kanalizácií: analýza cien vodného a stočného, PPP projekty, financovanie pomocou úverov	MŽP SR, VÚVH, IEP	2019	-				

25. EF - Vypracovať benchmarky pre jednotlivé oblasti podpory

V 4Q2018 MŽP zhromaždilo údaje o realizovaných projektoch z EF. Dáta pochádzajú z vyplnených žiadostí a príslušnej dokumentácie, ktoré sú uchované v archíve EF. Vzťahujú sa na projekty vodohospodárskej infraštruktúry, t.j. vodovody, kanalizácie a čistiarne odpadových vôd. Do 12/2018 boli vypracované benchmarky za projekty vodohospodárskej infraštruktúry, čo predstavuje 1 zo 7 oblastí³⁰³ podpory EF a 50 % z rozhodnutých žiadostí o dotáciu v roku 2018. V roku 2019 MŽP SR plánuje sfinalizovať benchmarky pre oblasť elektromobility. Podľa vyjadrenia IEP MŽP SR je spracovanie benchmarkov pre ostatné oblasti podpory problematické z dôvodu jednak rôzneho technického riešenia projektov v jednotlivých oblastiach ako aj z dôvodu počtu projektov, ktoré v ostatných oblastiach sú (na vypracovanie benchmarku je potrebných niekoľko desiatok až stoviek pozorovaní). **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

26. Vykonať audit VV, š.p.

Podľa vyjadrenia ministerstva je audit Vodohospodárskej výstavby š.p. naplánovaný na rok 2019. Termín na spracovanie úlohy z IP 2018 (12/2018) nebol splnený. V IP 2019 je stanovený nový termín (12/2019). **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

27. SIŽP - Vykonať procesný audit

Zmluva o vykonaní procesného auditu SIŽP bola podpísaná v 04/2018³⁰⁴. Audit sa skladal z dvoch častí. Prvá časť sa týkala mapovania procesov a druhá časť (model transformácie) bola ukončená v 10/2018. Vypracovaný návrh

³⁰³ Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme, Ochrana a využívanie vôd, Rozvoj odpadového hospodárstva a obehového hospodárstva z pohľadu odpadov, Ochrana prírody a krajiny, Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia, Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia a Environmentálne záťaž

³⁰⁴ <http://www.crz.gov.sk/index.php?ID=3432049&l=sk>

modelu transformácie SIŽP slúžil ako podklad k projektovému zámeru v rámci OP EVS. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní.**

28. Analyzovať príčiny povodní

MŽP SR začalo v 2H2018 realizovať opatrenie. Pripravuje sa zmena systému zberu dát o povodniach na elektronický, po ktorého dokončení budú dáta dostupné pre ďalšie analýzy v požadovanom rozsahu, a vybrané dáta budú sprístupnené na webovej stránke MŽP SR. Finalizácia opatrenia sa plánuje až v roku 2020.

29. Vyhodnotiť vplyvy jednotlivých typov zelených a sivých opatrení na protipovodňové a iné funkcie v krajine

Finalizácia opatrenia sa plánuje až v roku 2020. Ku koncu roka 2018 bolo spracované Predbežné hodnotenie povodňového rizika, čo bude podkladom pre aktualizáciu PMPR v roku 2021. V roku 2018 rovnako ÚUVH vypracoval analýzu „Posúdenie činnosti protipovodňových opatrení v malých povodiach“, kde vyhodnotil vplyvy vybraných zelených opatrení na vybraných menších tokoch SR. MŽP SR je tiež zapojené do medzinárodného projektu FramWat, ktorého cieľom je posilniť spoločný regionálny rámec pre zmiernenie následkov povodní, sucha a znečistenia zvýšením absorpčnej kapacity krajiny.

30. Vypracovať analýzu negatívnych externalít a ich monetizácie

MŽP SR bude túto úlohu realizovať v spolupráci s OECD a projektový zámer projektu „Udržateľná ekonomika na Slovensku a kvalitné životné prostredie: Mapovanie negatívnych externalít a správne nastavenie ekonomických nástrojov na zmiernenie ich dopadov“ bol v 02/2018 schválený³⁰⁵. Úloha bude splnená vzhľadom na obmedzenú kapacitu zo strany OECD až v roku 2019.

31. Vypracovať štúdiu alternatívnych systémov odvádzania a čistenia odpadových vôd (nákladovo efektívnejších oproti klasickým) v podmienkach SR

Výskumný ústav vodného hospodárstva poskytol podklady pre IEP MŽP SR v 4Q2018.

32. Nájsť alternatívy financovania výstavby verejných kanalizácií: analýza cien vodného a stočného, PPP projekty, financovanie pomocou úverov

Výskumný ústav vodného hospodárstva poskytol podklady pre IEP MŽP SR, ktorý pripravil prvý návrh internej analýzy v 4Q2018.

³⁰⁵https://www.mzv.sk/detail-aktuality/-/asset_publisher/Hp2qxs2Z6I5/content/spolocne-projekty-slovenska-a-oecd?_101_INSTANCE_Hp2qxs2Z6I5_redirect=https%3A%2F%2Fwww.mzv.sk%2Fdetail-aktuality%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_Hp2qxs2Z6I5%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-3%26p_p_col_count%3D1&redirect=https%3A%2F%2Fwww.mzv.sk%2Fdetail-aktuality%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_Hp2qxs2Z6I5%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-3%26p_p_col_count%3D1

7 Trh práce a sociálne politiky

7.1 Zhrnutie

Opatrenia revízie výdavkov sa počas roka 2018 plnili priebežne, definovaná úspora do roku 2020 vo výške 59 mil. eur nebude pravdepodobne dosiahnutá. Väčšinu úspory tvorí zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia (49 mil. eur). Legislatíva bola upravená, jej účinnosť je až v roku 2022³⁰⁶. Úsporu 10 mil. eur má zabezpečiť efektívnejšie fungovanie pobočiek Sociálnej poisťovne, ktoré sa však zatiaľ nerealizuje.

Vyššiu prioritou by mali byť dôchodky, sociálne služby a dlhodobá starostlivosť. Opatrenia v oblasti dôchodkov dosiahli čiastočný progres. Opatrenia, týkajúce sa sociálnych služieb neboli do 12/2018 splnené. Zlepšenie v oblasti dlhodobej starostlivosti sa odkladá. MZ SR a MPSVR SR ju riešia individuálne, mali by však predložiť spoločné riešenie. IJ preto odporúča MPSVR SR sústrediť svoju pozornosť pri naplňaní opatrení revízie výdavkov na dôchodky, sociálne služby a dlhodobú starostlivosť.

MPSVR SR zvažilo v roku 2018 zavedenie flexibilného čerpania rodičovského príspevku, ich stanovisko je však nejasné. Rezort sa v analýze zameril na možnosť zvýšenia zamestnanosti žien v reprodukčnom veku, kde skúmal problematiku komplexne. Analýza poskytuje niekoľko odporúčaní na zlepšenie zamestnanosti žien, k flexibilnému čerpaniu rodičovského príspevku zaujal rezort nejednoznačné stanovisko. IJ v tejto oblasti odporúča ciele opatrenia s ohľadom na existenciu regionálnych rozdielov.

Ročné zúčtovanie sociálneho poistenia je schválené s účinnosťou až od roku 2022. Revízia výdavkov predpokladala zavedenie RZ SP do 12/2018 a potenciálnu úsporu v hodnote 49 mil. eur. Rezort odhaduje vyššiu ročnú úsporu o 3,9 mil. eur, avšak jej dosiahnutie bude o 2 roky neskôr.

Počas roka 2018 zanalyzovalo MPSVR SR v spolupráci s MF SR návrhy opatrení, vedúce k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia. V prípade 4 zo 6 opatrení odporučili rezorty jasný spôsob ich implementácie. Zatiaľ sa realizuje len jedno z nich (zlepšenie informovanosti klientov)³⁰⁷. Ostatné návrhy sa nedostali do obdobia prípravy SIS 2018 do legislatívneho procesu. IJ považuje implementáciu zvyšných opatrení v rámci dôchodkového sporenia v roku 2019 za málo pravdepodobnú.

Udržateľnosť poskytovania sociálnych služieb je vzhľadom na starnutie populácie kľúčová, implementácia opatrení je však nedostatočná. MPSVR SR aj z dôvodu nedostupnosti a nedostatočnej kvality údajov nepredložilo do 12/2018 analýzu nákladovosti sociálnych služieb. Boli iniciované kroky k zavedeniu elektronického zberu údajov o sociálnych službách, termín 12/2018 však nebol splnený. IJ apeluje aj na realizáciu revízie výdavkov na dlhodobú starostlivosť, ktorá by poskytla komplexný a relevantný podklad pre prípravu zákona o dlhodobej starostlivosti³⁰⁸.

Sociálna poisťovňa plnila opatrenia v roku 2018 čiastočne. Efektívnejšie fungovanie pobočiek sa monitoruje, k úspore však nedochádza. Monitoring prostredníctvom vybraných kritérií je vykonávaný pravidelne, SP však neoptimalizuje procesy. Počas 2H2018 bol vypracovaný návrh optimalizácie vybraných procesov, implementačný plán opatrení nebol IJ do 12/2018 predložený. Revízia odporúčala vypracovať a zverejniť investičný plán. SP ho počas roka 2018 vypracovala, s jeho zverejnením však nesúhlasí.

³⁰⁶ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/317/>

³⁰⁷ Schválením novely zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a Opatrením MPSVaR SR č. 295/2018 Z.z.

³⁰⁸ MZ SR začalo počas roka 2018 s prípravou znenia zákona o dlhodobej starostlivosti, do 12/2018 nebol predložený do MPK.

Tabuľka 82: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre MPSVaR SR v Priebežnej implementačnej správe 2018

Zvážiť zavedenie flexibilného čerpania rodičovského príspevku s možnosťou voľiť si dĺžku jeho poberania

Zosúladiť termíny návrhu zákona o dlhodobej starostlivosti s výstupmi výsledkov Revízie výdavkov na dlhodobú starostlivosť

Zdroj: IJ

Tabuľka 83: Plnenie hlavných odporúčaní IJ pre SP v Priebežnej implementačnej správe 2018

Napíňať opatrenia Revízie výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky v súlade s uznesením 471/2017, prílohou č. 8 návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018-2020

Zdroj: IJ

Hlavné odporúčania IJ pre MPSVR SR do 30.6.2019:

- ✓ Jasne komunikovať stanovisko MPSVR SR k zavedeniu flexibilného rodičovského príspevku s možnosťou voľiť si dĺžku jeho poberania
- ✓ Definovať a zverejniť nákladovosť a efektívnosť vybraných sociálnych služieb, bez ohľadu na typ poskytovateľa

Hlavné odporúčania IJ pre MPSVR SR a MF SR do 30.6.2019:

- ✓ Predložiť na rokovanie vlády SR návrh úpravy aktuálnej legislatívy, ktorá bude reflektovať definované opatrenia, vedúce k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia

Hlavné odporúčania IJ pre SP do 31.12.2019:

- ✓ Zverejniť a pravidelne aktualizovať investičný plán
- ✓ Definovať implementačný plán optimalizačných opatrení pre roky 2019-2020 vrátane vyčíslenia odhadovanej úspory

Hlavné odporúčania IJ pre MF SR do 31.12.2019:

- ✓ Vypracovať revíziu výdavkov na dlhodobú starostlivosť vrátane odporúčaní úprav aktuálnej legislatívy

Tabuľka 84: Plnenie opatrení Revízie výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky v roku 2018

	TRH PRÁCE A SOCIÁLNE POLITIKY	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia ³⁰⁹	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
RODINNÁ POLITIKA								
1	Preskúmanie možností lepšieho cielenia rodinných dávok	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				
2	Zváženie zavedenia flexibilného čerpania rodičovského príspevku s možnosťou voliť si dĺžku jeho poberania	MPSVR SR	12/2018	06/2019				
3	Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti vykonávaná prioritne v náhradných rodinách	MPSVR SR, ÚPSVaR	12/2018	priebežne				
4	Včasná intervencia detí s ťažkým zdravotným postihnutím a ich integrácia do normálneho vzdelávacieho procesu (NP Každé dieťa sa počíta)	MPSVR SR	12/2018	12/2019				
POLITIKA ZAMESTNANOSTI								
5	Efektívne poskytovanie AOTP podľa profilu nezamestnanej osoby a lepšie umiestňovanie uchádzačov o zamestnanie na trh práce	ÚPSVaR	12/2019	-				
6	Zváženie rozšírenia daňového bonusu (DB) na nízke príjmy a malé úväzky	MF SR, MPSVR SR	12/2018	06/2019				
7	Zváženie rozšírenia osobitného príspevku na nízke príjmy a malé úväzky	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				
8	Vyhodnotenie účinnosti zdravotnej odvodovej odpočítateľnej položky ³¹⁰ (OOP)	MZ SR, MF R, MPSVR SR	priebežne	-				
9	Zlepšenie individuálneho prístupu k uchádzačom o zamestnanie s vyhodnocovaním kompetencií a možností uchádzača	ÚPSVaR, MPSVR SR	12/2018	priebežne				
10	Vyhodnocovanie účinnosti AOTP	MPSVR SR, ÚPSVaR	priebežne	-				
11	Vyhodnocovanie AOTP pre osoby s ŤZP	MPSVR SR, ÚPSVaR	priebežne	-				
SOCIÁLNE POISTENIE A DŮCHODKY								
12	Zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia	MPSVR SR, MF SR	12/2018	12/2022				
13	Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia	MPSVR SR, MF SR	12/2018	01/2019				
14	Zavedenie indexového fondu v III. pilieri dôchodkového sporenia	MPSVR SR	12/2019	-				
15	Zvýšenie atraktívnosti dobrovoľného dôchodkového sporenia prostredníctvom mixu politík, vrátane posilnenia konkurencie	MPSVR SR	12/2019	-				

³⁰⁹ Aktualizovaný termín na základe Implementačných plánov na rok 2019.³¹⁰ Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení

16	Povinné zosúladenie investičnej stratégie II. piliera aktuálnych sporiteľov s časovým horizontom ich sporenia	MPSVR SR	12/2019	-				
17	Úprava odplát sprostredkovateľom, ktorá by výraznejšie motivovala sprostredkovateľov poskytovať klientom II. a III. piliera presnejšie a adekvátnejšie odporúčania	MPSVR SR	12/2019	-				
18	Zlepšenie informovanosti klientov II. a III. piliera o výnosoch, výnosoch v iných fondoch, rozloženia úspor vo fondoch, porovnanie so zahraničnými fondmi	MPSVR SR	12/2019	-				
19	Zmena prerozdelenia odplaty správcom dôchodkových účtov s presunom k vyššiemu podielu odplaty naviazanej na výkon v jednotlivých fondoch	MPSVR SR	12/2019	-				
SOCIÁLNE SLUŽBY								
20	Posúdenie efektívnosti a nákladovosti sociálnych služieb	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				
21	Zjednotenie metodiky a výkazov pri zbere údajov o poskytovaných sociálnych službách	MPSVR SR, ÚPSVaR, ŠÚ SR	12/2018	06/2019				
22	Revízia výdavkov na dlhodobú starostlivosť	MF SR, MPSVR SR, MZ SR, MV SR	12/2019	-				
23	Revízia výdavkov na skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením	MF SR, MPSVR SR, MŠVVaŠ SR, MV SR / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity	12/2018	03/2019				
INVESTÍCIE A VÝDAVKY V OBLASTI SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA								
24	Zvýšenie efektívnosti pobočiek Sociálnej poisťovne	SP	12/2020	-				
25	Vyhodnotenie DEA analýzy pobočiek SP	SP, MF SR	12/2018	-				
26	Zvýšenie efektívnosti pobočiek ÚPSVaR	ÚPSVaR	12/2018	12/2019				
27	Zvýšenie efektívnosti IT výdavkov MPSVR SR	MPSVR SR	12/2017	06/2019				
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu MPSVR SR, bez ohľadu na zdroj financovania	MPSVR SR	12/2018	priebežne				
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu SP, bez ohľadu na zdroj financovania	SP	12/2018	priebežne				
29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	MPSVR SR	priebežne	-				

29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	SP	priebežne	-				
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MPSVR SR	priebežne	-				
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	SP	priebežne	-				
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	MPSVR SR	priebežne	-				
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	SP	priebežne	-				

7.2 Rodinná politika

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
1	Preskúmanie možností lepšieho cielenia rodinných dávok	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				
2	Zváženie zavedenia flexibilného čerpania rodičovského príspevku s možnosťou voliť si dĺžku jeho poberania	MPSVR SR	12/2018	06/2019				
3	Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti vykonávaná prioritne v náhradných rodinách	MPSVR SR, ÚPSVaR	12/2018	priebežne				
4	Včasná intervencia detí s ťažkým zdravotným postihnutím a ich integrácia do normálneho vzdelávacieho procesu (NP Každé dieťa sa počíta)	MPSVR SR	12/2018	12/2019				

1. Preskúmanie možností lepšieho cielenia rodinných dávok

MPSVR SR malo v súlade s IP do 12/2018 *vypracovať analýzu, ktorá zhodnotí možnosti zvýšenia adresnosti rodinných dávok v SR*³¹¹.

Už v roku 2014 bola obdobná analýza vypracovaná. Vzhľadom na nízku odhadovanú úsporu a vysokú administratívnu náročnosť MF SR nesúhlasilo so zohľadňovaním príjmu pri prideľovaní prídavku na dieťa a daňového bonusu. MPSVR SR požiadalo v 11/2018 MF SR o stanovisko k potrebe opätovnej analýzy. Do 12/2018 nedostalo od MF SR žiadnu odpoveď.

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

2. Zváženie zavedenia flexibilného čerpania rodičovského príspevku s možnosťou voliť si dĺžku jeho poberania

V PVV 2016-2020 sa vláda SR zaviazala, že vytvorí také podmienky, aby bola zabezpečená vyššia flexibilita pri poberaní príspevkov pri rodičovskej starostlivosti. Ženy – matky s malými deťmi patria podľa prieskumov³¹² medzi znevýhodnené skupiny na trhu práce.

Zamestnanosť matiek s deťmi vo veku do 6 rokov je dlhodobo pod priemerom EÚ (tabuľka 85), aj napriek rýchlejšiemu rastu zamestnanosti v SR v porovnaní s EÚ (od roku 2010 nárast v prípade SR o 6,7 p.b. voči 4,2 p.b. v EÚ).

³¹¹ Aj v návrhu RVS na roky 2019 až 2021 v texte kapitoly MPSVR SR bolo uvedené ako potenciál pre lepšie cielenie rodinnej politiky podmienenie získania dávok nízkym príjmom domácnosti.

³¹² Napr. Výskum v rámci NO Inštitút rodovej rovnosti Mechanizmy porušovania rodovej rovnosti a zákazu diskriminácie na základe pohlavia a rodu pri prijímaní do zamestnania a vo vzťahu k pracovným podmienkam (Výskumno-analytická štúdia). Oľga Gyárfášová (ed.) | Martina Sekulová | Zora Bútorová | Jarmila Filadelfiová | Miroslava Hlinčíková | Sylvia Šumšalová.

Tabuľka 85: Zamestnanosť žien v porovnaní s EÚ (15-64 rokov)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
EU		58,2	59	59,2	59,2	60,6	61	61,4	62,4
SK	dieťa pod 6 rokov	36,8	37,5	36,1	35,6	38,1	39,3	42,1	43,5
EU		70,1	69,6	69,8	69,6	70,4	71,1	72	73,6
SK	dieťa 6 - 11 rokov	70,9	73	72,6	74	73,9	72,5	76,1	81
EU		71,7	71,8	71,4	71,2	71,6	72,1	73,5	74
SK	dieťa nad 12 rokov	79,1	79,7	80	80,8	80,7	81,4	83,2	83,4
EU		61,4	61,4	61,6	62	62,9	64,1	65	66,2
SK	bez detí	57,9	58	58,4	59,9	60,5	63,2	65,8	68,2
EU		63,6	63,7	63,7	63,9	64,8	65,7	66,6	67,7
SK	celkom	60,6	60,8	60,7	61,2	61,8	63,2	65,7	67,4
EU		71,5	71,4	71,3	71,2	71,7	72,2	72,8	73,8
SK	25 - 54	70,1	70,4	69,6	69,6	70,2	70,9	73,5	73,4

Zdroj: Eurostat

IFP MF SR vypracoval v 05/2018 analýzu, ktorá sa venovala bariéram vyššej zamestnanosti matiek na Slovensku³¹³. Flexibilita poberania rodičovského príspevku je odporúčaná aj v rámci opatrení, podporujúcich rovnováhu pracovného a rodinného života.

Koncom roka 2018 ISP vypracovalo **analýzu Zamestnanosť žien a rodinné politiky**³¹⁴, pričom k hlavným odporúčaniam patrí podpora flexibilných úväzkov³¹⁵ a zariadení predškolskej starostlivosti o deti. Na základe dát a odbornej literatúry by tieto opatrenia mohli výraznejšie prispieť k podpore zamestnanosti cieľovej skupiny. *Zavedenie možnosti voľby dĺžky poberania rodičovského príspevku by sa podľa vyjadrenia ISP dotklo najmä žien s vyšším príjmom, ktoré sa už v súčasnosti vracajú na trh práce rýchlejšie.*

Podľa analýzy ISP môžu návrat žien na trh práce zároveň spomaľovať zaužívané kultúrne normy ako aj vyššia početnosť detí v niektorých regiónoch, ktorá predlžuje kariérnu prestávku. Nastavenie dávok na podporu rodiny umožňuje matkám pracovať bez obmedzenia. Zatiaľ čo rodičia môžu popri poberaní rodičovského príspevku pracovať aj na plný úväzok, kvóta 28 týždňov na poberanie materského motivuje zapojenie otcov do starostlivosti a umožňuje matkám skorší návrat do práce. Zmeny rodičovského príspevku v susednom Česku, kde majú umožnené rýchlejšie vyčerpanie rodičovského príspevku nezvýšili zamestnanosť žien s deťmi do 3 rokov. Efektívna dĺžka rodičovskej dovolenky v Čechách aj na Slovensku predstavuje približne 3 roky, teda obdobie garancie ochrany pracovného miesta.

IJ napriek vypracovanej analýze nedostala oficiálne stanovisko MPSVR SR k možnosti zavedenia voliteľnej dĺžky poberania RP. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.**

Odporúčanie IJ: Jasne komunikovať stanovisko MPSVR SR k možnosti zavedenia voliteľnej dĺžky poberania RP.

Podmienky podpory rodinnej politiky sa od k 1.1.2019 zmenili³¹⁶, zároveň sa vedú verejné diskusie o úprave dĺžky poberania materskej alebo/aj úprave výšky rodičovského príspevku. Podľa IJ je potrebné naďalej venovať pozornosť podpore rodinnej politiky a akúkoľvek plánovanú úpravu sociálnych dávok podložiť jasným analytickým výstupom.

³¹³Zdroj: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/ekonomicke-analyzy/48-women-still-cant-have-it-all-barriers-higher-maternal-employment-slovakia-maj-2018-2.html>.

³¹⁴ Interná analýza ISP.

³¹⁵ V 12/2018 bol schválený zámerný „NP Zosúladenie rodinného a pracovného života“, ktorého cieľom má byť zvýšenie zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien (podporu zamestnávateľov pri tvorbe flexibilných foriem práce pre matky malých detí a osoby starajúce sa o závislých členov rodiny). Plánovaný termín vyzvania je 05/2019.

³¹⁶ Od 1.1.2019 je zavedená možnosť čerpania materskej na 2 deti súbežne oboma rodičmi.

3. Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti vykonávaná prioritne v náhradných rodinách

MPSVR SR vypracovalo v roku 2011 *Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike*³¹⁷, v súlade s ktorou realizuje aj nelegislatívne opatrenia formou NP, financovaných z EÚ fondov:

- I. NP „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“ (NP DI NS)
Termín realizácie: od 12/2015 do 12/2018
Cieľ projektu: podpora procesu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti resp. prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť³¹⁸.
- II. NP „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach“
Termín realizácie: od 01/2018 do 08/2019
Cieľ projektu: zavedenie štrukturálnych a inovatívnych zmien v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately („SPOD a SK“) a posun v procese transformácie a deinštitucionalizácie starostlivosti o dieťa a to najmä podporením kvalitatívneho a kvantitatívneho posilnenia práce s rodinou dieťaťa za účelom predchádzania nariaďovania ústavnej starostlivosti³¹⁹.
- III. NP „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti“ (NP DI NS III)
Termín realizácie: od 11/2018 do 12/2022
Cieľ projektu: podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, osobitne zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci a skvalitnenie vykonávania opatrení SPOD a SK pre dieťa a rodinu³²⁰.

Priemerný podiel detí vychovávaných mimo vlastnej rodiny sa počas posledných rokov pohybuje na úrovni 1,32 % z celkového počtu detí (tabuľka 86), pričom v roku 2018 dosiahol najnižšiu hodnotu (1,30 %).

Tabuľka 86: Podiel detí vychovávaných mimo vlastnej rodiny

počet detí /rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
celkový počet detí	1 075 328	1 066 036	1 061 180	1 058 282	1 059 438	1 062 870	1 066 919
z toho detí mimo vlastnej rodiny	14 455	14 029	14 099	14 059	14 065	13 890	13 863
(%) detí	1,34%	1,32%	1,33%	1,33%	1,33%	1,31%	1,30%

Zdroj: ÚPSVaR

Podiel detí v náhradnej rodinnej starostlivosti (NRS) z celkového počtu detí vychovávaných mimo rodiny (tabuľka 87) počas posledných rokov stagnuje. Preferovanou formou starostlivosti o deti v rámci NRS je práve náhradná osobná starostlivosť (NOS), pretože najvýraznejším spôsobom ochraňuje právo dieťaťa na zachovanie jeho identity a prirodzených rodinných väzieb.

Podiel detí v ústavnej starostlivosti (ÚS) sa počas sledovaného obdobia výrazne nemení. Tento faktor je možné ovplyvniť opatreniami SPODaSK len čiastočne. Ide napr. o deti, ktorých zverenie do zariadenia je len dočasným riešením ich aktuálnej situácie³²¹, ich vek je blízky plnoletosti alebo ktorých zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť poskytovanú výlučne pobytovou formou.

³¹⁷ Špecifickým cieľom Stratégie v oblasti náhradnej starostlivosti je zníženie počtu detí v inštitúciách na základe rozhodnutia súdu, okrem iného utvorením podmienok rozvoja opatrení na predchádzanie nariadeniu ústavnej starostlivosti.
Zdroj: <https://www.employment.gov.sk/files/legislativa/dokumenty-zoznamy-pod/strategia-deinstitucionalizacie-systemu-socialnych-sluzieb-nahradnej-starostlivosti-1.pdf>.

³¹⁸ Viac informácií o NP na https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2014-2020/narodny-projekt-podpora-deinstitucionalizacie-nahradnej-starostlivosti.html?page_id=571657.

³¹⁹ Viac informácií o NP na https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2014-2020/narodny-projekt-podpora-deinstitucionalizacie-nahradnej-starostlivosti-v-zariadeniach.html?page_id=817410.

³²⁰ Viac informácií o NP na <https://www.itms2014.sk/schvalena-zonfp?id=47e02e6b-526d-4e07-98ef-e3d78b94a72c>.

³²¹ Napr. v rodine prebieha sanácia rodinného prostredia s cieľom návratu dieťaťa do prirodzeného prostredia.

Tabuľka 87: Deti vychovávané mimo rodiny – typy starostlivosti

počet detí / rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Celkom	14 455	14 029	14 099	14 059	14 065	13 890	13 863
PS	2 151	2 060	1 927	1 847	1 719	1 548	1 411
P	590	563	539	571	562	557	582
NOS	6 217	5 960	6 277	6 484	6 518	6 634	6 647
PS*/P*/NOS*	8 958 62,0%	8 583 61,2%	8 743 62,0%	8 902 63,3%	8 799 62,6%	8 739 62,9%	8 640 62,3%
ÚS	5 445	5 404	5 317	5 134	5 242	5 127	5 206
OV	52	42	39	23	24	24	17
NO*/VO*/ÚS*/OV*	5 497 38,0%	5 446 38,8%	5 356 38,0%	5 157 36,7%	5 266 37,4%	5 151 37,1%	5 223 37,7%

Zdroj: ÚPSVaR

Vysvetlivky*: P - poručníctvo, PS - pestúnska starostlivosť, NOS - náhradná osobná starostlivosť, NO – neodkladné opatrenie, VO-výchovné opatrenie, ÚS - ústavná starostlivosť, OV - ochranná výchova

Počet detí, ktorým je potrebné sprostredkovať NRS je väčší ako počet žiadateľov (tabuľka 88). Počas posledných 3 rokov ide priemerne o 1 500 detí, pričom počet žiadateľov o NRS má rastúci trend. Úspešnosť procesu sprostredkovania NRS je okrem kvality opatrení orgánov SPODaSK ovplyvnená aj záujmom fyzických osôb stať sa pestúnom alebo osvojiteľom.

Tabuľka 88 : Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti

	2015	2016	2017	2018
Počet detí, ktorým treba sprostredkovať NRS	1 640	1 501	1 479	1 516
Počet žiadateľov, z toho:	1 217	1 147	1 281	1 371
žiadatelia o PS	199	136	124	128
žiadatelia o osvojenie	961	955	1 071	1 135
žiadatelia o obe formy (PS, osvojenie)	57	56	86	108

Zdroj: ÚPSVaR

V súvislosti s ostatnou novelou zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vznikli od 1.1.2019 *centrá pre deti a rodiny*, ktoré rozvojom ambulantných a terénnych opatrení, ako aj opatrení vykonávaných pobytovou formou na základe dohody prispievajú k znižovaniu počtu detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou (zvyšovanie počtu detí, ktorých situácia je riešená pomocou a podporou v ich prirodzenom rodinnom prostredí, resp. náhradným rodinným prostredím).

Opatrenie sa k 31.12.2018 priebežne plní.

Odporúčanie IJ: Nastaviť a vyhodnocovať merateľné ukazovatele progresu procesu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti. Realizovať odpočet plnenia opatrenia aj v roku 2019 v súlade s IP 2019³²².

4. Včasná intervencia detí s ťažkým zdravotným postihnutím a ich integrácia do normálneho vzdelávacieho procesu (Národný projekt „Každé dieťa sa počíta“)

MPSVR SR pripravovalo počas roka 2018 NP „Každé dieťa sa počíta“. Jeho cieľom je vytvorenie podmienok pre sociálnu inklúziu detí s neštandardným vývinom, vrátane prístupu k inkluzívnemu vzdelávaniu, prípadne vzdelávaniu v špeciálnych školách³²³. Bol schválený zámer NP, vypracovaná PHZ a pripravená žiadosť o NFP, ktorej vyhlásenie sa očakáva v 2H 2019.

³²² https://www.vlada.gov.sk/data/files/7410_implementacny-plan-2019---revizia-vydavkov-na-politiky-trhu-prace-a-soci.pdf.

³²³ Viac informácií o projekte je zverejnených v PIS 2018, zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf.

Plánované obdobie realizácie projektu je do roku 2022. Merateľné ukazovatele bude možné hodnotiť najskôr koncom roka 2019.

V rámci prípravy konceptu NP „Každé dieťa sa počíta“ vypracoval ISP v 1H 2018 pilotný projekt „Analýza nákladov a prínosov včasnej intervencie pri poruchách autistického spektra“³²⁴. Počas 2H 2018 bola zverejnená ďalšia analýza, zameraná na včasnú intervenciu detí so sluchovým postihnutím.

Box 6: Analýza nákladov a prínosov terénnej včasnej intervencie pre deti so sluchovým postihnutím

Deti so sluchovým postihnutím a ich rodičia sú v súčasnosti čiastočne vylúčení z rôznych oblastí života³²⁵. Napriek tomu, že na včasnú intervenciu existuje na Slovensku zákonný nárok³²⁶, táto služba je pre rodiny dostupná v obmedzenej miere³²⁷.

V 10/2018 bola zverejnená „Analýza nákladov a prínosov terénnej včasnej intervencie pre deti so sluchovým postihnutím“, ktorá je výsledkom medzirezortnej spolupráce analytických inštitútov ÚHP, OAVP, ISP, IZP, IJ a Nadácie Pontis. Konzultácie a odborné rady ohľadom včasnej intervencie a situácie ľudí so sluchovým postihnutím poskytla expertná skupina.

Záver analyzy³²⁸: Terénna včasná intervencia pre deti so sluchovým postihnutím je nákladovo efektívny nástroj. Každé investované euro prinesie prínosy vo výške vo výške 1,40 až 5,53 eur. Najväčší vplyv na mieru výnosnosti programu má miera zamestnanosti osôb so sluchovým postihnutím. **Ak je súčasná miera zamestnanosti na úrovni 48 % a po intervencii dosiahne hodnotu 71 %³²⁹, každé vložené euro vytvorí prínosy v hodnote 3,15 eur.**

Opatrenie sa k 31.12.2018 priebežne plní.

Odporúčanie IJ: V súlade s IP 2019³³⁰ realizovať odpočet plnenia opatrenia aj v roku 2019.

7.3 Politika zamestnanosti

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
5	Efektívne poskytovanie AOTP podľa profilu nezamestnanej osoby a lepšie umiestňovanie uchádzačov o zamestnanie na trh práce	ÚPSVaR	12/2019	-				
6	Zváženie rozšírenia daňového bonusu (DB) na nízke príjmy a malé úväzky	MF SR, MPSVR SR	12/2018	06/2019				
7	Zváženie rozšírenia osobitného príspevku na nízke príjmy a malé úväzky	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				

³²⁴ Viac informácií o projekte je zverejnených v PIS 2018, zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf.

³²⁵ Sluchovo postihnuté deti navštevujú materskú školu dvakrát menej ako deti z bežnej populácie. Rodičia týchto detí často odďalujú svoj návrat do práce. Tretina žiakov so sluchovým postihnutím sa vzdeláva v školách pre sluchovo postihnutých oddelene od bežnej populácie. Iba desatina absolventov stredných škôl pokračuje v štúdiu na vysokých školách. Dospelé osoby so sluchovým postihnutím sa ťažšie uplatňujú na trhu práce.

³²⁶ Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014–2020, <https://www.minedu.sk/data/att/7770.pdf> a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, <https://www.employment.gov.sk/files/legislativa/zriadenie-vznik-posobnost/socialna-pomoc-podpora/dohovor-osn-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim-opcny-protokol-sk-aj.pdf>

³²⁷ Napr. z dôvodu chýbajúcich surdopédov, klinických a školských logopédov.

³²⁸ Zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7414_pocuvajme-potreby-vcasnej-intervencie.pdf

³²⁹ Zamestnanosť podľa druhu postihnutia sa na Slovensku neevduje. Súčasnú mieru zamestnanosti sluchovo postihnutých predpokladáme na úrovni 48 % (odhad expertov) a po intervencii posun na úroveň 71 % (zamestnanosť bežnej slovenskej populácie).

³³⁰ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7410_implementationny-plan-2019-revizia-vydavkov-na-politiku-trhu-prace-a-soci.pdf

8	Vyhodnotenie účinnosti zdravotnej odvodovej odpočítateľnej položky ³³¹ (OOP)	MZ SR, MF SR, MPSVR SR	priebežne	-				
9	Zlepšenie individuálneho prístupu k uchádzačom o zamestnanie s vyhodnocovaním kompetencií a možností uchádzača	ÚPSVaR, MPSVR SR	12/2018	priebežne				
10	Vyhodnocovanie účinnosti AOTP	MPSVR SR, ÚPSVaR	priebežne	-				
11	Vyhodnocovanie AOTP pre osoby s ŤZP	MPSVR SR, ÚPSVaR	priebežne	-				

5. Efektívne poskytovanie AOTP podľa profilu nezamestnanej osoby a lepšie umiestňovanie uchádzačov o zamestnanie na trh práce

Plnenie tohto opatrenia IJ počas roka 2018 nezhodnotila. Predpokladom realizácie v roku 2019 je implementácia NP Efektívnymi službami k občanovi – 2 (ESKO 2), ktorou by sa malo zabezpečiť využitie údajov na profiláciu klienta a jeho efektívnejšie umiestnenie do zamestnania.

V 11/2018 bola schválená Žiadosť o NFP k projektu ESKO 2³³², pričom počas prípravy SIS 2018 nebola jasná konečná výška finančných nákladov na projekt (viac informácií v opatrení č. 30).

Odporúčanie IJ: Termín realizácie NP je nejasný. ISP začalo v roku 2018 priebežne vyhodnocovať efektívnosť jednotlivých AOTP³³³. IJ odporúča určiť spôsob implementácie výsledkov analýz ISP v procese umiestňovania uchádzačov na trhu práce.

6. Zväzanie rozšírenia daňového bonusu (DB) na nízke príjmy a malé úväzky

Plnenie tohto opatrenia je v gescii MF SR³³⁴, ktoré malo do 12/2018 vypracovať analýzu potenciálneho scenára rozšírenia DB.

Za účelom zvýšenia disponibilného príjmu pracujúcich rodičov počas rastu výdavkov spojených s narodením dieťaťa IFP MF SR posúdilo v 2H2018 vplyv zavedenia zdvojnásobenia výšky mesačného bonusu pre dieťa do 6 rokov. V 12/2018 bol daňový bonus upravený schválením poslaneckého návrhu novely zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v NR SR³³⁵ s účinnosťou od 1.4.2019.

Legislatívna úprava bola zrealizovaná bez hlbšej analýzy a len čiastočne plní účel opatrenia. IFP vypracuje do 12/2018 podrobnejšiu analýzu vplyvu úpravy zákona.

K 31.12.2018 sa opatrenie čiastočne plní.

7. Zväzanie rozšírenia osobitného príspevku na nízke príjmy a malé úväzky

MPSVR SR vypracovalo koncom roka 2018 analýzu vplyvu novely zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi³³⁶, účinnej od 1.5.2017, ktorá mala prispieť k zvýšeniu motivácie dlhodobo nezamestnaných alebo dlhodobo neaktívnych osôb v systéme pomoci v hmotnej núdzi zamestnať sa a udržať si aj nízko platené zamestnanie.

Analýza poukazuje na zmeny v štruktúre príjmov príjemcov pomoci v hmotnej núdzi, kde klesá príjem zo sociálnych transferov a rastie príjem zo závislej činnosti. Vyhodnotenie dlhodobiejšieho efektu prijatej novely (napr. zotrvanie ľudí na trhu práce po ukončení poberania osobitného príspevku) nie je jej súčasťou. **Opatrenie sa k 31.12.2018 plní priebežne.**

³³¹ Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení.

³³² <https://www.itms2014.sk/schvalena-zonfp?id=a942e07b-d498-42f7-acd8-67db113467bc>

³³³ V roku 2018 projekt REPAS, viac informácií v opatrení č. 10.

³³⁴ Daňový bonus je legislatívne upravený v § 33 Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

³³⁵ https://www.nrsr.sk/web/Page.aspx?sid=zakony/zakon_diag&MasterID=6970&WorkitemID=50609

³³⁶ Upravila sa podmienka posudzovania príjmu pre posúdenie nároku na pomoc v hmotnej núdzi u tých, ktorí majú nárok na osobitný príspevok (zo 75 % na 50 % príjmu z pracovného pomeru). Zdroj: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2017/81/>.

Odporúčanie IJ: V spolupráci s ÚHP MF SR doplniť analýzu o ďalšie merateľné ukazovatele, ktoré preukážu efekt prijatých legislatívnych zmien. Vyhodnotenie bude súčasťou Záverečnej správy Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v 09/2019.

Podľa IJ by mali byť stanovené výsledkové merateľné ukazovatele prijatých legislatívnych úprav ako aj ich hodnotenie.

8. Vyhodnotenie účinnosti zdravotnej odvodovej odpočítateľnej položky (OOP)

IJ v PIS 2018 popísala mechanizmus fungovania OOP, ako aj vypracovanú analýzu IFP MF SR súvisiacu so zrušením OOP na strane zamestnávateľa k 1.1.2018³³⁷. Vzhľadom na klesajúcu tendenciu uplatňovania OOP (výška MM vzrástla v roku 2019 voči 2015 o 37 %, pričom výška OOP³³⁸ ostala zafixovaná na sume 380 eur), neplánuje IFP ďalšie analyzovanie účinnosti OOP. **Opatrenie bolo počas roka 2018 splnené** a nie je už predmetom IP 2019.

9. Zlepšenie individuálneho prístupu k uchádzačom o zamestnanie s vyhodnocovaním kompetencií a možností uchádzača

Individualizácia služieb pre UoZ bola počas roka 2018 realizovaná prostredníctvom 3 národných projektov (NP) zameraných na poskytovanie odborného poradenstva³³⁹:

I. NP Podpora individualizovaného poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných (NP PIP)

Cieľ projektu :

1. bilancovanie kompetencií uchádzačov o zamestnanie s reálnymi predstavami o uplatnení³⁴⁰ – **30 000 UoZ**
2. podpora individualizovaného poradenstva – **50 000 UoZ**

Aktivita č. 1: Bilancia kompetencií

Bilancia kompetencií je realizovaná 2 skupinami dodávateľov³⁴¹. Aktivita sa začala realizovať až v 12/2018. Časový posun oproti plánovanému termínu (09/2017) bol spôsobený neskorším procesom VO a následným neskorším podpísaním zmluvy o NFP.

K 31.12.2018 bolo do tejto aktivity zaradených 309 UoZ , čo je 1 % z celkového počtu.

Aktivita č. 2: Podpora individualizovaného poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných občanov UoZ

Individualizované poradenstvo sa začalo poskytovať až v 02/2018. Časový posun oproti plánovanému termínu 07/2017 bol spôsobený neskorším termínom podpisu zmluvy o NFP, následným procesom výberu nových odborných poradcov a ich odborným školením a zapracovaním.

³³⁷ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf

³³⁸ Od 1.1.2018 uplatniteľná už len na strane zamestnancov.

³³⁹ Podrobnejšie informácie o poradenskom procese sú uvedené v PIS 2018, Zdroj: https://www.vlada.gov.sk/data/files/7386_priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf.

³⁴⁰ Prostredníctvom individualizovaného prístupu viesť DN UoZ k pomenovaniu a objektívnemu zhodnoteniu vlastných odborných zručností a osobnostných predpokladov; určení vlastných hodnôt, záujmov a motívácií; vypracovaniu dvoch alternatív realistického profesijného smerovania; vypracovaniu akčného plánu pre uplatnenie sa na trhu práce; overeniu profesijného smerovania prostredníctvom kontaktu s trhom práce ako aj k rozvoju zručností pre riadenie vlastnej kariéry, s dôrazom na zručnosti potrebné pre hľadanie zamestnania.

³⁴¹ <https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-zakaziek/detail/dokumenty/412477>

Tabuľka 89: Prehľad UoZ zapojených do „NP PIP“ - aktivita č. 2

	Počet UoZ	Podiel z celkového počtu	Počet UoZ umiestených na trh práce ³⁴²	Podiel z počtu UoZ zapojených do programu
UoZ , ktorí úspešne absolvovali poradenský proces (v plnom rozsahu)	6 851	61%	655	10%
UoZ, ktorí predčasne ukončili poradenský proces	1 246	11%	426	34%
UoZ, ktorí poradenský proces aktuálne absolvujú (zaradení do 31.12.2018)	3 158	28%		
UoZ spolu	11 255	100%	1 081	10%
Cieľový celkový počet UoZ počas obdobia 09/2017 - 08/2021	50 000	23%		

Zdroj: ÚPSVaR - ISSZ

Počas 1H2018 zrealizoval ÚPSVaR *pilotný monitoring vplyvu poradenského procesu na zmeny faktorov zamestnatel'nosti* (pred a po absolvovaní poradenstva). Plošné nastavenie plánuje ÚPSVaR spustiť v 2Q2019.

II. NP Cesta na trh práce

Cieľ projektu (aktivita č. 6 NP): poskytnutie intenzívneho a individualizovaného poradenstva UoZ (s trvalým pobytom na území 12-ich najmenej rozvinutých okresov SR), zohľadňujúci individuálnu sociálnu situáciu – **36 000 UoZ.**

Tabuľka 90: Prehľad UoZ zapojených do "Cesta na trh práce" aktivita č.6

	Počet UoZ	Podiel z celkového počtu	Počet UoZ umiestených na trh práce ³⁴³	Podiel z počtu UoZ zapojených do programu
UoZ , ktorí úspešne absolvovali poradenský proces (v plnom rozsahu)	8 754	77%	894	10%
UoZ, ktorí predčasne ukončili poradenský proces	1 534	14%	539	35%
UoZ, ktorí poradenský proces aktuálne absolvujú (zaradení do 31.12.2018)	1 054	9%		
UoZ spolu	11 342	100%	1 433	13%
Cieľový celkový počet UoZ počas obdobia 04/2017 - 12/2021	36 000	32%		

Zdroj: ÚPSVaR - ISSZ

III. NP Reštart pre mladých UoZ

Cieľ projektu (aktivita č.1 NP): poskytnutie individuálnej podpory alebo poradenstva mladým UoZ vo veku do 29 rokov (s podmienkou NEET, v rámci menej rozvinutých okresov SR) pri orientovaní sa na trhu práce – **18 072 UoZ**

Tabuľka 91: Prehľad UoZ zapojených do " Reštart pre mladých UoZ "

	Počet UoZ	Podiel z celkového počtu	Počet UoZ umiestených na trh práce ³⁴⁴	Podiel z počtu UoZ zapojených do programu
UoZ , ktorí úspešne absolvovali poradenský proces (v plnom rozsahu)	14 292	73%	6 376	45%
UoZ, ktorí predčasne ukončili poradenský proces	5 342	27%	2 684	50%
UoZ, ktorí poradenský proces aktuálne absolvujú (zaradení do 31.12.2018)	0	0%		
UoZ spolu	19 634	100%	9 060	46%
Cieľový celkový počet UoZ počas obdobia 04/2017 - 12/2018	18 072	109%		

³⁴² Počet umiestnených na trh práce predstavuje počet UoZ, ktorí boli od začiatku realizácie projektu do 31.12.2018 po ukončení poradenského procesu vyradení z evidencie UoZ z dôvodu umiestnenia na trh práce.

³⁴³ Počet umiestnených na trh práce predstavuje počet UoZ, ktorí boli od začiatku realizácie projektu do 31.12.2018 po ukončení poradenského procesu vyradení z evidencie UoZ z dôvodu umiestnenia na trh práce.

³⁴⁴ Počet umiestnených na trh práce predstavuje počet UoZ, ktorí boli od začiatku realizácie projektu do 31.12.2018 po ukončení poradenského procesu vyradení z evidencie UoZ z dôvodu umiestnenia na trh práce.

Realizáciou opatrenia č.1 NP Reštart pre mladých UoZ sa zvýšila dostupnosť kariérového poradenstva pre NEET, zároveň sa zaviedol do praxe inovatívny prístup ku kariérenému poradenstvu zameraný na rozvoj faktorov zamestnateľnosti a zručností pre riadenie vlastnej kariéry.

Keďže cieľovou skupinou NP PIP sú výlučne dlhodobo nezamestnaní UoZ a cieľovou skupinou NP Cesta na trh práce sú prevažne dlhodobo nezamestnaní UoZ (60 % z celkového počtu)³⁴⁵, hlavným účelom je priblížiť ich k trhu práce zvýšením ich záujmu o zamestnanie, resp. identifikovať u nich bariéry zamestnateľnosti s cieľom aspoň čiastočne ich eliminovať. Zaradenie na trh práce sa môže uskutočniť v dlhšom časovom horizonte po ukončení poradenského procesu.

Opatrenie sa k 31.12.2018 priebežne plní.

Odporúčanie IJ: Naďalej sledovať efektivitu poskytnutých poradenských služieb za účelom relevantného vyhodnotenia úspešnosti jednotlivých NP za celé sledované obdobie. Sledovať a hodnotiť od 2Q2019 zmenu faktorov zamestnateľnosti všetkých UoZ, úspešne absolvujúcich poradenský proces (NP PIP).

10. Vyhodnocovanie účinnosti AOTP

Plnenie opatrenia sa bude realizovať priebežne, ISP bude postupne analyzovať vybrané AOTP. **Opatrenie sa k 31.12.2018 priebežne plní.**

V roku 2018 bola vypracovaná prvá *analýza „Kto chce žať, musí siať“*³⁴⁶, ktorá vyhodnotila efektivnosť a účinnosť prvého opatrenia – projektu REPAS³⁴⁷. Účasť na rekvalifikácii zvýšila podľa analýzy mieru uplatnenia účastníkov na trhu práce oproti kontrolnej skupine približne o 4 p.b.. Zároveň verejné výdavky na podporu rekvalifikácie v rámci REPASu sa prostredníctvom daní a odvodov vrátia do štátneho rozpočtu približne do 3 rokov.

V roku 2019 je naplánovaná analýza účinnosti AOTP v oblasti zamestnávania v samospráve³⁴⁸ a oblasť pracovnej mobility³⁴⁹.

11. Vyhodnocovanie AOTP pre osoby s ŤZP

Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím³⁵⁰ v rámci aktívnej politiky trhu práce je upravená zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako zákon o službách zamestnanosti).

K 1.5.2013 vstúpila do platnosti novela zákona o službách zamestnanosti³⁵¹, ktorou sa sprísnil podmienky poskytovania niektorých typov príspevkov. Na jednotlivé AOTP neexistuje právny nárok, výnimkou je príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59) a príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60).

³⁴⁵ Pri týchto aktivitách ide prevažne o nezamestnaných dlhšie než 12 mesiacov, ktorým vo veľkej miere chýba motivácia pracovať, resp. sa u nich vo vysokej miere vyskytujú štruktúrne prekážky zamestnateľnosti.

³⁴⁶Zdroj: <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/vyskum-oblasti-prace-socialnych-veci-institut-socialnej-politiky/kto-chce-zat-musi-siat.html>.

³⁴⁷ Rekvalifikácia ako príležitosť na spoluprácu UoZ, úradov PSVaR a vzdelávacích inštitúcií.

³⁴⁸ § 50j - Príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnateľnosti.

³⁴⁹ § 53 - Príspevok na dochádzku za prácou a § 53a - Príspevok na podporu mobility za prácou.

³⁵⁰ Na účely tohto zákona sa za občana so zdravotným postihnutím (OZP) považuje občan, ktorý je uznaný za invalidného podľa osobitného predpisu (§ 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

³⁵¹ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/96/20130501.html>

Box 7: Formy podpory AOTP pre OZP**§ 55 - Chránená dielňa a chránené pracovisko**

§ 55 je nefinančného charakteru. Je možné zriadenie aj takých CHD/CHP, v ktorých nemusia byť zamestnaní len občania so ZP, ktorí boli predtým evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, ale aj občania so ZP mimo evidencie UoZ. Preto nie je zahrnutý v prehľade monitorovania AOTP pre OZP.

§ 56 - Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska

Poskytuje sa na úhradu časti nákladov na zriadenie pracovného miesta pre OZP v CHD/CHP, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie vykonávania pracovnej činnosti OZP a súvisia so zriadením tohto pracovného miesta³⁵². Dĺžka zachovania zriadeného pracovného miesta v CHD/CHP je najmenej 2 roky. *Od 1. 5. 2013 sa príspevok poskytuje výlučne na úhradu časti nákladov na zriadenie pracovného miesta (nie na celkovú cenu práce).*

§ 56a - Príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní

Poskytuje sa na úhradu odvodov na sociálne a zdravotné poistenie platených zamestnávateľom zo mzdy zamestnanca so ZP, najviac vo výške odvodov vypočítaných zo 60 % priemernej mzdy v národnom hospodárstve. *Od 1.5.2013 sa novelou zákona o službách zamestnanosti zaviedlo fakultatívne poskytovanie príspevku na udržanie OZP v zamestnaní a príspevok sa poskytuje len zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva viac ako 25 % OZP a nemá zriadenú CHD alebo CHP s cieľom podporovať zamestnávanie OZP na otvorenom trhu práce.*

§ 57 - Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti

Poskytuje sa na čiastočnú úhradu nákladov, súvisiacich s prevádzkovaním SZČO. Uchádzač o zamestnanie je povinný prevádzkovať uvedenú činnosť na chránenom pracovisku najmenej 2 roky. Výška príspevku sa odvíja od násobku celkovej ceny práce definovaného zákonom o službách zamestnanosti a od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v príslušnom okrese. *Od 1.5.2013 sa sprísnila podmienky poskytovania príspevku. Úrad hradí OZP do mesiaca po uzatvorení dohody 30 % sumy príspevku a zvyšnú časť (70 %) uhradí po predložení dokumentácie preukazujúcej vynaložené náklady. Predtým sa vyplácal jednorazovo v celkovej výške.*

§ 59 - Príspevok na činnosť pracovného asistenta

Predstavuje nepriamu podporu OZP na trhu práce. Tento príspevok si v rámci AOTP zachoval zo zákona obligatórny charakter, preto je aj vo veľkej miere využívaný.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý :

- a) zamestnáva OZP, alebo
- b) samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je OZP

Od 1.5.2013 sa znížila maximálna suma príspevku na 70 % celkovej ceny práce, definovanej zákonom o službách zamestnanosti. Predtým predstavovala 90 %. Upravilo sa zároveň aj poskytovanie príspevku iba v prípadoch, ak potreba pracovného asistenta vyplýva z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti OZP.

§ 60 - Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov

Poskytuje sa buď zamestnávateľovi OZP, alebo OZP, ktorý je SZČO, ak o daný príspevok požiada. Na poskytnutie tohto príspevku je podobne ako pri § 59 právny nárok. Jeho výška sa odvíja od miery obmedzenia OZP vykonávať zárobkovú činnosť podľa rozhodnutia o invalidite vydaného Sociálnou poisťovňou³⁵³. *Od 1.5.2013 sa novelou zákona o službách zamestnanosti ustanovila ročná výška príspevku k vykonávaniu práce, zaškolenia alebo prípravy na prácu v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času³⁵⁴.*

Zdroj: MPSVR SR, spracovanie IJ

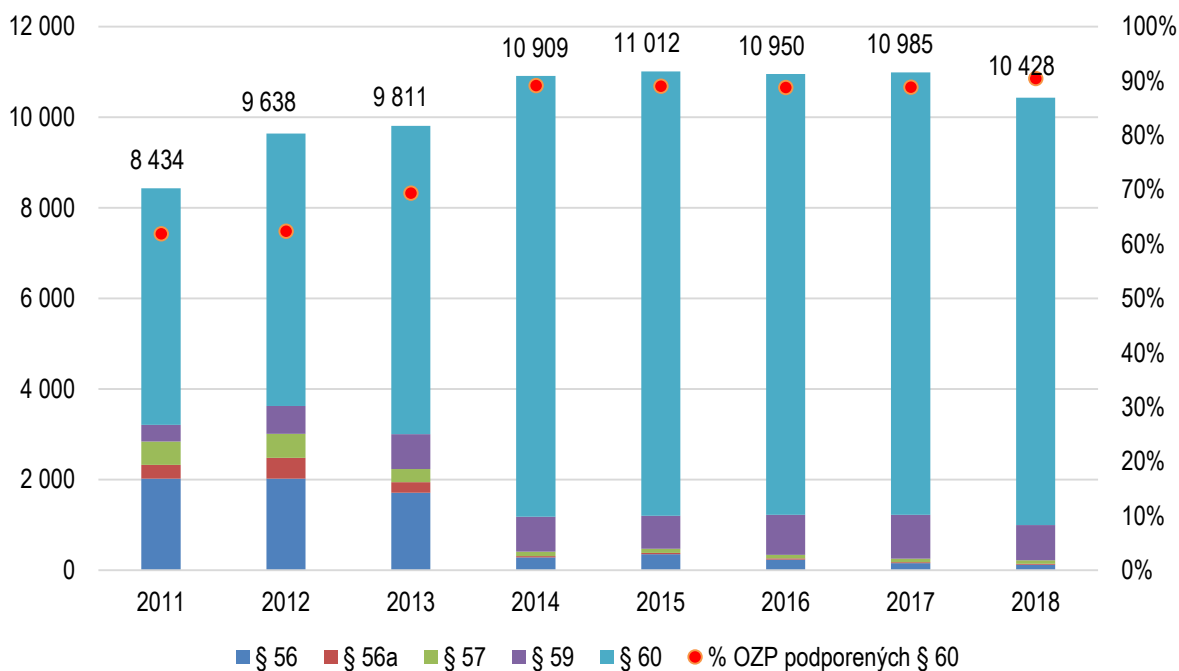
³⁵² Výška príspevku je naviazaná na celkovú cenu práce, vypočítanú z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, pričom je závislá aj od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje CHD/CHP.

³⁵³ Predstavuje 5-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, na jedného občana so zdravotným postihnutím, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyšší ako 70 %. Ak je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 40 do 70%, príspevok je o polovicu nižší.

³⁵⁴ Správa o sociálnej situácii obyvateľstva, 2013. Zdroj: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/sprava-socialnej-situacii-obyvatelstva-za-rok-2013.pdf>.

Graf 26: Počet podporených PM/OZP/iných prijímateľov prostredníctvom AOTP³⁵⁵

Zdroj: ÚPSVaR

Napriek sprísneniu podmienok poskytovania AOTP pre OZP od 05/2013 predstavuje priemerný počet podporených PM/OZP a iných prijímateľov od roku 2014 približne 10 900. Čo sa týka štruktúry využívaných AOTP, podpora prostredníctvom § 56, § 56a a § 57 od roku 2014 značne klesá. **Najviac využívanou formou je príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP (§ 60).** Až 90 % OZP z celkového počtu podporených PM/OZP využívalo od roku 2014 práve § 60.

Podpora OZP sa okrem využívania AOTP realizuje aj priamo zo strany zamestnávateľov³⁵⁶. Zamestnávateľ môže získavať takýchto zamestnancov vlastným výberom alebo za pomoci úradov PSVaR. Analýza využívania jednotlivých foriem povinnej podpory zamestnávania OZP zo strany zamestnávateľov bude predmetom Záverečnej správy Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v 09/2019.

Odporúčanie IJ: Napriek viacerým formám AOTP pre OZP sa od roku 2014 využívajú prevažne § 59 a § 60. IJ odporúča v spolupráci s ISP pripraviť detailnú analýzu využívania AOTP³⁵⁷, ktorá bude súčasťou Záverečnej správy Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v 09/2019.

7.4 Sociálne poistenie a dôchodky

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
12	Zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia	MPSVR SR, MF SR	12/2018	12/2022				
13	Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia	MPSVR SR, MF SR	12/2018	01/2019				
14	Zavedenie indexového fondu v III. pilieri dôchodkového sporenia	MPSVR SR	12/2019	-				

³⁵⁵ V prípade § 56 je uvádzaný počet podporených pracovných miest pre OZP, pri § 59 ide o počet prijímateľov (zamestnávateľ/SZČO so ZP).

³⁵⁶ § 63 až § 65 Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.

³⁵⁷ Možnosť analýzy na úrovni jednotlivcov je podmienená kvalitou dát na individuálnej úrovni, ktorú ISP nemá zatiaľ overenú.

15	Zvýšenie atraktívnosti dobrovoľného dôchodkového sporenia prostredníctvom mixu politík, vrátane posilnenia konkurencie	MPSVR SR	12/2019	-				
16	Povinné zosúladenie investičnej stratégie II. piliera aktuálnych sporiteľov s časovým horizontom ich sporenia	MPSVR SR	12/2019	-				
17	Úprava odplát sprostredkovateľom, ktorá by výraznejšie motivovala sprostredkovateľov poskytovať klientom II. a III. piliera presnejšie a adekvátnejšie odporúčania	MPSVR SR	12/2019	-				
18	Zlepšenie informovanosti klientov II. a III. piliera o výnosoch, výnosoch v iných fondoch, rozloženia úspor vo fondoch, porovnanie so zahraničnými fondami	MPSVR SR	12/2019	-				
19	Zmena prerozdelenia odplaty správcom dôchodkových účtov s presunom k vyššiemu podielu odplaty naviazanej na výkon v jednotlivých fondoch	MPSVR SR	12/2019	-				

12. Zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia

Cieľom ročného zúčtovania sociálneho poistenia (RZ SP) je zaviesť efektívny nástroj na obmedzenie odvodovej optimalizácie subjektov. Znížia sa tým motivácie vykazovania vysokých odmien zamestnancom v jednom mesiaci (prekračujúcich maximálny vymeriavací základ) a odvodové zaťaženie práce bude spravodlivejšie.

Schválenou novelou zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení³⁵⁸ je RZ SP zavedené **s účinnosťou od 1.1.2022**. Revízia výdavkov identifikovala v prípade zavedenia RZ SP do 12/2018 ročnú odhadovanú úsporu 49 mil. eur³⁵⁹. Vzhľadom na posunutú účinnosť zákona voči plánu revízie výdavkov ako aj nutné prevádzkové a mzdové výdavky súvisiace s implementáciou **bude odhadovaná úspora 52,9 mil. eur³⁶⁰ dosiahnutá najskôr v roku 2022**.

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne. Legislatívna úprava zákona bola zrealizovaná, úspora však bude dosiahnutá až v roku 2022.

13. Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia

V revízii výdavkov bol definovaný návrh viacerých opatrení (v IP 2018 uvedené ako opatrenia č. 14 až 19³⁶¹), ktoré by mali viesť k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia. MPSVR SR spoločne s MF SR malo do 12/2018 vypracovať podrobnú analýzu.

Výsledkom analýzy je identifikácia niektorých opatrení, ktoré by mali byť do 12/2019 premietnuté do návrhu úpravy aktuálnej legislatívy. K odporúčaným opatreniam bol vypracovaný Implementačný plán (Príloha 2), preukazujúci efekt zavedenia niektorých zmien. Počas 1Q2019 zverejnilo MPSVR SR a MF SR kompletne analýzy na webovej stránke ministerstiev³⁶². **Opatrenie je k 31.12.2018 splnené.**

³⁵⁸ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/317/>

³⁵⁹ Bez vplyvu schválenej mechaniky fungovania RZ SP a bez započítania nákladov implementácie.

³⁶⁰ Zdroj: Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy - Prehľad výdavkov v závislosti od legislatívnej úpravy. V návrhu sa počítalo ešte s pôvodným plánom účinnosti od 1.1.2021.

³⁶¹ http://www.vlada.gov.sk/data/files/7277_implementacny-plan-2018-revizia-vydavkov-na-politiky-trhu-prace-a-socialne-politiky.pdf

³⁶² MPSVR SR - <https://www.employment.gov.sk/sk/socialne-poistenie-dochodkovy-system/dochodkovy-system/analyticky-materialy/>,

MF SR - <https://www.mfsr.sk/sk/finance/institut-financej-politiky/publikacie-ifp/komentare/komentare-z-roku-2019/4-co-nehodnotis-dnes-dochodku-nejajdes.html>

14. Zavedenie indexového fondu v III. pilieri dôchodkového sporenia

Podľa revízie výdavkov vzrástol podiel štruktúrovaných finančných nástrojov (ETF a podielových fondov) v roku 2015 k hranici 10 %, avšak stále nedosahuje 20 % ako vo fondoch II. piliera. Indexové fondy dosahujú v dlhodobom horizonte najvyššiu výnosnosť. V roku 2017 indexové fondy v III. pilieri absentovali, preto bolo v rámci revízie výdavkov schválené opatrenie na ich povinné zavedenie.

Výstup analýzy: Aktuálne pôsobia v sektore DDS 4 správcovia, pričom 2 z nich už indexové DDF vytvárajú:

- NN Tatra – Sympatia, d.d.s., a.s., ktorá vytvára a spravuje Indexový príspevkový d.d.f. od 07/2018³⁶³,
- AXA d. d. s., a. s., ktorá spravuje Indexový globálny dôchodkový fond od 02/2019³⁶⁴.

Tretí správca - DDS Tatra banky, a.s. vytvára aktuálne DDF v súlade s koncepciou založenou na princípe sporenia v jednom fonde od začiatku sporenia až po jeho koniec („target-date-funds“)³⁶⁵. Pre túto DDS by legislatívny návrh s povinnosťou zavedenia indexového DDF znamenal nutnosť transformácie existujúcej vytvorenej koncepcie s otáznou pridanou hodnotou pre účastníkov.

Legislatívny návrh s povinnou ponukou indexového DDF by bol momentálne relevantný len pre zvyšný jeden subjekt na trhu - STABILITA, d. d. s., a. s..

Účastníci majú momentálne možnosť byť prestúpiť do indexového DDF v rámci vlastnej DDS alebo zmeniť správcu za týmto účelom. MPSVR SR preto neodporúča zaoberať sa momentálne úvahami o zavedení povinnosti vytvárať a spravovať indexový DDF v III. pilieri.

Plnenie opatrenia bude vyhodnotené počas roka 2019.

Odporúčanie IJ: Výkonnosť indexových fondov v III. pilieri nie je možné počas roka 2019 relevantne vyhodnotiť, pretože si vyžaduje dlhší časový horizont. IJ preto odporúča MPSVR SR zatiaľ monitorovať záujem sporiteľov o indexový fond v III. pilieri na základe jasne stanovených ukazovateľov (celkový počet účastníkov v indexových fondoch v III. pilieri, počet nových účastníkov vstupujúcich do indexových fondov, prestupy účastníkov do indexových fondov v rámci rovnakej DDS/resp. prestup z inej DDS, % majetku v indexových fondoch).

15. Zvýšenie atraktívnosti dobrovoľného dôchodkového sporenia prostredníctvom mixu politík, vrátane posilnenia konkurencie

Motiváciou pre sporenie v III. pilieri sú podľa revízie výdavkov najmä príspevky zamestnávateľov, preto odporúča zväziť umožniť zamestnávateľom posilať dobrovoľné príspevky aj do II. piliera.

Výstup analýzy: pre zvýšenie atraktívnosti DDS MPSVR SR odporúča :

- a) vypracovať návrh regulácie, ktorá zdefinuje **osobný dôchodkový produkt**³⁶⁶ spolu s možným okruhom jeho poskytovateľov. Zároveň je potrebné pre tento produkt ustanoviť jednotné pravidlá v oblasti daní a odvodov, a to ako na strane účastníka, tak aj zamestnávateľa. Zvýšila by sa tým konkurencia v oblasti dobrovoľného zabezpečenia na dôchodok, čo by malo pozitívny efekt ako z pohľadu dosahovaných výnosov v sektore, tak aj nákladovosti systému.
- b) **dočasné zvýšenie daňovej úľavy pre jednotlivca v III. pilieri**, ktorej cieľom má byť prilákanie nových účastníkov ako aj zvýšenie aktívnej účasti na dobrovoľnom sporení,

³⁶³ Zdroj: <https://tatryympatia.nn.sk/fondy/#tabs4>.

³⁶⁴ Zdroj: [https://www.axa.sk/produkty/dochodok/doplnkove-dochodkove-sporenie-\(iii-pilier\)/dochodkove-fondy/indexovy-globalny-dochodkovy-fond/obsah/popis/](https://www.axa.sk/produkty/dochodok/doplnkove-dochodkove-sporenie-(iii-pilier)/dochodkove-fondy/indexovy-globalny-dochodkovy-fond/obsah/popis/).

³⁶⁵ Tento prístup optimalizuje investičnú stratégiu v závislosti od veku účastníkov, pričom spoločnosť postupne pre každú vekovú kohortu vytvára osobitný doplnkový dôchodkový fond. Zdroj: <https://www.ddstatrabanky.sk/sk/ponuka-fondov>.

³⁶⁶ Analýza poukazuje aj na nariadenie, týkajúce sa zavedenia Celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu (pan-European Personal Pension Product, PEPP). Dňa 13.2.2019 bol PEPP schválený na výbore stálych predstaviteľov vlád členských štátov pri Európskej únii (COREPER). Po schválení konečnej právnej a lingvistickej podoby textu bude túto verziu ratifikovať Európsky parlament a Rada. Daňové aspekty produktu ako aj sporiacu a výplatnú fázu si bude každý členský štát formulovať v závislosti od možností verejných financií a rozvinutosti trhu s osobnými dôchodkovými produktmi.

- c) **zavedenie úľav pre zamestnávateľov**, keďže ich participácia na dobrovoľnom dôchodkovom sporení preukázateľne zvyšuje motiváciu zamestnancov odkladať časť svojich príjmov na starobu³⁶⁷,
- d) nastavenie/podpora **jednotných pravidiel pre ďalšie formy dobrovoľného sporenia** (kapitálové životné či investičné životné poistenie, dlhodobé investičné sporenie, kolektívne investovanie).

Podľa vyjadrenia MPSVR SR však musia nasledovať aj opatrenia smerujúce k celkovému zvýšeniu úspor, so zameraním na nízko príjmové skupiny, resp. na skupiny, u ktorých nedochádza k zvyšovaniu úrovne úspor (napr. zavedenie štátneho príspevku v III. pilieri³⁶⁸, zrušenie platenia odvodov na ZP ako aj DzP).

Okrem úprav III. piliera analýza odporúča aj **rozšírenie daňovej úľavy pre jednotlivca do výšky 180 eur na dobrovoľné príspevky v II. pilieri**, ktoré dokáže zabezpečiť efektívnejšiu správu úspor na dôchodok ako III. pilier.

Počas prípravy SIS 2018 **nebolo žiadne z týchto odporúčaní predmetom návrhu úprav aktuálnej legislatívy**.

Plnenie opatrenia bude vyhodnotené počas roka 2019.

Odporúčanie IJ: Predložiť do 30.6.2019 na rokovanie vlády SR návrh úpravy aktuálnej legislatívy, ktorá bude reflektovať definované odporúčania.

16. Povinné zosúladenie investičnej stratégie II. piliera aktuálnych sporiteľov s časovým horizontom ich sporenia

Podľa revízie výdavkov existuje veľký nesúlad medzi zložením majetku sporiteľov a ich časovým horizontom sporenia. Sporenie v II. pilieri je dnes príliš konzervatívne, čoho dôsledkom je nízke zhodnotenie úspor. Riešením je zavedenie predvolenej investičnej stratégie, ktorá bude pri investovaní zohľadňovať vek sporiteľa. Platí to tak pre nových aj súčasných sporiteľov.

Výstup analýzy: pre zvýšenie zhodnotenia úspor v II. pilieri IFP odporúča:

- **Zaviesť automatický vstup do predvolenej stratégie pre všetkých nových sporiteľov v II. pilieri.** Aktívnym sporiteľom bude ponechaná možnosť voľby vlastnej investičnej stratégie, tak ako doteraz. Predvolená stratégia určí optimálny podiel úspor v akciách vzhľadom na vek sporiteľa bez toho, aby si sporiteľ musel svoje úspory aktívne spravovať. Podľa výpočtov IFP je optimálnou predvolenou sporiacou stratégiou tzv. akumulačná stratégia. V tejto stratégii investuje sporiteľ prvú polovicu kariéry do akcií a následne začne odvádzať nové príspevky do dlhopisového fondu. Táto stratégia je optimálna v prípade upravenia výplatnej fázy. V opačnom prípade odporúča IFP tzv. bezpečnú stratégiu, v ktorej časť úspor v akciách klesá v priebehu kariéry zo 100 % na 20 %.³⁶⁹
- **Upraviť výplatnú fázu, v ktorej by sporiteľ naďalej investoval časť majetku do akcií a zaviesť povinnú anuitizáciu úspor.** Pri dosiahnutí dôchodkového veku si sporiteľ v optimálnej stratégii bude nasledujúcich 10 rokov znižovať alokáciu do akcií na 20 %, a to buď pri pokračujúcom sporení alebo pri programovom výbere. Po 10 rokoch od dovŕšenia dôchodkového veku by mal sporiteľ v prípade čerpania úspor povinnosť zakúpenia doživotnej anuity, aby predišiel riziku nedostatočných úspor v prípade dlhovekosti.
- **Presun súčasných sporiteľov do predvolenej sporiacej stratégie.** Pre sporiteľov, ktorí majú viac ako 12 rokov do dôchodku odporúča presun do tzv. akumulačnej stratégie, pre sporiteľov starších ako 50 rokov do tzv. bezpečnej stratégie upravenej o výplatnú fázu³⁷⁰. V prípade zachovania dnešnej podoby výplatnej fázy je alternatívnym riešením presunutie všetkých zúčastnených sporiteľov do tzv. bezpečnej stratégie.

³⁶⁷ V ČR je platba zamestnávateľa v prospech zamestnanca v III. pilieri daňovo oslobodená až do výšky 50 000 Kč. Zdroj: Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia.

³⁶⁸ Účastníci III. piliera v ČR môžu participovať aj na štátnom príspevku na úrovni 230 Kč mesačne a na jeho získanie je potrebné splniť podmienku mesačného vkladu na úrovni 1 000 Kč. Zdroj: Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia.

³⁶⁹ Podrobnejšie informácie o nastavení investičných stratégií v komentári IFP „Čo dnes nezhodnotíš, na dôchodku nenájdeš“ alebo technickej analýze IFP „Default investment strategies in pension saving, The case of Slovakia“ - <https://www.mfsr.sk/sk/finance/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/ekonomicke-analyzy/51-default-strategy-pension-savings-case-slovakia.html>.

³⁷⁰ Na rozdiel od tzv. bezpečnej stratégie sa s presunom majetku z akcií do dlhopisov začína o desať rokov neskôr. Dôsledkom toho je, že sporiteľ má pri dovŕšení dôchodkového veku vyššiu alokáciu úspor do akcií. Hodnotu 20 % akcií v portfóliu dosiahne až po skončení výplat programového výberu.

- **Zaviest' povinnosť každej dôchodkovej správcovskej spoločnosti spravovať jeden pasívny fond investujúci do globálnych akciových indexov a jeden pasívny fond investujúci do európskych alebo svetových dlhopisových indexov.** Pasívne fondy sa vyznačujú nižšími nákladmi na investovanie a zároveň sa investovaním do globálnych alebo európskych fondov zabezpečí geografická diverzifikácia investičného rizika. Pasívne dlhopisové a akciové fondy by slúžili pre investovanie úspor sporiteľov v II. pilieri v rámci odporúčanej predvolenej investičnej stratégie.
- **Garantovať nezáporný výnos sporenia v II. pilieri.** Sporiteľovi, ktorý bude počas celej kariéry investovať podľa odporúčanej predvolenej stratégie bude poskytnutá garancia v podobe nezáporného nominálneho zhodnotenia. Sporiteľom, ktorí budú do predvolenej stratégie presunutí, sa bude garantovať minimálna nasporená suma daná úhrnom majetku nasporeného do presunu a nových príspevkov. Garancie by sa vyplácali zo samostatného garančného fondu, do ktorého by si sporitelia odvádzali časť príspevku počas celého sporenia. Fond by mal byť zriadený mimo starobného dôchodkového sporenia a mal by byť spravovaný nezávislou inštitúciou.

Plnenie opatrenia bude vyhodnotené počas roka 2019.

Odporúčanie IJ: Predložiť do 30.6.2019 zo strany MPSVR SR na rokovanie vlády SR návrh úpravy aktuálnej legislatívy, ktorá bude reflektovať odporúčania IFP.

17. Úprava odplát sprostredkovateľom, ktorá by výraznejšie motivovala sprostredkovateľov poskytovať klientom II. a III. piliera presnejšie a adekvátnejšie odporúčania

Maximálna provízia pre sprostredkovateľov nesmie podľa zákona presiahnuť 8 % priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve vykazanej ŠÚ SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvorila zmluva o SDS vrátane jej zmien³⁷¹.

Analýza možnej úpravy odplát nebola vypracovaná. Podľa vyjadrenia MPSVR SR nedisponuje rezort momentálne dostatočnou dátovou základňou, na základe ktorej by mohol navrhnúť konkrétne odporúčania.

Plnenie opatrenia bude vyhodnotené počas roka 2019.

Odporúčanie IJ: Definovať dôvody chýbajúcich údajov a navrhnúť spôsob riešenia tak, aby bolo možné vypracovať analýzu aj s návrhom na úpravu odplát.

18. Zlepšenie informovanosti klientov II. a III. piliera o výnosoch, výnosoch v iných fondoch, rozloženia úspor vo fondoch, porovnanie so zahraničnými fondami

Už v PVV 2016-2020 sa vláda SR zaviazala „zvýšiť informovanosť ľudí o ich súčasných a budúcich nárokoch na dôchodok, a to v celom dôchodkovom systéme. Zároveň vláda SR zabezpečí primeranosť a kvalitu poskytovaných informácií s cieľom ľahšie sa rozhodnúť o svojom zabezpečení v starobe“.

Cieľom MPSVR SR je na základe vypracovanej analýzy zvýšenie informovanosti o celom systéme dôchodkového zabezpečenia, nielen II. a III. piliera. Konkrétne úpravy sa realizujú v 3 krokoch:

- a) úpravou III. piliera – novela zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení³⁷² spolu s Opatrením MPSVaR SR č. 295/2018 Z.z., s účinnosťou od 1.1.2019 ustanovujú vzory výpisov z osobného účtu a výkazov v DDS. Samotný vzor výpisu účastníka je koncipovaný tak, aby pomohol účastníkovi pochopiť vzťah medzi výškou jeho vlastných príspevkov, príspevkov jeho zamestnávateľa, vybraným príspevkovým DDF, prognózovanou nasporenou sumou a výškou dočasného dôchodku. Novinkou je aj možnosť uvádzať zo strany DDS vo výpise alternatívnu prognózu dôchodkových dávok znázorňujúcu potenciálne lepší dôchodok pri navýšení pravidelného mesačného

³⁷¹ §63e Zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³⁷² <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/109/>

príspevku, resp. presunutí z DDF s konzervatívnou investičnou stratégiou do rizikovejšieho DDF s potenciálom dosahovania vyšších výnosov.

- b) úpravou II. piliera - MPSVR SR zrealizuje počas roka 2019 prostredníctvom novely zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení. V 11/2018 bola zverejnená PI³⁷³, v 02/2019 bolo spustené MPK³⁷⁴. **Cieľom novely zákona má byť ustanovenie jednotného vzoru výpisu z osobného dôchodkového účtu sporiteľa, ktorý bude obsahovať aj prognózy dôchodkov pre sporiteľa a informáciu o jeho dôchodkovom veku (resp. predpokladanom veku odchodu do dôchodku).**
- c) úpravou I. piliera – zlepšenie priebežnej informovanosti o základnom systéme dôchodkového zabezpečenia, ktorý je upravený Zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení bude poslednou fázou. Generovanie relevantných údajov z I. piliera je podľa vyjadrenia MPSVR SR a SP najkomplikovanejšou fázou zavádzania komplexnej informovanosti. Odhadovaný termín dostupnosti základných údajov z IS SP je koniec roka 2022³⁷⁵.

Vzhľadom na úpravu III. piliera sa opatrenie k 31.12.2018 čiastočne plní. IJ bude hodnotiť plnenie opatrenia aj počas roka 2019.

Odporúčanie IJ: Pripraviť vyhodnotenie vplyvu zmien v III. pilieri za rok 2019 v súlade s Implementačným plánom, uvedeným v Prílohe 2.

19. Zmena prerozdelenia odplaty správcom dôchodkových účtov s presunom k vyššiemu podielu odplaty naviazanej na výkon v jednotlivých fondoch

V analýze MPSVR SR boli definované 2 možné úpravy odplát za správu príspevkového DDF³⁷⁶, vrátane kvantifikácie odhadovaných dopadov zmien na hospodársky výsledok DDS.

Výstup analýzy: z pohľadu udržania relatívnej stability sektora MPSVR SR **odporúča postupné znižovanie odplaty za správu o 0,1 p.b., pričom v roku 2026 by dosiahla úroveň 0,6 %**. Týmto spôsobom by sa postupne priblížila maximálna výška odplaty k úrovni v II. pilieri³⁷⁷.

Počas prípravy SIS 2018 **nebolo postupné znižovanie odplaty predmetom návrhu úprav aktuálnej legislatívy. Plnenie opatrenia bude vyhodnotené počas roka 2019.**

Odporúčanie IJ: Predložiť do 30.6.2019 na rokovanie vlády SR návrh úpravy aktuálnej legislatívy, ktorá bude reflektovať definované odporúčanie.

³⁷³ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2018/249>

³⁷⁴ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2019/96>

³⁷⁵ Tieto údaje bude potrebné následne integrovať do IS, ktorý bude generovať komplexnú informáciu o dôchodkovom zabezpečení.

³⁷⁶ Postupné znižovanie odplaty za správu o 0,1 p.b. do roka 2026 alebo jednorazové zníženie odplaty za správu v roku 2021 na úroveň 0,6%.

³⁷⁷ Odplata za správu DSS predstavuje 0,3 % z hodnoty majetku.

7.5 Sociálne služby

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
20	Posúdenie efektívnosti a nákladovosti sociálnych služieb	MPSVR SR, MF SR	12/2018	06/2019				
21	Zjednotenie metodiky a výkazov pri zbere údajov o poskytovaných sociálnych službách	MPSVR SR, ÚPSVaR, ŠÚ SR	12/2018	06/2019				
22	Revízia výdavkov na dlhodobú starostlivosť	MF SR, MPSVR SR, MZ SR, MV SR	12/2019	-				
23	Revízia výdavkov na skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením	MF SR, MPSVR SR, MŠVVaŠ SR, MV SR / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity	12/2018	03/2019				

20. Posúdenie efektívnosti a nákladovosti sociálnych služieb

Starnutie populácie vytvára tlak na budúce výdavky verejných financií. Narastať tak budú výdavky na sociálne služby, dôchodkové zabezpečenie ako aj zdravotnú starostlivosť. V prípade EÚ sa predpokladá, že verejné výdavky na dlhodobú starostlivosť vzrastú z 1,6 % v roku 2016 na 2,7 % HDP v roku 2070³⁷⁸. Udržateľnosti sociálnych služieb z hľadiska financovania a prevádzkových podmienok sa venovala v 11/2018 aj správa Národného kontrolného úradu (NKÚ), ktorá odporučila MPSVR SR vyhodnotiť vplyv zmien vo financovaní sociálnych služieb v súvislosti s novelou zákona o sociálnych službách od 1.1.2018 v horizonte 2-3 rokov.

ISP začalo pripravovať koncom roka 2018 **analýzu nákladovosti súčasného systému financovania vybraných druhov sociálnych služieb v porovnaní so štruktúrou obyvateľov**. Cieľom analýzy je:

- posúdiť primeranosť systému financovania pobytových služieb a
- preskúmať súvislosť medzi zložením prijímateľov podľa stupňa odkázanosti a výdavkami zariadení v prepočte na jeden ubytovací deň.

Za účelom vypracovania analýzy uzatvoril ISP so ŠÚ SR dohodu o poskytovaní údajov o sociálnych službách. ISP na základe dohody získal údaje o jednotlivých poskytovateľoch sociálnych služieb, ktoré sú však anonymizované a nemôžu byť prepojené s inými zdrojmi údajov (napr. SP, účtovné uzávierky a pod.). Z dôvodu anonymizácie taktiež nie je možné určiť, či daný poskytovateľ poskytuje viacero sociálnych služieb a zohľadniť to pri analýze nákladov. ISP preto vyhodnotil kvalitu poskytnutých údajov s nasledovnými zisteniami:

- Vyčerpávajúce štatistické zisťovanie o zariadeniach sociálnych služieb obsahuje len 79 % zariadení zapísaných v CRPSS.
- Kvalita údajov nie je postačujúca pre analytické účely. Najväčšie nedostatky v údajoch z výkazu SOC 1-01 sa týkali správnosti vyplnenia počtu poberateľov sociálnych služieb, počtu ubytovacích dní a jednotlivých položkách príjmov a výdavkov.

Na základe týchto a ďalších zistení podporil ISP prebiehajúce diskusie o možnosti elektronizácie poskytovania sociálnych služieb, ktorá má prispieť okrem iného aj k relevantnému hodnoteniu údajov.

Vzhľadom na termín vypracovania analýzy **sa opatrenie k 31.12.2018 neplní**.

³⁷⁸ The 2018 Ageing Report, Economic and budgetary projections for the 28 EU Member States (2016-2070).

Odporúčanie IJ: Prijat' počas roka 2019 úpravu legislatívy na zabezpečenie relevantných a komplexných údajov, ktoré sú nevyhnutné na komplexnú analýzu nákladovosti sociálnych služieb.

21. Zjednotenie metodiky a výkazov pri zbere údajov o poskytovaných sociálnych službách

Údaje o poskytovaných sociálnych službách (SS) sú evidované v rôznych výkazoch viacerých inštitúcií³⁷⁹ s odlišnou metodikou vykazovania. Za účelom zvýšenia efektívnosti vykazovania ako aj zabezpečenia dostupnosti údajov navrhla revízia výdavkov **zjednotenie metodiky zberu a spracovania údajov**.

Počas 2H2018 bola vytvorená pracovná skupina, ktorá pripravovala legislatívny návrh pre zavedenie *Informačného systému sociálnych služieb*. V 02/2019 bola vydaná PI³⁸⁰. Elektronizácia zberu údajov by mala zvýšiť aktuálnosť ako aj relevantnosť údajov o sociálnych službách. Zavedenie tohto systému by malo byť predpokladom aj pre zefektívnenie systému poskytovania finančnej podpory poskytovateľom SS.

Vzhľadom na aktuálny stav legislatívneho procesu **sa opatrenie k 31.12.2018 neplní**.

Odporúčanie IJ: Zvážiť mieru dostupnosti pripravovanej databázy pre širšiu verejnosť, prípadné pravidelné zverejňovanie výstupov v užívateľsky vhodnom formáte.

22. Revízia výdavkov na dlhodobú starostlivosť

Dlhodobá starostlivosť bude predmetom samostatnej revízie výdavkov MF SR v roku 2019, do ktorej majú byť zahrnuté všetky ministerstvá, ktorých sa dlhodobá starostlivosť týka (MPSVR SR, MZ SR, MV SR).

Počas roka 2018 prebiehali diskusie MZ SR a MPSVR SR ohľadne *prípravy zákona o dlhodobej starostlivosti* (definovanie pojmu dlhodobá starostlivosť ako aj príjemcov tejto služby, posudková činnosť atď.). MZ SR malo do 07/2018 predložiť návrh zákona na rokovanie vlády SR³⁸¹, termín bol posunutý na 09/2018. **Vzhľadom na rozdielne pohľady a interpretácie oboch ministerstiev, nebol návrh zákona do 12/2018 predložený ani do MPK a nie je zahrnutý ani v PLÚ vlády SR na rok 2019**³⁸². V 02/2019 sa podľa vyjadrenia hovorkyne MZ SR dohodli oba rezorty na úpravách vlastných systémov, pretože ich považujú z hľadiska časového aj vecného za realizovateľnejšie³⁸³.

Vzhľadom na termín realizácie revízie výdavkov **sa plnenie opatrenia počas roka 2018 nehodnotí**.

Odporúčanie IJ: Vzhľadom na rastúci dopyt po sociálnych službách z dôvodu starnutia populácie, IJ apeluje na nevyhnutnosť prijatia zákona, ktorý definuje dlhodobú starostlivosť na Slovensku. IJ odporúča MPSVR SR spolupracovať s MZ SR pri príprave zákona o dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti³⁸⁴ v súlade s pôvodným zámerom z roku 2018.

23. Revízia výdavkov na skupiny osôb ohrozených sociálnym vylúčením

Cieľom revízie je identifikovať a prehodnotiť výdavky a nástroje verejných politík s dopadom na začleňovanie skupín ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v oblasti školstva, sociálnych politík a politík trhu práce, zdravia, podpory bývania, regionálneho rozvoja, finančnej inklúzie a nediskriminácie. Za priebežnú a záverečnú správu je zodpovedný ÚHP MF SR, ktorý v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, MŠVVaŠ SR, MPSVR SR a MV SR zverejnil v 01/2019 Priebežnú správu revízie výdavkov³⁸⁵. Záverečná správa mala byť podľa IP 2019 vypracovaná do 03/2019³⁸⁶, termín sa počas prípravy SIS 2018 posunul na 09/2019.

Opatrenie sa k 31.12.2018 plní čiastočne.

³⁷⁹ Štatistický úrad, MPSVR SR

³⁸⁰ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/PI/2019/43>

³⁸¹ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7092_plu_2018-po-vlade.pdf

³⁸² https://www.vlada.gov.sk/data/files/7415_plu2019.pdf

³⁸³ <https://mediweb.hnonline.sk/spravy/aktualne/zakon-o-dlhodobej-starostlivosti-napriek-pripravam-nebude>

³⁸⁴ Definovaný v Pláne legislatívnych úloh vlády SR na rok 2018, schválenom uznesením vlády SR č. 573 z 13. decembra 2017.

³⁸⁵ <https://www.mfsr.sk/files/archiv/5/ReviziavydavkovnaohrozeneskupinyFINAL.pdf>

³⁸⁶ https://www.vlada.gov.sk/data/files/7410_implementacny-plan-2019---revizia-vydavkov-na-politiky-trhu-prace-a-soci.pdf

7.6 Investície a výdavky v oblasti sociálneho zabezpečenia

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
24	Zvýšenie efektívnosti pobočiek Sociálnej poisťovne	SP	12/2020	-				
25	Vyhodnotenie DEA analýzy pobočiek SP	SP, MF SR	12/2018	-				
26	Zvýšenie efektívnosti pobočiek ÚPSVaR	ÚPSVaR	12/2018	12/2019				
27	Zvýšenie efektívnosti IT výdavkov MPSVR SR	MPSVR SR	12/2017	06/2019				
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu MPSVR SR, bez ohľadu na zdroj financovania	MPSVR SR	12/2018	priebežne				
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu SP, bez ohľadu na zdroj financovania	SP	12/2018	priebežne				
29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	MPSVR SR	priebežne	-				
29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	SP	priebežne	-				
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MPSVR SR	priebežne	-				
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	SP	priebežne	-				
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	MPSVR SR	priebežne	-				
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	SP	priebežne	-				

24. Zvýšenie efektívnosti pobočiek Sociálnej poisťovne

SP vyhodnocovala počas roka 2018 činnosť jednotlivých pobočiek 2 spôsobmi:

I. Pravidelným hodnotením definovaných kritérií pobočiek

SP definovala v priebehu roka 2018 10 hlavných kritérií, na základe ktorých v mesačných intervaloch hodnotila činnosť pobočiek. Kritériá hodnotenia sa týkali štyroch oblastí činnosti - ekonomiky, dôchodkového, nemocenského, úrazového poistenia a poistenia v nezamestnanosti, garančného poistenia a oblasti komunikácie s verejnosťou. Najväčší podiel – 20 % tvorili práve úlohy z oblasti ekonomiky (plnenie rozpisu, úspešnosť výberu poistného a správny výkon).

II. Sledovaním personálnej zaťaženia vybraných útvarov pobočiek

SP v rámci vybraných činností jednotlivých útvarov pobočiek definovala tzv. normu, vyjadrujúcu personálnu náročnosť úloh. Údaje týkajúce sa náročnosti vyhodnocovala SP z interného informačného systému na mesačnej báze.

Počas 2H2018 vypracovala spoločnosť Centire s.r.o *Projekt optimalizácie procesov SP*³⁸⁷, ktorého cieľom bolo sprehľadnenie a optimalizácia procesov odboru strategického rozvoja, procesov v oblasti IT, oblasti dávkovej agendy a podporných procesov. Výsledkom bolo definovanie 204 legislatívnych a procesno – organizačných opatrení vrátane odhadovanej úspory. SP posúdila možnosti implementácie 38 opatrení, **implementačný plán s odhadom úspory však IJ nebol do 12/2018 predložený.**

IJ oceňuje monitoring fungovania pobočiek, SP však nedeklarovala ich priamy vplyv na efektívnosť fungovania. Napr. previazanie výsledkov na odmeňovanie zamestnancov v roku 2018 uplatnila len čiastočne. Sledovanie personálnej zaťaženia slúži primárne vedeniu SP ako nástroj na optimálne prerozdelenie zamestnancov jednotlivých útvarov, nemá však vplyv na zmenu celkového počtu.

IJ poukazuje na **zmenu organizačného poriadku s účinnosťou od 1.1.2019**³⁸⁸, na základe ktorého sa navýšil počet zamestnancov SP o 172 osôb, pričom odhadované mzdové náklady sú 150 tis. eur mesačne. Dôvodom bolo vypovedanie zmluvy na poskytovanie strážnej služby a prepravy peňažných hotovostí spoločnosťou BONUL s.r.o.³⁸⁹ v 09/2018. Podľa vyjadrenia hovorca SP, zverejneného dňa 23.1.2019³⁹⁰, nový tender na strážnu službu SP neplánuje.

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

Odporúčanie IJ: Predložiť IJ čo najskôr schválený implementačný plán s konkrétnymi opatreniami vrátane vyčíslenej úspory. Nastaviť pravidelný monitoring ich plnenia.

25. Vyhodnotenie DEA analýzy pobočiek SP

V rámci revízie výdavkov bola prostredníctvom DEA analýzy definovaná potenciálna úspora 10 mil. eur. ÚHP zároveň definovalo možnosti zvýšenia efektívnosti pobočiek SP. Výstup analýzy má slúžiť SP ako návrh na plnenie opatrenia č.24. **Z tohto dôvodu sa opatrenie počas roka 2018 nehodnotí a nie je ani predmetom IP 2019.**

26. Zvýšenie efektívnosti pobočiek ÚPSVaR

Na základe vyjadrenia ÚPSVaR sa má výkonnosť a efektívnosť pobočiek merať ideálne vyvolávacím systémom, ktorého implementácia sa bude realizovať prostredníctvom NP ESKO 2. Nakoľko termín realizácie NP nie je stále známy, IJ v spolupráci s ÚPSVaR počas roka 2018 definovala možné oblasti, ktoré mohli byť predmetom sledovania efektívnosti pobočiek a ústredia ÚPSVaR (vybrané skupiny prevádzkových a personálnych nákladov, produktivita zamestnancov na pobočkách). IJ spoločne s ÚPSVaR stanoví počas 1H2019 presnú formu ako aj obsah údajov, ktoré budú predmetom pravidelného monitoringu.

Opatrenie sa k 31.12.2018 priebežne plní.

27. Zvýšenie efektívnosti IT výdavkov MPSVR SR

Hlavným merateľným ukazovateľom zvýšenia efektívnosti IT výdavkov má byť podľa revízie výdavkov dosiahnutá úspora oproti „základnému scenáru“. Úlohou ÚHP bolo počas 1H2018 definovať a vypracovať „základný scenár“. MPSVR SR poskytlo ÚHP potrebné podklady k príprave scenára, do 12/2018 nebola IJ predložená žiadna verzia.

³⁸⁷ Zdroj: <https://www.socpoist.sk/objednavky-od-1-1-2012/50093s>, IČO spoločnosti: 36866857, identifikačný údaj objednávky 0181110021_2018

³⁸⁸ Zdroj: Dodatok k organizačnému poriadku bol schválený DR SP dňa 10.12.2018.

³⁸⁹ Zdroj: <https://www.crz.gov.sk/index.php?ID=2473932&l=sk>

³⁹⁰ Zdroj: <https://dennikn.sk/1354189/platy-esbeeskarov-sli-hore-bodorov-bonul-vypovedal-zmluvu-socialnej-poistovni/>

K zvyšovaniu efektívnosti IT výdavkov by malo prispieť aj vypracovanie *Metodiky na stanovenie ukazovateľov nákladovosti a výkonnosti IT*, ktorú MPSVR SR do 12/2018 IJ nepredložilo. Vyčíslenie financií potrebných na monitoring, ktoré IJ v rámci PIS 2018 odporúčala, nebolo do 12/2018 zrealizované.

Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.

Odporúčanie IJ: Urýchliť prípravu „základného scenára“ zo strany ÚHP. Predložiť IJ zo strany MPSVR SR metodiku merania efektívnosti IT výdavkov vrátane kalkulácie financií potrebných na ich monitoring.

28. Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu MPSVR SR a SP, bez ohľadu na zdroj financovania

Plnenie tohto opatrenia sa z dôvodu zákonného rozdelenia kompetencií SP a MPSVR SR delí na 2 časti. IJ hodnotí plnenie opatrení obidvoch subjektov zvlášť.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (vrátane jednotlivých PRO)

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu MPSVR SR, bez ohľadu na zdroj financovania	MPSVR SR	12/2018	priebežne				

MPSVR SR zverejnilo na svojej webovej stránke investičný plán už v 09/2018 (pred termínom splnenia opatrenia), a aktualizovanú verziu k 31.12.2018³⁹¹. IJ dohodlo s MPSVR SR frekvenciu aktualizácie plánu 2-krát ročne (k 30.6. a 31.12.). Opatrenie sa bude hodnotiť aj v roku 2019.

Sociálna poisťovňa

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
28	Vypracovanie a zverejnenie investičného plánu SP, bez ohľadu na zdroj financovania	SP	12/2018	priebežne				

SP začala spolupracovať s IJ pri plnení opatrení až v 2H2018. K 31.12.2018 vypracovala a zaslala IJ investičný plán (IP), **s jeho zverejnením však nesúhlasí.**

Odporúčanie IJ: Cieľom zverejnenia IP je nastavenie transparentnosti procesu plánovania investícií. IJ odporúča SP čo najskôr zverejniť plán na ich webovej stránke.

29. Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií

Plnenie tohto opatrenia sa z dôvodu zákonného rozdelenia kompetencií SP a MPSVR SR delí na 2 časti. IJ hodnotí plnenie opatrení obidvoch subjektov zvlášť.

Investičné akcie sa podrobne sledujú v Rozpočtovom informačnom systéme, v module Register investícií (RI). Zoznam investičných akcií zaznamenáva všetky kapitálové výdavky rozpočtových organizácií.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (vrátane jednotlivých PRO)

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
--	-----------	--------------	----------------	---------------------	---------	---------	---------	---------

³⁹¹ <https://www.mpsvr.sk/sk/ministerstvo/rozpocet-ministerstva/investicny-plan-mpsvr-sr/>

29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	MPSVR SR	priebežne	-				
----	--	----------	-----------	---	--	--	--	--

Výdavky financované zo štátneho rozpočtu (ŠR)

Počas roka 2018 MPSVR SR definovalo v RI rozpočtované kapitálové výdavky na úrovni investícií.

Výdavky financované z EŠIF

MPSVR SR nerozpočtovalo k 31.12.2018 kapitálové výdavky, ktoré mali byť v rokoch 2018-2020 financované z EŠIF.

Sociálna poisťovňa

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
29	Všetky plánované investície rozpočtovať na úrovni investičných akcií	SP	priebežne	-				

SP začala spolupracovať s IJ pri plnení opatrení až v 2H2018. Rozpočet kapitálových výdavkov SP nie je momentálne v RI definovaný na úrovni investícií, ale len celkovou sumou na jednotlivé roky³⁹². **Opatrenie sa k 31.12.2018 neplní.**

30. Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií

Plnenie tohto opatrenia sa z dôvodu zákonného rozdelenia kompetencií SP a MPSVR SR delí na 2 časti. IJ hodnotí plnenie opatrení obidvoch subjektov zvlášť.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (vrátane jednotlivých PRO)

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	MPSVR SR	priebežne	-				

MPSVR SR pripravovalo počas roka 2018 **NP ESKO 2 (Efektívnymi službami k občanovi – 2)**, ktorého investícia týkajúca sa informatizácie, presahuje sumu 10 mil. eur (vrátane DPH).

Tabuľka 92: Prehľad nákladov NP ESKO 2

Skupina výdavkov	Suma v eur (vrátane DPH)
Hmotný majetok	10 923 078
Zásoby	2 475 913
Softvér	21 108 914
Ostatné služby	1 475 836
Celkové náklady	35 983 741

Zdroj: ÚPSVaR

³⁹² V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021 SP zostavuje prostredníctvom Rozpočtového informačného systému návrh svojho rozpočtu na roky 2019 až 2021 v plnom rozsahu ekonomickej klasifikácie a na najnižšej úrovni klasifikácie SK COFOG. Zdroj: Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021, <https://www.finance.gov.sk/sk/finance/financny-spravodajca/2018/#collapse-247501551281501851>.

Projekt bol v 2Q2018 posúdený zo strany ÚHP, ktoré vo svojom stanovisku požiadalo ÚPSVaR v rámci prípravy PHZ predložiť podrobnejší rozpočet³⁹³. Z celkových nákladov projektu malo byť 2,3 mil. eur financovaných zo ŠR. **V rámci určenia PHZ k jednotlivým VO koncom roka 2018 vznikol ďalší predpokladaný dopad na ŠR v sume 4,3 mil. eur.**

Odporúčanie IJ: V 11/2018 bola schválená Žiadosť o NFP k projektu ESKO 2³⁹⁴, pričom nie je jasná celková výška odhadovaných nákladov projektu. IJ odporúča čo najskôr predložiť ÚHP detailný rozpočet projektu, aby bolo možné vyčíslieť reálny dopad na ŠR.

Sociálna poisťovňa

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
30	Pri spracovaní CBA riadiť sa platným Rámcom hodnotenia verejných investícií	SP	priebežne	-				

SP začala spolupracovať s IJ pri plnení opatrení až v 2H2018. Čo sa týka IT výdavkov nad 10 mil. eur (vrátane DPH), SP plánuje realizáciu projektu *Modernizácia dávkových agend SP - Jednotný systém dávok (JSD)*. Vypracovanú ŠU predloží na schválenie riadiaceho výboru počas 1H2019.

Vzhľadom na schválenú novelu zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorou sa zavádza od 1.1.2022 RZ SP, bude potrebné upraviť informačný systém SP³⁹⁵. Projekt RZ SP nebol v 12/2018 súčasťou vypracovaného investičného plánu. Počas prípravy SIS 2018 realizovala SP vyčíslenie odhadovaných nákladov.

Odporúčanie IJ: Predložiť počas 1H2019 vypracované ŠU na posúdenie ÚHP.

31. Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov

Plnenie tohto opatrenia sa z dôvodu zákonného rozdelenia kompetencií Sociálnej poisťovne (SP) a MPSVR SR delí na 2 časti. IJ hodnotí plnenie opatrení obidvoch subjektov zvlášť.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (vrátane jednotlivých PRO)

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	MPSVR SR	priebežne	-				

Na základe zverejneného investičného plánu, MPSVR SR nepripravovalo v roku 2018 a ani neplánuje v roku 2019³⁹⁶ investície, ktorých celková výška by presahovala 40 mil. eur (vrátane DPH).

³⁹³ https://www.mfsr.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Hodnota-za-peniaze-projektu-ESKO-2_stanovisko-UHP.pdf.

³⁹⁴ Zdroj: <https://www.itms2014.sk/schvalena-zonfp?id=a942e07b-d498-42f7-acd8-67db113467bc>

³⁹⁵ Dozorná rada SP na zasadnutí dňa 10.12.2018 zobrala na vedomie „harmonogram rozvoja informačného systému Sociálnej poisťovne z titulu nastavenia ročného zúčtovania sociálneho poistenia“.

³⁹⁶ <https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/rozpocet-ministerstva/investicny-plan-mpsvr-sr-2018-21-k-31-12-2018.pdf>

Sociálna poisťovňa

	Opatrenie	Zodpovednosť	Termín plnenia	Nový termín plnenia	1Q 2018	2Q 2018	3Q 2018	4Q 2018
31	Pre všetky investície nad 40 mil. eur vypracovať a zverejniť štúdiu uskutočniteľnosti a analýzu nákladov a prínosov	SP	priebežne	-				

SP začala spolupracovať s IJ pri plnení opatrení až v 2H2018. Na základe vypracovaného investičného plánu, SP nepripravovala v roku 2018 a ani neplánuje v roku 2019 investičné aktivity v celkovej hodnote nad 40 mil. eur (vrátane DPH).

Príloha č.2 – Implementačný plán opatrení vedúcich k zvýšeniu efektívnosti dôchodkového sporenia³⁹⁷

Merateľné ukazovatele jednotlivých opatrení analýzy	Merateľný ukazovateľ	Východisková hodnota 2018	Cieľ 2020
Zvýšenie atraktívnosti dobrovoľného dôchodkového sporenia prostredníctvom mixu politík, vrátane posilnenia konkurencie	Zvýšenie počtu účastníkov III. piliera	803 200	950 000
	Zvýšenie priemernej výšky príspevku účastníkov III. piliera	18,01 €	22 €
Povinné zosúladenie investičnej stratégie II. piliera aktuálnych sporiteľov s časovým horizontom ich sporenia	Zvýšenie podielu akciových investícií na majetku sporiteľov	18 %	87% / 55% ³⁹⁸
Zlepšenie informovanosti klientov II. a III. piliera o výnosoch, výnosoch v iných fondoch, rozloženia úspor vo fondoch, porovnanie so zahraničnými fondmi	Zmena rozloženia majetku sporiteľov medzi jednotlivými dôchodkovými fondmi v II. pilieri	GF 78 %	GF 70 %
		NF 22 %	NF 30 %
	Zmena rozloženia majetku účastníkov medzi jednotlivými doplnkovými dôchodkovými fondmi v III. pilieri	KF 36 %	KF 30 %
		VF 53 %	VF 50 %
		RF 11 %	RF 20 %
Zmena prerozdelenia odplaty správcom dôchodkových účtov s presunom k vyššiemu podielu odplaty naviazanej na výkon v jednotlivých fondoch	Výkonnosť doplnkových dôchodkových fondov v III. pilieri ³⁹⁹	KF -2,70 %	KF ± 10 % GF v II. pilieri
		VF -6,39 %	VF ± 20 % NF v II. pilieri
		RF -7,45 %	RF ± 10 % NF v II. pilieri
	Rast čistej hodnoty majetku v doplnkových dôchodkových fondoch	KF 704 485 121 €	KF 710 965 000 €
		VF 1 034 324 622 €	VF 1 184 940 000 €
		RF 202 443 463 €	RF 473 975 000 €

Vysvetlivky:

GF – Garantované dôchodkové fondy

NF – Negarantované dôchodkové fondy

KF – Konzervatívne fondy v III. pilieri (AXA príspevkový d.d.f.; NN Konzervatívny príspevkový d.d.f.; Stabilita príspevkový d.d.f.; Tatra banka Comfort life 2020, príspevkový d.d.f.)

VF – Vyvážené fondy v III. pilieri (NN Vyvážený príspevkový d.d.f.; Tatra banka Comfort life 2030 príspevkový d.d.f.; Tatra banka Comfort life 2040 príspevkový d.d.f.)

RF – Rastové Fondy v III. pilieri (AXA globálny akciový príspevkový d.d.f.; NN Rastový príspevkový d.d.f.; Stabilita akciový príspevkový d.d.f.; Tatra banka Comfort life 2050 príspevkový d.d.f.)

³⁹⁷ Plán je vypracovaný za predpokladu prijatia legislatívnych zmien v súlade s odporúčaniami MPSVR SR a MF SR do 12/2019.³⁹⁸ V závislosti od toho, či by bolo zavedené odporúčanie č. 2, t.j. úprava výplatnej fázy. Ak by k odporúčanej úprave výplatnej fázy došlo, cieľ je 87 %. Ak nie, cieľová hodnota predstavuje 55 %.³⁹⁹ Cieľom opatrení v III. pilieri by malo byť priblíženie výkonnosti a nákladovosti systému výsledkom, ktoré dosahuje II. pilier. Preto je z tohto pohľadu II. pilier „benchmark“ pre III. pilier a porovnanie oboch systémov je dôležité pri vyhodnocovaní konvergencie III. piliera.

8 Zoznam skratiek

ACCORD	Advancing university Capacity and Competence in Research, Development and innovation/Zlepšenie univerzitných kapacít a kompetencií vo výskume, vývoji a inováciách.
AD	Autorský dozor
AOTP	aktívne opatrenia trhu práce
API	Application Programming Interface (rozhranie pre programovanie aplikácií)
APVV	Agentúra na podporu výskumu a vývoja MŠVVaŠ SR
ARVD	Agentúra rozvoja vodnej dopravy
ASD	Automatické sčítače dopravy
ATC	Anatomicko-terapeuticko-chemický (klasifikačný systém)
AVP	Akreditovaný vzdelávací program
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
BB	Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica
BCG	Boston Consulting Group
BOK	Bezpečnostný osobný kód
CBA	analýza nákladov a prínosov
CIS	Centrálny informačný systém
CRZ	Centrálny register zmlúv
CRP	C-reaktívny proteín
CT	Počítačová tomografia
CN	Centrálny nákup
CVTI	Centrum vedecko-technických informácií
DB	daňový bonus
DC	Dátové centrum
DEA	analýza dátových obalov
DESI	Digital Economy and Society Index (Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti)
DF BA	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava
DF BB	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica
DF KE	Detská fakultná nemocnica Košice
DFN	Detská fakultná nemocnica
DFNsP	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou
DP	Dokumentácia na ponuku
DRG	Diagnosis-Related Groups - platba za diagnózu
DRS	Dokumentácia pre realizáciu stavby
DSP	Dokumentácia pre stavebné povolenie
DSZ	Dokumentácia stavebného zámeru
DÚR	Dokumentácia na územné rozhodnutie
EBITDA	Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization
EEX	European Energy Exchange, Európska energetická burza
EF	Environmentálny fond
eHealth	Elektronické zdravotníctvo
EIA	Environment Impact Assessment (Posudzovanie vplyvov na životné prostredie)
eID	Elektronický občiansky preukaz
EK	Európska komisia
ENQA	Európske združenie akreditačných komisií
EQUAR	Európsky register pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy

EÚ	Európska únia
EUA	EU Allowances, emisné kvóty
FK1	fluidný kotol 1
FN	Fakultná nemocnica
FNsP	Fakultná nemocnica s poliklinikou
FSSR	Finančná správa Slovenskej republiky
FTE	Full Time equivalent
GPS	globálny lokalizačný systém
GT SÚ	Generálny tajomník služobného úradu
HaZZ	Hasičský a záchranný zbor SR
HDP	hrubý domáci produkt
HKV	Hnacie koľajové vozidlo
HP	Hospitalizačný prípad
CHVÚ	chránené vtáčie územia
IA	investičná akcia
IaaS	Infrastructure as a Service
IEP	Inštitút environmentálnej politiky
IFP	Inštitút finančnej politiky
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
IJ	Implementačná jednotka
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IP	Implementačný plán
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
IS	informačné systémy
ISOH	Informačný systém odpadového hospodárstva
ISP	Inštitút sociálnej politiky
ISVS	informačný systém verejnej správy
IT	Informačné technológie
IT VS	Informačné technológie verejnej správy
ITF	International Transport Forum
IZP	Inštitút zdravotnej politiky
KD	Koordinátor dokumentácie
KEGA	Kultúrna a edukačná grantová agentúra
KPIs	Key Performance Indicators
KPN	koeficient personálnej náročnosti
KRIS	Koncepcia rozvoja informačných systémov
KV	kontinuálne vzdelávanie
MCA	Multi-criteria Analysis
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva SR
mID	Mobilný občiansky preukaz
MM	minimálna mzda
MPC	Metodicko-pedagogické centrum
MPK	medzirezortné pripomienkové konanie
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MR	Magnetická rezonancia
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti SR
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NASES	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby
NATURA 2000	sústava chránených území európskeho významu
NaVP	Neakreditovaný vzdelávací program
NCZI	Národné centrum zdravotníckych informácií
NDS	Národná diaľničná spoločnosť, a. s
NFP	nenávratný finančný príspevok
NKIVS	Národná koncepcia informatizácie verejnej správy
NO	neodkladné opatrenie
NOS	náhradná osobná starostlivosť
NP DI NS	Národný program podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti
NP ESKO 2	Národný projekt - Efektívnymi službami k občanovi 2
NP PIP	Národný program Podpora individualizovaného poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných
NPRVaV	Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania
NR	Fakultná nemocnica Nitra
NRS	Náhradná rodinná starostlivosť
NŠC	Národné športové centrum
NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní
NÚCŽV	Národný ústav celoživotného vzdelávania
NÚDCH	Národný ústav detských chorôb
NZ	Fakultná nemocnica s poliklinikou Nové Zámky
OAVP	Odbor analýz vzdelávacej politiky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OOP	odvodová odpočítateľná položka
OP	Občiansky preukaz
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
OP ŽP	Operačný program Životné prostredie
OPII	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OPIS	Operačný systém Informačná spoločnosť
osobokm	Osobokilometre
OÚ	Okresný úrad
OV	ochranná výchova
OZ	odborný zamestnanec
P	poručníctvo
p.b.	percentuálny bod
PCG	Farmaceuticko-nákladové skupiny - Pharmacy-based Cost Group
PHZ	Predpokladaná hodnota zákazky
PMPR	Plány manažmentu povodňového rizika
PNNL	Potenciálne nákladovo neefektívne lieky
PO	Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov
PO 7	Prioritná os 7
PPP	Public Private Partnership (Súkromno-verejné partnerstvo)
PRO	Priamo riadené organizácie
PS	pestúnska starostlivosť
PVV SR	Programové vyhlásenie vlády SR
PZ	Pedagogický zamestnanec
PZS	Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti

Q100	povodeň s pravdepodobnosťou opakovania raz za sto rokov.
QALY	Quality-adjusted life year - rok života v zlepšenej kvalite
RD kód	Špecifický kód používaný VŠZP na uhrádzanie zdrav. starostlivosti pri niektorých RTG vyšetreniach v oblasti kardiológie
REF	Research Excellence Framework
RI	register investícií
RIS	rozpočtový informačný systém
RJ	RegioJet
RUP	Rámcové učebné plány
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
RVD	Revízia výdavkov na dopravu
RVS	Rozpočet verejnej správy
RZ SP	ročné zúčtovanie sociálneho poistenia
SAA	Slovenská akreditačná agentúra
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SIH	Slovenský investičný holding
SISRD	Sekcia informatiky a správy rezortných dát
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SP	Sociálna poisťovňa
SPODaSK	Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SRIT	Sekcia riadenia informatizácie
SSC	Slovenská správa ciest
SSRP	Sekcia sociálnej a rodinnej politiky
SŠ	stredné školy
STU	Slovenská technická univerzita
SVLZ	Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky
SVP š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
SZRBAM	SZRB Asset Management
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
ŠDTP	Štandardné diagnostické a terapeutické postupy
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody SR
ŠR	štátny rozpočet
ŠŠI	Štátna školská inšpekcia
ŠÚKL	Štátny ústav kontroly liečiv
ŠÚSR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠZM	Špeciálny zdravotnícky materiál
TN	Fakultná nemocnica Trenčín
TŠ	Technické štúdie
TT	Fakultná nemocnica Trnava
ÚDZS	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
ÚHP MF SR	Útvar hodnoty za peniaze
UN	Univerzitná nemocnica
UN BA	Univerzitná nemocnica Bratislava
UN KE	Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice
UN MT	Univerzitná nemocnica Martin
UoZ	uchádzač o zamestnanie

ÚPPVII	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚR	Územné rozhodnutie
ÚRPO	Úrad pre riadenie podriadených organizácií
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
ÚS	ústavná starostlivosť
ÚUC	Úradne určená cena
ÚV SR	Úrad vlády SR
ÚVZ	Úrad verejného zdravotníctva
UX manuál	User Experience manuál
VA	Výskumná agentúra
VC	vládni cloud
VEGA	Vedecká grantová agentúra
vtkm	Vlakokilometre
VN	vodná nádrž
VO	verejné obstarávanie
Vo	výchovné opatrenie
VŠ	vysoké školy
VŠZP	Všeobecná zdravotná poisťovňa
VÚC	Vyšší územný celok
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
VV	Vodohospodárska výstavba š.p.
VZaS	Výkaz zisku a strát
VZP	Verejné zdravotné poistenie
ZA	Fakultná nemocnica Žilina
ZEP	Zaručený elektronický podpis
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZODSVZ	Zmluva o dopravných službách vo verejnom záujme
ZP	Zdravotná poisťovňa
ZS	Zdravotná starostlivosť
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
ZZS	Zdravotná záchranná služba
ŽKV	železničné koľajové vozidlá
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky